30

Du Bouday a die 4 Jan. 1668

ad die 17 Dec 1671

ARCHIVES
30

(N.o 32) Registres de l'Université

1re Série = 5e division

Livre des Conclusions

Nations réunies

de l'an 1668 à l'an 1671.

In hoc Commentario continentur Conclusiones Universitatis
a die 4. Jan. 1668. ad diem 17 Dec 1671

1668 1

Conclusiones Vniuersi Studij Parisiensis anni 1668.

Die 4 mensis Januarij an. 1668. latum est celebre solennaq; senatusconsultum inter MM. Stephanum Leger et Franciscum le Maire de Rectoratu tribus absentibus mensibus contendentes.

Extrait des Regtres du parlement

Entre les procureurs des Regens et suppostz des 4 Nations de France picardie Normandie et Allemaigne fondez en l'vniuersité de paris demandeurs aux fins d'vne requeste par eux presentée a la Cour le 13e octobre 1667. d'vne part — et Maistre Antoine le Maire ci deuant Recteur de ladite vniuersité defendeur et appellant de la sentence donnée par le Lieutenant Ciuil le 23e Juillet 1667. d'autre part — Veu par la Cour ladite requeste par laquelle les demandeurs requerroient qu'il leur fut permis de faire assigner ledit le Maire pour proceder deuant le Lieutenant Ciuil a la reception de l'opposition par eux formée a l'arrest de la Cour du 23e Juillet 1667. par lequel il auroit été ordonné que sans s'arrester a la nomination pretenduë faite de la personne de M. François le Maire a la charge de Recteur par deux Intrans et par M. Jean Nicolas d'Ennuuar lors Recteur de ladite vniuersité au prejudice de l'imposition faite des deux autres Intrans qui n'ayant soutenu que n'ayant contrauenu en rien formelle au 74 article de la Reformation de la faculté des Arts homologuée et registrée au Greffe de la Cour suiuant l'arrest d'icelle du 25e Oct. 1598. pour n'auoir lesdits le Maire le temps de Rhetorique porté par lesdits articles 74 Du Moins qu'il eut preallable d'en communiqué aux 4 Nations. Ce qu'ayant été fait de l'ordre mesme dudit d'Ennuuar elles auroient dit bien ne pouuoir ny ne vouloir enfraindre leurs Statuts et au contraire qu'elles reprouuoient et annulloient toute election si aucune auoit été faite au prejudice d'iceux, suiuant la conclusion vnanime desquelles lesdits d'Ennuuar ayant refusé de contribuer a l'instance retiré de l'assemblée les 4 Nations auroient prié M. Louis Rouillard ancien Recteur de presider a recueillir les suffrages quatre autres Intrans qu'elles auroient a l'instance nommé pour estre procedé a l'election canonique d'vn Recteur et les Intrans ayans tous d'vne commune voix nommé et elu M. Estienne Leger ancien professeur en philosophie au College Royal de Nauarre, laquelle election auroit été approuuée et confirmée par les voix vnanimes de toutes les 4 Nations. Il pleust a la Cour ordonner que ledit Leger demeureroit Recteur de ladite vniuersité, faire defenses audit le Maire et tous autres de le troubler ny empescher en la fonction et exercice de ladite charge a peine de tous despens dommages et interests et a cette fin

MINISTÈRE DE L'INSTRUCTION PUBLIQUE BUREAU DES ARCHIVES
BIBLIOTHÈQUE DE L'UNIVERSITÉ DE FRANCE

les dennevair tenu de luy mettre entre les mains les liures, Iceux
Clefs et aultres marques contenant large et large et dignité de Recteur:
Quoy faisant il en demeurera valablement deschargé d'vne part
Et les Mrs françois le Maire professeur en Rethorique au college de
Bonnecart, et les M. Iean Nicolas Dennevair autre Recteur de la
vniuersité d'vne dicte d'autre. Et entre les Mrs Estienne Leyger Recteur de la
vniuersité aussi demandeur aux fins d'vne requeste par luy presentée à la
Cour le 21e Decembre dernier à ce qu'icelle fust maintenu et gardé en la large
de Recteur en laquelle il a esté bien et canoniquement receu auec
defenses aux le Maire et tous autres de le troubler ny empescher soubz les
peines que de droict à la Cour arbitre d'vne part Et les dicts le Maire
et Dennevair dicte d'autre. Et encore entre les Docteurs des facultez
de Theologie droict Canon et Medecine et Mrs patrices Rois nouuellement
esleus pour la nation d'allemagne demandeurs en requeste du 6e dicts mois
à ce qu'icelles fussent receus parties intervenantes en cause instante et faisant droict
sur leur intervention dicts les dicts le Maire fust maintenu et gardé en la possession
et iouissance de la large de Recteur de la vniuersité en laquelle
ayant esté nommé et esleu par deux des Intrans et les Dennevair Recteur
de l'an precedent les Loyes esté nommé qu'en l'absence dudict Dennevair aux
defenses aux Leyger et tous autres de troubler ny empescher les dicts le Maire
d'vne part / et les dicts pour Docteurs et Supposts des quatre Nations
Leyger et le Maire dicte d'autre part en cause d'intervention d'autre part sans que les qualitez
puissent prejudicier / et pour Menardeau et les Leyger, Du Hamel pour
les dicts le Maire / de Fourcroy pour les dicts Nations et Poussef pour les Intervenants
ensemble Talon pour les Gens du Roy ont esté ouys, La Cour
faisant droict sur les requestes ordonne que l'election faite de la partie
de Menardeau sera executée, et à cette fin que les deux autres
marques de la qualité de Recteur luy seront mises entre les mains
et ne pourra cependant plus de cinq pour du present arrest faict
en parlement les 9e Janvier 1665. Signé Du Tillet

1668

Die 7. Jan. habita fuit apud Regium Nauarræ in ædibus Amplis D. Rectoris M. Stephani Leger Comitia Vniuersitatis, quibus interfuerunt DD. Ditani Morel pro facultate Iuris Bouyer pro fac. Iuris Can. et Mauuillain pro facul. Med. Item et ornatissimi procuratores et Nationum DuBoulay, Dargnies, Le Fournier et Le Kley; cum postquam Amplus D. Rector verba fecit de postremo litigio, optauit omnia oblitione perpetua delenda, quarum facta fuissent aut dicta iniuria parem restitui Academiæ, vt omnia deinceps quæ ad eius salutem dignitatem prestantiam, communi consensu et consilio prouiderentur, et omnes huius Ditani huius procuratoris eiusque D. Rectoris electionem Senatusconsulto confirmatam vt certum fieri gratam ipse assumpsit, supplicarunt pro litteris Nominationis petri Colonges de Lauriers Francopolitani Bretignerie, Gasparduy le Roy pro Sagittario.

Actum proxima die de prato Clericorum, deq; petitis regiis quas debet D. de Rambures, sed quæ nemo ab illo vmbras, nisi cornelium. Retulit quoq; D. Rector de petro Esclassan in Librarium recipiendo, quem elegit.

Die 9. Jan. apud Matheuinistes habita Deputatorum Vniuersitatis Comitia recepit et ad Sacramentum admisit petrum Esclassan in Librarium Librarius. Iuratum loco Nicolai de la Corde eiusdem Officij vltimi et immediati possessoris parisiis. Et cum non nemo retulisset nomine petri de Brosse nouissime quos in Librarium receptis loco Claudij Thiboust, rogasset vt ipsi de Brosse Senuari Bibliopolæ et typographi officium quod exercebat prædictus Thiboust, consultis proceribus in sanctum, responsum omnes virtutis tatis Librarios Iuratos pari iure gaudere, DD. vero Gymnasiarchæ liberta et libertatem suam obtinuandas, vt quorum operæ librariorum volum vti eam libri foliis q; suis excudendi et exponendi, eam semper exercent.

Nuntius. Die 12. Jan. receptus est a M. petro Egasse du Boulay procuratore Nat. Gall. Gabriel Viuant manens in oppido de Mayre Carnot. Dioc. in Nuntium ordinarium oppidi de Nogent le Roy d. Carnot. pro oppidum Alani Hanot. Contractum inito apud Huart et Sorin Notarios Regios.

Die Sabbati 14. in Comitiis generalis facultatis Artium apud D. Rectorem habitis quibus interfuerunt Amplus D. Rector ornatissimi DD. procuratores et Nationum actum fuit de nouo libro pergameneo Rectoris et clauibus arcæ publicæ et Sigilli communis, quæ a D. D'Ennuuair exRectore retinebantur. Et quod sors placuit omnibus ipsum D. D'Ennuuair admoneri et vrgeri nomine publico vt omnia vtensilia instrumenta et ornamenta ad Rectoratum pertinentia, seorsum ab actis suis, vt ea vocabulo

2. actum de jure prægamenti quod est ab antiquo Rectorum et conclusum omni ratione nitra contra eos agendum qui d. Rectoris jura violant.

Die Sabbati 21. Jan. habitis apud d. Rectorem in Regia Navarra Comitiis Deputatorum Universitatis tria deliberationis capita proposita. 1. de Cenis Regi offerendis pro vetusto more, si Parisiis fuerit nec ad expeditionem Burgundiæ Comitatus profectus fuerit. et quo ad eor conclusum suspendendum tempore a loco. 2. de jure prægamenti d. Rectoris. et planum visum fuit literas. 3. de Supplicibus. et pro literis Nominationis supplicarunt petrus Tenot Suessionensis, et admissus est.

Die 1. Februarii ejusdem anni missi scribæ significatum est Sacrationi Conjicij decretum quo injunctum eidem exhibere Commentarios Universitatis et parere Mandato Regis jubentis folium ex eis extrahi, in quo descriptum est prædicto Universitatis decretum latum die 7. sept an. 1666. adversus M. Anton. de Borda Syndicum Theologiæ facultatis. nec momentum indultum est, quo possent capite d. Rectorem admonere et rationem facere. hic autem inseritur Regium placitum opere pretium duxi. Extractum est. quære in fasciculo anni 1666.

Die 4 Feb. in Comitiis Deputatorum Universitatis quibus omnes adfuerunt Rectores et Procuratores Supplicarum pro literis Nominationis Jacobus Vibrier Suessionensis Magister in Artibus, Jo. Baptista Jomard Clericus dioc. Paris. Jo. Bollioud pbr dioc. Viennensis in Delphinatu, Jacobus Morrus Clericus dioc. Schon. Philibertus le Begue Laudunensis, Jacobus Moyaert Rotomagensis. Bartol. Theologus Philippus de la Noë Fogerien pbr dioc. Carnot. Supplicarunt pro M. Petro Martin pbro dioc. Carnotens. Legitime absente. et visis omnes admissi. Postea multa deliberationis capita proposita. 1. de duplici professore in Superioribus facultatibus audiendo ad conservationem literarum Nominationis et quo ad eor planum intra proxima Comitia unum quemque de proximis inquirere an id expetant, et relaturum, quid de re inundare esse faciendum.

2. de literis Magisterii Artium, quæ subinde ab Apparitoribus seu Bedellis, quos videntur minus et ultro sibi vari debere a Scriba Universitatis rerum rerum Originalibus Actis et Instrumentis, planum tamen amplius de re proximis Comitiis deliberare.

3. de Collegio Provinensi de quo transigunt Jesuitæ. planum ad cavendum Ill.mi Archiep. Senonensis arcendere, si Jesuitæ quærant illuc se se intrudere.

4. de duplici Instrumentorum authenticorum quæ ad Universitatis pertinent Exemplari conscribendo. planum de primum recuseri indicemque fieri; et ei rei promovendæ deligit d. Hally et Dergnies est. Nat. Paradisio.

papetarius 1668 — Die 6. feb. apud Matturinenses presentibus dd. decanis et procuratoribus — receptus est a d. Rectore in papetarium iuratum Philippus le febure pro — voluntaria abdicatione Michaelis Ozane; testibus fidei ipso Ozane et petro Barbin iurato quoq papetario.

Nuntius ord — Robertus Sauuage Civis de la Haye-du puis dioc. Constantiensis receptus — est a M. Ioanne le francois procuratore Nat. Normanice et Rectoris apud Harcurium professore, Nuntius Ordinarius eiusdem Officii loco petri des Vergers ultimi professoris parisiis, illis tamen conditionibus — quae habentur in contractu cum ipso inito die 20 feb. an. 1667. apud Guffroi et Flandrei.

Die 18. feb. in Comitijs Deputatorum prorlarae facultatis Artium apud — D. Rectorem in Regia Navarra fabris conclusum Significandum esse M. francisco le Mire Rectori Bellovaco Decretum Senatus 4 Jan. proxime elapsi latum, item d. de Rely procuratori Gallo. Nationis, et decanis facultatum — ut impensas refundant. 2. actum de lite quam videntur velle decani — prosequi de Scribatu; et placuit eam rem D. Rectori relinquere, ut ipse — decanis rem exponat, et quid in animo habeant, intelligat, velint ne prosequi — an transactioni ante duos annos pro bono pacis facta insistere.
3. de residua pecunia quam debet facultas Medicinae Gratio Universitatis — et placuit eam adstringere ad solvendum aut compensandum cum ea summa — quam solet cuiq professoribus quotannis elargiri. Item summam quoq reservare — quae datur professoribus Iuris Canonici, quae gravis esse Universitati ore — alieno obruto; nec earum Summarum quid quag eblui, donec finis litium — Universitatis. 4 urgendas prosequendasq lites adversus Domum Sorbonicam — quae Lustranti Collegia Rectori forte occlusera.

Die 25. feb. Ignatius Aprotus est de more Rotulus Nominationum apud — Matturinenses. Supplicarunt MM. Jacobus Warnier Cenatorius dioc. Bononiensis, Josephus Margatin Clericus Abrincensis, Robertus le Bouf Clericus pontisarensis, Natalis Duchay pontoisianus, Carolus de Vigny parisinus, Joannes de — franc Lingonen. Gabriel Gauthé de la Condrek dioc. Sedanen — Magistri artis

Die 4 Martij M. petrus Cæsar de Boulay professor humaniorum litterarum in Regia Navarræ et Nationis Gallicanæ procurator recepit de Nunciis Regiarchæis dioc. Meldensis petrum Regnault, contractus initus apud Gigault et ogier Notarios Regios 13. Jan. 1664.

Die 7. Martij M. Antonius Dargnies Nat. picardus procurator Nunciis ordinarius urbis Abbavillensis admisit Joannes Lambin Cuci Abbavillanos contractus initus apud Gigault et Levasseur die 8 feb. 1664.

Die 3. Martij habitis in Regia Navarræ Comitijs ordinarijs deputatorum Universitatis, quibus introfuerunt DD. Decani et procuratores, auditi primum supplices et admissi ad litteras Nominationis fratr. Dyonisij Barques dioc. Constant. Barral. theol. Gregorius Blanchard dioc. Lingon. Michael du Fay pbr. Cenom. Carolus Bosquerard Clericus Ebroicus, petrus le febure Clericus paris. Martinus passard pbr. de Bajocensi, Benedictus Franciscus Chrestien pbr. de Sagiensi, Nicolaus Guenet Meldensis, Andreas Dallon pbr. de Lexoviensis, Jacobus portal dioc. Aniciensis Baccalaureus theologus.
Tum D. Hulley qui ante delectus fuerat ut omnia instrumenta ad penum Clericorum et ad universitatem pertinentia apud D. Davole Quæstorem erarij Academici reconderet, retulit se qualemcunque Indicem seu catalogum conscripsisse omnium instrumentorum, sed ea accuratius inquirenda et recognoscenda.
3. actum de ære alieno, quo Universitas obruitur - et de eis omnibus ita placuit. Ut intra 15. dies habeantur Deputatorum eorundem Comitia. comparentur omnia quæ pecuniam inveniri instrumenta ad penum Clericorum pertinentia, tum ut Liber Consulatus Codex, et ad præfectos erarij Regij quos Thesaurarios Gallicè vocant, deferatur Consulatus agrorum Domorum numerus; denique Universitatis adversus tui fundi usurpatores lites ingressæ rectius prosequatur. Vocentur quoq; ad proximum Comitia Arrestarius, Latomus, et alij quibus debet Universitas ob ædium renunciationem. Vocentur præterea DD. Guyard et Merrier, item DD. Marcschaux et Davole.
Comparandis autem et recognoscendis Instrumentis delegati iidem qui supra DD. Hulley et Dargnies, quibus Ego scriba adiunctus sum.
Postremo D. Rector dixit sibi et ornatissimis procuratoribus et Nationum significatum actum nomine Clarissimorum Decanorum Facultatis Juris Canonici et Medicinæ, quasi velint litem prosequi adversus Universitatem et Transactionem 14 Aug. an. 1661. pro bono pacis facta infringere. Respondentibus vero DD. Decani id si factum et factum se nec consultis nec admonitis, procuratores vero Comitijs renunciaturos quæ sibi in sententiæ mentem Nationum fraudem

1668

Die 27. Martij habita fuit Comitia Deputatorum in aedibus Ampl. D. Rectoris, quibus praesentibus DD. Decanus et procuratores Nationis adfuerunt DD. Guyard, Aubrier et Marescaux patroni Academiae apud Curiam parlamentariam. Hoc autem fuerunt de celebrationis Cayetae praeposita. 1. fuit de summa quae debetur viduae Nannet, cui praesenti decreta est summa septingentarum librarum Rodie a Quaestore aerario Academiae praestanda. reliquae vero summae debitae pollicita est non ante finem aprilis repetiturum. Interim omnes litis intentatae praescriptiones, proclamationesque instantes ad subhastationem nostrarum aedium suspensuras. 2. DD. Guyard et Aubrier retulerunt summam quae debetur D. Briard Praefecto aestimatum 18000 librarum Turon. ad cuius partitionem solutionemque optimo pretio esse ducturum est pensiones annuas quas percipere verum, illi pendere; ita tamen cum contractus, ne quotus volueris emptor, partem summae totalis solvas pro tempore et viribus. 3. decretum unanimiter ineundas esse quas citò fieri poterit rationes debitorum cum fabris lignariis, serario, pictore et aliis quibuscum contrarij vniuersitas. 4. D. Halley Iuris Canonici professorem et Ego scriba exposuimus fuisse quamplurima a nobis instrumenta conquisita et reperta tam apud D. Carolo quam in tabulario vniuersitatis, atque ex eis constare dominium directum prati Clericorum penes ipsam vniuersitatem esse ab octingentis paulo plus minusve annis. Imprimis non negare Monachos scribente Brolio in Antiquitatibus parisiensibus et in notis ad Aimoinum, quin pratum illud donatum sit si non a Carolo M. saltem ab aliquo ex Abbatibus Secularibus qui res Monasterij ad Hugonem usque Capetum administrarunt. Dissidia inter Monachos et vniuersitatem anni 1183. et 1192. orta non aliunde quam ex eo quod Clerici seu Scholares in prato suo non possent permittere Monachos eorumque famulos libere spatiari et colludere. Anno 1215. Ritomagensis vniuersitatem Roberto Cardinali S. Cerbiae cautum de prato sex verbis. pratum S. Germani, in eo statu in quo fuit eis adiudicatum, eis plane confirmamus.

Anno 1258. aut circiter M. Radulphus de Albusone vniuersitati legavit duo iugera terrae cum dimidio inter portas S. Germani et Bussy sita: ex vino an. 1392. 14 libellarum annui reditus a Monachis redempta. Codex Magistrorum et Scholarium in prato a famulis Clericibus Monachorum perpetratas, duplicis Capellaniae fundatricem an. 1278. iubente Rege multatas. Ortum olim inter Monachos et vniuersitatem de Iurisdictione controversiam anno 1317. a Rege apud Offemont suos tanquam apud Arbitros depositam; eiusque rei extat Senatusconsultum, in quo haec verba continentur; ratione dicti prati declaratum quod est inter ipsas partes ratione dictae Iustitiae prati S. Germani

quod dicitur Pratum Clericorum, siti iuxta muros dicti Monasterij, & fossata dicti prati &c. In Bulla quoq; Joannis Papæ 22. data octavo anno mensis Junij mentionem fieri petitionis eiusdem ab vniuersitate factæ, quod loca ipsi pratum quoddam, & plateam cum quodam fossato aquæ fatæ iuxta Monasterium S. Germani de pratis Ord. S. Bened. prope Parisius possidebant, & cuius tempore longo possederunt de causa legitimâ, circa sua edificia utentur, & fruebantur pro libito ad recreationem Fratrum Abbatis tamen &c. Iterum eiusdem Legitimæ possessionis mentionem fieri in transactione an. 1375. quæ Monasterij Collegiarum SS. Cosmæ & Damiani, itaq; S. Andreæ patronatus Vniuersitati concessum. In Actis Nationis Gall. ad an. 1457. it. Legi In Vigilia Paschæ cum magnis laboribus & expensis impetrauimus vnum Mandatum, quo prohibebatur M. Roberto Remigij Cantori & Contradictribus de Rectoratus jure dicti Paschæ rei ad Pratum Clericorum, & in die Lunæ ad hostium dominum de Campis iuxta Veteres Nostrorum & antiquum Patrum ritus ac consuetudines. Annis 1539 & 1540. plurimi actus in Comitijs vniuersitatis de Liritatione prati prati, quod sordibus & immunditijs Urbis Nostræ conspurcabatur, addictum tandem M. Petro le Clerc Doctori in decretis & Vniuersitatis Privilegiorum Apostolicorum Conservatori singulis agri illius iugeribus impositis censum duorum Solidorum Parisiensium, & 18. libras circa annui reditus. In eo fundo constructas plurimas domos, earum vero reditus ab ipso le Clerc vniuersitati relictus an. 1548. ut acta testantur. Celebre inter Monachos latum die 18. Julij an. 1548. Senatusconsultum de censum vniuersitati suum conservatum. An. 1551. descriptos limites prati, adhibitis septuaginta vniuersitatem plurimis operarijs & Murariis rudera, latebras diuq; eiusmodi pro pratum transigendi curantes. Anno 1606. vltimâ Julij Reginam Margaretam ab vniuersitate Sex partes prati iugera emisse, atq; in contractu sic verba legi. Six arpents in vne piece de terre dependant du petit pré aux Clercs tenant d'vne part aux hoirs de Sr Pere, au Jardin de Menoüer d'vne bout, & d'autre costé a Benigne le Roy aboutissant d'vn bout au grand pré aux Clercs, & d'autre au fossé de l'abbaye S. Germain, a la ruë du Colombier, ruë des Marais, qui est le plus ancien Jardin particulier aussi ancien de l'vniuersité appartenant en plain fief a icelle dependant & tenant de la liberalité des Rois. Contractum istum autoritate Regiâ rescissum lato Senatusconsulto die 23 Dec. an. 1622. an. 1638. itidem descriptos limites eiusdem prati. An. 1644. factum Cobierij Censuale, in quo comprehensos omnes illius fundi Clientelarij Censuales

Anno 1645. mense Junio assertum Universitati aduersus partium earundem
parui prati ab Augustinensibus occupatarum possessionem decreto
Magni Consilij, huius Rectore M. Francisco de Monspeio. postremo
autoritate Senatus a D. Grangerio de Limody Lustratore finis
Magni prati recognitos limites, et ex actis publicis et authenticis
2. Aprilis 1663. intellectum. atq; ex iis liquido constare initium
possessionis prati ab ipsis Vniuersitatis immemorabili repetendum, eiusmq;
perpetuam possessionem ad nostra usq; tempora pacifice extitisse.
Excepit D. Margot Cancellarius, et postquam singula retexuit, principaq; capita
quibus insistendum sit, denotauit, vnanimi omnium precibus consensu
rogatus est consentire fundi Academici declarationem et vetustis aduersus
Regios profectis postulandam.
Item expositum quoq; de pauimento Domus Academicæ in vsus quosq; Vniuersitatis, referendo: Item et de Cloaca proximè expurgenda: Et in
hanc rem decretum, vt iidem qui supra nominati deputati, loco inuisant
et ad Comitia referant.
postremo D. Rector dixit se a nonnullis audiuisse horum horologium
die Veneris 23. Martij matutinis horis, quo tempore supplicationibus
solemnibus dicatissima, sese propugnandas. admonuit vbi D. Morel
facultati suæ præderetur, rogauitq; ne id fieri; alias se pro iure
et autoritate sua actui moram injecturum. Respondit vbi præfatus D.
Morel id si ita disponitur est ab etate parentes facultati, necessitate
quadam compulsum, non animo malo, nempe propter intermissa facultatis
negotia plurima actus intermissos, nunc vbi negotiatim fore; eorumq;
si differri quoquo ratione possit, id se effecturum; si non possit,
Bartholomæum primum esse illic actus, non nisi obtenta ab eiusdem D.
Rectore venia propugnaturum.

Accessit præterea M. Joannes Robert Parisinus Doctor Medicus Academiæ
Monspessulanæ, cuius supplicatio pro M. Armandum de Marcillac
salubertimo facultatis Parisiensis decanum expressa; ni mirum præditum
Robert a facultate Medicina adoptatum ex lege ut pro more quem
inuiolabiliter obseruat, Magistrorum actum in Academia parisiensi consequatur
adeoq; postulauit præfatus D. decanus ab eiusdem D. Rectore et Ornatissimis
Procuratoribus, vti supra memoratum Robert propere vigiliæ necessitatem quam
citissime fieri posset, ad Magisterium Artium auderent admitti. Si modo

Qua de re postquam ab ampl. D. Rectore et ornatissimis promotoribus deliberatum est, quamquam de lege biennii philosophici parisijs, aut saltem unius anni ibidem conficiendi dispensare cum non esse sed prorsus facultatis statutis repugnandum, plane tamen attentis temporis angustijs et necessitate cum prædicto Roberto doctore Medico de rigore biennij aut unius anni quantum in eis est dispensare [illegible] admittere et ad magistrium artium de rigore quod examinij disputandi admittere, de lege vt examinatores adsint et dd. promotores eum disputationem curent a suis Nacionibus comprobari. Acta ab amplo D. Rectore concessum est.

Die veneris 23. Martij habita sunt Comitia Supplicatoria. Et postquam in angulo peristylij more solito consessum est, vocatis supplicibus, Supplicarunt pro licentij Nominati Antonius Massæj per dnum Ambianensem; Carolus Rousseau Medensis, Bac. de Progressu per Bandutrium; Albanus Hospitij de Monasterio Cadeth. Blanchard Lingonensis, Jacobus le Queux Carolus Silvanectensis, Stephanus Bonnoüs Carnotensis, Adrianus Grieu Lexouiensis, Julianus Gobart parisinus, Honoratus Durant per parisiensem, et admissi sunt. Item dunde in Capitulum vbi amplus D. Rector elegantissimam habuit orationem de turbis et seditionibus vel nonnullos academicos nuper excitatis, post quam Ornatissimi dd. promotores absentibus deinceps more solito nominibus probarunt acta D. Rectoris cuius litteras commendatitias decernebant, atque de absentia dd. Decanorum actum postularunt. Hinc ad D. Magdalenæ processum solemnitur, vbi D. Chassebræus Doctor Theologus et parochus sacrum fecit.

Eodem die cum Quidam Barralaureus Theologus Collegij Laudunensis alumnus nomine Ludouici Rousseau Suessionensis Theses Theologicas in Sorbona propugnandas exposuisset, et amplus D. Rector missa prædicta schedula inhibuit ne propugnarentur, ipsi scribit

Quandoquidem M. Ludouicus Rousseau Suessionensis officij sui et debito nobis reuerentia non tantum nobis non attulit, vt moris et Theses suas, sed etiam prolatum est ad nos vt eas rem ipsam ex thesibus ipsis postea compleximur eundem Ludouicum Rousseau contra statuta Academiæ et Decreta Senatus Theses illas suas publicasse in scholis Sorbonicis M. Ludouico Sourdon Theologiæ Doctore præsidente cras[tina] die 23. diei mensis Martij a 7ª ad meridiem propugnandas, dum supplicationes facerent Academicis studiosis, eapropter nos iuxta statuta Academiæ et Decreta Senatus Mandamus et prohibemus M. Ludouico Sourdon ne prædicto tempore præsideat, neue alicui Doctori suo nomine præsidere sinat: M. Ludouico Rousseau ne respondeat; M. Bouuot Scribæ et Maiori Apparitori facultatis theol. M. Jussæi eiusdem facultatis minori Apparitori ne eidem actui intersint, aut ad eius opera[illegible]

quouis modo tenebant, Mandamus proinde, & praecipimus primo Officiariis nostris, vt Mandatis & prohibitionibus nostris praefati M. Lud. Sourdon, Lud. Rousseau, Bouvot & Tassin & aliis quorum interest significes & designatione facta Nos quamprimum adhibendas; Illi quampiam refragari contigerit, quod ~~illi~~ ipsi & rationi obtemperet. Datum in aedibus nostris Nauarricis die 22. Martij an. D. 1668. Edixit Rector Larger.

Paruerunt autem praedicti praesidens & Respondens, Reuocq; pomeridianis tantum horis fuisse prorogatas.

Die Iouis 29. Martij D. Rector comitantibus ornatissimis DD. procuratoribus interfuit orationi apud Basilicam Parisiensem habitae nomine D. Cancellarij Parisiensis qui pridie Amplissimum D. Rectorem inuiserat atq; inuitarat. Orator vero initio orationis neminem nominatim appellauit salutauitq; omnibus praedictis D. Rector priusquam discederet a toto capitulo excreptus est & ad portam Burgundi comitatu deductus.

Die 7. Aprilis habita fuit Vniuersitatis Comitia apud Amplum D. Rectorem in Aula Nauarra, quibus interfuerunt cum D. Rectore singuli DD. Decani & procuratores cum Officiarijs. Horae autem deliberationis capita proposita.

1. M. Petrus Poerus Vir procuratorius e tribu Insularium Germanicae Nationis supplex accessit interrogando ne M. Petrus Pandel e tribu Continentium eiusdem Nationis in Comitijs istis sederet procurator, quia eiusdem Nationis aetatem magister, nec tirocinium contulerit, nec dum distributiones acceperit, denique quia prima die Aprilis aetate maior non fuit electus. Sed die Mercurij quarta, absente M. Patricio Kirby procuratore designato, totaq; tribu Insularium absente, rogatus vbi quae nomine interrogaret, respondit se Aduocatum esse seruitorium praedicti Kirby procuratoris absentis ad varia negotia obeunda adscitum. Ad haec M. Petrus Pandel dixit intrasse sibi et timere litem diri a praedicto Poerus priuato nomine, nec vllo procuratorio instrumento publicoq; munito. Se vbi tirocinium triennij & vltra confecisse, nempe Nationi Germanicae nomen dedisse an. 1664 ab eoq; tempore adorsum ad orare publice litteras humaniores in Marcianeo. Ac electus legitime prima die Aprilis non impedita nempe die Mercurij post festa paschalia vt fieri solet, quotiescunq; prima dies alicuius festi impeditur. Nec sibi obstare, quod tribus Insularium magna pars aura assurgeret, dum esse statuq; & fixus electionis nec solere denunciari;

predicto Kalÿ procuratori e tribu Sapulering deinde substituendum fuisse sumptum e tribu Contrectatinq ; se a predicta tribu cuius vices dum iuxta leges de alborationē Mundum quē vigiti ab antiquo vigore examinum delectumq nominatumq in procuratores, sacramentum solitum prestitisse presidē M. Joanne Mercier antiquo ex Immediato procuratore absentiq absentiaq predicti Kalÿ itaq nisi sibi nec Contrectatinq Juri cuiusdē aut Sapulario absentiaq obesse debere.

Hac de re prolixius deliberatum est, placuit unanimiter vt predictus M. Poerius ordine scriptorū volubile rationes suę interpositionis, interim vero M. Petrus Jandel Munere procuratorio fungatur. Et ita fuit ab empto d. Rectore constitutum.

2 placuit vt in fine cuiusq mensis rationes scribantur ratio impensarū a Quæstore pecuniæ publicæ.

3. quoad pauimentum domus Academicæ in vico Vniuersitatis apud pratum Clericorum sitæ, et expurgationem loci aquarum q stagnantium derivationem Curatores nominati iidem viri qui prius.

4 placuit consuli patronos Academiæ de negotio Collegij pruinensis, cuius prefecturam ambire dicuntur Ordines quidam Regulares, omnium consilio super ea re habito Vniuersitatem se gerere, prout ea res decernenda esse faciendum

5. quoad impensas a Joanne Dieteil Scriptore Jurato Vniuersitatis ad posessionem iuris publici factas, placuit a d. Rectore et a Syndico examinari, iuxtaq eorum examen et estimationem eidem a Quæstore eorum publicis et Academici proventibus, ex tamen lege ne Senatusconsulta quæ obtinuit - auctoritatem habeant, et membranarum

6. Supplices accesserunt pro literis Nominationis et Antonius Lartigaut pbr Caletanus et Antonius Franciscus Severt Matisconensis, quorum ille admissus, iste vero nempe Severt remissus donec Magistri Artium Minutum vt vocant, ad d. Syndicum retulerit, qui cum eis testimonio M. Jo. Nicolai Denauvair professoris philosophiæ constet.

7. Nicolaus Brunet Magr in Artibus et Graduatus in Vniuersitate parisi supplicauit ne Vniuersitas ad calcem sui actorum contra quendam M. Gabrielem Rosault Academicæ Cadomensis alumnum, qui in ea Academia quinquennium constituisse dicebat partim in Jure Canonico partim in Artibus, nimirum in spacio quadriennium ps in decretis vnum annum. huius vero supplicationis postulationis q non est habita ratio.

1668 Die Martis post Quasimodo 10. Aprilis habita est apud Maturinenses Synodus Beneficiariorum Universitatis, cui interfuerunt cum Amplo D. Rectore DD. Verani Theologiæ et Juris Canonici, item DD. Procuratores Nationum Franciæ, Normaniæ et Germaniæ: postquam vero confessum et missis Amplo D. Rector per me Scribam relegi Catalogum Beneficiariorum vocari: et hi præsentes fuerunt Scholares tres Cleriones Curiarum S. Andreæ, S. Germani veteris et S. Cosmæ: item hi Capellani DD. Falampin, Denys, Tassin, cæteri desiderati: quamobrem et omnibus citandis primoribus visi sunt absentes pœnâ secundariæ puniendi; cui etiam mulctæ quia hactenus infligi solebat, nisi profugi, aliâ ratione puniendos esse decernebant. Itaque postquam ea de re deliberatum est, excommunicationis sententia D. Rector sic concludit. Censetis instituendum esse Catalogum singulorum Sacerdotiorum ad præsentationem Academiæ pleni juris actus: Actum declarandum esse Beneficiarios præsentibus suæ præsentiæ et officii adimpleti. Absentes monendos, et significandum ipsis esse seu ad propriam personam seu ad Ecclesiam in qua fundata sunt ipsorum Beneficia; ut intra tres menses comparerent coram Nobis et Singulorum Ordinum Deputatis absentiæ suæ rationem reddituri: quod ni faciant, alios nominandos esse ad ipsorum Capellanias quasi vacantes præobitu aut alio quovis modo. Registra communicandaque esse cum tribus facultatibus et quatuor Nationibus, nisi ut in eo negotio suæ nisi decreverint et sententiæ, idque ea conditione ut totum id absque præjudicio Curiæ peragatur. Et ita verbis concludo.

Die 14 Aprilis Joannes le Febure Mercator Portus vulgo du Haure in Normania dioc. Rotomagensis receptus est Nuntius ordinarius pro urbibus et officiis du Haure, Montuilliers, Harfleur et Lisleborne de Roten. per obitum Jacobi le Febure patris ultimi Nuntii eorum locorum postea et hujus ex contractu inito apud Guyon et de Lormain die 13. Aprilis an. 1664.

Die 16. eisdem mensis Joannes Robert Mercator et Civis Parisiensis receptus fuit Nuntius ordinarius urbis de Brie Comitis Roberti a M. Petro Egasse du Boullay Thesaur. Gall. Regis procuratore per voluntariam abdicationem Francisci Pinçon ejusdem Nuntiatus ultimi possessoris pacifici. juxta contractum initum apud Gigault et Mousselle Notarios Regios die 17. Novembr. an. 1667.

Die 5. Maij habitis in Regia de Navarra Comitijs Deputatorum Universitatis, quibus eorum nemo defuit, expositum est per Consiliarium Pantonis Cartula consignatus, qua ratione fuerit debitus pavimentum Domus Universitatis, summaque pertinarum tam novi quam veteris pavimenti conjecta, similisque pretium singularum. Quibus audita res aequa demandata est ijsdem Deputatis scilicet DD. Guyard, Merlin, Bourgeois Halley, quibus Ego adjunctus fui.

2. actum de Cloaca expurganda rationibus, initumque consilium corrigendi D. de la Renge Supplicis libelli, & quoquomodo malo remedium afferatur.

3. Supplex astitit Vir Quidam Nobilis D. de la fontaine Salinarium Censor Generalis exponitque emptum a se olim fundum censuales ab Universitate, singulari ejus gratia sui Clientelae quod Lodimiarum vocant et Ventarum, aestimatum tantummodo quingentis libellis ex Conclusione diei 14. Novemb. an. 1659; imo et additum promissoque firmatum ut si quando fundum emptum dividere, immunitatem habiturum esse ab onere prestandi juris utilitatis; nunc vero de gratiam illam promissam postulare una certe reductionem summae quae ex rigore deberetur ad quingentos libellas, ut ante concessum fuerat. Attulit et commendationem non spernendam D. Menardeau Decani Senatus parisiensis.

Quibus omnibus attente consideratis, intellectoque praeditum D. de la fontaine partem areae seu fundi jam distraxisse et vendidisse cuidam Architecto vocato du Bois, cui ante duos circiter menses Universitas de jure suo in singulas libras remiserat usque ad decem denarios, unanimi omnium precibus consensu ita conclusum, quoad partem illam distractam et venditam praedicto du Bois, Universitatem uxta quod cum eo convenerat, contentam fore decem denariis pro singulis libris emptionis; et quidem conditioni arquatae quoque praeditum D. de la fontaine; quoad reliquam vero partem areae seu fundi si et quando eas dividendi, ~~dummodo ita~~ sex denariis singulas libras aestimare tantummodo in gratiam D. Menardeau.

4. auditi Supplices pro litteris Nominationis M. Claudius Sibot pbr Diocesis Lemovicensis ante Sexanum in Theologia, Joannes Varquet Attolytus Ambianus Ludovicus Simon Ambianus pbr, pro quo quia Curia parochialis functionibus impeditus est Supplicavit M. Stephanus de Bonnaire Doctor Theologus et Sorbonicae Navarricae.

5. Dissolutis hisce Comitijs privata habuit D. Rector cum Ornatissimis DD. Procuratoribus, exponitque potuisse sibi libellum Supplicem a M. Abrahamo Mariet Gymnasiarcha Montano in Procuratorem Nationis Picardicae juxta decretum a Selectis-

Triumuirii Academicis nominato, conquerente quod die Lunæ ultimâ Aprilis habitis a M. Antonio Dargnies procuratore decessore prædicto Nat. prædictis Comitijs in Scholis more solito, obsistentibus nonnullis & vociferantibus disturbata fuisset Comitia nec — ad Sacramentum prædandum fuisset admissus contra Statuta autoritates & Triumuirorum Sententias, quæ iuxta Cunæi decretum, cauetur ne alter procurator qui fuerit ab ijs nominatus, non obstante — Intercessione aue appellatione quacunq; ac proinde postulantes ichi de mandato — & iussu Ampl. D. Rectoris iterum iterentur prædicta Natio picardica causas dictæ — istius mortis & illegitimationis, easq; præsente si venerit aue causas legitimas — non protulerit, vt ipsius procurator prædictus Dargnies non obtemperauerit, ab ipso D. Rectore prout fieri aliàs in similibus consueuit, ad Sacramentum admittatur. Mane itaq; Ampl. D. Rector Ornatiss. DD. procuratores die Lunæ 7. Maij — adsint apud Mathurinenses hora 7ª matutina, controuersias istius præsentis aue — vocatis legitimè Natione picard. iterum examinaturi & dijudicaturi. Et ita discessum.

Die 7. mensis eiusdem & anni habita sunt Comitia apud Mathurinenses hora — sesqui septima matutina, quibus ex mandato Ampliss. D. Rectoris interfuerunt — Ornatissimi DD. procuratores Nationum Franciæ, Normaniæ & Germaniæ, item — Decani & Tribules fidel. Nationis picardicæ, M. petrus de Lenglet Syndicus & Ego Scriba. postquam vbi conuentum est, exposuit D. Rector causam Congregationis, hanc nimirum, quod cum fuisset intentata lis in fid. Nat picard. de procuratorio munere apud Senatum parisiensem, cuius Senatusconsulto remissa fuisset ad Triumuiros Academicos, vterq; interrogatus deciderenda, hac apposita cautione vt Contendentium alter procurator staret, non obstante Intercessione aue appellatione quacunq; qui vtrorum illorum iudicio & sententia fuisset prædicto munere dignus iudicatus; cumq; iidem M. Abrahamus Martier Gymnasiarchæ Montanus sicut sententia — decisiua designassent procuratorem, nihilominus ille habitis Nat prædictæ Comitijs die vltimâ elapsis, quo die a M. Antonio Dargnies Exprocuratore indicta fuisset, refragantibus nonnullis Tribulibus ad Sacramentum non fuisset admissus, cumq; ob eam potissimum libello supplici hoc habendi Comitia postulasset, conuocatis prædicto Exprocuratore, Decanis & aliis vt videretur expedire, ad Sacramentum admitti. Iam verò si non putare forte quempiam qui velit aue audeat Senatus — autoritati & Triumuirorum Sententiæ secundum idem latæ refragari; ac proinde nihil esse mora videri, quominus prædictus D. Martier ad Sacramentum debitum admittatur, absente hinc supradicto M. Antonio Dargnies, a se nempe sibi sponte legitimè vt moris est, euocato. Quibus expositis designationem prædicti Martier in procuratorem approbantibus & confirmantibus MM. Nicolao Saubinet Decano Tribus Belnacensis, viro Rectorio & linguæ Græcæ professore Regio, [illegible]

Francisco Gosse Tribus Nouiomensis decano, Nicolao Margueryo in Regia Nauarra Humaniorum litterarum professore, Tribus Atrebatensis procerano, Stephano Simon Barral Horologo, Jacobo Leullier Burgensi Horologo demqs nemine quidem reclamante predictus M. Abrahamus Marlier apud Amplum D. Rectorem iuramentum prestitit, ac deinceps Academiæ et Nationi fidelissime gratiæ ejus operamq omneq suas et studium pollicitus est ad promouendam pacem commodumq publicum procurandum. Mox vero simul traditæ sunt in manus Acta et Instrumenta dictæ superioris electionis et designationis prætorianæ in Commentarios Academiæ referenda.

Extrait des Regist du parlement.

Entre les principaux Regens de la Nation de picardie fondée en l'Vniuersité de paris demandeurs aux fins d'vne requeste par eux presentee a la Cour le 13. Jan. dernier a ce quelz Statuts et coustumes obseruez par les Regens de la Nation de france dans l'election des charges a leur tour soient obseruez dans la Nation de picardie, ce faisant q. M. Abraham Marlier principal du college de Montaigu et autrefois Regent en la Vniuersité dud. et demeurera procureur de la Nation de picardie et fait defenses aud. Def. et apres nommé nouueau Regent en lad. Vniuersité et a tous autres de le troubler ny empescher sous telles peines qu'il plaira a la Cour arbitrer et dommages interests d'vne part. Et M. Jean Lugnet Regent en lad. Vniuersité et nagueres Questeur de lad. Nation de picardie def. d'autre sans q. les qualitez puissent nuire ny preiudicier aux parties. Et pour q. le Vernier pour les demandeurs et le Roux pour le def. ont dit auoir communiqué de la cause au parquet des gens du Roy et par leur aduis et demeurez d'accord de l'appointement signé d'eux. Talon pour le procureur general ouy. La Cour a renuoyé et renuoye les parties par deuant Maistre Pierre Pigis Doyen de la Nation de france et ancien professeur, Mercier principal de la Marche, Hotsent principal des Grassins pour regler lequel des Marlier et Lugnet demeurera procureur de la Nation de picardie, lesquels donneront aussi leur aduis sur le reglement demandé touchant la nomination des procureurs et autres officiers de lad. Nation, a l'effet de quoy leur seront les Statuts, arrests et reglemens representez pour leur aduis

1668 rapporté & communiqué au procureur Général du Roy cette pourveu sur les
reglement ainsi qu'il appartiendra. Et cependant sera par eux ordonné ce
que de raison sur l'election desd. Marlier et Lignet sera executé nonobstant
opposition ou appellation quelconques & sans prejudice d'icelles. Dont
acteur. fait en parlement le 15. Mars 1668. Signé Du Tillet
Signifié le 27 Mars aud. le Roux pr. de partie adverse, par Jouvet huissier

Anno dñi 1668. die Aprilis [illegible] vltᵃ Quod nobis Jacobo Pigis Decano
Tribus parisien. Baccalaureo Theologo Emerito Philosophiæ, eidemq; Honorarij
Litterarum professori Regio, Joanni Mubrier Baccalaureo Theologo, Collegij
Marcianj Magistro et Joanni Hersent Baccalaureo & olim Sorbonico
& Collegij Grassinian Moderatori exhibitum et in legitimè signatum Senatus
Augustissimi decretum die 15. Martij proximè elapsi latum, quo lis & contro-
versia nuper in fidelissima Parisiorum Natione huius almæ Universitatis
exorta inter Primarios et professores eiusdem Nationis per libellum supplicem
die 12. Feb. huius anni postulantes inter cætera ut M. Abrahamus Marlier
Coll. Montisacuti primarius haberet eiusdem Nationis procurator ex una parte,
et M. Joannes Lignet eiusdem Nationis Exquisitores ex alia cardinalitio Theo-
professores & altera, ad Nos remissa fuit dijudicatio, vtri vtri in
Munere procuratorio præfici debeant esse. Cui decreto pro nostra Academiæ Augustis-
simi Senatus reverentia & in optimam parentem Academiam prætare et fide
observaturi, postquam attente & sedulò prædictum libellum supplicem &
Senatusconsultum, tum etiam Academiæ decreta 27. Sept. Octob. an. 1665.
Item 2. Octob. 1666. lata, tum honorando Gallorum Nationis statuta
mense Aug. 86. an. 1662 a principe Senatu confirmata aliaq; censoria et
procuratoria Acta Gall. Nationis 8. Jan. 1667, a piscatorio 10.
Jan. 1668. tum denique eiusdem Senatus placita 7. et 10. Junij an. 1667.
perlegimus & examinauimus, præfatum M. Abrahamum Marlier fidelissimæ
Nationis procuratorem diximus et renuntiauimus atq; adeo ante proximas
Kalendas Maias Comitia piscatoria Nobis ab Exprocuratore indicenda; in-
quibus ipse laudatus M. Abrahamus Marlier solito sacramento initiatus
in procuratoria sede collocet, Sigillum, Claues, libros aliaq; Procuratoris
Magistratus insignia in annum integrum sequentem ab illa Comitiorum die
pro more contrectandi in manus ei tradat. Hanc autem sententiam nostram

singulorum eius grapho consignatum, Scribæ Universitatis commisimus, ut eius copia ipsi fieri ad quos petitionem commodius possit, & ipsa consuli siquando necessitas postulabit. Datum in Regia Navarra die 4 anno quo supra. Signatus Pigis, Mercier Huguet cum Syngrapho. Significatus vero pro f. Legrin Maisiers Bedellus Nat. Picard. Prodicto Dargnies die 20. April. 1668 Amplissimo Dn. D. Rectori Universitatis

Ampl. D. Rector. Tibi supplex exponit Abrahamus Mathier Montisacuti Moderator, cum Jan. postremi die 10. electus fuisset in procuratorem Picard. Nationis ab eiusdem professoribus tum vicesimus alto nationis iure ad Magistratum ejusmodi nominandum obeuntibus, lis quo supra ista electione intentata contra M. Hugnet electum pariter a Baccalaureis delata esset ad sedem Regiorum Virorum, hos pro sapientia sua & experientium consensu Syngrapho professis exquisito lato quo a Senatu decreto die 15. Martij proximi Magistrum litem ejusmodi dijudicandam remisisse ad Dnos Magistros Academiæ, videlicet Sarobium Pigis decanum Nationis Franciæ & Innocentium Picard professorem, Joannem Mercier Gymnasiarchum Marcuianum & Joannem Chevant Grassinæorum Modderatorem, qui visis & examinatis diligenter instrumentis utriusque contendentis definitivum electionem prædicti Mathier canonicam esse & legitimam. Quo quidem sententia Senatus significata est M. Antonio Dargnies Exprocuratori, ut comitia Nationis indiceret, dictumque Mathier ita procuratorem renunciatum installaret inducereque in professionem, atque in eam rem scabitis comitijs apud Scholas sidei Nationis die Lunæ vltimo Aprilis proxime nonnullorum reclamantium & exortis clamoribus prædictum Dargnies noluisse ad Sacramentum suppletum admittere doecunque interpellatus ut actum ejusmodi renuntiationi inveniret, semper renuisse. Quamobrem Exmus D. Rector velit jubeat ut prædictus Dargnies Exprocurator, Decani & alij ut videbit expedire, compellantur ipsique omnes legitime vocatis ne ad Sacramentum admittat, & aqui boni consulat. Sig. Mathier cum Syngrapho. deinde scripsit, Communicetur Syndico Academiæ, Leger Rector. pro re Academiæ nil obsto. De Englet Pr. generalis.

1668

Die 16 eiusdem mensis Maij et anni huius in scholis fidelissimæ Nationis picardorum receptus fuit ab ipsa Natione pro suum procuratorem et derunos Alexander Orreau Mercator et Civis parisiensis in magnum Nuncium pro Civitate Episcopatu et diœcesi Ambianensi pro obitum honesti viri Claudij pullen eiusdem officij ultimi et immediati possessoris pacifici et franciscus Bastonneau etiam Mercator et Civis paris. in magnum Nuncium pro Civitate Epatu et diœcesi S. Ludomari sub Archiepatu Remensi pro obitum honesti viri Joannis Guillier illius ultimi possessoris pacifici, et iuramenta solita præstitebunt.

In isdem comitijs exposuit M. Abrahamus Martier Gymnasiarcha Montanus et eiusdem Nationis fid. procurator nondum sibi reddita a M. Antonio Dargnies Exprocuratore Insignia procuratoria, nec libros, nec sigillum: immo ipsum a francisco Lespire Maiore Apparitore monitum iussu suo rogatum reddere, et monitis et precibus suis se prohibuisse et parere recusasse. Dixit quoq; M. paulus Sermoise eiusdem Nat. Censorem apud quem ab ipso Dargnies asseruabat deposita fuisse prædicta Insignia, pro honorem a se in illius rogatum ut ea pacifice reddere, ne Natio in dissidia relabatur: ipsum quidem se apud se esse, reddere tamen recusasse nisi mandante prædicto D. Dargnies Depositore. Interrogatus quoq; in faciem prædicti Lespire dixit se de mandato ipsius d. Martier procuratoris admisse D. Exprocuratorem M. Ant. Dargnies, nec quidquam profitisse; admisse pariter hesterna die ipsum d. Sermoise Censorem exponentem licet necessitate sigilli ad sigillandas magnorum Nunciorum litteras, nihilo plus obtinuisse. Qua de re postquam rogati sunt Sapientissimi Derani quid fieri placeret, unanimiter responderunt placere Ut utriq; Juniori prædicti M. Antonio Dargnies exprocuratori et paulo Sermoise Censori dies dicatur apud Amplum d. Rectorem, utq; Ego Scriba hæc in Acta referrem. atq; ita ab Ornatiss. d. procuratore conclusum extitit.

Die 18. eiusdem mensis et anni Natio Germanica procuratore M. petro Jandel professore Marcianæo recepit Ludovicum le doux Civem parisiensem in magnum Nuncium pro obtinendo Glasguensi in Scotia vacante officio pro obitum Martini Benard dum Civis pacifici ultimi eiusd. possessoris pacifici. Et ille le doux apud Mathurinenses habitis hora pro matutina Comitijs iuramenta solita præstitit.

Die 19 eiusd. mensis D. Rector Vocatis in ædes suas DD. procuratoribus, quorum 3. tantum Gallicæ picardiæ et Germaniæ adfuerunt, exposuit Consiliarios suos a DD. procuratoribus Morum et tredecim Curia postulandum, placuit vero illis se D. Rectorem adiungere

Die ab eiusdem mensis M. petrus Egasse du Boulay recepit Marinus Boyer Regius parisiensis in Nouricium ordinarium pro viribus et officijs de la fert sous Jouars, Nanteuil sur Marne, Charly, Nogent Larbault, Gesy, Chateau Thiery, Condé, Dormant, Epernay, Vitry le François, St Menehoud et St Dizier. Contractu inito apud Guyard et le Normand die 19. 8bris an. 1667.

Eadem die hora post meridiem prima in Comitijs Deputatorum prorogatis facultatis Artium apud D. Rectorem in Navarra habitis, quibus mag. D. Rectore interfuerunt DD. procuratores Franciæ, picardiæ et Germaniæ, Syndicus Universitatis et Ego Scriba iussu D. Rectoris legi libellum supplicem porrectum Amplissimo D. Rectori et Ornatissimis procuratoribus a Richardo de Burgo Magistro in artibus in natione Germanica, tenente se a tribus aliis Magistris eiusdem Nationis Edmundo Glassain, Donato Hedeman et Eduardo Comarfort impediri ne scribat in prorogata Natione, suffragium ferat et recipiat distributiones, quod contendant sibi primum locum deberi in præiudicium supplicantis et non obstantibus rationibus istis. 1. quia primus factus est Magister in artibus iuxta Statuta facultatis. 2. quod aut tenetur solubiles pensiones honorarias seu Nationis Bursary. 3. quod habuerit pluralitatem vocum. et quod adfuerit omnibus Comitijs decretis vsitatis, et debet, a prima die qua recepit dicti Magistri sedere in prioritate loci. Interrogati vbi tres iidem quid istis rationibus opponerent, respondebant libellum supplicem prædictum nisi contineret veritatis. Itaque cum res non liquebat, remissi sunt ad proximam Comitia, iussique deferre tabulas et Acta Nationis Germanicæ, litteras Magistrij, Statutum de prioritate solutionis Bursalis, et conclusiones si quas fecit prædicta Natio.

postea actum de negotio Collegij Sagiensis, cuius Bursarij nec decretis vsitatis degunt in Collegio, nec actu student; imo quorum plerique præcto tempore quo statutis præfixum est, nisi ominium iure Bursarum gaudent. Conclusum vero, primo quoque tempore lustrandum esse prædictum Collegium.

Die Junij 2. habitis in Navarra Vniuersitatis Comitijs, quibus mag. D. Rectore intersuerunt omnes Decani et procuratores ac Officiarij, auditi primum supplices pro litteris Nominationis, Joannes Party Trecensis Magr in artibus, Joannes Boyer Clericus Rutenensis Magr in artibus et Bacc. in Th. Carolus de Pont Ambianensis, Pascalis de Jouy Arelatensis Magr in art. et Bac. Ambianensis in Theol. Julianus de Lallier Constantiensis, et admissi ad Nominandum. 2. lectus est Contractus initus apud le Monnier et socium Notarios Regios die 12. Maij anni præteriti anno Domini Vniuersitatis per Deputatos DD. Guyard et Moreau et probatus est.

3. retulit D. Barole Quæstor Vniuersitatis missos fuisse a D. Colbert Consiliario Regio præfectos ad lustrandam Chouarcy in prato et fundo Vniuersitatis pertinentem; vtrum censuisse Aquæductum esse præterendum ad Gentilly.

4. Joannes du Teil Bibliop. e Scriptoribus Vniuersitatis pro me Scribam rogauit an placeret, vt Proprotori paris. Conseruatori priuilegiorum Regiorum libellum porrigi Supplicem quo sibi conuenti postulet cui nominandi seu eligendi Syndici cum aliis Scriptoribus, habitâ ratione institutionis istius Collegij seu Corporis Scriptorum, ad quam potissimum contribuebant duo Scriptores Iurati Vniuersitatis. Responsum vero de re consulendos Patronos Academicos.

5. expositum quoque pro me Scribam hactenus quando et quoties edita sunt et in lucem prodierint volumina Historiæ Vniuersitatis, de Amplo D. Rectore, Sapientissimis Decanis, et Procuratoribus, nec non et Officiariis ac patronis Academicis oblata fuisse et data nomine, sumptibus et impensis eiusdem Vniuersitatis, ornata vt par est vt fateri Academicis; nunc vero 4um volumen prodiisse. Item expositum anno proxime placuisse eidem Vniuersitati, vt singulis Prouisoribus et Senatoribus magna vt vocant Camera, qui numero triginta disceptationi litis quæ Academiæ erat in Curiâ pro patronatu Curiæ SS. Cosmæ et Damiani, interfuerant, Juris integrum ipsi Vniuersitati assererent et confirmarent, tria eiusdem Historiæ volumina tum iam edita nomine publico ad propetrandam assensi Juris ratificationem offerentur, eaque fideliter oblata fuisse. Jam vero agi de 4o volumine an placeat offerri. Hac de re postquam maturè deliberatum est, dictumque a singulis prouisoribus Senatoribus, placuit more solito distribui eiusdem historiæ volumina Amplo D. Rectori DD. Decanis, procuratoribus, Officiariis et patronis. placuit quoque DD. singulis antiquo Syndico facultatis Theologiæ, et Doujat Consultissimo facultatis Decano 4um volumen tradi, ut inspiciant Acta matricularia quæ in eo continentur, referantque si quid non satis caute et accurate scriptum, priusquam aliis offeratur. quia de re etiam deliberatum dictumque est.

6. Actum de conditionibus Juris Etrennalarii quas sibi formulabat meliori forma fieri D. de la fontaine in distractione prædij quod habet in prato Clericorum. placuit vno singulas libras in Contractu cum Dubois inito decem denarijs æstimatas persolui, reliquas vero fundi partes pro tempore quo distrahentur, sex denarijs in singulas libras addi; dummodo intra Remigialia partium illarum fiat vltima distractio. Acta de omnibus a D. Rectore vnacum.

Quod in Comitijs procerum facultatis Artium die 16. Junij in Nauarra habitis, quibus cum Amplo D. Rectore interfuerunt Ornatissimi procuratores 4 Nationum verba facta sunt de dissidio nuper in Natione Germanica orto inter Mm. Edmundum Gleissen, Richardum de Burgo, Donatum Hardeman et Eduardum Somerfort de prioritate loci contendentes, postquam auditus est M. petrus De Lenglet Syndicus, constitit prodiisse Gleissen 5. Julij

an. 1665. laurâ magistrij fuisse donatum fuisse ; et 18. eiusdem mensis et anni
in Comitijs Maturinensibus eiusdem Nationis in gremium adscitum ; cuius
tres 1. Augusti eiusdem an. 1665. magistrium asserutos, 14. receptos a Natione
18. verò primo magistrali donatos, priorituq; ingressus in Nationem sorti
vnanimiter commissâ primum horum obtigisse prodito Comensore, secundum
Donato Hidoman, postremum Richardo de Burgo, placuit quo ordine tempori
alia sortis preium attribuere, ordine ipsos ingressum patere in Nationem, atq;
idcirco Edmundo Glissain primum, deinde Eduardo Comensore, tum Donato
Hoderman, postremò Richardo de Burgo. Et sic ab Amplo D. Rectore confirmati
Hijs actis lectum Senatus decretum de Intrantium electione latum, cuius planum
Exemplar ad diem vbi Die 20. Junij receptus est a M. Joanne le Francois procuratore Nationis Gallo-
Normanicæ petrus Gourdain Nuncius ordinarius pro vrbe Ebroicensi pro obitu
Reginaldi Gorlin eiusdem Nuncij vltimi et immediati possessoris : eidq; iuxta
contractum initum die 22 Maij 1668. apud Ogier et Huppin Notarios Regios

Die veneris 22. eiusdem mensis habita sunt Comitia Supplicatoria de more : et in
angulo primitus postquam ventum est missis Supplicibus accedere Supplicans M. Claud.
Huard — Baccalaureus Theologus nomine magistrij statim et Baccalaureatus. Ingressi
in Comitium, vbi de pace inter Reges inita nupe, dixit elegante etiam D. Rector
finita oratione Richardus Archboldus adolescens Hibernus Theses Philosophicas
Rectori et Vniversitati Studiorum dedicatas apud Graianos die 1. Julij
propugnandus sub nobili professore M. Alexio Barjot de Rouffy de Roncé Bac Ar
obtulit D. Rectori discertâ prius in earum rem oratione habitâ comprobarunt ornatissimi
procuratores actu gestaq; pro D. Rectore, cuius litteras commendatitias pro more
decernebant, poterit sunt amplissimum Comitatum ad vdes S. Joannis in Graiana
proximum, actumq; postularunt vbi primum de absentia ad Graianos.

Die Sabbati 23. habita sunt Comitia Rectoria hora decimâ matutinâ prout
fieri consuevit apud Maturinenses, vbi post auditum sacrum habitam ab Amplo
D. Rectore breuem ad Ornatissimos procuratores et probos q Nationum
orationem horum factum suppliciibus, 1. Supplicium nobilissimus adolescens
Germanicamp postulauit de anno philosophico priore quem sub Academico professore
non confecit, verum disputari. 2. Joannes Sleyne Hibernus dixit matutinis Comitijs in
Nationem Germanicam nominatum pro se pluralitate vocum M. Eduardum Omolay —
ex tribu Insularium, contradictoribus quoq; e tribu Continentium Magistri vices suas
esse, et solum eas nominationem Electoris seu Intrantis ad electionem futuri Rectoris
ab se factam. prodictum autem Omolay eligi non posse ob tres potissimum rationes : 1.
quia in Comitijs Maturinensibus prius ab omnibus Nationibus die 13 Octob. 1667.

1668

ob insolentiam habitus eorumq. 2. quia prius Magistratu non fuit unquam publice donatus. 3. quia nisi unquam in gremium Nationis adscitus fuisse comperitur. Imo quia ipse postulasse olim visus, interfuisse constabat Regibus Moloy Nationis contra ipsum Durandum, ne admitteretur; nullibi autem in fastis procuratoriis reperiri quod ille intitulatione indignus fuerit a Natione praedicta, quodq. ipse Eduardus eiusdem patronus fuerit unquam admissus.

3. accessit M. Henricus Felix Baccalaureus Theologus, Capituli Regii Virdunensium Thesaurarius petitq. dari sibi a scribaveniam Universitatis Actum Intercessionis necdum scriptum quoddam Senatus de Electione Intrantium sibi contrarium, quodq. Baccalaureis nocumento sit, de quibus capitibus etiamsi D. Rector audito prius Syndico remisit Nationes ad deliberandum, jussit tamen prius legi Senatus consultum die 6. Junii latum, quod est cujusmodi.

Extrait des Registres de Parlement.

Entre le Recteur de l'Vniuersité de Paris demandeur en requeste du 7. Iuin present mois a ce qu'il soit ordonné en tout cas par maniere de prouision en attendant la Reformation generale de la dite Vniuersité, ce que l'arrest de la Cour donné sur les conclusions du procureur General du Roy le 15. Mars dernier, & l'aduis donné en consequence dudit arrest par M. Jacques Pigis Doyen de la Nation de France, & autres professeurs regens au College de Nauarre, Jean Aubrier principal du College de la Marche, & Jean Heruart principal du College des Grassins, soient executez selon leur forme & teneur, & conformement aux dits arrests & reglemens, & vsages qui s'obseruoient auec soin dans la Nation de France, au fait de l'alternatiue d'entre les Regens & non Regens, & la maniere de proceder a l'election de tous les Officiers de la Nation de France, sans aussi regarder pour le regard susdit dans l'election de tous les Officiers de la Nation de Picardie, & de toute ce pour remedier aux desordres qui arriuent aux Elections de Recteur. L'election des Intrans se fera par les procureur en charge, Doyens des Tribus, Anciens Recteurs & procureurs, presens aux dits Colleges de plein droit, & tous autres les Escholiers de Philosophie & Medecine Regens de quatre années de Regence, & les Anciens Maistres es Arts de dix ans d'ancienneté dans la Nation finis & accomplis sans qu'aucuns puissent estre Intrans qui n'ayent quelques vns des dites qualités, & le reglement sera declaré commun

auec toutes les Cas Nations et execute nonobstant opposition ou appellation quelconq
et sans prejudice d'icelles dont sera. Et les procureurs des Nations de
la faculté des arts dessd. Et encore entre Me Pierre Jandre
pr. de la Nation d'Allemagne fondé en lad. Vniuersité tant pour luy que pour
les Cas suppots de la tribu de Montagu de lad. Nation demandeur en
requeste du dix. dud. present mois de Juin, auquel interpretant et explicquant
les aduis il fust ordonné que les pr. et suppots de lad. tribu seront maintenus
et gardez au droit de tenir la possession en laquelle ils sont de donner leurs bles
voix deliberatiues dans l'election des Intrans, et vacas de contestation, rendus
ceux qui la formeront tous leurs despens domages et interets et despens, dom
Cas part. Et le Recteur de lad. Vniuersité desd. Cas sans que les
qualités puissent preiudicier. Apres que Leurbier ad. pour le Recteur de
l'Vniuersité de paris et L'Euesque ad. pour Jandre sont demeurez d'accord
de l'appointement arreste au parquet des Gens du Roy, Ouy Talon pr
le pr. Gnal, et apres que Talon huissier a rapport auoir appellé les
procureurs des Nations de france picardie et Normandie
La Cour ordonne que L'appointement sera receu, et faisant droit sur les
requestes ordonne que l'aduis du 4e. may dernier sera executé et faisant
les statuts reglemens et arrests et vsage qui sont obseruez en la Nation de
france au fait de l'actuation entre les Regens et non Regens et la
maniere de garder a l'election de toutes les charges de lad. Nation seront
gardez et obseruez pour le mesme fait dans l'election de toutes les charges
de lad. Nation de picardie, Que L'election des Intrans pour la
nomination du Recteur se fera par les procureurs en charge, les doyens
des tribus, et anciens Recteurs et procureurs principaux des Colleges de
plain exercice auec les Docteurs en Theologie et Medecine, les
Regens de quatre annees de Regence et les anciens Maistres es arts de
sept ans de reception dans lad. Nation faits et accomplis sans qu'aucun Cas
desd. qualité puisse estre Intrant s'il n'a presidé ou obtenu
dans les Cas Nations sauf a elle d'obseruer le tour de leurs tribus
ainsi qu'elles ont accoustumé. Enjoint au Recteur de l'vniuersité
et procureurs des quatre Nations de leur la main a l'execution
du present arrest et aux officiers et suppots desd. Nations

1668

en ray de contestation dresse pourueoir par deuant luy Recteur & procureurs lesquels en conseil ont aduis ledit Recteur & procureurs fait droit a icelle par ledit Recteur & procureurs fait droit a icelle & a raison de faict desfenses a tous les suppots de ladite vniuersité de se pourueoir ailleurs p raison de icelle a peine de priuation de leurs droits prerogatiues de suffrages dauthorité & autres siens & ordonne pour raison dicelle reuendiquer & defendre nonobstant opposition ou appellation quelconques & sans preiudice Declare ledit Roman auoir les despens. fait en parlement le 6e Jan 1668

Juxta ergo sanctionem senatus & Rector vocatis DD. procuratoribus & Antiquioribus singularum Nationum, & Gallicana MM. Joanne Doye Licentiato Horologio & Gymnasiarcha Artistarum Nauarricorum, & Rodolpho Fonraco Turbuy Remensi Decano. & prædicto M.M. Nicolao Tandemer professore regio & Normanica MM. Carolo Fourcine ipsius professore emerito & Nicolao Pierre apud Lexouios eloquentiæ professore emerito, & Gallicana MM. Rogerio Omoleo Decano & Joanne Mercier Gymnasiarcha Marchiano ingressus est in Curiam intra vias Matutinas, vbi Syndico et Scriba præsentibus repetijs quia in re sita esset contentio & discordia matutinis horis orta inter Electos Intrantes & Tribubus singularum & Continentium jam audito item Syndico, vnanimi omnium suffragio rejectus est Edwardus Omoleo, cui Continentium assentium ijs nominandi Electoris seu Intrantis, nisi eo nomine tumen conquerente præsidente M. Rogerio Omoleo intrantis, & pro bono pacis vtroq; M. Rogerio suffragante & comprobante M. Joannes Sleyne confirmatus est in Intrantem seu Electorem: atq; ita ad Rectore Sigillum confirmatus est in Intrantem seu Electorem: atq; ita ad Rectore confirmatus est in Intrantem seu Electorem. Quo præsidio rebus in ordine, ita in locis consuetis habitâ longâ deliberatione de rebus gestis in medium, ita pro suos procuratores retulerunt Gallicana quidem delectum matutinis suis Comitijs Electores seu Intrantes M. Franciscus Bonnycaud antiquus Baccalaureus Theologum ante annos nouem receptus omnium Tribunis valuulis confirmatus. Nobilissimum adolescentem Germanum omnino rejectum. Prædicta M. Henr. Hardy antiquus quoq; Baccalaureus Theologus, ad vtrius procuratorium

† Gabrielle Rogeau vir procuratorio Baccal. aureo Theologo &c

† propter rationes prævallatas

Intrantem delectum & confirmatum; ~~Prædictum~~ adolescentem & meritis & eminentiâ commendationis conspicuum singulari gratiâ & indulgentiâ admissum. Normanica suum Intrantem M. Sanson Licentiatum Theologum confirmatum, cum prædicto adolescente agendum censuisse hoc pacto, ut si libitum illi fuisset, Theses propugnet, non ante tamen Magisterio donetur quam sub Academiæ professore audierit ad Quadragesimas integras annis septuaginta eorum cum illo disputasse de scriptione.

Germanica demum comprobatam electionem M. Jo. Brelini Baccalaurei Theologi in Intrantem ab Amplo D. Rectore Oratissimis Procuratoribus & Selectis Nationum Proceribus factam. cum prædicto quoque adolescente mitiùs agere, hac vice tantùm, nunquam in posterum indulturos; modum verò rationemque quâ id fieri debeat, Amplo D. Rectori relinquere arbitrio & prudentiæ.

Die 3ª Capitis nempe de Interrogatione M. Henrici Felicis Baccalaurei Theologi, nihil quidquam a DD. Procuratoribus relatum sed hoc solummodo generatim, probari & confirmari quæcumque gesta sunt ab Amplo D. Rectore in suo Magistratu, cujus Litteras decretis commendatitias, publicis quasque fieri potuit, honorificentissimis, in hac verba a D. Rectore conclusum. His actis prodiit Intrantes juratus prædicto Juramento conjecto ingressi Conclave post longas deliberationes non sine aliqua discordia, M. Ludovicus Rouillard Antiquus Rector voluit ut æqualitatem votum in alterutram partem inclinaret; quâ pro eum inclinatâ redierunt ipsi postmodum in Comitium & pro M. Francisco Bonnyard Amplo D. Rectori fuere Rectorio prorogarunt. Quæ prorogatio continentibus omnium Boiorum votis comprobata est & confirmata. Atque ita in suas ædes Navarreas magno comitatu frequentiâ reducta est.

Die 24. Junii in scholis picardicæ Nationis Petrus de Coquel Remis Paroch. receptus est Magnus Nominis pro Episcopatu Sidon. Lexoviensi pro obitum Petri Soulon ejusd. Officii ultimi possessoris.

Die 26. eiusdem mensis mihi Scribæ significatum est pro Appantorem Capellæ nomine Regnard Interrogia plurimorum Gymnasiarcharum, professorum, Baccalaureorum aliorumque Suppositorum & Nationum ne Conclusionem expederem die 27. Junii fiendam in gratiam nobilis adolescentis de Maniamp.

Die autem 2. Julii significatum protulere eorundem Suppositorum nomine Libellum Supplex porrectus Curiæ, ne eundem Conclusionem cujusquam tuderem. hic autem mihi receptus est.

A Rosset de Parlement

Supplient humblement les principaux Regens, Bacheliers et Supposts des 4 Nations de france, picardie, Normandie et Allemagne fondés en l'Université de paris disans qu'ayans eu advis que le nommé de Mairan Escolier depuis peu sorty des Jesuites auroit pratiqué quelques particuliers des 4 nations, soit qu'il leur eust fait entendre qu'il auroit estudié en lad. Université plus long temps qu'il n'a fait ou autrement, il auroit tasché par soy et par ses amys d'assembler de la fameté des arts tenue le 22. du present mois de juin et an aux Mathurins, que il auroit surpris une conclusion contre l'ordre et les formes, mesmes contre les Statuts de lad. Université, arrests et reglemens de la Cour, par laquelle il pretend estre dispensé d'une année de philosophie et de soutenir ses actes pour recevoir Maistre es arts en lad. Université, Les dits supplians dont les plus grans n'estoient point en lad. assemblée qui ont commis les fautes en advis qu'ils avoient veu de surprise et de requerans pour obtenir lad. pretendue dispense. Et voyant le prejudice et les mauvais exemples qui pourroit apporter une telle contravention aux Statuts, arrests, reglemens et coustumes, ils auroient par acte du 26e du mois de juin formé opposition à l'expedition et delivrance de lad. pretendue Conclusion, et que ils viendroient non obstant lad. Opposition, le Greffier de lad. Université par persuasion, intimidation ou autrement ne delivrast lad. Conclusion pretendue aux Mairans, ils ont eu conseil de recourir à vre authorité

A ces causes Requ. il vous plaise recevoir les Supplians opposans à l'execution de lad. pretendue Conclusion du 22. jn 1668. ordonner que sur icelle les parties seront communiquées au parquet de mrs les gens du Roy pour ensuite venir plaider au premier jour pour leur estre fait droit ainsy que de raison, ordonner que les Statuts et coustumes de lad. Université, arrests et reglemens de la Cour seront executés selon leur forme et teneur, faire defenses de les enfraindre directement ny indirectement sous telles peines que plaira à la Cour ordonner, et au Greffier de lad. Université d'expedier ny delivrer lad. pretendue Conclusion à peine de 500 ll. d'amende et de tous dommages interests des parties, sauf aux supplians à prendre telles autres Conclusions que bon leur semblera. Et vous ferez bien.

Veu la requeste, Ouy les parties le 2. juillet 1668

A la requeste, Ouy le

Die 4 Julij Natio Germanica apud Matturinenses per M. Petrum Jandel suum procuratorem congregata recepit in Magnum Nuntium et relectum Gregorium Cruz parisiensem pro diocesi et archidiatu Nidrosiensi vulgo Drontheim in Norvegia, vacante officio per obitum Claudij Montdoran.

Die 7. Julij habitis in Regia Navarra Comitijs Ordinarijs deputatorum visitatis supplicarum pro litteris Nominationis MM. Franciscus Roure plur Carcassensis, Antonius Gmar plur Bolonensis, Lucas Folliot plur Constantiensis, et admissi sunt.
Item lectus libellus supplex M. Rolandi Joannis Juer primarij Collegij Sagittarij conquerentis de Bursario quodam suo, petulanti insana et castigatae vitae: maxime vero quod ante paucos dies hora decima vespertina ex ambulatione remeans Collegij portas cum clausas petulantissime pulsaverit in magnum scandalum vicinorum, et Janitorem vero quod officio suo fungens portas ultra solas prosequi attingere noluisset apertas, postridie pugnis et fustibus eum percussisse, graviterque vulnerasse.
Auditis super his Bursarijs accusatis et quarum potissimum et ipse veritus primarius omnium. 1. quod non satis se modeste gesserit in multis. 2. quod Gladiatores apud se saepe epulari patebatur. 3. quod ab octo annis non fuerint redditae rationes Collegij. 4. quod nonnullos gratuitos redemptiones accepisse, nec arrestas pecunias reposuisse in arca. Quia vero non aderat praedictus primarius qui ad ista capita responderet, placuit intra paucos dies lustrari Collegium Sagittae a deputatis procuratoribus Galliae et Normaniae, quorum maxime interest cum Bursarij partim sint Gallicanae, partim Normanicae Nationis, ibi intelligendi primarium et Bursarios: remque referri ad Comitia Universitatis.
† adjunctis D. Haley Juris Cano. doctore, Judice ordinario

Cum deliberationis capitum fuit de rationibus aerarij exigendis. Inventum per D. Carrole Quaestori, ut intra menses varum exemplar vitae unicuique proponibus.

Die 14. mensis Julij habitis apud Amplis. D. Rectorem in Regia Navarra Comitijs deputatorum prorogata facultatis statuis supplicavit M. Ludovicus Carton vir procuratorius, humaniorum litterarum in plessaeo Sorbonico professor emeritus, ut ad litem et causam quam habet in Curia contra quosdam competitores canonicatus Nidrosiensis attendere posset clara statuum facultas pro tuitione et conservatione privilegij Regentibus Septuarijs concessi iuxta artic. 54 statutorum facultatis Artium in ultima Reformatione an. 1598. contentorum, qui sic habet. Ut plures ad docendum invitentur, Magistri statuum qui pro septennium continuum absque intermissione

1668 et citra fraudem in rebus Collegio publice donarint, prestabantur vibus
Graduatis ad jure Nominationis, exceptis Doctoribus in sacra
Theologia tantum. Quæ dicere postquam deliberatum est planis
omnibus et singulis de procuratoribus ad causas ejusdem D. Cancellarii
ejusdemque imperfecti audiendo. Ita conclusit Amplus D. Rector.

In ijsdem Comitijs eidem D. Rector exposuit audiisse se quod ab Apparitore
regis Castellæ nomine D. Nicolai de Calongne auctoritate Baccalaureorum
procuratorem, significatum fuerit die 15. Junij instantis Ornatissimis Nationum
procuratoribus, ut declararent an libellus supplex a Rectore Universitatis
Curiæ porrectus sibi innotuisset; an de significato consultassent Nationes
suas super de deliberaturas, et quamnam [illegible] fuisset deliberatio et
sententia. rogasse autem prædictos Procuratores nomine ejus de ijs intelligi
nisi in ea re egisset; primum enim eos omnes a se pro Apparitore Curiæ
ut adesset apud se die 16. Maij monuisse de re gravissima consulturos
daturos; monitos quoque Syndicum et Scribam ut audiendo de sistendo fort
ubi factum ut nec Procurator Germaniæ Normaniæ nec Syndicus
adfuerint, licet ultra horam 3.am pomeridianam expectati. rem autem ejus
Galliæ, picardiæ et Germaniæ procuratoribus communicasse; Consilium q
a Serenissimis Academiæ fabi Senatum Deputatis sibi traditum exposuisse,
et singula momenta singula cum ijs expendisse: illud vero materia deliberationis
præjudicia fuisse omnino reprobatum ab omnibus: atque, ut quanta de eo
proinde esset Curiæ fumitas veritas a dignitate, fuisse consultum et
provisum ut ipse Rector nomine suo, ut Disciplinæ primicerii et caput
Senatui libellum porrigeret postularetque Consilium illud prædictorum Deputatorum
confirmari et in Acta Curiæ referri, jubereque deinceps a Nationibus
saltem pro modulo ut vocatæ provisionis et donec aliter a Reformatoribus
Universitatis decretum fuisset, observaretur. Ergo se juxta emanatum prædictorum
procuratorum sententiam porrexisse libellum; jubente vero Curia ut venirent partes,
venisse omnibus significatis, diemque dixisse apud Turonenses Regios. Cum M.
Petrum Jandel Germaniæ Nationis procuratorem [illegible] vadimonium obisse
et pro patrono seu sanctione sua postulasse, ne si Curia consilium prædictum
probaretur, constitutis a multis retro seculis in sua Natione cultis viribus inter
Continentes et Insulares, noceret posset damnumque inferret: Curia autem visum
illud Deputatorum Consilium curia Intrantium Electionem omnino salutare,
et secundum illud latum die 6. Junij decretum. Eo quam citissime

fuisse potuisse; expedito se Comitia habuisse, ideoq; omnes procuratores intelligere
rum Syndico & scriba: lectum ibi prodictum Senatusconsultum, placuisseq; ob
vias singulis vti eius exemplaria describuntur & significarentur, vt singuli
Nationes suas de illius vtilitate rationes facerent. praeterea in Comitijs Scriba
libus pro 4 Nationum die 23 Iunij apud Mathurinenses habitis, cum exorta fuisse
in Natione Germanica de Electione Intrantium dissordia, interfuisse quoq; M.
felix Bataul. Horologus ne prodictum decretum sibi Baccalaureisq; nocuisse, illud
occasione data legi curasse publicè, vt sciret omnes qua de re in ea a-
ageretur. impraesentiarum illud fuisse nemine procuratorum, nemine omnium
Nationalium reluctante executioni demandatum, & secundum illud dictam
sententiam de Electis Intrantibus Nationis Germanicae, eamq; sententiam omni
bus voribus comprobatam. De Intercessione vero d. felix nihil quicquam ab
Ornatissimis procuratoribus relatum; imo confirmata comprobatumq; fuisse Nationis
nomine quicquam gessisse ipse Rector in suo Magistratu. Nunc ergo cum
videantur velle Baccalaurei litem intentare, deliberato opus esse an ecclesiae Ornatis.
procuratores causam suam abijcere an vero cum viriliter prosequi, hortatus
M. petrus de Langlea Syndicus auos se litem cum in Comitijs Mathurinensibus
lectum ipse prodictum Senatusconsultum, non potuisse conclusionem vllam facere, quia
sibi significatum non fuerat, idq; Baccalaurei declarant, decisionem tamen
plurimum illud vtilitatis allaturum, turbasq; & corruptiones Electionum submoturum
nec vero se quenquam a communi bono procurando desituros.
procurator Franciae dixit non modo se rationibus sua comprobasse Consilium a Relatis
Tribunitijs d. Rectori oblatum, sed & insuper consensisse & consuluisse ipsi vt nos se
tanquam communes Capue disciplinae libellum supplicem Curiae porrigeret, quo illud auctori
tate publica confirmaretur: nec enim sibi visum fuisse cui prudentiae, conuocandi
Nationes in quibus & intra quas, si res ista patuisset, futurum fuisse scissuram
ob partium factiones: nunc igitur eidem d. Rectori ob rem prudenter consultam
prudenterq; gestam gratias agere, auxiliumq; opem & consilium pollicieri tum
nomine proprio tum communi Nationis suae, quae vnanimi suffragio,
nemineq; contradicente tum Baccalaureorum tum d. felicis Bataul. Horologi refragante conclusere
parendum esse Senatusconsulto nec vllas habendas rationes vllis intercessionibus, aut
in eadem verba dd. procuratores praeeuntes & Germanis sententias
dixerunt. procurator vero Normaniae dixit se nonnisi conquestum apud
Nationem suam fuisse, quod de Consilio vllo deputatorum, deputatis vllo supplici
Curiae porrecto nihil audiuisset, & quod paulo supra pridie eius diei quo
sum fuerit Comitia Cisalpina facultatis certum tibi fuisse Senatusconsultum
6. Iunij late sibi significatum. eaq; exposita nonnullos improbasse

quod a D. Rectore actus, et id se repetentibus Burralaurij declarasset, nullatenus tamen velle illorum partibus in causa adgenerere. His ita expositis et declaratis conclusit D. Rector ex consensu procuratorum Senatusconsultum de Electione futuri Lateij quam proxime fieri: in eamq; rem omnes se operam collaboraturumq;

In ijsdem Comitijs M. Ludouicus Charton vir procuratorius, humaniorum litterarum in plusquo-Senonico professor emeritus supplicauit, vti ad litem a cursum quam habet in Curia contra quosdam competitores Canonicatus Meldensis arrestum prorlare dictum facultas pro tuitione et conseruatione priuilegij Regentibus Septennijs varijs iuxta artic. 59 Statutorum facultatis Artium in vltima Reformatione an. 1598. constitutorum qui talis est

Vt plures ad docendum inuitentur, Magistri Artium qui per Septennium continuum absq; intermissione et vltra fraudem in celebri Collegio publice docuerint, proferantur omnibus Graduatis in iure nominatim exceptis Doctoribus in Theologia tantum. Qua de re postquam deliberatum, placuit omnibus et singulis DD. procuratoribus ad mentem ipsius D. Charton, ipsius impensis arridere. Et ita conclusit amplissimus D. Rector

Item deinde ad Collegium Sagiense comitantibus D. Rectorem Gallico et Normanico procuratoribus, cum M. petro Halley Doctore Juris Canonici et Syndico ac Scriba Vniuersitatis, ibiq; postquam in Oratorio seu Sacello consessum est, auditi primum socijs primarijs et Capellanus de statu Collegij Bursariorumq; numero, vita moribus et studijs respondere. Decrevit omnino esse Bursarios proto primarium et Capellanum; tales autem nunc in Collegio habitare, Courret, de vaux, Seguin, Chastlon, Villeneuue, Jore, Sourcas, du Bourg, Halboin, Valbert partim ex Sagiensi partim ex Cenomanensi Diœcesibus. Illorum tres auditorum seu militum more ergastulare nunc in vrbem prodeunt Valbert, Jore et de vaux, istum tamen postremum rarius. Alios studere ex humanioribus et philosophicis scholis, alios in theologicis, prout statuta Collegij iubent. post quinquennale studium debere ex ijsdem statutis magistrorum assequi in artibus. Tempus habitationis et commorationis omnino esse determinatum. binos posse in singulis cubiculis habitare non plures. Nonnunquam abesse a Collegio quinque sex ve mensium spatio, nec tamen stipendij Bursalis ad lucrum solere pati

ob absentiam. Valbert a 15. diebus patriam remisse non petita venia, cum tamen nondum primi anni theologici cursum absolvisset. Sacro quod fit hora 7. matutina ter in hebdomada nullos interesse solere, paucos etiam diebus dominicis et festivis. Nonnullos tumultuosos esse et turbulentos et contra statutum quod studentibus et studiosis silentium indicit, in collegio clamores inconditos excitare nonnunquam adeo vehementes ut vicinis etiam importuni sint. importune quoque prestari a nonnullis cibum aliaque munera. Instrumenta. Quod vero est magis intolerabile et contra omnem studiorum disciplinam, habere nonnullos in suis cubiculis contubernales non satis castigate vite, omnis generis, sortis et conditionis, gladiatores, alvatores, lixas, prostratores, ganeones. ab uno eorum nomine Jovel e diocesi Cenomanensi impetitus janitores ab annorum adolescentes, primarii socius, pede, pugno, fuste, quod illi ex urbe post horam decimam vespertinam videnti noluisset portam aperire. Hec summatim predicti primarii et capellanus, et e sacello exire iussis, introducti virissim Bursarij et interrogati primum de statu suo, ita respondebant. M. fran. Couret Baccalaureus theol. ad licentiam se aspirare, Alexandrum Chaillou Cenomanensem confecto triennio in theologia et cursu philosophico scripta delegere ad consecutionem magisterij. Jo. Bonnier alias Dubourg biennium iam in theologia posuisse. Item a Seguin tantundem. Villeneuve a biennio magistrum in artibus consecutum. Joannes Jovel Bonfontanensis diocesis Cenom. quinque annorum Bursarium absolvere cursum philosophicum sub d. Noel Harduano professore. Gondouin alias de vaux confecto tempore propediem abiturus. fran. Soursart Sagiensis in tertia classe studere sub d. Lair Gerriano professore. Halbout a minore venire in collegio habitare. Villeneuve ab anno magistrum esse in artibus.

Deinde de regimine collegij interrogatis, M. Couret nomine omnium questus est
1. quod d. primarius, idem et promotor esse, iure nitens predecessoris qui utroque munere functus fuerat. petijt vero reddi ab eo rationem accepte pecunie, eam in arca communi deponi, aut sponsores dari.
2. questus est, quod Bursarijs que necessaria sunt ad reparationem cubiculorum, non prouvey; sibi soli studenti. petijtque ne expendat pecunia communis nisi vocato saltem uno ex Bursarijs. in arca vero reponi mille circiter libellas que ex redemptione reditium accrevit.
3. questus est quod predictus primarius in edicula non solum more cubiculorum pecuniam tenuit distributiones quotidianas que ob presentiam debentur, sed semper ex ideatibus differens ac procrastinens.
4. petijt si ita videatur conquestudinem immutari et reformari que est eiusmodi, ut Bursis sint annexa cubicula et cubicula bina singulis Bursis, non trausey ut antiquiores Bursarij varentra eligant, ne fieri debeat, et fit alibi.
5. quod nunquam fiant repetitiones que ex statuto fieri debent.

6. postulauit statuti de distributionibus ac absentibus fieri debeant, ne fiat consuetudine a primario, qui nec satis pro equitate et iure illas faciat, sed pro libito. Vicarum omnium quo in collegio sunt, hinc radices repetendas quod Normanis parcat, ipse Normanus, Cenomanensibus nunquam aut raro.

Addidit Raillou fieri sepe et fere quotidie contentiones et clamores importunos ad portas collegij annuentes aut non vetante primario. Seruos incastigatos remanere, licet petulantes et protervos; nonnullos comitis in collegio, aliis extra habitare; Bursarios nonnunquam impetit abbis somniant primario. Horam Missa non esse statutam; neminem absentem notare aut tarde et sub finem sacri venientes: nec minus tamen primarium iis quos ad nutum subet paratos et sibi annuentes, prouentu mercedes pinsitores.

Interrogati primo de contubernalibus et concubicularijs respondebunt, in cubiculis primarij et Joze Barsarij homines commorari nonnunquam diutius quam oportuerat et quam leges fabam, vesq omnis generis. Joze tamen dixit in cubiculis duobus se octo habere contubernales, sed omnes scholares, de quorum nominibus et studijs interrogatus continuo.

Omnes vero conquesti sunt quod in cellis quotidie seu potius ad regulas, quas nullius in bonis sunt, torquentur a primario lixis rationibus et alijs eiusdem farine similibus, a quibus magna pars exiret tumultuum et clamorum petitionis, quit malo remedium adhiberi? Item et ianitori mercedes seu salarium ex arcu collegij quantum opus sit, petijerat; vt ei sit communis omnium et studiosius suo officio defungatur.

Dissendere iussi Bursarijs vocatis primarium admonitus quo capita essent querelarum, et soluere equitatem quantum et qualem soluere deberi diligenter prudenter. vocati quoq Bursarij et admoniti soluere parem, primario honorem et reuerentiam prestare, abstinere a strepitibus et clamoribus, ab ingressu gestatione aliisq quo statutis et legibus prescribuntur. Vnusquisque proprium Edictorum sigillatim quid sit sui facto ad parem collegij seruandum et seruandum. Intibus Joze qui ianitorum male exercerat, iussus primario satisfacere, satisfecit publice et orati veniam petijt. quibus ita factis dimissus.

Eadem die Martinus Landays Cenis. et Mercator de la Loupe diocesis Carnotensis receptus est a M. petro Egasio ambolay procuratore Nat. Gall in persona Dionisij de la Loupe iuxta Contractus ruy et initus apud Huart et formis die vltimo Junij.

Die 21. Julij receptus est in publicum Nuncium a Natione Germanica procurator
M. Petro Jandel, Rectore M. Stephano Leger, Benigno Helyot Mercatore et
Civis parisiensi Magnus Nuncius pro Archiepiscopatu Colonensi in Hungaria
pro obitum Antonij Bourrer.

Item eadem die ibidem receptus magnus Nuncius Joannes Lehere Civis pari-
siensis pro Diocesi et Episcopatu Sambiensi in prussia, pro obitus Joannis Gandfroy.

Die 28. Julij habitis in Regia Navarra deputatorum facultatis Artium comitijs
quibus nos D. Rectore interfuerunt ornatissimi procuratores 4 Nationum, Syndicus
et Scriba, duo capita deliberationis proposita sunt. 1. de sustinenda lite
adversus Baccalaureos si nos intentaturos contra Decretum Senatus de Electione
Intrantium 6. die Junij latum. 2. de revocando in usum Statuto quodam
ultimæ Reformationis quo de ætate Baccalaureorum cavetur, ne ad Gradum
illum promoveantur ante annum ætatis tricesimum. Exposuit autem eruditus D.
Rector pervenisse sibi atque ornatissimis procuratoribus libellum supplicem signis-
munitum plurimorum in artibus Regentium, queri sibi gravem injuriam illatam
sibi si stante decreto lato 4 Jan. postremo elapsi, de Septennio Regentiæ
præstando quis Rector esse possit, invalescere pergat consuetudo recipiendorum
in Nationibus ~~plures ætate~~ Baccalaureorum, nulla habita ratione ætatis
singulorum. Postulantium ne deinceps ulli ante annum ætatis tricesimum
admittantur, quemadmodum art. 6to. Reformationis Theologicæ cavetur, ne
ve illi ex iam admissi, antequam ætatis annum prædictum attigerint,
publicis Nationum muneribus donentur. Postulavit atque D. Rector quid fieri in
hanc rem quid responderi placeret. Tum audito procuratore fieri, qui multis
prudenter de petita supplicationis æquitate disseruit placuit omnibus
deinde ejus conclusionem præstandum D. Regentibus juxta postulata,
majus Consilium Seniorum et petitorum e singulis Nationibus primo quoque
tempore convocari. Et ita ab eruditus D. Rectore fuit conclusum.

Die 4. aug. in Comitijs Vniversitatis quibus interfuerunt nos D. Rectore omnium
facultatum Decani et Nationum procuratores, recitata primum ejus ratio eorum
in lustrando Collegio Sagiensi facta sunt, et lecta, et eorum probatis et ab omnibus
placuit vobis ut omnium propediem nos D. Rectore deputati supra nominati
nempe DD. Halley præceptor Juris Canonici, procurator Nationis Galliæ et
Normaniæ, item et Syndicus et Scriba decerneret quid facto opus sit ad petendum
Collegium. Q. actum de voluminibus historiæ nostræ distribuendis de more officiariis
iterumque planum distribui: lectaque proinde conclusio die 2. Junij facta cui subscripsit

1668

rum d. Rectore, dd. Decanis salubrimæ facultatis q̃ 4. Nationũ procuratoribus. Quantum verò ad aliam omnium & voluminum distributionem dd. Senatoribus supremæ curiæ faciendam, postulauit ego scriba & historiographus ab vniuersitate quingentas libellas in singula volumina; ad summã interpositã pollicitus fuerit me ex officijs & Senatoribus quantum satis ibi, distributurum. Idq̃ etiam placuit d. de Maumillain Medicinæ decano & 4 procuratoribus, quibuscum conclusit d. Rector: ac dd. Decani facultatis Theologiæ & Iuris Canonici amplianda idq̃ super ea re sua facultates consulturos rejecerunt. Ego verò rogaui ut proximis comitijs afferrent instrumentum seu vt verum fatebimur consensus expressi seu dissensus. Et id promiserunt.

3. mota est difficultas a d. procuratore Nationis Gallicanæ conquerente quod d. Halley nonnunquam ad fast Vniuersitatis Comitia veniat non vocatus, & negotium sumpserit pro se, licet nec decanatu suæ facultatis fungatur, nec vllo officio cum magistratu, cuius ratione prior ipsi sedes debeatur. Id verò se ideo opponere dixit, ne in exemplum postea trahatur aut in præiudicium procuratorum, qui legitimi sunt Nationum suarum actores & officiarij. Quod si suo decano ordinarij veniam, se quoq̃ desinere adjunctum adhuc comitia adductum, id q̃ facturos similiter alios dd. Decanos & procuratores; nam tamen id conscientiæ non fore, nisi speciali mandato & in grauibus negotijs a d. Rectore adhiberentur. At cum prædictus d. Halley responderet se statuto Vniuersitatis nixum venire, placuit illud proximis Comitijs proferri & discuti. Postea prædictus d. procurator Franciæ petijt rationem haberi sua interpositionis & relatum de Collegijs primarijs & pontificijs, quibus insignia sodalitia quæ dam Regia lauream, vt videat academia quid in fast referri oporteat, et de præfatis si quos habeat ad illa Collegia destinandi requiret.

5. quæstus est d. Decanus Medicinæ, de Quæstore bonarij academici, quod debitam suæ facultati stipem & facultatis Iuris Canonici professoribus primarijs præsoluere semper differat. At ille negauit se id. Sed ma facultas in ære sui Vniuersitatis nec solum. altum, quod reditus academici pares non sint solutioni summarum quas Architectis & operarijs debentur: idq̃ se cum accepti expensiq̃ rationes redder proximè demonstraturum promisit.

6. admissi sunt ad litteras Nominationis supplices qui sequuntur, MM. Edmundus Vincent Trecensis, Simon Guedet Bellouacensis, Renatus Louuart Laderiere pbr Cenomanl. Petrus Duval clericus d'Nouiomensis, Baptista Frizer pbr Cenomanl. & Archebaldus Gueraine Bellouacensis, Jo. franciscus

Clericis Nouiomensis, Georgius Loiseleur Clericus Ebroicen. Joannes Lamiot pbr Lexouiensis, Jo. Baptista de la Rüe Clericus Cenoman. Cyrianus Ysoard Rotomag. Bonaventura le Clerc Cenoman. et alumnus Josset Ebroicensis, Franciscus Augustus Ambianus, et Nicolaus Michael L'Huissier subdiaconus Carnotensis, Joan. Prieur Lexouiensis, Joan. Valdor subdiac. Cenomanensis, et Andreas de Croix Noblet Lexouiensis, Guerinus de Fourmanoir pbr Bolonensis, Joannes de Bourges Augustus subdiaconus Rotomagensis, Ludovicus Triotte Rotomagensis, Franciscus Le Lieure Cenomanensis, Franciscus de Vsmenais portandarmorum dioc. Lexouiensis, Petrus Musseroh Clericus Cenoman. Gabriel de Myse pbr Aquilonius de Ebroicensis, Joannes Duare pbr Ebroicensis Nicolaus Loyal Clericus Ebroicensis, Gomarus Fremond Clericus Ebroicensis, Paulus Julien Clericus Diœc. Sagiensis, Simon Meniolle Clericus de Nouiomensis, Dionysius Duard pbr de Cenomanensis, Daniel Martin Clericus Rotomag. Nicolaus Laurens Constantiensis, Stephanus Pigart parisius, Jacobus de la Forge pbr et subdiaconus, et Andreas le Sibillez pbr Lexouiensis Ludovicus Recq pbr Rotomag. Ludov. Duvivier Clericus parisiensis.

Die 6ª Augusti M. Joannes le Francois procurator nationis Normaniæ regis Joannes Massebon Mediolanensis Clericus Constantiensis, dictus Brossehere in Nuncium ordinarium pro vrbibus et oppidis d'Argentan, Mortagne et locis contractu inito a prid Cyprini et de Lomarin Notarius Regius die 20. Martij an. 1668.

Die 9ª eiusdem mensis et anni habitis in Regia Nauarra deputatorum procerum facultatis Artium Comitijs, quibus ex natione Gallicana cum suo procuratore interfuerunt DD. Pigis et Fournier decani et l'Hermite promagistro Collegij Mediolanensis Bellouaci; et picardiæ D. procurator; et Normaniæ cum suo procuratore DD. de l'Oeuure Gymnasiarcha Harrieanus, Tournier, le Barbier, Noël et Rouillard pbro professores emeriti. et Gomarus D. procurator, DD. Mercier Gymnasiarcha Marcianus et Jandel exprocurator, et plurimum D. Rector M. Stephanus Leger exposuit sibi et ornatissimis procuratoribus correctum iampridem Libellum supplicem a plurimis Regentibus et antiquis Baccalaureis postulantibus summatim obseruari articulum 8. Statutorum facultatis Theologicæ, quo cauetur de votis Baccalaureorum prouectionem in libello suo contentas. Jam se in eam rem habuisse Comitia, et eis visum optimo pretium esse de maiora Comitia habere ad eas conuocatis Gymnasiarchas et Seniores Nationum vt de eorum consilio et sententia supplicibus iis dicatur quod æquum esse videbitur. Unum vbi visum monitis

1552

proceres qui adfuerunt, duplicem esse tantum viam respondendi ad predictum libellum, nempe aut subscribendo impune contra eum aut ~~simpliciter~~ simpliciter intendendo; non enim posse denegari quod petitur cum id expresse statuto caveatur. Qua de re ——
matura deliberatione habita sic
postquam dicta sunt a singulis sententia, ut sis obtemperandum statuti subscribendum, nonnullis tamen placuit priusquam id edicto iubeatur, describi exemplaria
libelli eumq; singulis procuratoribus tradi, ut illi privatim cum suis ——
senioribus de modo exequendi statuti prefini deliberarent. Ex quibus ita
D. Rector concluxit. Vulti igitur omnes statutum quod de etate Baccalaureorum latium est in vim revocari quoad receptionem in ultras Nationes, ——
neminemq; deinceps recipiendum qui annum etatis tredecimum non attigerit. Vultis quoq; exemplaria quatuor predicti libelli confici singulisq; procuratoribus eumdem tradi ut cum senioribus suarum nationum inire possint consilium
commodius quoad exemptionem statuti, & diem sabbati proximum decretorium prefigitis.
Et ita vobiscum concludo. idq; omnibus placuit.

Die 14 Augusti in comitiis nationum legibus praelatis facultatis artium
Dignissimi D. Cancellarii utriusq; examinati parisiensis scilicet et
San-genouefiani examinatores a se electos presentarunt. parisiensi quidem
pro Nat Gall. M. franciscum Cheret Baccalaureum Theologum. pro picardica
M. Stephanum Simon Baccal. scilicet pro Normanica M. Oliuarium theologum
pro constantissima Germania M. Kearney
San-genouefianum pro Gallicana M. franciscum pasquier Baccal. Medicum et
Regium professorem in Regia Nauarra. pro picardica M. Nicolaum Marguebe
Bac. Th. et Humanioris literarum in eadem Nauarra professorem. pro Normanica
Dionysium Fedier Baccal. Th. pro Germanica Jacobum Keamy et
pro petitore monstrante

Duo supplices accesserunt, unus Academie Cadomensis alter Tolosane alumnus
vterq; confecto biennio in sua Academia et in Sar parisiensi uno anno petiit
in numerum candidatorum Artium admitti. Qua de re postquam deliberatum
est in singulis Nationibus, omnes quidem admiserunt examinatores a
mentissimis Cancellariis nominatos. omnes quoq; supplices Tolosanum
rejecerunt; Cadomensem admisit Normanica cetera rejecerunt. Sed et alium
amplius a Natione Gallicana concluxit, cuius nomine procurator postulauit
ne vllis amplius ex illius Academiis recipietur in gremium facultatis artium
priusquam fuerit reformata et cum Sar parisiensi forsan instaurauerit,
dixitq; se predicto nomine di sensi fiat interdictum. Et in eadem
vbi concluxit ad. Rectore. Quoad postulationem vestri procuratoris
picardici ne tam multi deinceps a Cancellariis admitterentur examinarentur

quia relatum fit fuisse nuper uno examine Licentiatos 6 q. dixit D. Rector se
cum ornatissimis procuratoribus et augustissimo Cancellario de re autumare
stricte disquirendum

Die Sabbati 18. Aug. habitis apud Amplm D. Rectorem Deputatorum procuratorum
facultatis Artium Comitijs ad ferendam sententiam super libello supplice pridem
iam pridem, nempe ante 3. menses a plurimis Regentibus et Artium Baccalaureis
de aetate Baccalaureorum ibidem obtinenda et promotione ad Munera Nationum
qui ab omnibus innotescebat, propterea quod nouis accessorum deputatis, cum D. Rector
prolegi iussit pro me scribam, et in Acta referri.

Amplissimo D. Rectori et ornatissimis procuratoribus.

Supplicant Regentes in Artibus et Artium Baccalaurei et Nationum procuratores
facultatis Artium, quatenus cum ex Sc^to et die Jan. proximè elapsi solenniter
lato secundum sententiam et Nationum M. Stephano Leger assecuta sit dignitatem
Rectoriam contra M. Franciscum le Maire in praetorio Bellouaco minus septennio publicè
professum; illo arbitrio sunto Decreto futurum sit, ut nullus deinceps e Regentibus
ad Rectoriam dignitatem admitti possit nisi post 7. annos publicae professionis; atque etiam
iuniores Baccalaurei in eadem obtinenda dignitate antiquioribus sine aequales,
ac longè melioris conditionis quam Regentes omnes qui 7. annos nondum professi
fuerint, si ita ea quae nunc est consuetudo recipiendorum quamvis aetate Baccalaureorum in Nationibus, vos Statutum illud quod ad Baccalaureorum aetatem attinet,
autoritate Regia conditum, parlamentaria confirmatum observari curetis. Maximè
vero veteri illos admitti deinceps in gremium Nationum ante ius receptos et
admissos ullum officium munusque gerere, nisi ea aetate quae art 8. Statutorum
facultatis Artium praescribuntur.

Nemo siue Monachus siue Secularis ad Baccalaureatum admittatur
nisi per annos 5. ab Artium Magisterio Theologiae operam nauarint
et aetatis suae annum tricesimum attigerit.

Ad quae autem ne addici valeant, faciunt 1. aequitas, quae non patitur ut
Regentibus ad exactissimam Statutorum observationem redactis, ab eadem soluti sint
et immunes Baccalaurei. praesertim cum esse ea dignitate Academia scit, ut vim
maturioris aetatis, iudicij ac prudentiae prouidae exhibentis ad gerenda munera
prae alijs admittantur. 2. autoritas Statutorum ad quorum calcem ita legitur.
Haec vero ipsa Reformationis Statuta tam diligenter obseruentur
ut ab his in posterum non discedatur, ea quae vel Regij vel Supremi Senatus
pari. tantum autoritate abrogentur aut immutentur.

Cum itaq; partes vestro dicti ordinis Rector, Ornatiss. procuratores statutorum observationi et exercitioni invigilare, veluti subinde statutum predictum de ætate Baccalaureorum observari, veteriq; secundum illud admitti debeant ydem e Baccalaureis aut in Nationes aut ad munera nisi de ætate quo predicto statuto prescribitur, idq; curetis omnibus Nationibus a Nationum Tribunibus proximis comitijs significari. Sit vero de quibus bonis consuletis.

Iis actis petijt Syndicus auditorium sibi tradi sententiæq; dictionem differri ad diem Lunæ, ut re accurate perpensa conclusiones suas elicere et proferre possit. Et placuit omnibus differri rem; agi, ne deest, maturè. Ita discessum.

Die Lunæ 20. sub horam primam a mane die præsignata convenientibus Deputatis significatum est ab Ostiario curiæ presente M. de Bassar Baccalaureo Senatusconsultum tale. Extrait des Registres de parlement

Veu par la cour la requeste presentée par les Bacheliers de Theologie suppots de la faculté des arts de l'université de paris, a ce pour les causes contenues il fust ordonné q; sur la requeste par eux presentée y denommés affin d'estre receus offrans a l'execution d'un arrest obtenu par le Recteur de l'université, les parties auroient audiance au premier jour. Cependant attendu q; les Recteur et faculté faite presente une requeste soubz le nom de quelques Regens a sa devotion, sur laquelle il veut prononce et interdict aux supplians l'entrée de toutes les escolles de la faculté iusques a ce que cette requeste ait esté rejettée dans l'assemblée de l'université, a laquelle elle fut faite aucune chose sur la requeste ne peut estre ordonné, et aux procureurs des 4 Nations de consentir sans en avoir preallablement conferé avec les Nations. Veu aussi les pieces attachées a la requeste signée des supplians, conclusion du procureur general du Roy, Ouy le rapport de M. privé Cathinat Conseiller, et tout considéré la cour a ordonné et ordonne q; sur l'opposition les parties auront audiance au premier jour. Cependant fait defenses aux Recteur de rien ne prononcer sur la requeste des Regens a ce effect. Et

Jugliany ilesques arrestz autrement par la court en ad effet ordonné
et aux procureurs des 4 Nations des consentir sans en avoir parlé dud
conseil aux Nations. fait en parlement le 20. aoust 1668.
Signé le 20. aoust par Pinault Huissier

Die 24 Augusti, convenerunt apud Amps. D. Rectorem orratissimi DD. procura-
tores 4 Nationum cum Syndico et Scriba. Et postquam vocati sunt Sapplex
M. franciscus Bonnefant dixit litem sibi quondam fuisse intentatam a M.
Ludovico Bonnyaud, rem vero ad tribunal Rectorium remissam contradictorio
ut vocant Cuniæ decreto: itaq; se et ipsi Bonnyaud et Gely et alii
antiquioribus Baccalaureis dem. dixisse apud Amp. D. Rectorem, ut si vellent,
de Decanatu Tribus Bituricensis in Natione Gallo decertaturi secum congredi-
antur. Auditus ipse Bonnefant, auditus et Gely Baccal. Med. qui dixerunt
nomine Magistri in cæteribus antiquiores Decanatum prædictum petere,
cumq; sibi deberi non solo nomine quod sit antiquior Magistro in Artibus
neminem quippe secum de antiquitate posse contendere. Bonnyaud vadimonio
desistit; priusquam vero de ea lite cognoscatur, admonuit Amps. D. Rector
sibi significatum nomine prædicti Bonnyaud ut abstineret a Judicio litis
seq; cum nullo Judicio, quod ante constitutionem Arbitrum se prædicti et
voluntate partium. Addidit se rogatos velle DD. procuratores, ut si judicium
seq; a Judicio absolvi petuntur protestatur quod ipsi Bonnyaud se aliquo nomine
demuntur fatetur. protulerit Subieri et ipsos procuratores Regentes ab
ipso Bonnyaud reiici Judicij. placuit causarum istarum recusationi
discussionem ad diem vigesimum remittere.
Accessit quoq; Supplex M. Ludovicus le Vasseur humaniorum litterarum in
collegio Bellovaco professor aiens se quoq; ad tribunal Rectorium a Luna
remissum. litem autem suam esse quod DD. procuratores Patroni, primarij et
Regentes Nationis Gallicanæ contendunt se quod e pago Lexovien in extremis finib
Diocesis Suessionensis sito natum sit, proinde esse non Gallum; se contra
contendere omnes qui sunt Suessionensis Diœcesis, esse quoq; Gall. Nationis,
in cujus deinde receptum et officium etiam obtinuisse Examinatoris. D.
procurator Franciæ reposuit iampridem nominatos a sua Natione Insignes
sapientissimos et rei academicæ peritissimos DD. Doye, Hersent et Charton
Gymnasiarchas et procuratores viros, qui nuper deputati prædictæ Nationis
rem amice examinarent et referant ad D. Rectorem. Dixit quoq; D. procu-
rator prædictæ in eandem rem nominatos a sua Natione DD. Paulet
Decanum, Cermese Censorem et se procuratricem qui similiter nuper
deputati Franciæ convenirent. placuit ut utriusq; partis deputati

conueniant quam primum, rem examinent, finq; utriusq; Nationis utrumq; audiant
et relatione facta iudicetur quod arguendum esse videbitur.

Die martij 29. Augusti conuenerunt apud eumpt. d. Rectorem Ornatissimi
Procuratores 4 Nationum cum Syndico et Scriba. Tria vbi proposita. 1. de constituendo Iudice litis inter Magistros Bonnefant G. et Bonnyaud
in Curia Rectoria pendentis: quam in rem dixit suo nomine consultum d.
Marescallum et Academiæ patronum; illum vbi respondisse, quod dd. procuratores
etiam Regentes eadem rejectionis seu recusationis capita ab ipso Bonnyaud
apud Senatum proposita, et tamen eorum salubri ratione nulla, ~~eorum~~ iuxta
Conclusiones d. Talon causam remissam ad Tribunal Rectorium ipsiusq;
Consilium: quoad se vbi, paulo plus esse difficultatis quod arbiter iam
ante fuisset ab ipsis partibus delectus et constitutus. reuera non ita se habuisse,
nec ipsi Bonenfant et Bonnyaud importuna lite eius finem contestaretur, ipsis
proponisse viam quandam quam secuti fuerunt. Sed ita secuti, ut libuerit
sese attributi Iudicium decretorium prosequi. addidit et se habere rationes
quasdam decentias et vocant, ob quas libeat a Iudicio abstinere: nisi omnium
id se totius dd. procuratorum tum Regentium quam non Regentium prudentia
relinquere dijudicandum. Et sic dicto e tribunali egressus libuit ferri
iudicandi potestatem. Stetq; res itum pro procuratore Nat. Gall. proposito,
audito procuratore fisci a omnibus natione et retrunsecti confirmatis
dictum et nulla salubri recusationis ratione, nec obstantibus rationibus
ab ipso Bonnyaud in libello supplici expositis, ut pote frivolis et parum
momenti d. Rectorem sese iudicem. Et proinde vocatum, rogatusq; Iudicium
accipere, accepit quamquam ægre, sed ampit tamen sese cum dd. procura-
toribus rem quam diligentissime fieri potuit, discussurum pollicitus et
Ultimum caput sui de nouo supplicis libelli petendo a M. Ludouico le
Vasseur, quo petebat in summa, et doceret qui fines essent utriusq; Nationis
Gallicanæ et prouinciæ, intelligeretur, petitum seu mihi subeundi sui
debita persitaretur absq; prejudicio suorum utriusq; nationis. Auditus
itaque ipse le Vasseur exponit se iamdiu in Natione Gallicana
receptum, scribi in eadem Examinatorem fuisse constitutum, et a
biennio humaniores litteras docere in Mellano Bellouaco i[n]f[eriori]
nomine se pensionem Gallicanis professoribus pendi solitam
repetere

Lecture de Cod. Gre. Nat.

24 die Jan. 1580 Nonagesimo

nibleq Tulensis dioc. in alto Constantiensi

Alonis Germanico adscripti et fidei

faventibus Jo. Lorraine et Jo. Merry

Stephano du Bois Gallo adversantibus

cuius dioc. quod aiq dominica et

natale festum ultra ultimos fluminis

marias verbum a Mosellam esset.

Adgar respondit ornatissimi Francia procurator se judicium litis non moraturum, heri comunisse deputatos utriusq Nationis, a pisardos in ea fuisse sententia ut finis Nationum non fluminibus sed dioecesibus sive constituendi: sed hi itaq, nullo negotio rem definiri posse; cum enim pacto omnes verbo ad sumptionem a Remensi diocesi peruenisse Francie regnum. Audiisse tamen id quod Deputatis aequum fuisse videri, quibusdam aliis proximis non placere. Ad regnum a personam d. le Vasseur quod propius attinet, neminem suam fraudi debere patrocinari; cum enim rapta a tractione aliqua receptus sit in Nationem Gallicanam, non ignorasse utrum, quin patrem sui ordinis ordinis jugo deseruisse, ordinandi eiusdem diocesis sacerdotium, in Natione picardia ministrare eam non ita pridem, in magistratu Mundi publica gessisse. Nec effugiunt, rem primum fraus ignoratur, remittere mater receptor ad suam Nationem legitimam. Demum se non posse pati ut ex corruptio Gallicana Nationis pergit petita prosequatur, quoniam solutio etiam provisoria jus sua Nationis omnino norbet. Auditis postea d. procurator picardia, auditis a syndicis. Tandem sententia proposita qua neutri Nationi nocumento sit futura aut damno, ut quoniam Natio Gallicana quotannis pendit summam aliquam picardico ex reditu Nonciaturae pro modum subsidij, Receptor Gallicana eidem le Vasseur pendat centum aureos quinquaginta stellas indifferenter tum suum inter Nationem, donec post Remigiatum sedentis finem, cuius sit Nationis praedictus le Vasseur. De qua via postquam in utramq partem multa dicta prolatum sunt, rogati dd. procuratoribus Francia a picardia si consensu discedere, d. Rector cum aliquis duobus Normania socijs a Germania procuratoribus re accuratissime perpensa ex omnium judicio proximiorem viam propositum videri commodiorem a aequiorem; ut scilicet Receptor Francie pro dd. Gymnasiarchij et professoribus, eidem le Vasseur interim donec lis dirimatur, 150 libras pendat illi Nationi nomine alterius cuius, in decisione litis, praedictus le Vasseur supponitur esse definietur. Hac sententia ipsis dd. procuratoribus Francia a picardia, quod nostra Nationi praejudicium esse allatura, vehementer planxit. Et ita rem lapsum. Qui lapsus fuit de quibusdam Decreto Senatus a Baccalaureis obtento die 20 Aug. ut sufficiat libello; quod postquam a scriba lectus est, placuit ei parere omnemq causam qua ad libellum Regentium pertinebit, ad Senatum remittendum. At vero Decreti exemplaria postulantibus sibi fuit

Die vltima Augusti habitis apud Amplm. D. Rectorem Comitijs deputatorum
proclarae facultatis Artium, quibus cum D. Rectore introfuerunt ornatissimi
procuratores quatuor Nationum, du Boulay, Marlier, le francois et
Gerardin, et expositum est Conquerentes DD. Regentes quosdam Artiums Baccalaureos et Nationum
quod sibi nondum fuisset factum satis nec responsum ad supplices libellos quos
iampridem obtulerunt duo capita continentes. Unum ne deinceps admittantur
in gremium Nationum vlli Baccalaureo priusquam tricesimum aetatis annum
attigerint; alterum ne vlli ad obeunda munera ante gradum aetatem similiter
admittantur ex his solum qui iam recepti sunt. Lectaque quidem quoddam Senatusconsultum
a Baccalaureis obtentum, sed nihil quicquam sibi non significatum; itaque postulare
vt sua supplicationi nec labefactetur ratio, aut liceat apud Senatum conqueri
nomine denegati iuris. Quae de re postquam iussit D. Rector deliberare, placuit
singulis DD. procuratoribus attento et considerato Senatusconsulti tenore
quod a Baccalaureis obtentum est et significatum die 20. Iunii mensis rem-
+ et quot quot se obtulerint, mittere + ad Senatum remittere et nunc et deinceps ne studiosa
admittantur habentes id aetatis totam et integram
ad tirocinium remittere
supplicationem ab ijsdem DD. Regentibus iam dictam prout aequum melius esse
videbit. placuit quod singulis DD. procuratoribus exemplar Senatusconsulti
de quorum conclusionis executione fiat ita ab Amplo. D. Rectore mandatum

Eadem die recepit ex ab Ign. procuratore Nat. Gall.
d'Auxerre, de Soigny et de Villeneuue le Roy pro emolumento pauli pannichi
uxoris contractum cum ipso initum apud Stuum 30. Aug. 1668.

Die Sabbati 1. Septembris conuenerunt cum D. Rectore procuratores Vniuersitatis
apud Curiam consulturi patronos de negotio praetensionum, de lite
apud Senatum Regium intentata, ac reliqua de die habita Iuris Comitia.

Die 29. Septemb. habita sunt Comitia extraordinaria quibus interfuerunt
omnium Ordinum procuratores, et in his actum principio de redditione
rationum Operarij Academiae diei indicta 6a. Octobris hora 9a.
Mercurii et diei Lunae 8a. post supplicationem Rectoriam qua fiet
in Ade Nauarrica. In eisdem Comitijs D. Barrois Quaestor postulauit
sibi rependi vnum assem pro singulis libris argenti peruenia Redemptoria
quam Gallica vocant Rachapt. Item quaesitum est sibi nihil diminutum ex
Summa totali accepti ob immutationem valoris monetae. Et de his capitibus
ita deliberatum. de 1. quidem, videri conueniendam summam aliquam gratuitam
de quantitate remissa deliberatio ad diem redditionis rationum. de 2o.
nihil conclusum

Die 3. octob. Thomas Faudoas Civis et Mercator Ebroicensis receptus est a M. Joanne Le Francois Nationis Normanicæ procuratore Nuncius ordinarius pro Offrido de Beaumont le Roger dioc. Ebroicen. juxta contractum cum eo initum apud Ogier et Chappin die 3. oct 1668.

Quod eodem anno die 4. octob. in comitijs Deputatorum facultatis artium apud Regiam Navarræ habitis, quibus ista ampl. D. Rectore interfuerunt Ornatissimi procuratores 4 Nationum M. petrus de Lenglet Syndicus Universitatis retulit exposuit momenta Litis de Deanatu Tribus Bituricensis in Natione Gall. inter Clarissimos viros ac MM. Antonium Bonnefant Regentem in Cardinalitio, et Antonium Gely et Franciscum Bonnyaud Baccalaureos Theologos non Regentes jam dudum extantis videri in interpretatione unius Statuti prædicto Nationis Gallicanæ consentaneum esse autem illud ejusmodi Art. 1. Cap. 6. De Decanis juxta Vetera Statuta Nationis, Universitatis Decreta et Senatusconsulta Antiquissimi Doctor Artium esto. quid nempe per illa verba et Antiquissimus Doctor Artium intelligendus sit, an antiquissimus Magister in Artibus, an Antiquissimus Regens. priori explicationi favere Gely; posteriori Bonnefant. Gely nec Actis aut tabulis nec verbo palam protulisse quod obtendat priorem antiquitatem Magisterij die 16. Martij an. 1647. obtenti a Baccalaureatus in Theologia die similitèr 1. Martij an. 1650. adepti. constare vidi ex tabulis publicis prædictus Bonnyaud die tantum 29. Nov. 1659. et Bonnefant 21. oct 1662 Magisterij in Artibus gradum adeptos consentaneum fuisse; atque idcirco sibi tanquam longè antiquiori Magistro deberi ex Statuto prævallato Decanatum. Bonnyaud pro se nihil dicere nec vadimonium adisse licet socius in cujus ad Tribunal Rectorium vocatus. Bonnefant Decanatum de quo quæstio est ex prævallato Statuto sibi vindicare; quippe pro Doctorem Artium illigi debere Regentem in Artibus; nec simul verbum illud ita explicatum; nonnisi verbo in Decreto quod tulit Universitas die 29 Julij an. 1666. inter Mon. Poyet et Cournay de Decanatu Tribus Parisi in eadem Natione Gall. contendente. prætera prædicti verbis non posse subintelligi Baccalaureos, quia in Statutis ejusdem Nationis nunquam aliter vocantur quam Baccalaurei: non Magistros simplices artium, ut verum, quos suo gremio non dignatur Natio; consequens ergo esse ut de solis Regentibus intelligantur. Adjecit Statutum prævallatum omnino convenire cum Arrêto quod 6. Martij an. 1524 autoritate Senatus roboratum est, in quo hæc verba de Decanis habentur. Quantum vero ad Decanos pertinet primarium ille qui erit antiquior Regens Actu in facultate Artium tel

1669 rexerit in artibus unum cursum manens in collegio tramato, repudietur
Decanus suo provincia et officium Decani exerceat. atq; secundum idem
dicieps, quoties de Decanatu provinciarum seu tribuum lis orta est, iudicatum. plurima
extare predicta Nationis Gall. constitutiones, plurima Universitatis Decreta,
plurima Senatusconsulta in libello de Decanatu Nat. Gall. collecta, in
ex iis semper adiudicari Regentibus Decanatum; nec etiam eidem Nempe 6. Julij an.
1652. M. Rogerius Omoloy primo professorum in portu-Bellonato tum M. Alexandro
pendrit non Regenti de Decanatu suo Nationis contendenti Universitatis Decreto
fuisse Decanum pronunciatum. Non ergo de magisterio in artibus sed de
Regentia interpretandum Statutum provocatum art. 1. Cap. 6. proindeq; sibi
contrarium deberi Decanatum. Iis auditis et fusè expositis plenè et ampl.
D. Rectori et Ornatissimis procuratoribus ex inspectione et diligenti examinatione
tabularum et Actorum litem dirimere. visisq; tandem Senatusconsulto de
28. Julij 1669. lato quo lis ad Tribunal Rectorium remissa est; Decreto
29. Aug. nonissimè elapsi quo contra recusationem rejectionemq; Judicis a
predicto Bonnyaud factam assumta est Tribunalis autoritas; plenibus Actis
et Instrumentis ex quibus constare dicti fuisse dictum ad idem Tribunal
predictis Gely et Bonnyaud; Instrumentis et tabulis tum ab ipso Gely quam et
Bonnefant productis ipsisq; examinatis; Item Statuto Nationis Gall.
art. 1. c. 6. contento; Statuto facultatis artium de 6. Martij 1524.
autoritate Senatus confirmato; Senatusconsultis 16. Junij 1536. et ultima
Maij 1578. plurimis actis et constitutionibus Nat. Gall. omnibusq; accurate et
ad amussim perpensis et examinatis sententiam dicta Juni in hunc modum
unanimiter; Quod M. Franciscus Bonnyaud vindemiarius non adrem citatus
vocatus, eremodiisq; poenâ mulctandus; Quod vero M. Antonius Bonnefant
ab anno 1664 recepit in artibus regatq; examinum in collegio Navarræ; neutiquam
vero contendentium regat aut recepit unquam, cum causâ motionem superiorum
videri. atq; ita decernendum esse pro procuratorum intentum Amplis.
Rector cl. Antonium Bonnefant tribus Bituricensis Decanum appellatum;
Bonnyaud vero Eremodiisq; poenâ damnatum. actum die anno et loco prædictis.

Die veneris 5. octob. ~~Lectus est~~ in Comitijs deputatorum præclarum facultatis
artium Regium Navarræ lectus est libellus supplex Gymnasiarchorum et
professorum aliarum in fidelissima Nationem picardorum supplicantium et quod 1.
die quinq; mensis in Comitijs Nationis fidelissimæ M. Nicolao Camionio quem Regentes
pro suo jure altonationis ut Regentes antiquiores in Quæstorem eligebant de suo
jure decedere habens voluerit et in id consentire ut munus Quæstorium M. Mon
Bartolomæo in Theologia ad annum alterum prorogaretur; quod quidem

ung Senatusconsultis & Academico decreto, huy uni Magistrorum Regentium adhibetur.
atq; idcirco postulantium ut liceat sibi eundem M. Nicolaum Faulconis sistere
apud tribunal Rectorium, quo autoritate eundem tentatur decanus sibi munus
admittere atq; exercere & sibi muniis alterius e Regentibus in eius locum
eligendi facultas detur. atq; interim eidem M. Egidio Monnet dicendi
dicendi ius ab eodem munere imponendo exercendo abstinere liberatur.
Quam in rem postquam auditus est M. Abrahamus Marlier Gymnasiarcha
Montanus & procurator eiusdem Nationis fidelissimus retulitq; acta sic
Nationis in duobus Comitijs ad litem istam decidendam habitis, nisiq; postea
clarè definiri propter diuersas partium studia nec unanimiter concludi,
alijs alio modo concludi seu conclusiones sibi volentibus faciditusque
M. petrus de Lengles procurator fisci, placuit unanimiter omnibus M.
primoquo die iuberi Procuratoribus indicti ab eodem D. Marlier procuratore comitia iuberi
iuxta Vniuersitatis decreta & Senatusconsulta de alternatione munerum
inter Regentes & non Regentes lata Regentes subditum Rectorem cum
praedictus Monnet non Regens annum Quaestura complerit. atq; ita ab Amplo
D. Rectore conclusum extitit.

Die 6. octob. in Comitijs Vniuersitatis apud Regium Nauarræ habitis
quibus nos Amplo. Rectore interfuimus omnes & singuli DD. Decani
& procuratores supplicarunt pro littoris Nominationis MM. Iacobus
Boilouue plr dioc. Paris. Doctor Theologus, Benjaminus Leffon Ebroicensis,
Nicolaus Guillemeau parisinus, Renatus Fourault Cenomanus, Io. Baptista de
Varser parisinus, Claudius Busson Clericus Sanbrioensis, Josephus Ludouicus
Adæ plr parisinus, Franciscus de la Lande Carnotensis, Carolus Martin
Diaconus Suessionensis, Carolus Morain plr d'Equinensis, Matth. Gigaet plr
Sanbrioensis, Gilbertus de Besson Claromontensis, Franciscus de la Mare Rotomagus,
Amras prieur Clericus Carnotensis, Michael Jolly parisinus, Io. Baptista
Boullerot Briardus, Franciscus Rousset Augustus Diaconus dioc. Rotomag.
petrus de Sauzea Clericus Viennensis, Joannes Nattin Clericus parisinus
Antonius Langenin Clericus Ambian. Claudius Flacan plr Bolonensis
Jacobus Gistain Clericus Equinensis, Carolus le Febure Bellouacensis,
petrus Mandonnet plr Lingonensis, Franciscus Morquet Diaconus Caletensis
d'Rotomag. Antonius et Alexander fratres Nouiomenses Baccal. Theol.
Joannes d'Olagarde Catalaun. Michael Lestarse Catalaun. & omnes
admissi sunt

Eadem die nobilis vir Renatus de Fromont director Bononiæ D. de Berseze, nec non matris
suæ Margaretæ d'Almeras postulauit sibi remitti iura Cancellarij domus quæ vocant Laudi
mia ad duos denarios in singulas libras emptionis. ea de re post materiam deliberationem
sic conclusum, ad sex denarios eorum remissionem. Et supplici conditio placuit.

Die Lunæ 8. octob. habita sunt de more Comitia suppletoria ad eodem Nauarricum, postquam vbi in angulo prioratus consessum, factaq; est suffragandi potestas, suffragatum pro litteris Nominauit Petrus Maurugæ Dioc. Aduersus Barral Theol. Godoru Rimbault, Franc. Guillibert pbr Bolonien. alio tamen pro eo suffragante quia officijs Curialibus distinebatur Joannes Laistre pbr Abrincen.

Die Martij 10. octob. habita sunt Comitia Rectoria in quibus postquam apertus est suffragandi locus, idem Junioris Tolosanus Alumnus qui ante tres menses Academiæ gremio admitti postulauerat, postulauit etiamnum sibi gratiam fieri. Sed postquam auditus est M. Petrus Danet interrogans ne extraneus Academiarum imo ne Scotarum alumni admittantur principium satisfactum fuerit decretis; et M. Petrus de Lenglet Syndicus commemorans factam ipsismet Junioris occasione conclusionem aduersus omnes Academiarum illarum alumnos donec reformatos repurgatosq; fuerint; ad. Rector idem submonuit, itaq; vocem publicam explorans est. Tum de Intrantibus vt vocant, matutinis horis in tribu parisiensi Nationis Gallicanæ apud Regium Nauarricum electis auditus M. Joannes Goudouin, auditus et M. Petrus Egasse du Boulay eiusdem Nationis Procurator, qui retulit se cum Comitia illa tum adesse procurator fabuisse, postquam consessum est ferisse tribui cuius vices recurrebant, suffragandi potestatem, hoc addito vt meminissent Proceres electionem Intrantis faciendam iuxta Senatusconsultum die 6. Junij proxime elapsi latum; et cum pro vice tribus parisiensis suffragasset M. Joannes Doye Artistarum Nauarricorum primarius, eiusdemq; tribus Prodecanus, inter moras significatum sibi traditumq; in manus altioris S.ti exemplar diei 6. octob. a Curia variationis latæ, quo continebatur Bartalaurei Juniores suspensam executionem prioris mensis Junio latæ. Eo vbi lecto petijsse ab ijsdem vellent ne decretum illud prius infringere et iubenti Curiæ refragari, aliosquidem respondisse sic, alios non parum constante. Initis ergo suffragijs iuxta prius illud Junij, quo prouidetur iuxta vetus Senatusconsultum an. 1524 quo debeat esse conditio Electorum seu Intrantium, electum vnanimiter M. Petrus le Cog Bartalaureus Theologus Nauarricus dominus prouisorem, virumq; procuratorium; eo facto egressi voluntibus factam vim, ordines fore a Junioribus Bartalaureis. Cum vbi nonnulli ex ijsdem reclamassent se quamquam conditionibus requisitis munitos non tulisse suffragium; iterum consessum, itumq; factam a se nullius suffragandi aut refragandi potestatem; itumq; ergo dictis sententijs [illegible], ab omnibus itum numero plus quam viginti clare

et prospicue renunciatum prædictum Le Coq in Intrantem, de eiusmodi electione nil-
vigitantes; et M.re Petro Goudouin et Dosmont nominatum M. Du Mouveau. Se
eo privato negotio cum Deanis et aliis Tribulibus bene multis exire volentes ad
Matricinense Comobium, quo ad Suffragii electionem vocabatur, ab ijsdem Bartalaurij
detentus, egressus tandem operâ Illustrium parlamentarij gre quey se Jun. Sunt segni-
ficaubant. In Comitio autem Matricinensi cum esset, consedissent Decani et
plures reliqui Tribules, iamq. de Suffragio eligendo ageretur, interuenisse Cinsperg
eiusdem Nationis dixissetq. sibi a Bartalaureis Junioribus Intrantem nominassent M. Du Mouveau Bartalaureum vtæ Theologum; ea vero
de re in Nationem nisi actum proterua.

His auditis ad disrodia Relationem lectum, et iussu D. Rectoris Senatus consultum
de quo quæstio erat in hæc verba

Extrait des Registres du parlement.

Entre les Doyens docteurs et Suppots des facultés Superieures de Theologie
droit canon et Medecine de L'vniuersité de paris Demandeurs et requerans du
27. Septemb. present mois, a ce qu'il pleust a la Cour leur donner acte de l'opposition
qu'ils forment a l'execution de l'Appointement du 6.e Juin dernier, qui a esté
rendu sans les auoir ouïs ny appellez, quoyque les principales parties, ordonner
et sur lad. opposition les parties auront audiance au lendemain s.t Martin,
Cependant par maniere de prouision sans prejudice de leurs droits au principal
Que L'arrest du 13 Decemb. 1657. qui fait defenses de continuer le Recteur
de l'vniuersité de paris, si ce n'est en cas de necessité et pour trois mois seulement;
ensemble les Statuts qui donnent voix active et passive aux Bacheliers des
facultés superieures pour l'election des Intrans, soient executez selon leur
forme et teneur. Ce faisant qu'les Bacheliers auront voix active et passive
a l'election qui se doit faire le 16. Octob. prochain venant. Et afin
d'empescher les cabales et desordres qui pourroient former,
ordonner qu'vn Notaire Apostolique assistera en chacune des Nations
aux frais de L'vniuersité pour conter les voix de ceux qui eliront les
Intrans d'vne part. Et M.e Etienne Leger pbre Bacheliere en
Theologie et a present Recteur de L'vniuersité de paris defend.r d'autre part.
Sans que les qualités puissent prejudicier. apres que Sallin adv.t des demandeurs
et Billard adv.t du defend.r ont esté ouïs. ensemble Jonard Substitut du
Procur. general du Roy. — La Chambre desd. parties a donné acte aux
Demandeurs de leur opposition, ordonne que sur icelle les parties auront
audiance au lendemain s.t Martin. Cependant par prouision suivant
L'arrest du. 1657. et les Statuts ci dessus, fait inhibitions et defenses
1659.

Lectum deinde altrum Sctum 20. Aug. cuius tenor est ut sequitur. La Cour a ordonné q'sur l'opposition les parties auront audiance au premier jour pendant laquelle defenses au Recteur de rien ordonner sur le regt des Regens et autres affaires des supplians iusques a ce qu'autrement par la Cour en ait été ordonné. Tibi quod b. Jacobi latius, facta commemoratio et relatio.

De cotibus Intrantibus aliarum Nationum nihil publice reclamatum. pro picardia quidem nominatus apparuit M. Franciscus le Maire, pro Normania M. Joannes Le Francois exprocurator, pro Germania M. Nicolaus Loreys de Tribus Montibus; nullus tamen eorum confirmatus pro more a Nationibus, nullis consuetis juramentis prestitis. Tota ergo difficultas in Intrantibus Nationis Gallicane denominatione subsistit, ad quam decidendam M. petrus de Lenglet Syndicus dixit opus sibi ordine luce clariori quam qua apparebat in prodato Sto. b. octob. in eo enim positam difficultatem, an post ultimis Et les Statuts executez inductus sit et pro merito habendus Statutes confectus b. Jacobi. An de Statutis Generalibus et communibus quae spectare videntur legem facere, an de privatis unius Nationis Gall. quae sibi noluerint eorum Nationes esse communia sine ea verba interpretanda. Ita quae sibi videri ad eundum ipsum senatum primo quod die ante certe Numero presidet et mentem explicare nodum explicet, interim vero supersedendum electioni Rectoris ad aliquot dies. Tum subortis clamoribus pro varia parte pugnantium, Ampl. D. Rector in eis angustiis positus assumptis ornatissimis procuratoribus Antiquis Nationum et Officiariis universitatis in sacello Naturinensium consilium habuit; et post longam maturamque deliberationem, omnibus et singulis placuit supersedere electioni rem integram ad senatum referri quum primum ut mentem explicare velit, quo facto ad electionem procedatur; rem enim esse non levis momenti, non unius Nationis, non solius facultatis Artium sed totius universitatis, ad quam opus sit quod consilio patronorum Quam quidem deliberationem et consensum unanimem Ampl. D. Rector et Ornatissimi procuratores Francie, picardie et Normanie apud Bonodatum et eorum Notarios Regios consignarunt primum; deinde ad comitia acturis omnibus idem D. Rector suggestit Rectorio retulit quo visa fuerant Ornatissimi procuratores et Nationibus magis opportuna magisque pro tenuitate juris consentanea; et adeundum censuerunt eorum sententiam suffragiis electioni superseditur rem integram ad senatum retulit, et quam citissime fieri potest, mentem explicet predictorum dubiorum ambiguitate resoluta. Et hoc pronunciato discessum.

Ici commence le Rectorat de M. Lair, dont l'election n'est point rapportée ici, apparemment parce qu'elle fut contestée.

Die 27. octob. fuit in Comitijs apud Mathurinenses Comitia Censoria. Galliana quidem Nat. M. paulum Cohade ppsid professorem apud Sorbonæ plyzonij, picardiæ M. petrum de Lenglet earum Rectorium, Vniuersitatis Syndicum, Normaniæ M. franciscum le Barbier ppsid professorem in Marsiano, Gbmaniæ M. poerus in Censores designatum & sacramentum prædictum. prodicti tamen M. Cohade electioni interfuit M. Ludovicus Conuay aiens sibi licere antiquiori Regenti prælatum contra statuta consuetudinemq; Juniorem. Quæstus est quod Junior quidam Barralaureus in Theol. quod cum ad Nationem Gall. supplex accessisset pro Regentia & Scholis, remissus fuisset ad Senatum. Quas in res audito Procuratore fisci, ob arduitatem negotij planè ad alia Comitia seu publica seu priuata remissi.

Eadem die M. Ebrardus Marlier Gymnasiarcha Montanus & picardiæ procurator recepit Carolum Darcourt Ostidanum de Sancto pont in Nunciũ ordinarium Ostidanum de Bourbre & Fourmery dioc. Ambian. iuxta contractum cum eo initum apud Gigault & Soc. Notarios Regios die 26. octob. an. præsentis.

Die 10. Nouemb. in Comitijs deputatorum Vniuersitatis apud Harcurium habitis quibus interfuerunt MM. Nicolaus Lair Rector universitatis fungens officio secundum vindicias, Claudius Morel Decanus facultatis Theologiæ, Jo. Bouyer Decanus fac. Juris Canonici, Joannes Garbes Decanus facult. Medicinæ, Delafaye Marlier, le Clerc & Gerardin 4 Nationum Franciæ, picardiæ, Normaniæ & Gbmaniæ procuratores, Syndicus et Scriba Vniuersitatis Impressi suffragante pro litteris nominationis Ludovicus Daubeterre Cenomanensis, Ludovicus Guillon Constantiensis, Antonius Varquette Ambianus, Hieronymus Perrot de Vigneux Clericus Lugdun. Franc. fadous pbr Senon. Jacobus Bergeret Æduensis, Guillelmus Hersent Barral Theol & Clericus Constant. Edmundus Feret Clericus parisinus, et admissi sunt. Deinde M. petrus de Lenglet Syndicus expressè conuentum se a M. Rodolpho Fournier Tribus Remensis in Natione Gallicana Decano rogatum & chartulam quandam ab eo sibi traditam & obsignatam legere publicè contra vadimonium sibi dictum heri sibi a quodam Barralaureo vt adesset hodie apud D. Rectorem Decanos et procuratores. Se autem in rem de qua quæstio est, nisi posse concludere propterea quod a neutra parte præsentes ulla tabulæ prolatæ, nec sibi rerum communicata Instrumenta, nullam tabulam prolatam; prindeq; sibi temperendum videri atq; ad aliam diem differendum donec partes Actis publicis eius suum sibi assumerent.

D. procurator Nat. Gallicanæ contra hæc respondit in sua Natione ortam. nimium cum Comitijs Censoriis nuper habitis M. Joannes Le Gilleur Barral. Theol. supplicasset pro Regentia & Scholis eo q; nomine admitti in gremium Nationis

interrogatus vbi an trigesimum etatis annum attigisset, respondisset se nondum id etatis habere; initis vero suffragijs ita Decanos retinuisse: A parisiensi quidem et Senonensi clare id negasse admissum; a Turonensi et Bituricensi clare quoq; et indubitanter remissum ad Senatum, pro Decreto ipsius lato die 20. Aug. et Sententia Rectoris vltima die eiusdem mensis pronunciata. a Remensi quoq; per Decanum rejectum, reclamantibus duobus Barralaureis, non pronunciari nec referri sententiam tribus a pluralitate suffragijorum. hinc orta clamoris discessum nec consensum ad Rectorium vbi Tribunal ardente predicto Barralaureo et conquirente, rem remissam ad priuata aut publica Comitia.

Lectus postea libellus supplex predicti le Tellier, auditus ipse, auditi quoq; aduocati ab eodem tres alij Barralaurei, Calongne, Tamponet et de Magnac, nec non rationes audite. placuit quoq; legi quae continebantur in cedula predicti M. Rodolphi Fournier Decani Remensis. Quibus peractis rogatus Syndicus dicere quid de re sentiat, dicere prestitit se nihil improbationis habere posse concludere; nihil serium communicatum actorum instrumentorumq; rem vero esse plenam difficultatis, agi nempe de reuocando in vsum Statuto vltimae Reformationis quod tale est, Nemo siue Monachus siue Secularis ad Baccalaureatum (in Theol.) admittatur nisi per annos quinque ab Artium Magisterio Theologiae operam nauauerit et etatis suae annum trigesimum attigerit. opponi contrariam consuetudinem, vtriusve sit potior ratio, Statuti an consuetudinis, difficile esse decidere; si tamen mentem aperire quisq; suarum esse partium Statuta defendere interredere, ne quid contra fiat. Statutum quippe publica et Suprema esse autoritatis, consuetudinem priuata. Adgor si talibus non obstantibus ad dicendum sententias procedatur, sibi videri D. Morel, qui Decanus Theologiae facultatis sedet, debere aut e comitijs discedere, aut a sententia dicenda abstinere, si quidem de Statuto ab ipsa Theologiae facultate infracto violatoq; quaestio sit. Proterua predictum de Fournier Decanos omnes recusare Iudices, quibus rem sub ea de re pandat, apud Curiam recusare et D. Rectorem Iudicem, prosilire quod cum Decanis omnium Nationum, Regentibus et Antiquis Baccalaureis adgerit appellationi quam vocant ab abusu interiecta a Gymnasiarchis et significata, rebusq; prostet quas hi ipsi inducias de Iuribus partium a partibus nisi Statuti posse nec debere. vno verbo si quid contra fiat, crimen videri fore laesae autoritatis Supremi Senatus, ad quem res cognitio remissa sit Decreto 20. Aug. et Sententia Rectoris si eiusdem mensis lata. Denique predictum Fournier interredere, si quid contra decernatur, actumq; suae interessionis sibi decreti postulare. Nihilominus plane DD. Decanis sententias de re proposita dicere; et dicta sunt in hunc modum

M. Claudius Morel Iuro facultatis Theologiae Decanus admonendo dixit nisi obstare quominus predictus le Tellier in gremium Nationis Gallicanae admittatur. Non

enim 1. articulum illum seu Statutum quod de Baccalaureorum ætate latum fuit, siquidem illud iampridem contrario Statuto suæ facultatis quo triginta annus ad 23. redactus est contrariâque consuetudine antiquatum et abrogatum est per 2. Sctum die 20. Aug. proximè elapsi latum, quoniam illud a Baccalaureis contra facultatis Regiæ statuta obtentum est, Non denique sententiam eiusdem mensis die ultimâ latam a Rectore, quâ dissentia[m] ipse unius tantummodo facultatis statum, supra quam est Universitas.

M. Joannes Bouyat Consultissimo Decretorum facultatis Decanus de prædicto Iacobum dixit nihil obstare videri quominus is salvâ Senatus remissione in integro cui jure suo interim cum Nationes ac tribus suum more solito recipiatur. Et in eundem sententiam descendit M. Joannes de Garbes Salubertimæ facultatis Decanus.

M. Antonius de la Fuye Baccalaureus Theologus Nat. Galliæ Nationis procurator existimavit servari debere Statuta, posse tamen iuxta consuetudinem recipi prædictum Supplicem.

M. Abrahamus Mallet Gymnasiarcha Montanus, sed pleriorum Nationis procurator rem remisit ad Senatum iuxta Sctum 20. Augusti et sententiam Rectoris ac emend. mand.

M. Jacobus le Cler Baccal. Theol. Univ. Normanorum Nationis procurator Supplicem iuxta unum recepit. M. Mauricius Gerardin Baccal. in Medicina Constant. Nationis procurator optavit rem remitti ad Senatum; attamen quia consultâ sua Natione supra dare intellexit tribus Insularium fere est maiori parti placere eundem Supplicem admitti, divin le defendente in sententiam D. Decanorum prædictum Supplicem admittere salvis tamen omnium juribus. Quibus deliberationibus auditis D. Rector eundem Supplicem salvis quibuslibet utriusque partis admissi donec aliter Senatus decreverit.

Præterea cum fuissent quoque conquisti quidam Baccalaurei quod M. Rodolphus Fournier Decanus prædicto tribus remotis a pluralitate suffragiorum non contendisset, ille vero pluralitatem adversus Statuta et Scta non valere obtenderet, placuit unanimiter ita sanciri ut quoties similis ortasis contingeret, Decanus sententiam differret, suumque alterorum pro Statutis contra et contrariâ pluralitate distingueret.

Eodem die D. Rector testimonium dedit publicum Nicolao Polybois typographo parisiensi prout cautum fuerat decreto Consilii Regii 5 octobris

Nos Nicolaus Lair Rector Universitatis Magistrorum, Doctorum et Scholarium parisiensium Studentium visis libello supplici Regi oblato a Nicolao Polybois typographo paris. et sanctioris Consilii Decreto lato ultimâ die octob. an. 1665. quo quidem Statutum est Nos et Syndicus et Adjuncti subscriptores Collegii Bibliopolarum, Typographorum et Bibliopegorum de rebus in dicto libello supplici contentis Regem certiores faciamus, testamur pro parte nostra et quantum ad nos pertinere potest prælatum Nicolaum Polybois a nobis auditum, examinatum et interrogatum optime et erudelegere huc latine tum graece. Datum parisiis sub sigillo Rectoris prælato Universitatis die 10. octob. 1665.

Die 21. Novemb. M. Abrahamus Mallet Gymnasiarcha Montanus et procurator Nationis picardicæ admisit in Nunciis ordinarium Ogidonium le Beaumont et Gamblis dict. Villaret. pro eminente Joannes Colvau dict. Villain, pro eminente Joannes Vallet — Continuatio infra apud Regem et 21. Nov. 1665.

1668

Die 24. eiusdem mensis Idem D. procurator Nationis Ordinarius recepit Godefridum Charier pro oribus de Lisle, Courtray, Douay, Oudenarde et Tournay ditionis Flandrensis ——— Contracta inita apud Gigault et Sonnet die 23. Nov. 1668.

Die 24. novembr. missi scribae traditum et Instrumentum Conclusionis factae die 17 eiusdem mensis subsignatum Lair, quod vide ubi supra in quo haec verba continebantur. Ao. D. 1668. die 17. Novembr. Conventibus apud Emplos Rectorum procuratorum et Nationum cum Syndico retulit viva Emplus Rector de duobus libellis supplicibus, quorum altero oblatus fuerat a M. Ludovico le Vasseur Barrali Horologio et in praelato Bellovaco litterarum humaniorum professore, altero vero a M. Petro Morreau in Ordine Abridis Collegii professore. Quibus libellis conquerebantur se licet in gremium Gallicanae Nationis iamdudum recepti immo et plurimis in eorum aedibus defuncti, tamen a M. Egidio du Boulay huius procuratore, Decanis, Gymnasiarchis et reliquis professoribus contra ius et aequum vexari. Qua de causa cum M. Delafaye procurator Normaniae primum, deinde M. Barlier procurator praedictus dixissent quae in rem suae utriusque Nationis ipse viderentur, prolatis dictorum le Vasseur et Morreau causae instrumentis, cum ab ipsis etiam atque quaesitum esset nunquid amplius proferre vellent, quod ad disceptationem rei facere iussisset et posset e Comitiis discedere, rogatique ornatissimi procuratores Normaniae et Picardiae procuratoribus Ordinis sententia diceretur, et confessim quod reciperent quaestionem ne agueretur, postquam M. de Linglet Syndicus audiri esset, et amplissimi Rectores cum reliquis Normaniae Scholae et Germaniae procuratoribus re accuratissime pensata et eorum sententiis iudiciis et pronuntiatis, tametsi ne plurimis cum Comitiis actum esset, placere tamen causam ampliari, et ad probanda instrumenta spatium peremptorium dari ad quod petitionem causae suae adversus praedictos le Vasseur et Morreau fieri, intra quod tempus si nihil produxerint, litem tamen proximis Comitiis definitivam videri, atque ita conclusum.

Die 24. eiusdem mensis convenerunt apud D. Rectorem ornatissimi procuratores 4 Nationum deliberaturi de negotio quod habet Ma Mauricius Geradin consultissimi Nat. procurator cum M. O Keurny quem contendit nunquam fuisse magistrali pileo donatum. 2. de terminanda lite orta inter DD. procuratorem, Decanos, Gymnasiarchas et professores Nat. Gall. et MM. Ludovicum le Vasseur et Petrum Morreau Regentes in praelato Bellovaco promulgatum fuerat sententia lata die 17. eiusdem mensis. Quoad 1um planum omnibus, et quoniam M. O Keurny vadimonium non adiit, iterum dilatetur, utque ad proximos Comitia causam suam defensurus. De altero vero exposuit D. Rector se libello subsignato a Decanis, Gymnasiarchis et nonnullis professoribus aliorum nomine significatos pro exquisitorem Castelleti die 21. eiusdem mensis relatum fuisse, quod ipsis scilicet lis penderet in Senatu ob Rectorium munus, quod sibi derogant et veruntamen cum ab ipso Senatu eidem gerendo Muneri profectus sit, videri nihil obstare quominus de controversia iudicet. Dixit quoque M. Antonius de la Faye procurator Nat. Gall. sibi ab iisdem Decanis, Gymnasiarchis et professoribus

Instrumento publico interdictum similiter eadem die 27. presentis mensis, ne quid pro causa sua defensione apud eundem Rectorem proferat, proindeq; abstinere se ab omni tuendita causa dictione; videri tamen sibi oportunius et etrademia honori convenientius litem amice componere per patronos Universitatis, quibus facto rei difficultatq; explicatis possit utrinque, quorumq; arbitrio per viam Vt vocant Compromissi stetur; quam summo iure cum una tota Natione agere; iam vero se scire facile desensuram in sententiam. Nihilominus placuit ipsi d. Rectori rem proponere ad deliberandum. Seruientibus itaq; Ornatissimis procuratoribus Gallie et picardie, oratis q; partibus non comparentibus vero deanis et Gymnasiarchis nec ullo eorum nomine, audito procuratore fisci, auditis quoq; reliquis duobus procuratoribus Normanie et Germanie d. Rector ita decreuit, vt vtr. Le vasseur et Morin receptis iampridem in Natione Gallicana, viribus omnibus eiusdem gaudeant donec constiterit cuius debeant esse Nationis.

Die 5. decemb. Franciscus pol Quis parisiensis receptus est Nuncius ordinarius pro urbe Barroducensi a M. Antonio de la fuye procuratore Nationis Gall. iuxta contractum initum apud Gigault et sotum notarios Regios die 18. Nouembris

Eadem die habita fuit Comitia minuta et ordinaria vniuersitatis in Marturio apud d. Rectorem quibus interfuerunt omnes et singuli tuq deani tuq procuratores et syndicus Questor et scriba. 1. autem supplicauit pro litteris Nominationis Petrus Hebuis pbr Lugdun. Claudius Cornuen pbr Constantiensis, Egidius Rousset subdiaconus Constantiensis, et Antonius de Marly Belnacensis.

2. duo Baccalaurei in Theologia Colonyne et de Mussac conquisti sunt quod in sententia data die 10. Nouemb. non fuissent inserta culpa scribe quas subtrahunt rationes pro iure M. Joannis le veillieur. petierunt q; illas postea die consimili actum q; sibi decerni. Nonnisi quoq; conquesti d. Rector, et Monet dictum fuit quod in eadem sententia non satis fuisset sua mens expressa.

3. M. Petrus de Lengles syndicus retulit libellum supplicem Baccalaureorum postulantium sibi se gratis et eadem die perenia suffragari ad prosequendas litem aduersus decanos, Gymnasiarchas et Regentes 4 Nationum. de quibus rationibus prosequum auditis et predictis syndicis, ita deliberatum. Admissi quidem sum supplices pro litteris Nominationis. Sententia die 10. Nouemb. lecta, relata et probata, vis quibus iam verbis expressa. concessum Baccalaureis rationes quas volunt, hodiernis Actis pro scribam inserere. De perenia postulata ad proximam litem, visum est rem non carere difficultate, dilatum q; ad proxima Comitia an donec lis decisa fuerit.

Preterea d. Darrole Questor oratis et Academie dixit se iniunxisse d. d'Albret librorum suppliciis Magistrum ab eo q; didicisse statum litis intentate de iure patronatus, atq; apud eum esse locutos, petiisse ergo debuisse an vrgeri litem expedire

1668

Deinde retulit obtentas olim a Rege fuisse litteras permutationis et
confirmatrices, illas iampridem etatis Curiæ parlamentariæ injectas, nondum vero
potuisse a Curia quam veram subsidiorum confirmari ob interpositionem
Redemptoris. rem ad privatum Regis Consilium deductam, ejusque partes
D. Roulier.

3. retulit de lite inter DD. Dalbertum et Payet intervenientem ob domum ab
ipso D. Payet constructam in parte prati Clericorum, cumq; D. Dalbertus urgere
velit arrestum Universitatis ad finem iij huiusmodi adjunctione. Visum in
eam rem adeundum Regem, ne Introducto quod videtur esse generale
aduersus ædificatores in ea parte prati, Universitas teneatur.

4 Custodem prati salarium consuetum repetere.

5. D. Priault Apparitorem Curiæ postulare quod sibi salarium regendi ob
lustrationem Collegiorum anni vbbb. ab ipsa Curia imputatum.

De his ita deliberatum. 1. urgendum litem de illa pagina, inuisendum D.
Dalbertus qua die prædictus D. Darrole fuit inuisendus subnotatis. D. Rectori
sibi quos velit comites adjungendi et singulis Ordinibus duos.

2. Litem quæ est penes D. Roulier non tam cito prosequendam.

3. quoad illam quæ inter DD. D'Albertus et Payet intervenit, ejusdem D. Dalbertus
consulendum, quem de via modoq; procedendi agendum

4 Custodi prati salarium prosolvendum quod debetur; notandum inuisendum tamen
de ejus studio et diligentia inquirendum.

5. quoad salarium D. Priault, consulenda Universitatis acta, an impensa illa
ex ærario Universitatis, an ex reditibus Collegiorum sint faciunda: et proximis
Comitijs rem certo definiendam iri. Interim vero regendum ejus nuncupatorium
dictum in lustrationem consumptorum, salarium quantum petit sibi dari,
scripto ordinatum. Atq; ita de omnibus conclusum

Die 6. eiusdem mensis M. Jo. Perrier Gymnasiarcha Nauarræi et
Nat Germaniæ procurator contulit Guillelmo le Roy cui partes sunt
officium parui Nuntij seu ordinarij de Toul, Metz, Verdun et Strasbourg
iuxta contractum cum eo initum die 29. Novemb. proxime elapsi agendi
Gigault et le Vasseur.

Die 18. habita sunt Comitia Suppliratoria in Angulo pro Litteris Nominatoriis
suppetiarum M. Philiberti Chastrux Carnotensis Baccal. Theol. in Comitio.
M. Nicolaus Lair Rector Britannicæ non minus fortiter quam diserte adnitens
tribus hominum generibus qui sibi adnitebantur, suamq; electionem in Rectorem
improbabant. Tum primum renuntiati sunt eius ornati virtutes, loco consueto
considerans. D. Rectori acta comprobarunt. DD. Procuratores referentes
M. Antonio de la Fargue concordia causa eadem tempore robando addidere

Salvo iure [illegible] quorum intibatur. prorsum ad D. Cosmum.

Die 18 M. Jacobus Leclerc procurator Nat. Norm. consuli offerens pueri Henrici pro officiis S. Dionysii Legati a Cuvane dioc. Constantiensi grandi viro Oliverio Huberti Constantiensis, iuxta contractum initum apud Cluppin a sorius dicy. dni

Die 29. eiusdem mensis habita fuit in Harcurio Deputatorum Universitatis Comitia, quibus cum D. Rectore interfuerunt DD. Decani facultatum Decretorum a Medicinæ, item ornatissimi procuratores 4 Nationum, Syndicus, Scriba a Quæstor eorum Academiæ. Tum postquam exposuit D. Rector causam congregationis ferias lectas supplicationibus a iniuriis, lectus est libellus supplex M. Petri Verrier Baccalaurei Theologi, Gymnasiarchæ Turonensis querentis sibi a Ludovico de Heynon Clerico a canonico, eiusdemq; Collegii Scholari a Bursario vim illatam ob detentatam exeundi hora intempestiva veniam, vocibus atrocibus verborum contumeliis gravibusq; minis palam insequente, gladiumq; districtum intentante, eundem quoq; die sequenti quasi offensa sibi impunitatis gratia hominis armatos ad Collegium adduxisse. Quo quia intendebat omnium scandalo magnoq; disciplinæ detrimento gesta fuisse, petebat ipse Gymnasiarcha rerum, qui portus Academiæ detrectabat, de Collegio deturbari Bursaq; sua spoliari. Vocatus idem Gymnasiarcha dixit se supplici libello quid addat nisi habere. Interrogatus quoq; Bursarius partim fassus est culpam, partim negavit. Amborum autem auditis sententiis omnes unanimiter censuerunt, ut prædictus Scholaris Bursarius primarium veniam, erratiq; veniam supplex deprecetur in aula Collegii aut alio loco publico, poenæ se subjicat præsentibus sociis quantam ipse primarius infligere voluerit, ad mensem omni emolumento a iure Bursæ privetur; demum ne quem admittat deinceps cubiculum Gladiatorum aut noctem sub poena omnimoda privationis.

Et ita ab ampl. D. Rectore conclusum extitit.

Alterum Cujus deliberationis fuit super altero Libello supplici Prioris Collegii promontoriensis postulantis adiunctionem Universitatis ad suum causam iuxta Sc[itum] an. 1619. die 4. Julij latum, quo cavetur ut prior prædicti Collegii sit aut in Theologia aut in iure canonico graduatus, neve de priorate decidi possit, nisi Regulas ordinis aut statutum violasse comprobetur; sibi autem a novo Abbate iniunctum ut demigret indicta causa. In quam rem placuit D. Magistrum Patronum Academiæ consulere, priusquam Libello fiat satis.

Die 19. Jan. habita fuit Comitia extraordinaria Deputatorum Universitatis, in quibus lectus libellus supplex Bursariorum Collegii Thesaurariorum, conquerentium quod M. Petrus Collet Baccal. Theol. eiusdem Collegii primarius se quoq; procuratorum eiusdem gerens, illas duo officia exercere contenderet. Sed quia dissolutis iam Comitiis primarius comparuit, iussit sua proximis Comitiis se sistere, interim vero apud Syndicum Collegii testes deponere, ut iis examinatis res [illegible]. Supplicavit pro hac Nicolaus Mistaut pernet per Romam, a Nicolaus Cordier Clericus Laudunensis Magistri

[illegible] adfuit primarius, planum diem utrumq; ei dixi. at

1669

Conclusiones Vniuersi Studij parisiensis anni 1669.

Die 5. mensis Jan. anni 1669. hasce testimoniales litteras petitio in Latinis a Graecis Guillelmo le Bel Ambianensi expediri iussit M. Nicolaus Lair Rector.

Vniuersis presentes litteras inspecturis Nicolaus Lair Rector Vniuersitatis Magistrorum Doctorum et Scholarium parisijs studentium Sal. in Dom. Notum facimus quod Dilectus Noster Guillelmus le Bel Ambianensis confecto humaniorum litterarum et philosophiæ curriculo a nobis interrogatus et examinatus comperto et scire et latinè loqui et Graecè legere ac commode possit typographicam etiam artem exercere. Quare Nos ei testimoniales hasce litteras per Scribam nostrum expediri curauimus. Datum parisijs sub Sigillo Rectoris prefato Vniuersitatis an. D. 1669. die 5. Jan.

Die eij. eiusdem mensis habita fuit Comitia extraordinaria deputatorum Nationis in quibus lecta et libelles supplices Bursariorum Collegij Nauarræ quibuscum quod M. petrus Collet Bacal. theol. eiusdem Collegij primarius sequo procuratorem eiusdem gereret illaq; duo officia quæ distincta esse debent, exercere contenderet. Sed quia non adfuit primarius, planè ei dies ibidem dicti. paulo post verò dissolutis iam Comitijs comparuit, iussi q; sunt proximis Comitijs residere, interim verò apud Syndicum Collegij Statuta et Instrumenta tabulasq; quibus uti volent deponere, ac ijs examinatis refera quid rei sit.

Supplicarunt pro litteris Nominationis Michael Pabrier pbr Lemou. et Nicolaus Cordier Clericus Lauduncensis Diœc. in artibus. Item M. Joannes Doujat Decretorum Consultissimæ facultatis Decretorum petijs sibi dari Litteras scholaritatis, quas nondum se habuisse fassus est, immo nec præstitisse iuramentum solitum visitatis At quia res ista visa est grauioris momenti, D. Rector differendum sibi censuit donec quid facto opus esset, seriosius consuluisset.

Die 9. Feb. M. Jacobus le Clerc Procurator Vic. Nationis Normanniæ receptis Joannem Gardin Mercatorem parochiæ de Courson in Vicecomitatu Vicensi, Diœceseos ordinarium pro officio de Lunes dioc. Abrinc. et de la Tanne par. et Lalande dioc. Constant. contracto inito apud Cruchon et Mouffle 29. Jan. 1669.

Die 9. feb. habita sunt Comitia mensium & Ordinaria, quibus cum d. Rectore interfuerunt omnes & singuli tum Decani tum procuratores & Officiarij Universitatis, super pluribus Capitibus. 1. auditi supplices pro litteris Nominationis & admissi M.M. Franciscus Fregnaye pler Cenoman. Nicol. Godequin pler Bolon. Aug. in artib. Cæsar Ballet Dagny Catalaunensis, Nicolaus Dinyson Parisinus, Josephus le fabon Clb. Carnutens.

2. agitata fuit lis Bursariorum Collegij Navarræ contra Gymnasiarchas contendentium, duo ista munera primarij & provisoris seu procuratoris non posse nec debere simul ab eodem exhiberi. 1. quia id statuto cavetur, quod quia in quadam alia lite productum fuisse dicebant, exhibere non potuerunt. 2. quia ante quinque annos sedente d. Paris pro Judice, unanimi Bursariorum consensu conclusum & decretum nemini deinceps ad prædicta duo illa munera simul exercenda admittendi. 3. quia ne id fiat, refragatur validissima ratio. primarius nimi iam alienae satis potens & Bursariorum constitutus magister, pecuniam quam habere debet, posset ad arbitrium retinere, non reddentibus aliis expensa & sibi ipsi rationes reddere non ausuris illis reluctari. 4. conquesti sunt, quod ipse primarius soepe rogatus statuta Conclusionemq; prædictam communicare, semper renuerit.

Cum super his respondere vellet primarius dixit, talem esse in suo Collegio consuetudinem, ut duo illa munera ab eodem primario exhibeantur. negavit ullam esse Conclusionem quæ id prohiberet. Quibus auditis placuit provisoribus & viris ingere primario, ut statuta Collegij Conclusionem & de qua quæritur, cum Bursarijs communicet. Et ita conclusum.

3. actum de lite quadem quam M. Franciscus Bonnyaud Barcillonensis Theol. intentavit apud d. Rectorem, dd. Decanos & procuratores M. Antonio Bonenfant Decano Tribus Biturigensis ratione Quæsturæ Nationis Gall. quam negabat ipsi rite unq; collatam, etiamsi pro lege altiora viri seu Turnii Regenti debeatur. lectum instrumentum Juridicum prædicti Bonenfant, quo dd. Decanos Judices requirebat, propria lite contra q; Barralerium ad quam ipse accessorium contra Regentes quæq; prædecessores in Schatu; ipsumq; d. Rectorem recusabat, quia cum aliis Decanis, primarijs & Regentibus ipsius electionem invalidam irritamq; ac nullam in eodem Senatu esse contendebat. M. petrus de Langlet Syndicus negavit quidquam se quidquam vidisse super lite prædicti Bonnyaud. Itaq; non ultra processum, sed ad alia Comitia dilatum.

M. Samuel Darrole Quæstor Navarræ attendentia retulit de quodam Clive comitatus emere domum volente in fundo Clientelari prati Clericorum, sed pro iusta tantum libellas annuitatis offerre, placuit cum ipso Clive de pretio pacisci sibi non potest maiori. Deinde expetuit de locandis litis ad rem pascuarem pertinentis, item & ad pratum Clericorum contiguum respexit a d. Dalbuta nunc exulante, placuit d. de Launat fruendum in prædicti Dalbuta locum subrogari.

3. exposuit Idem Ille recuperanda pecunia a D. Grimany ob conductionem domus Academiæ debitæ. D. Mancellain Exoderanus salubriorum facultatis hanc in re prouinciam recepit iniungendi D. Morosini Venetorum Legati ut exoderet rem ipse agendi.

Custos prati Clericorum petijt sibi alias litteras prorogati officij dari: vel dilationem in cuius diligentiam inquisitum fuisset.

Postremo Ego Scriba postulaui iuxta Conclusionem 19. 23 aprilis 1667. Sigillis prorsum Academicorum probe munitas inscripti D. Darrole Quæstori, Vt pecuniam ob volumina Historiæ Vniuersitatis Supremæ Curiæ Senatoribus nomine publici oblata dilectam gratuitam; Item & aliam Summam prope huiusce Historiæ volumina prorsum Bibliopolis & officinarijs distributa iuxta Conclusionem 2 Junij debitam; Quam in rem D. Rector dixit non debuisse sibi sed in deliberationem reponi; ne Academia actum agere videretur aut irritum facere velle quod semel iterumque solemniter decretum esset. Itaque omnibus prorsum Bibliopolis nonnisi literis remittente D. Morel Decano Theologiæ facultatis aiente suæ facultati non placuisse sumptibus supradicti oblationem, placuit vnanimiter, vti pecunia supradictis nominibus debita ab ipso D. Darrole Quæstore publico missi Scribæ aut papyropolis, Typographisque persoluatur. Et ipse D. Darrole promisit vltro se quam primum soluturum.

2. postulauit imprimis a singulis Ordinibus Acta Instrumenta publica si quæ habuerint ad compilationem corporum voluminum mihi communicari; tum ex Erario Academico quingentas libellas missi aut papyropolæ supposuisset, singulis voluminibus; eo facto pollicitus sum me a Senatoribus & prorsum Bibliopolis & Vniuersitatis sua munera continuaturum, rotulum & Academiæ placere impensas omnes facere ad editionem corum quæ restant voluminum, pollicitus sum operam gratuitam ad compilationem rerum scriptis 12 voluminibus quæ honorarij lege missi postulauit dari. Quæ tum re placuit prorsum cum suis Ordinibus conferre, & proximis Comitijs definire.

Die 2. Martij habitis in Harcurio Comitijs ordinarijs deputatorum Vniuersitatis, admissi sunt 1. Supplices prolitteris nominationis eiusdem Petrus Colet pbr Diœc Rotomag. Baccal. Theol. Petrus Camuset parisinus Baccal. Theol. Franciscus de la Croix Clericus Bellouacus, Jo. Augustinus Clericus Cenomanus, Jacob. de Pierrepont Compendiensis Henricus Bourgeois pbr Diœc Cenoman. Jacobus Odeloüen Diœc Noviomens. Lud. Magnier Noviomens. Supplicantes per M. Antonio Leullier Regulus le Vasseur Silvanectensis Carolus Cleüet Noviomensis Magri in artibus.

Deinde Vniuersitati Primarius & Bursarij Collegij Reparationem altaris sui retulerunt prorsum Ipsi quibus auditis & collatis dicto a prorsum Vniuersitatis sententiæ conformis vt ad nouam electionem procuratoris a primario prorsum publicetur; Vtque procurator

alle electus fidejussorem det iuxta Statuta Vniuersitatis, reliquo vellet deinceps primarius idem procurator eligatur. Item postulante Syndico, ut primarius Statuta praedicti Collegij proxime Comitijs Ordinarijs, quo ijs examinatis leuiuscula ordo disciplinaq; deinceps in illo Collegio obseruanda. atq; ita ab Amplo. D. Rectore conclusum.

Tum Ornatissimus D. procurator Nationis Gallicanæ D. Darole Quæstor Academiæ retulit se visum examinatum Instrumentum Contractus emptionis domus in fundo Academico a D. Bolet de Champlay, die 24. Feb. 1664. apud Detroyes et Quesnel Notarios Regios, quibus pacto quarta tantum illius pecuniæ deberi nihil amplius librarum iuxta Edictalari, quod Lodimiorum et vinterarum vorum subtrahitur, reliqua ab eodem propria permutationis sine libero. proquo quidem iures septingentis libris ob relatas causas Procurator Academiæ se contentos dixerunt.

Postremo de voluminibus historicis Vniuersitatis a Muneribus relatum a singulis, prout fuerat superioribus Comitijs deliberatum. Et. D. Nouet Medicæ facultatis Decanus nomine ipsius retulit non modo se Munera quærendi facultatem improbare, sed et interdixisse D. Darole Operis Academici Quæstori ne quid pecuniarum eum ob rem persolueret.

D. Doujat Consultissimæ facultatis Decanus dixit nihil sibi videri moræ afferendæ, quominus Muneribus pecunia debita persolueretur; quo ad editionem vero voluminum et sumptus faciendos, ad proxima Comitia differendum.

D. Delgarbes Saluberrimæ facultatis Decanus idem se sentire dixit. Idq; et Ornatissimi DD. procuratores alterius. atq; ita ab Amplo. D. Rectore ratificato concluditur.

Die 9a. eiusdem mensis apertæ sunt binæ litteræ ab Vniuersitate Cracouiensi missi in polonia scriptæ ad Parisiensem, quarum superscriptio hæc eiusmodi, quibus quidem. Illmo. et Magnifico D. Rectori, Reuerendissimis, Perillustribus, Admodum Reuerendis, Clarissimis et Excellentissimis DD. omnium facultatum Doctoribus et professoribus Totiq; almæ Vrbis Studij Generalis parisiensis, DD. patronis et fratribus Colendissimis parisijs.

Alterius vero ad facultatem Artium talis. Illmis Excellentissimis et Magnificis DD. 4 Nationum in Alma Vniuersitate parisiensi Protectoribus, DD. et Patronis Obseruandissimis. parisijs.

Quid vero continerent illæ litteræ, et earum tenore intelligetur, quæ hic attexere visum est.

1669

Die 16. Martij: Stephanus Musallet Lugdunensis a D. Rectore sacer testimonialis
suo in arte Typographica peritia literas obtinuit

Visis patris huius inspectoris Nicol. Lair Rector Vniuersitatis Magrorum et Scolarium
parisijs studentium salm in dom. Notum facimus quod Dilectus n. Stephanus Musallet
Lugdunensis confecto tirocinio in arte Typographice a Nobis interrogatus et
examinatus, compertus est bene et grece legere et latine loquiri et preceptum
artem commode possit exercere. Quare Nos ei testimoniales sacras has fieri
sibique nostri expedire curauimus. Datum parisijs sub sigillo Rectoria presentes
Vniuersitatis an. d. 1669. die vero 16. Martij

Die 19. eiusdem mensis habita fuit Comitia suffragatoria. Item ad eadem sacrum
quae Sepulcri nomine nuncupatur. Suffragarum pro literis nominationis Egidij
de Rozay pbri dioc. Bajocensis Licentiatus in Jure Canonico ratione quinquennij in
illa facultate positi, Caroli Meras subdiaconi Trecensis, Renati de Bourges
parisini in Theologia Licentiatus ratione domicilij, Nicolai Levasseur Clerici
dioc. Rotomag. Francisci Forcourt Clerici parisini. Jacobus de Leglise
Bonorum duo. Lazarinsis Marchant et Barnabas Robertus
Bellenrontre pbri dic. Lexouiensis

Die 21. eiusdem mensis M. Antonius Martin de la Faye Baro Aquil. et ppe Rom
Nat Gall. recepti in Nostrum ordinarium pro urbe de Loudun dioc. Pictauiensis
Stephanus Dezalay pro obitu Jacobi parentis, iuxta contractus super initos die
19. Martij apud Lernot et Mire Notarios Regios

Eadem die habita fuit Comitia extraordinaria apud D. Rectorem, in quibus
Actum 1. de negotio Collegij ~~Parisiensis~~ Prouinciensis, conclusumq; vnanimiter vtilem denuntiandam
esse D. Archiepo Senonensi, item Maiori et Scabinis urbis prouinciensis aliisq;
quibus necesse erit intercessionem Vniuersitatis ne Barnabitae aut vlli Regulares
ad illud Collegium regendum admittantur.
2. de Cloaca prati Clericorum: quam in rem placuit adiri D. de la Reynie
politiae urbanae praefectum, et nominati qui adeant DD Martier Gymnasiarcha
Marescianus et Procurator Nat Gallic. Lyndenius et Chuvelot Artium
3. de funibus honorificis quae habet Natio Germanica in aede S. Cosmae quae
parochialis nunc exagitantur. placuit Vniuersitati praedictam Nationem in
omnibus prout potuit iuuare, ad eiusq; causam si patronis Academicis videbitur
accedere.

Die 8. Aprilis an. 1669. recepti sunt a M. Antonio Martin de la Faye esse
Nationis Gallicanae Bartholomaeus des Marets et Franciscus Piot Nuncij ordi-

Vrbis de Sonne Dioc. Autissiod' contracte inito apud Huare Gloriosi Nectarij Regios die quinto eiusd. mensis et anno

Eadem die Sabbatis in Harcurio Comitijs Ordinarijs deputatorum omnium Vtatis, quibus cum D. Rectore intibsfuerunt omnes cum decani facultatum tum Procuratores Nationum de pluribus capitibus deliberatum est. Imprimis auditis tum supplicijs pro litteris Nominationis M.M. Stephani Mignon Suessionensis Baccal. Rhetor. Egidius de Lescot du Bosset Clericus parisinus Magr in artibus a Bacc. etc. pro Supplicante D. Gre Nat. Gall. Petrus Vitte Cabillonensis, Renatus le Poulin pbr Andegauensis, Franc. Lerieul Viriacatus pontisarensis, Claudius Noel Trecassinus, Joan. Hullin Clericus dioc. Rotomag. Robertus Pallerin Cenom. Petrus Coulan Clericus Burdegalen. Baccal. etc. fuere

Q. conquestis Bursarijs Collegij Nauarrei quod a M. Petro Colle primario non fuerit executioni demandata sententia Vniuersitatis die 2. Maij proximè elapsi lata eius dignificata legitimè; audito quoque in eam rem procuratore fisci postulante dies detur primario iuberetur intentatâ pœnâ priuatois reddere rationem contumacie intra octo dies, decretum est vnanimi omnium proborum consensu, ne dies eidem primario detur proxima Sabbati ante Ramos palmarum iubeaturq; auctoritate Academie persistere rationem contumacie reddituros quoad noui procuratoris electionem et Statutorum Collegij exhibitionem. Si verò sit aliquis Bursarius qui soluendo, nec satisfaciat, decretum quoq; ne de prouincia procuratoris cuiusquam alterius demandetur. Et ita a D. Rectore conclusum extitit.

Q. D. Rector retulit dignificatum fuisse Intibersionem Vniuersitatis D. Archiep. Senonensi, Dyndimo primario a Viris, ne ad docendum in suo Gymnasio Barnabitas admittant: at verò Iesus factus ab ipsis Viris, admissos Barnabitas planè in eam rem pro DD. deputatos cum Dmo Archiepiscopo D. Procuratore Nat. Gallicano adiri D. Archiepiscopum rogarij Academia nomine, ne decretum istud Viris ratum esse patiatur.

4. de negotio prati Clericorum actum, reperto D. Carole procuratore et Quæstore Academiæ quendam nomine Colas ab Herdibus deputati D. Dufleuriel emisse fundum Cleritalem de lege ne eius Academia debitus pensionem fundum Dob. liberum penderet: eundem fundum posse ab ipso Colas vendi cum D. Coiffart ipsis conditionibus; porro ipsum Coiffart male gessisse rebus suis pulsatus; proinde q' nunc 24. annorum deberi pensionem. petebat ab ipsis Herdibus D. Dufleuriel emptum reditum $3^{\text{a}}\,0^{\text{b}}$. Libellarium a D. Ranquet contra ipsum Ranquet egisse Vniuersitatem petisse q' reditum illum sibi addici ad securitatem sui iuris Cleritalis. Hac de re consultum D. Maresquax Academiæ patronum respondisse sibi videri cum ipso Ranquet acturum agendum. Nominati cum prædicto D. Carole DD. Halley et Procurator Nationis Gall. ut videant qua ratione agi cum ipso Ranquet agendum.

1609

§. prædicty D. Jacobi rotulii de Cloux prati Clericorum iuxta appensum D. de la Renye se Senatui porrexisse libellum supplicem Academiæ nomine vti diximi protulit ad aquæductum faciendum, prout cum aliis decretum fuerat, sumptus & impensas contribuere iubentur. idq; comprobatum.

Die 9. mensis Aprilis M. Nicolaus Lair Rector Laurentio d'Ithory parisino confecto præd. curriculo interrogato & examinato expeditis iussis litteras testimoniales puritiæ suæ in Latinis & Græcis, ac Catholicæ doctrinæ —

Consilij decreto.

Die 13. mensis eiusdem habita fuit extraordinaria Deputatorum Visitatis Comitia in Harcuriano, quibus omnes & singuli Decani & Procuratores cum D. Rectore interfuerunt, ad audiendum a Gymnasiarcha & Bursarijs Collegij Ostrevariorum, quamobrem sententiam die 2. martij latam significatamq; legitimæ executioni non demandassent. Interrogatus Gymnasiarcha respondit [illegible] cum Bursarios convocasset, nec omnes vellet satisfacere ad securitatem omnium voluisset sibi tum ab ipsis Bursarijs, tum ab his quibus a Collegij Moderatoribus cura hac commissa fuerat, prorogatum munus procuratorium, donec illi aliter prouiderent. Visum id fuit in contemptum Academiæ Gymnasiarchamq; & Bursarios vocandere in damnum Collegij, ac iam ante accidit. Itaq; postulante Syndico omnibus precibus planè injungi nequit Gymnasiarchæ ac Statuta Collegij prætorum præscripti ipsi injunctum. placuit quoq; sententias die 2. martij & 6. Aprilis latas significatasq; effectum executionemq; debitam sortiri; idq; Syndici ac proxima die Comitiorum ordinariorum se sistere iubentur. Et ita nomine significarent. Et ita conclusum.

conclusum.

Supplicauit pro litteris Nominationis Ludouicus Rousseau Clericus d'Ecuelon.

Die 30. & ultima Aprilis habitaque est die Martij immutata per Quasimodo habetur Synodus Beneficiariorum Visitatis apud Matturinum insolito laudabili more institutoq; Maiorum. Cui e parœcijs unus tantum S. Gilmani interfuit. D. de Brede curio S. Andreæ infirmæ valetudinis causam pro D. ipsum Rectorem significauit. D. Reffite S. Cosmæ parœcijs nec adfuit, nec absentiam excusauit. E Capellanis interfuerunt DD. Gentil, Salampin & Dirys, cæteri absentium. planè autem absentes qui parisijs degunt, nisi intra octo dies se excusatos [illegible] multare ijs poenis quas ex re esse videbuntur, illos vero qui rusticantur per litteras admonere, vti se quoq; apud et Academiam excusent, ni fecerint, tum demum prouisum iri.

Die 2 Maij M. Abrahamus Martier Gymnasiarcha Montisacuti recepit
Franciscum Bruset Civem parisiensem Nuncium ordinarium pro urbibus
Dunkerque, Gravelines, Bergues & Furnes, contractu inito apud Rigault et Sorin
notarios Regios die 12. Feb. an. 1669.

Die 4 Maij in comitiis ordinariis Deputatorum Universitatis apud Harcurium habitis, quibus
omnes proceres interfuerunt, 1. auditi supplices pro litteris Nominationis, admissi
M.M. Joannes Andry Clericus Oriacensis, Antonius Sain-saulieu Clericus —
Ambian. Joan. Rabouyn Fran. Plemery pbr Lehomarl. Andry Sainct
Clericus Ambian. Petrus Mignot Clericus Belvacensis, Ludov. Pinel Clericus Constan
Franc. Regnault Clericus Ambianensis.

2. auditus Gymnasiarcha Thesaurariorum. dixit suo se diligentiam quam potuit
adhibuisse ad Statutorum Collegii sui perquisitionem, in eamq rem porrexisse libellum
supplicem Curiae contra detentores. re ad amussim examinata, examinatisque quae
eiusdem Gymnasiarchae responsis pro dignitate Academiae parum honestis placuit
nihilominus eidem adhuc indulgere octo dies, intra quos diligentiam quam dicit se
adhibuisse, tabulis argumentis & Actis demonstret apud Syndicum: quo tempore lapso
ni parata procuratorem aliquem a se nominari curet, cessurum proinde omnino
cum omnibus Academiae juribus privandum esse.

3. propositum de examinatoribus constituendis eorum qui pro litteris Nominationis
supplicabunt: sed quia visa est res magnioris momenti, placuit diligentius
examinari.

4 de lite ad parcum protracta, D. Halley Decani locum tenens pro suaviter
Decretorum professis in se provinciam inimicos patroni et rei promovendae.

5. de alia lite ad finem cliententem protracta Clericorum petrinorum D. Carole
Quaestor eorum Academiae curabit subrogari Magistrum Libellorum, qui causam
ad Consilium Regium referat.

6. actum quoq de Capellaniis vacantibus, quarum numerus retro inieri non potuit
7. proximis Comitiis referet praedictus D. Carole an DD. Bolet & Champlay 700ll
attribui, prout in praecedentibus conclusum fuerat.

Die 11. Maij habita fuit Comitia Extraordinaria Deputatorum Universitatis, in qua
actum 1. de lite qua interest Universitatis cum DD. Vassant et paget, conclusumq ut
DD. Halley & de la Fuye Gallio procurator cum D. Carole Quaestore eorum et Scribe
in curia loculos litis revisant, singulosq causae articulos recensant, de q de re
cum D. Bruset Sanctioris Consilii Patrono conferant, ut Academiae de statu eiusdem
facile possint eorum proximis Comitiis

2. D. Halley retulit se inivisse D. Mallonet de lite papyracea quae pendet in
Sanctiore Consilio, cum eo q convenisse de constituendo Causae Relatore
D. de Fieubet.

1665

3. M. petrus de Lenglet Lyndiny dixit se ab uno ex Administratoribus Collegij Hornacensis conuentus admonitum quod M. petrus Collet Gymnasiarcha procuratorium munus ejurare; quod si intra paucos dies Statutorum Exemplar ministrabitur Academiæ, in eam quippe rem scriptum a se ad Capitulum Rotomag. Continuo vbi M. Alexander Houel exhibuit instrumentum prædicto ejurationis missi quod scribas tradidit, quo constat prædictum Collet Academiæ decreto satisfecisse.

4. D. Deranus Salubernius facultatis authentico scripto patefecit suum facultatem exsoluisse summam mille duorum aureorum quinquaginta librarum quam D. Darle ab annis plurimis reponebat inter summas debitas Academiæ cum eidem arresti expungi rationes reddebat.

5. postulante D. de la Fage Nat. Gall. procuratore edidi nomina omnium qui Beneficia vacantia possidebant, & quorum improbitatem vacarent. Nunc autem hoc ordine digesta.

Cunarum trium prima postqua vacat S. Germani vetera possidebit a M. Simone Petre pro obitum M. Henrici Peigne ab an. 1652

Altera quæ vacat S. Andreæ a M. Antonio de Breda

Tertia quæ vacat S. Cosmæ a M. Dionysio Deffita pro obitum D. de Brie ab an. 1665.

Capellania Sanctissimo numero quinque possidentur 1a a D. Geffrier pro matrimonium contractum a D. Haby 6. Julij 1652. quam contulit facultas Decretorum.

2a. a M. Carolo Falampin. 3a. a Blasio Bioffod pro resignationem Jacobi Azam 1657. 4a Carolo Pastel pro obitum D. Gulliberty ab an. 1657.

5a. a M. Gabriele Rogeau 25. Jan. 1662 pro obitum M. Nicolai Quentin.

Capellania Castelleti nunc numero tres, quarum una possidetur a M. Claudio Joanne Denys professore Harcuriano pro obitum M. Claudij Vafflard 30. Martij 1665.

Altera a M. Nemmio Tassin. Tertia vacare imprimis pro obitum Venerabilis ejus M. Joannis Hautemps.

Capellania Heroldi Regis numero duæ quæ tres, quæ possidebantur a Joanne Fremyn & Antonio Baye, sed isti obisse reputantur

Est præterea una Capellania M. Mariæ in Ecclesia parochiali S. Andreæ de Arcubus quæ possidetur a M. Jacob. le Gentil

Die 1. Junij habita sunt in Harcurio Comitia menstrua et Ordinaria, quibus omnes Universitatis deputati pro more interfuerunt. Actum vero de pluribus Capitibus. 1. auditi supplices pro litteris Nominationis, et admissi qui sequuntur M.M. Robertus le Cerf dioc. Bajocen. plr in Theologia Baccalaureus, Laurentius Lempereur plr Silvanectensis Benedictinus Cluniacensis, Joan. Besson plr d. Sistaricensis Jo. Regnou Clericus d. Bajocensis supplicante pro eo d. Procuratore Nat. Norm. 2. lecta sunt litteræ d. Rectoris ad Reverendissimum et Illustrissimum Archiepiscopum Senonensem contra Barnabitarum institutionem in Collegio Parisiensi, et probata.

3. actum de litteris Universitatis Cracoviensis, et placuit rescribi a d. Rectore nomine publico promittig omnem opem et favorem, ac proinde in quæ rem adiri d. Nuncium etc. placuit quoq; literæ d.d. Procuratoribus ad eandem Universitatem rescribi, si ita eis videbitur.

4 D. Garbe Salubrium Facultatis Decanus, cujus nomine postulavit stipendium suis professoribus ab Universitate concessum decretumq; petivit, atq; ne Conclusioni quâ illud stipendium concessum est (1. Aug. 1651) satisfaceret, cedulæ sibi traditæ suo nomine subsignatam quâ testatum esse vult professores ejusdem Facultatis ab anno 1659. ad annum 1660. et ab an. 1666. ad an. 1667. diligenter ac strenuè suarum professionum muneribus fuisse perfunctos, ejusq; ac Regis aut alterius Oratoris nullum habere stipendium, sicq; dignos esse qui honorario Academico inxta prædictam Conclusionem gaudeant. Qua de re postquam deliberatum est placuit Salvis protestationibus eorum quorum interest a d. Rectore injungi Oratori Academiæ Quæstori, ut stipendium inxta prædictam Conclusionem 1. Aug. an. 1651. assignatum Salub. fac. professoribus publicis prælocutis intrioneis reddituros. Et ita conclusum.

† datumq; 20. Maij anni præsentis 1664. [illegible]

5. conquestus est d. Otalley et declaravit quod d. Dacrocq nisi suum præstitisset eorum quæ pollicitus fuerat postremis comitiis, illo vero respondente penes se esse instrumenta litis quæ dam apud d. Brunet, placuit ea die Lunæ proxima recenseri et examinari, ac ijs examinatis consulantur patroni de remedio quod sit malo afferendum.

Die 21. Junij habita sunt Comitia Supplicatoria, postquam in angulo præsidij consessum pro more supplicarum pro litteris Nominationis nom. Claudius Sancey plr dioc. Trecensis absens per M. Petrum de Langle hyadium, et Jacobus le Clerc Clericus dioc. Constant.

Hora in Comitio ubi consedissent Decani et Procuratores cum Rectore accubuissent et inventus esset in quendam ex Academicis, qui velut Monarcha

1669 [illegible] omnium rerum arbitrum ageremus, atq; in eam rem ad preces publicas seu supplicationes solennes rogaturi essemus, ne pestis illa tum exteriora subito compressa pateret.

Die 13. July. habitis in Starutorio Comitijs Ordinarijs deputatorum Vniuersitatis, quibus omnes procures & officiarij introsubire excepto Syndico, pro Carolo le Sueur absente et in Regentia legitime impetrato in Collegio quodam apud petrardos supplicante M. paulus Clemente Nat. Picard. procurator, et eius nomine litteras Nominationis obtinuit.

Deinde de pluribus capitibus deliberatum est. 1. quidem D. Rector exponit se litteras ad Summum pontificem pro Academia Cadurcensi composuisse, petijsse quo sigillo plures eas munirit. placuit vbo sigillo Magno Vniuersitatis in eas regyti. placuit quoq; ad Vniuersitatis Cadurcensem regyti.

2. relatum est Consilium patronorum Academiæ in rem parochiæ S. Cosmæ pro jure Nationis Germanicæ consultorum. et conclusum esse rem videri non tantum prædictæ Nationis sed et ipsius quoq; Vniuersitatis litem suscipere aduersus Matriculatos pro defensione iuris tam antiqui tamq; publici. Eapropter DD. Decani & procuratores suarum facultatum & Nationum nominibus omnes opes auxilium fauorem q; prædictæ Nationi Germanicæ polliciti sunt: processu vbo litis. & temporis delibe raturi Vniuersitatis an ad litem illam accedere debeat necne.

3. conquestus nonnullos Augustinos Collegij Cardinalitij Virtutis, quod in ædes fabri Lignarij & alij eiusmodi artifices in ea habitarent contra Statuta Vniuersitatis, conclusum in eam rem inquiri oportere.

4. D. Halley retulit de re papyracea. Electus Causæ Relator apud Sanctum Consilium D. de Ferreouet.

5. de negotio pratis Clericorum duo extare in Sanctiore Consilio lata Decreta. primum omnino retractum videri. D. Bruslet patronum asserere non ita dilapsum eius Vniuersitatis ut recuperari non possit. Conclusum itaq; in eam rem consulendos patronos per ordinem Deputatos.

Die 3. Augusti in Comitijs Ordinarijs quibus omnes adesse debent, supplicarunt pro litteris Nominationis illi qui sequuntur & admissi sunt. Joannes Drapier Clericus Carnotensis, Daniel

Amonton subdiaconus Rotomagensis, Martinus Lynart acolythus Rotomag. Petrus
le febure pbr Cenomanen. Guill. le Taillandier acolythus Redonensis, Alfonsus
le Gendre clericus Rotomag. Guill. paris pbr Cenoman. petrus de Gueutteville
clericus Rotomagensis, Jacobus Durand acolythus Silvanect. Jacobus Bourgeois
Trecensis, franciscus le Normand acolythus parisiensis, Julianus Benoist
diaconus parisiensis, Claudius Aubri clericus Laudunen. Jo. Johan pbr
Cenoman. Ludovicus Bonnefoy acolythus parisiensis, Antonius le Forestier
clericus Ebroicensis, Joan. Blanchard victoriarius dioc. Catalaun. Franciscus
le Maire Laudunensis, Ludovicus Buroille acolythus Ebroicen. paulus
Desbayes clericus Ebroicus, Franc. Chrondeau pbr Cenoman. Joan. du Chemin
acolythus Ambianen. Ludovicus du Rosey clericus dioc. Noviodunensis,
Ludovicus Noel cler. dioc. Constantiensis, Ludovicus Hiron pbr dioc.
Abrincensis, Jo. Rendot pbr Nivernensis, Jo. Durand clericus Cenomanen.
Robertus Lubin clericus d'Ambian. Damianus Lair pbr Ebroicensis, Daniel
le Vasseur clericus Noviodun. Stephanus de Nully Bellovacus, Hugo
Auxcousteaux Bellovacus, Jacobus Geffrey pbr Ebroic. Franc. Gallebon
pbr Sagiensis, Ludov. Esnault clericus Cenomanus, Andreas de
Jonrieux de Chardonay pbr Cenomanen. petrus Catalan Clarmontensis,
Josse Bellovacus, Carolus Nicolaus pasquier pbr Constantiensis Nicol.
le Roy Bellovac.

Die 13ª Augusti Jacobus Geffriere receptus fuit a D. procuratore Nat. Gall.
Nuncius ordinarius pro urbe Meduantensi diœcesis Cenomanensis pro ultimo
Michaelis Geffriere fratris iuxta contractum initum apud Huart et Soriau
Notarios Regios die 12ª prædicti mensis.

Die 14 eiusdem mensis habita fuit comitia provisoria facultatis artium de
more apud Mathurinenses ad recipiendos examinatores utriusque examinis,
tum superioris scilicet quam inferioris. Et id primum capue fuit deliberationis.
Nominati sunt a Cancellario B. Marie isti, pro natione Gallicana M.
Mallemant Baccalaureus Sorbonicus, pro prædicta M. Lullier Bacc.
Sorbonicus. pro Normanica Desfreyne Bacc. Rothom. pro Germanica

Numan Magy in Artibus. ish vrbis a Cancellario Sangenouefiano, Mr. Stephanus Maupriue Baccal. Hh. et phiæ professor in Cardinalitio pro-
Gall. Joannes Marcellus dela Motte Sonis Laudunensis pro priuilegij.
Alexander le Barbier Baccal. Hebr. in Marcianæ pro Normania
Jo. Baptista Mar sleyre Baccal Hebr. pro Germania.

2. actiffebus duo Supplices, vnus postulans † immunitatem ab onere
Sorbonici proximis phiæ cursus, altero Suessionensis,
nunc Transacto
nunus petens ad examen Artium admitti alterutrius Nationis,
citra prædecessum et donec lis quæ inter Nationem Gallicanam et
priorem inter de finibus
de sententia fuerit

3. eh. Joannes Goudoüin Linguæ Hebraicæ professor acri vegementi
declamatione inuectus est in procuratorem, decanos, priores et
selectos viros Nationis suæ Gallicanæ, quod in Comitijs quibusdam
priuatis, (quæ Clandestina veritatem) non conuocata tota Natione sportulas
facta conclusione quam legi palam cum commento, vide constaret
quid causæ esset cur sportularum alias magis inutiles, nempe
Comitiorum, abrogatum alias quæ in sacris Nationis et Supplicationibus
Rectoris vocari solebant, imminuissent, eo quidem protextu, vt
Nationem ipsam magno iam fœnore obstrictam et grauiori obstringendam
ob. sumptam mutuo pecuniæ ad caducarium ædium reparationem
reædificationem q' leuarent; cuncta autem vt pauci decreto domina-
rentur, contra quam fieri status aut Nationis aut Vniuersitatis,
qui nec Monarchicus nec Aristocraticus sed democraticus
solummodo hactenus extitit. vnde et procuratorem ipsum Tyrannum et
vnum e Decanis Tyrannorum Reipub. nominatim appellauit; postulauit
vti Nationes cæteræ rem suo iudicio restituerent in integrum,
etiam quod omnes tangit, ad omnes referatur, Natio q' ipsa Gallicana
tota et frequens de negotio deliberet. Ad hæc Ornatissimus Gallus
procurator. nihil se in prædicto negotio egisse nisi quod iustum est
quod q' ipsa necessitas extorsit; nihil quoad modum, nisi legitimè, vt
potè iuxta Statuta, quibus grauioris momenti negotia, etiam ad Academiæ
obtinentia demandantur, imo injungantur procuratori cum Aristocratico
Nationis suæ Consilio communicanda. Secundum vero ea Statuta

† franc. Boucher.

iudicatum nuper a prorectore Vrbano in re simili, seu vbius audeq; cum conquesti fuissent nonnulli Baccalaurei deputatos domos Nationis readisiang capisse iubente Consilio supradicto, non vocatâ Natione ipsâ. Cuibum ne- ner d. Rectorem ner Nationes ipsas agnoscere ac tueri posse Iudicij pendente lite in Senatu flagrantij stigmate quod ab ipso Goudouin popularibusq; Baccalaureis male exercitatum, st quoq; Nationis ipsarum membra a sensis discluntur; Neq; enim sibi prouribusq; suæ Nationis visum fore Senatus prudenterq; actum satis, inimicis Iudicibus rem tanti momenti committere; quod tamen Tribunal alias ei sibi q prouribus suis Venabile futurum fuisset. Itaq; se viriliter gerere si quid secus fiat, ad Iudicij quod prius, appellare. At vero se quod suarum partium est, non executurum, Nationiq; suæ prout legibus eiusdem cauetur, antequam ea pristylio discedat, rationem actorum suorum redditurum, vt illa pro prudentia sua comprobet quæ bene gesta, castiget et damnet quæ propebum gesta videbuntur. Audito in capita proposita procuratore fisci, quoad primum nihil se afferre nouæ quominus admittantur Nominati a meritissimis Cancellarijs Examinatores; quoad alterum, videri quod iustum quod supplices postulant, de tertio, controuersiam esse grauioris ponderis, quam vt extemplo decidi queat; prius enim discutienda statuta quam ferendum vllum iudicium; id autem non posse fieri tam breui morâ Comitiorum ac proinde procrastinandum videri, Consulto Nationes prouisos procuratores ita retinerunt, Gallicana quidem se Nominatos a meritissimis Cancellarijs Examinatores admittere, nisi ophtalmico dispensare, Trans-Axonanus examini citra alterutrius Nationis præjudicium permittere. M. Ioannis Goudouin querelam reijcere, ratasq; et grata habere quæcunq; gesta sunt a suo procuratore in priuatis etiam Comitijs Picardicis, idem sentire de Examinatoribus utriusq; examinis, et de supplice Ophtalmico; quoad Trans-Axonanus vero, velle rogatum d. Rectorem vti Bursas ordinet, d. Lengles Syndicus Censorij officio fungi, Examinatores duos e Picardia, duos similiter e Gallia præficiat. De Negotio Gallicano Nationis, priuatis Comitiis visa habere, velleq; vt Generalia omnium Tribuum eiusdem habeantur. Idem Normanica, Germanica, in- cautis consentiat prælectionem de negotio Gallicano Nationis, de quo dixit sibi non liquere. Itaq; d. Rector cum duabus Nationibus Picardicâ et Norma- nicâ concluxit. Procurator vero Gallicanus reprimi conclusionem eiusmodi planè videri inutilem quæ actum agere iubebat. Et sic discessum.

salvo semper

1669 Die 21. eiusdem mensis et anni habitis in Harcurio comitijs privatis facultatis artium, quibus mag. d. Rectore intra fauces ornatissimi procuratores quatuor Nationum, Syndicus et Scriba, actum de quodam libello supplice porrecto a M. Francisco Bonnyaud Baccalaureo Rothomago Normanniae postulante Jacobum Marquant a se esse a M. Cambout reiusdem Nationis in tribu Bituricensi Baccal. nominatum in minorem Apparitorem admitti ad sacramentum a d. Rectore propterea quod ab ipsa Natione repudiatus fuisset. lectum quoque instrumentum publicum per Arrensum Castelleti iussu M. Antonij de la Fuye eiusdem Nationis Gall. procuratoris d. Rectori significatum die 19. praedicti mensis et anni, quo interpellabatur ipse d. Rector tam procuratoris quam Nationis praedictae nomine litteras expedire Rectoriales Jacobo Quillau Civi parisiensi minori suo Apparitori iurato iuxta ipsius Nationis Conclusiones Litteras sigillo magno et authentico munitas, die 14 eiusdem mensis minus. dies eidem d. Rectori direbatur apud proprietorem urbanum, ut tergiversationis causas videret. Lectum et aliud die ipsa 21. eidem Rectori significatum, quo propter causas plurimas in eo contentas et alias fusius enarrandas rejiciebatur ipse Rector Judex, et si quid contra rejectionem eiusmodi aliquid decerneret, denunciabatur appellatio ad superiorem Judicem vitiosae secreti obreptionis. His actis rogato d. Rectore e Consessu discedente, egressoque quoque Nationis Gall procuratore, plurimi reliquis tribus eundem procuratorem seorsim rogare, num quid haberet unde probare posset d. Rectorem cum praedicto Bonnyaud et Consortibus colludere, respondente vero illo non posse dari Collusionis argumentum manifestius, quam quod ipse Rector semper rogatus nomine quo supra litteras expedire recepto in Apparitorem Quillau, pollicitus etiam se facturum, moras tamen semper subinde nectens, tandem produxerit, donec praedictus Bonnyaud libellum de quo quaestio est porrigendum statim ille accepit et subscripsit ipsa die 19 post factam interpellationem Edicti Dictionem supradictae aliis proinde rejectionis seu rejectionis editis rationibus, egressoque ipso procuratore, reliqui tres ita censuerunt, Picardiae et Normanniae non videri sibi rejectionis causas legitimas, Germaniae vero videri iustas et legitimas. Revocato d. Rectore ad consessum auditis praedictis Bonnyaud et Cambout postulantibus statutum suae Nationis ad Apparitores faciendos ad amussim observari, explicata statuti vis et mente Legislatoris, exquisito eiusdem vice tum ante quam post promulgatum statutum, commemoratis quoque Nationis praedictae Conclusionibus quibus antiquius visum assibitur, nonnullis tamen hinc inde annis intermissis rotatis, damnatur, rogatis demum praedictis Bonnyaud

& Camboust num quid habuerit quod opponeret, aut Actum aliquod produxerit presentib. unde constaret Decanos singulares Tribus recurrente vice Apparitoris aliquando nominasse & Nationi presentasse, aut alias Statuti memorati explicationem habere quam quae usu recepta est, nimirum quod singulae Tribus alternis vicibus quotannis 6. die Jan. supplicare non pro creatione Apparitoris seu electione pura et voram & simplici qualis fit vacante officio, sed pro prorogatione officij; negantibus vero illis se quidquam habere aliud quam legem ipsam quae clare verbis conceptа est, tandem audito procuratore fisci ita singuli singulis, et. partibus semoto Bartal. Laurens Theologus Picardiae procurator, loco ex tempore possit iudicari deinde libellum supplicem ab ipsis Bonry and & Camboust porrectum propter repugnatam tribunal, videri tamen non non liquere, id deq; ampliandum. et. J. le Clerc Bartal. Theol. procurator Normaniae, adiudicandum ex tempore suppliribus quod postulant, quandoquidem a procuratore Galliae nihil proditum est M. Nicolaus Loucys procurator Germaniae, videri quoq; ampliandum. et ita conclusum a d. Rectore secundum sententias praedictorum Picardiae & Germaniae procuratorum.

Die 23. Natio Gallicana apud Mathurinenses hora 7. matut. contulit officium magni Nuncij pro Archiepiscopatu Tridentino in Tirolio, Dionysio Francisco Vabois Civi Paris. presenti et acceptanti vacans per obitum Claudij Gombault Civis quoq; Paris. ultimi possessoris Parisiis.

Die eadem et. Antonius Martin de la Fuye hon. Gallicum Nationis procurator Joannes potius Nuncius fecit ordinarium pro officijs & verbis de Gastines Dioc. Nivernensis, de Lorme & Vervelay dioc. Aduensis, iuxta contractum cum eo initum apud Huart & Lorme Notarios Regios die 2. Aug. elapsi.

Die 29. Aug. M. J. le Clerc procurator Nationis Normaniae contulit officium Nuncij ordinarij pro officijs de Gaurey, Hambye, le Quillain, le Bourg, Essoyes & Pontfarcy dioc. Constant. & Abrincen. Andreae des Rues Civi d'Annebec dioc. Constan. contractu inito apud Guyffin et Morgue Notarios Regios 23. Aug. 1669.

Die ultima Aug. habita sunt Extraordinaria Comitia Facultatis Artium in Marturiano, quibus interfuerunt cum d. Rectore Ornatissimi procuratores 4 Nationum. Eorum vero causam habet esse retulit d. Rector, ut de libello supplice M. Francisci Bonryand iudicium fiebatur. Mandatum vero sibi significatum interim nomine procuratoris Nationis Gall. Actum seu Instrumentum publicum, quo a sententia lata 21. Aug. ea nempe qua

1669

non obstantibus rationibus propositis Iudex litis de bidellatu constituty-
fuit a duobus Rectoris ipsius duntaxat procuratoribus, Senatum appellat. Rogatus prodictus
procurator dicere si quid haberet vltra, respondit se suum Nationisq; Gallicanæ
mentem aperuisse publicè et actis publicis, recusationis causas plus iusto
legitimas esse, et tales visum iri æquis rerum æstimatoribus; Rectoris
electionem nunquam probatam Nationis suæ proceribus, ob idq; litem
pendere in Senatu et cum ipso et contra ipsum; in re vbi prouenti non
Iudicem ipsum sed partem aduersam egisse; idq; actis constare: idcirco se in
priori sua declaratione firmum consistere, nempe Rectorem dubium
Iudicem reiecisse, et a sententia constituti Iudicis nuper lata appellasse
et etiamnum appellare, nec vltra prouinationem posse Tribunal quale
hodie est, agnoscere. Egresso ipso procuratore, quo sententiæ diceretur
liberius, prodictus Bonnyaud interrogatus dixit Nominationem Jo.
Marquant in Apparitorem, factam legitimè a se et aliis quorum ius fuit,
ex statuto nempe Senatus autoritate confirmato, cuius partes nexu tam
indissolubili connectuntur, vt ab inuicem separari non possint aut distingui
quoad executionem. Frustra obijcit Nationis Conclusionem duas, illamque
quippe, temerarias et absurdas, siquidem iis contendatur infringi quod
sanxit Superior Autoritas. Auditis partibus, audito quoq; procuratore
fisci dicto sunt sententiæ in hunc modum. procurator pecuniæ, -
nullam habendam rationem appellationis, addendum Supplicibus quod
postulant; iniungendum procuratori Gallicano ne proximis Comitijs
prorogare etatium facultatis rationem vllam, quamobrem Rectori diuersi
dixerit apud Prætores Vrbanum et Tribunos Rectorium declinandi:
Idem dixit procurator Normaniæ. Germanicus contra, Gallicani
procuratoris appellationem legitimam videri, æquasq; rationes quas protulit.
Itaq; sedium plures et sedium Supplices a D. Rectore iudicatum et conclusum.

† Harcuria Die 7. Sept. habitis in Lexouio Comitijs ordinarijs vrritatis quibus ano-
excepto Procuratore Germanico interfuerunt omnes Proceres cum Officinarijs,
plurima deliberationis capita fuerunt proposita. 1. auditi Supplices pro litteris
Nominationis et admissi qui sequuntur, M.M. Nicolaus Boiteau clericus Bellouac.
Lud. de parde Clericus Rotomagen. Franciscus Cretois Meldensis, Renatus Carlier
Clericus Cenoman. Jacobus Obreau pbr. dioc. Sagien. Andreas Lestourmy pbr
dioc. Cenoman. Antonius de Hennezuac Nouiomensis, Sulpicius Fissot Clericus
Nouiomensis, Jo. Henryot Diuionensis, Jo. Baptista Monneau Clericus Paris.

Petrus Pyron pbr Cenoman. Franciscus Mandas pbr dio Rothomag. Suppliante pro eo D.
le Sonte Baccal. Theologo, Reginaldus Hardy Clericus parisius Deu
Ludovicus Masson pbr dioc Cenoman. Mathurinus Langlois pbr dc Cenoman. Jo. Baptista
paillart Ambianus, Nicol. Morisseau Aduensis, Guill. Garnier clericus parisius.

Vnius duntaxat M. Reginaldi Hardy litteris testimonialis difficultates reperierunt
in quibus pro triennio Theologio dicitur excepisse lectiones Magistrorum Guiffard et
Saussey contendentibus nonnullis debuisse apponi horum verba, scriptis et auribus alijs
contra, verbum ipsum singulariter satis exprimere, nec esse quidquam in ea formula
innouandum; nullam enim esse legem publice scriptam qua id iubeat. Verum cum
facultatis Theologie a Medicina non tantum audire sed et scribere iubeant, placuit
consuli professores an pbr excepisse, intellexerint necne scripsisse et audiuisse.
Interim concessa supplici litteris nominationis.

Q. postulante Jacobo Marquant minore Bidello nationis Germanice adiunctionem
vniuersitatis ad suas causas et ad defensiones priuilegij quo vtendi ad-
Combustorem causa euocantur. Non placuit vero conuocare adiunctionem
donec constituti de lite, sed iuuare supplicem publici instrumenti, auxilio
et fauore quatenus licebit.

Q. D. Payen doctor Theologus petijt ab vniuersitate comprobari et admitti
curationem capellanie Sanctissime quam possidet D. Berthod, lectum ejusmodi
puro et verum et simplicis instrumentum. Sed prope exortas difficultates
quasdam remissa est conclusio ad proximum comitia. Huiusmodi rei occasione
iussus ego scriba proferre nomina Antiquorum capellanorum qui viduntur obisse,
tria protuli;
subitoque deliberatione iniuncta Maiori Appariteri nationis Normanice, vt
inquirat num capellanie illa vacent, proximis comitijs relaturus quod sibi
dederint.

Designata die 12. predicti mensis audiendis et expungendis nationibus
D. Decani Quatuor ordinis et studentium.

Die 8. eiusdem mensis Natio Normanica Joannem Capet Magnum Nuntium
elegit pro Epatu et Diocesi Abrincatensi. Eundem quoque parisium et ordinarium
vrbis Abrincensis, itemque a vrbis de Mortain accepit, contractu inito apud
Delaunay a Maugon die 7. predicti mensis.

Die 12. habitis apud Mathurinenses comitijs vniuersitatis D. Rector presentauit
Simonem Benard parisium librarium loco Sebastiani Cramoisy substituendum
ejusque collatum officium prestitis sacramentis solitis, datisque sua fidei et Religioni
Catholice pignibus D. Decani et nomina tabule librariis parisijs.

1665

Eadem die auditio sunt rationes Quæstoris Academiæ valde pariter, nonnullæ
sunt capita proposita et deliberata quæ in Cartula continentur. Inter cætera
verò placuit nomine publico salutari D. Cardinalem Bullonium, ad illud honoris
fastigium vectus a Summo pontifice Clemente erectum, annum ætatis nondum
assecutus 27^m, si modo Cardinalem de Retz similiter salutatum fuisse compibirebat

Die autem vj. eiusdem mensis idem Cardinalis Bullonius ab Amplo D. Rectore
salutatus est comitantibus Universitatis proribus facultatum dignitatum
suarum insignia habitumque decet, gestantibus, facta paulò ante a nobis
fide, quod Cardinalis de Retz fuisset similiter ab Academia salutatus.

Die eq. M. Antonius Martin dela fuye honor. Nat. Gall. procurator
Nuncium fecit Ordinarium Lud. Lorette Civis paris. pro viribus
de Ganat et S. pourcin Dioc. Claromontensis

Die 9. Octobris habitis in Harcurio comitijs mensibus et ordinarijs, quibus
interfuerunt DD. Decani facultatum, Morel, Halley et Garbit, cum
procuratoribus 4 Nationum, dela fuye, Cermoise, le francois et Louys,
auditi et supplices et admissi ad litteras Nominationis ssm. Franciscus
Regnier Triassinus, petrus Tallebot Calletensis dio Rotomag. pbr. Michael
de Beaumont pbr Rotomagensis. Jo. Correur Clericus Ambianensis
Nicolaus de Salongne pbr parisinus, David fossard Clericus Constantiensis
Rufus Doullay Carnutensis, Jacobus Lygonar pbr Lexoviensis, Martinus
Duval Clericus dioc Rotomag.

2. Quidam Baccalaureus nomine le tourneur petijt publicitteras certos fieri
Judices diffinitores non aliter expedivi solere litteras Nominationis quam
apposito sigillo magno Universitatis et scribæ Syngrapha. D. Halley Decretor
Doctor prescribendi ad Detanum Lingonensem recepit in se provinciam.

3. actum de modo consuetudinum privilegiorum, cuius vocabulum quod
vulgo illis committimus vocatur, propterea quod postremo Regis Edicto omnino
infringi et deminui videtur, placuit ergo libellum supplicem ad Regiam
Majestatem conscribi et in eam rem Acta omnia, Instrumenta, plenita, diplomata,
et litteras ut vocant, patentes privilegiorum Academicorum confirmatrices.
conscribendi vero Libelli provincia missi scribæ demandata, quam deinde cum
DD. Halley et dela fuye simul communicaverunt. plenitudine quæque

Die 8 octob. habita sunt in Nazarenensi Comitia Supplicatoria. In angulo cryptæ erum DD. Rector, Morel Iuro facultatis Decanus, 4 procuratores 3 Nationum, hi 3 supplices accesserunt pro libellis D. Nicolaus Deu Clericus Catalaunensis, Guill. Sanson plebis Constantiensis, 4 Renatus Monrau plebis Cenomanensis. In Comitio vivo postquam a D. Rectore juratum est, 4 nonnihil difficultatis movisset D. Halley Consultissimus facultatis Decanus agens, voluitq etiam idem dari locum quibusvis supplicibus, reclamatum a DD. procuratoribus id non esse moris, nec debere fieri, ne deter occasio turgiorum 4 discordiarum. dictus vivo subtilia in-gerat modum. D. Morel Decanus facultatis Theol. volens supplicavit, si aliqui supplicatum. D. Halley locum dari supplicibus. D. Garbes salubriorum facultatis Decanus rem ad alia Comitia remisit, in quibus commodius possit discuti, cademq sententia fuit DD. procuratorum. Et ita discessum ad eadem S. Germani vetibus.

Die 25. octob. habita sunt in Harcuriano Comitia extraordinaria Deputatorum procerum facultatis Artium, quibus cum D. Rectore interfuerunt Ornatissimi procuratores Nationum picardiæ 4 Normaniæ, Syndicus 4 scriba, absentibus vero aliis duobus procuratoribus. Unum autem fuit caput deliberationis, quid sibi tandem placeret de negotio M. francisci Bonnyaud Baccal. Theol. postulantis ut conclusioni sibi a scriba tradita + de minoris apparitoris officio quod Sarrobo nuncupant deberi diceba, inserirentur verba libelli sui supplicis. 2. Ut prædicto Marquant + 21 Aug. traderetur clava argentea 4 cætera insignia minoris apparitoris. 3. Ut sententia in hoc negotium iam pridem lata executioni demandetur, non obstante interpositione 4 appellatione quacunq, id q a D. Rectore pronunciatum. Quam in rem audito Syndico plenius de Rectoris 4 prædictis picardiæ 4 Normaniæ procuratoribus, non obstante Gallicani 4 Germanici absentia prædicti Bonnyaud postulatis acquiescere. Et ita conclusum.

Die 26. eiusdem mensis habita sunt apud Mathurinenses de more Comitia censoria præclaræ facultatis Artium, in quibus postquam facta est supplicandi potestas, ad. francisus Bonnyaud Baccal. Theol. conquestus est tam nomine suo quam trium aliorum Baccalaureorum, de Salongne, Stuart 4 le Maistre, a Natione Gallicana nuperrime ejusdem comitiis procuratoris die 10. octob. solemnibus habitis expulsorum 4 privatorum omnibus eiusdem nitibus, nulla sua culpa sed intuitu boni publici quod videntur 4 generosos fabros perseguebantur; id autem factum M. Antonii de la Forge eiusdem Nationis procuratoris 4 Decanorum invidia tam alto veritatis inimicorum. privatos petiit restitui 4 consortes suos in integrum restitui; in eam quippe rem in eorum finem permotum a se nomine quo supra libellum supplicem D. Rectori, 4 Ornatissimis trium aliarum Nationum

1669

procuratoribus, cuiusq exemplar traditum syndico facultatis Artium,
traditus quoq singulis Electoribus ne illud ruyssius Nationibus communicaret,
ipsiq M. Antonio dela fuye significatus pridie.

2. accessit M. Joannes D'Amont Curio Gonessianus Baccal. Theol. nomine
aliorum Baccalaureorum Lutetiæ studium deserentium, conquerentium q partes
quod superdicta Conclusione Nationis Gallicanæ omnes Lutetiam deserentes
eam nomen professi. Muneribus publicis eiusdem Nationis perfebiti fuissent
donec prædictus M. Antonius dela fuye procurator a Theologica
facultate Gradu motus in integrum restitueretur. atq id circo postulantium
se Nationum aliarum suffragijs pristino honore, iure q redonaret.

3. M. Joannes Goudouin Hebraicæ Linguæ professor Regius in eandem
M. Antonium dela fuye acriter invectus est, quod contra statuta Nationis
Gall quibus procuratorium Munus anno definitur, illud tamen post annum
elapsum adhuc gereret: postulavit vt M. franciscus Rungetti Regius in
Marcianæ procurator eiusdem Nationis designatus eum Munus inire, eumq
exercere teneretur.

Adest prædictus M. Antonius dela fuye respondit. malè sibi crimen
impingi, cuius, si quod esset, autor est ipsa Natio Gallicana: nisi quispe actum
a se nisi quod ipsa voluit iussit, ipsa inquam frequentissima et solemniter
congregata post maturum reflexumq consilium: iudicium M. franciscum Bonnyaud
ex populares suas sibi poenas imputare debere, nullatenus sibi procuratori,
qui nempe Nationem Nationi; Magistros Magistris, subrogavit subrogatis
alijsi sine autoritate privata nomen tamen mentitus publicum tentavit et
non sine manifesta seditionis nota offuscare; Actus procuratoris quo ipsa
Natio calculis omnibus comprobabat, improbare et rescindere significavit in
hanc rem Nuntius ipsius Nationis Comitijs, eaq adhuc deliberantibus, tres
Apparitores Curiæ illati instrumento. factum istud ipsi Nationi visum audax
nimis et seditiosum, atq id circo prædictum Bonnyaud ex populares tanquam
pacis publicæ perturbatores ipsam e gremio suo expulisse privatosq voluisse.
Eidem Nationi visum suum procuratorem a sacra facultate Gradu
honoresq motus non legitimè; atq ne Abbi Baccalaurei similis poenis ac
procuratorialis et pluribus periculo forent obnoxij, Conclusione sua cavisse
non tam contra quam pro ijs qui Lutetiam ingressi fuissent, ac profiterentur
se ingressuros. postremo eidem Nationi visum ob negotij istius gravitatem
ad plures mittes suo procuratori prorogandum Munus, ne suam ipse causam non
omnino primarius ageret. se vero existimare non tam sibi prorogatum Munus
quam onus impositum, nec detrectare quominus D. Rugette designatus quando
quidem id velit, procuratorium Munus ineat sacramentumq præstet.

Tum postulante Syndico Conclusionem prodictæ Nationis Gall. legi publicæ, sibi minus
nullam eiusdem haberi rationem, illa lecta fuit a Scriba. postulatum quoq; a M. Ant
Dela fuye ne legeretur Libellus M. Francisci Bonnyaud et sociorum, nec ejus postu
lationi satisfactum. Subiunxit verbo prædicti D. Delafuye se quidem voluisse
totum Artium facultatem admonitam factumq; ejus ordinem de provisu Gallicanæ Nationis,
eorum interordere ne contra id quod ab ipsa Statutum est, a reliquis Nationibus
quidquam decernatur, etsi serius fiat, provocare ad Senatum apud quem lis pendet
indecisa quæ versatur inter decanos Gymnasiarchas cum Regentibus, Antiquos Bac
calaureos et D. Rectorem, Juniores Baccalaureos et Regentes iis adjunctos, non enim
æquum esse ut altibatra pars ab altera audiretur. atq; suas Interpretationes et
Appellationis rationes scripto consignatas manuq; sua munitas legi porrexit,
Rodierniq; et Actis inseri, quis verbis conceptas.
Ego infra scriptus Antonius Martin Delafuye Baccal. Theol. Honor. Gallicanæ Nationis
Procurator ad Libellum a D. Bonnyaud et sociis Baccalaureis proximum diu breviter respondeo
ne moram affram DD. Regentibus ad Lectiones suas dicturis. Unum est quod
Libellus iste subscriptus est a D. Rectore et communicatus Syndico die 23. Octob.
significatus die 25. sub forum sextam Sabbatinam, ut die hora 7. matutina re
spondeam et super responsis iudicem Nationes deputet. Nunc est hora qua
qua ad Lectiones suas discendum est DD. Regentibus; in Libello Acta plurima
continentur ad quæ respondendum esset. dico autem præcipitationem istius et
Circumstantias tam studiose comparatas fictionem papere, bonis moribus repugnare
esseq; contra regias Regis Edictum, quo indulgentur Reo ad respondendum triduum
dies liberi non interpolati. Altibum, quod nec Tribunal D. Rectoris nec Senatus
possunt esse Judices (nisi ejus voluntibus) in causis quæ ad partes in Curia contendentes pertinent, quo nunc in statu res facultatis Artium. Ex una enim parte
Decanos Nationum, Regentes cum Gymnasiarchis et Antiquos Baccalaureos; ex altera
Rectorem, Baccalaureos et Regentes eis adjunctos, præsertim quos in Nationibus nulli
jure qui possint judicare. unde neutra pars potest esse judex altibum. Hinc
Actuq; fori recusatio Legitima, et si serius fiat, provoco ad Senatum spondeq;
me nomine quo decet spretæ autoritatis Curiæ actum. Et pro veritate a dde procura
toribus meis suis Nationibus communicari et communicatum subscribi. Subscripsi Legi
A. Martin Dela fuye hon. Artis procurator.
Audito in jam dicti procuratoris fisci, non habendam rationem ejusmodi interpositionis,
recusationis et appellationis, nisi quæ obstare quominus interim rationaliter expleti
et Baccalaurei Licentiæ decurrentes prisco more recognoscantur, ad reliqua mox vel
negotium decisionem nominare oportet a singulis Nationibus deputatos qui cum
Rectore et ornatiss. procuratoribus illa dirimant; singulæ Nationes serissimum

1669

ad deliberandum, et jura circa bona in Comitijs reuisa et pro jure provisum retulerunt.

Gallicana quidem se in Censorem elegisse M. Antonium Ghetty Barrat. Paris. pro altera vice qua nunc gaudet Barralaurei.

Picardica, in Censorem electum D. Dufossé Bacc. Paris. irritam Raberi Conclusionem Nationis Gall. restituto interim velle in pristinum ius Gradum Baccalaureos, Deputatos ad religiosum negotium decisionem Magistros le Maire, Pauree et du fossé.

Normanica in Censorem suum M. Franciscum le Barbier prorogatum munus. Baccalaureis interim suum velle Gradum restitui, nullamque habere Nat. Gall. Constitutam. Deputatos Mag. Tournaire, le Barbier et Noel. D. Rungeth adiungendum ne procuratorium munus inire aut exerceat.

Germanica in Censorem nominatum M. Nicolaum Louys. de Regotio Gall. Nat. retulit procurator nisi decretum, ut reclamanti quidem Liberno interrogatum M. Rogerius Omoloy Decanus dixit Nationi visum restituendos interim Baccalaureos nominatos DD. Omoloy et le Mercier qui causa negotia examinent. Cum quibus Nationibus conclusit D. Rector. Ab ea vero Conclusione tanquam lata pro Judice suspecto et iure ipso rejicibile protinus appellauit prædictus M. Antonius Delafarge, actumque hinc renuntiationis huic appellationi sibi decreti et dati formulam. Et ita provisum a dictis Censoribus sacramento dictum.

Die 4 Novemb. M. Guillel. Aubert Humaniorum Litterarum in Plessæo professor ven. Normanorum Nationis procurator contulit Joanni des Retraux dicto Bineau manenti in parochia de Bregueny Vicecomitatus Virensis et Bajo. officium Notarij ordinarij pro oppido de Vire et Aunay dict. Baiocen. † vacata contractus initus apud Chupin et Thibaut Notarios Regios die 21 Martij an. 1666.

† non pro prosecutus et Vicecomitatus de Vire

† Die 9. infra in sexta pagina.

Die 18 Novemb. M. Antonius Martin delafarge contulit officium Notarij ordinarij pro oppidi d'Auton Monmurier la Barre dict. Cameracensis contractus initi apud Huart et Sorin Notarios Regios die 30. octobris 1669.

Die 19. Novemb. D. de Saintot præfectus Ceremoniarum conduxit D. Rectorem a Rege in introitu more solito cum præconibus atratis ad exequias defunctæ Angloræ Reginæ apud San-Dionysium celebrandas postridie, in cujus rei portavit litteras hisce verbis conceptas. In superscriptione pariter

A Nos Chers et bien Amez les Chancelier Recteur Docteurs Regens et autres Supposts de Nostre premiere et Aisnée fille L'Vniuersité de paris. In litteris vero hac quam verba. De par le Roy

Chers et bien Amez l'honneur qui est deu a la memoire de feue Nostre tres chere et tres amée Sœur et Tante la Reine Mere

De la Grande Bretagne et les priers q̄ la pieté nous demande pour sa repos Nous ayans fait resoudre D'ordonner un sufrage solennel en l'Eglise de l'abbaye Royale de St Denys en France et un autre en l'Eglise de N. Dame de N. bonne ville de paris a dy vnius toutes les Compagnies et les Corps qui ont accoustumé d'assister en pareilles Ceremonies pour nous ayder mettre de la deuote nous aient recommandé au Grand Maistre ou Maistre des Ceremonies de vouz y semondre de nous par ce vouz y retirer quatre places dans les Chœurs pour eux et autant pour les Officiers et de vous ameter du jour et de l'heure q'vous aurez a vous rendre ausd. Eglises pour cet effet. Et que nous promettant q'vous satisferez ponctuellement a Nous ne vous faisons la presente plus expresse Donné a St Germain en Laye le 17e Novemb. 1669. Signé Louis et plus bas Colebert.

Harum litterarum Superscriptionem nouam et insolitam quæ ad cuiusmodi Ceremonias Cancellarium aduocat cuius nomen Rectoris nomini præponit, nioti præsens Academia decreuerunt minime esse D. Colebert curandæ vt quod videtur erratum factum, emendetur, aliæq; litteræ cum solita superscriptione expediantur.

Postridie itum a d. Dionysii Officium et postmodum in Hospitio assignato aliquandiu consessum est, inde coram vndecimam D. Rector Decanis et procuratoribus quorum et Adiunctis ornatis vt decet, præeuntibus acto et Apparitoribus Clauigeris patratis gestantibus exceptis a d. de Saintot in Choro primam ordinem lateris dextri in ingressu occupauit, et reliqui deinceps suo ordine: ibiq; ad sacrificium consessum intermedia stramina juxta superiores Cathedras collocata sunt; sic omnibus datis locus. In eodem lateres Curiæ parlamentaria locata. In inferioribus vrbis subselliis prætorium vrbanum et Curiæ Electorum. In latere vltimo sinistro Curiæ Computorum, Subsidiorum, Monetarum et Urbis prætorum. Solemne sacrum ferit Illmus et Abbas le Tellier Coadjutor Archiep. Remensis, sacrum concionem habuit d. Lyrsyus Ambianensis. Omnia rite, omnia debito ordine peracta sunt absq; vlla confusione, nec visa vnquam fuit in pulpitis cæremoniis tam concinna dispositio, tam altum silentium. Peractis cæremoniis egressa est Academia post Curiam Subsidiorum, sequebatur prætorium vrbanum et sic singuli ordines dimissi impransi et inuocati, quod factum nemini non fuerit.

† Die 9. eiusdem mensis habitis in Sterrutio comitiis ordinariis quibus omnes proceres interfuerunt cum Quæstore Oratii et Scriba, suffragarunt pro litteris Nominationis Mm. Renatus patre diœc. Senonen. Simon Simonnet Diaconus Lingonensis, Jo. Huberson Diaconus paris. Guill. Frizet pbr d. Constant. Ludouicus de Rouen pbr. paris. Petrus Radet pbr Remensis.

2. D. Halley separatim acceptis a Magno Viriano Ecclesiæ Lingonensis intellexisse D. Le Tourneux non ideo repulsas passas quod litteras nominationis a

1669

Quinquennij protulisse virtutes, sed ab aliis rationes ad universitatem nihil attinentes quam nemo fit in capitulo qui non reuocaret i prædictum le Tourneur suas sibi repulsam imputare debere.

3. postulantibus Sanctimonialibus de Bellestosse terram sibi licere reportare e prato Albiorum ad attollendam sorti suæ aream, nominati DD. procuratores picardiæ et Normaniæ qui loci essent, videant, num quid in ea re passura esset vniuersitas detrimenti.

Die 25. eiusdem mensis Sacris exequialibus pro defuncta Regina Angliæ apud Basilicam parisiensem interfuerunt, prorsus et eadem sed confuse nimis vnusquisque propriam tardius aduenerant.

Die 7. Decemb. in Comitijs ordinarijs vniuersitatis in Harmario habitis quibus omnes provisi rum officiarijs interfuerunt, supplicarunt pro litteris Nominationis ad M. Franciscus Guyet Carnotensis

Du Laurens Clericus d. Belnacen. Antonius Charles dioc. Æduensis, pro quo supplicant D. du Frêsne Barral Morbego, Jo Anne Baptista des Nos clericus dioc. Cenoman. Jacobus petit Suessionens, Ludovicus Bouchard presbyter dioc. Suessionensis.

2. Supplices accessere tres quatuorve Hiberni, ne interrogando M. Joannes Sleyne Nationis Germanicæ procurator, electus quidem pluralibus suffragijs, at contra statuta quippe iunior antepositus Seniori M. Gadaro Macnamara etiam Hiberno; dixerunt se rationes suas libello supplici conscripsisse et legi petierunt. Adgar prædictus Sleyne, nisi se scire istius libelli, nisi sibi significatum, nisi communicatum, ac proinde nisi habere quod respondeat, unum tamen posse licere, se legitimè electum et qualem eligi oportuit pluralibus suffragijs, sacramento præmisso munus obijsse palam et publicè nemine Germanorum facente; contradicente, nempe habitis pro more solennibus suæ Nationis Comitijs et in loco maiorum ad designandum procuratorem, se ea prædictum Macnamara pro munere supplicasse; Macnamara verò repulsam passum eodem ob rationes propria quas subeat paulo ante repulsam passus in petitione Quæstoris; se autem admissum si non ab omnibus, certè a maiori numero; atq; extemplo nemine refragante sacramentum solitum præstitisse, claues, sigilla, Commentarios, munimenta cætera sibi tradita fuisse, id se eo tempore fecisse procuratorem in omnibus præstitisse. Opponentibus verò Hibernis se placuit legi libellum supplicem hasce rationes in summa contra prædictum Sleyne continentem 1°. quia ex statutis antiquis minus antiquo præfertur, altera quia Magistri tribus continuatum hanc electionem fuerunt, quam tamen fieri non posse, sed fuisse tantummodo approbare. 3. quia suos fratres Barralenses prædicti

† Statuta ex confuse recta mutatis

Quibus auditis, iussisq; partibus recedere, proditus ait M. Jo. Sleyne dixisse se non venisse ad Comitia Universitatis vadimonia obeundi ergo atq; ad lites contestationem deque nisi audiere, sed ut procuratorio munere defungatur, rogato tamen citra prejudicium juris quod habet, abscedere a deliberatione; dictum sunt in rem presentem sententia varia. Quibusdam visum est interdicendum utriq; functionibus procuratorij muneris, donec finibus ab ipsis statuta prolata. Alijs contra, immunes factum iri Nationi Germanicæ, si quem deligit ipsa suffragiorum numero in suum procuratorem, ab exhibendo munere supersedatur, quod fide solemnibus prestita jam recepit. porro in dubio potiorem esse debere conditionem possidentis. prevalui sententia suspendentium, scilicet neutrum debere officio procuratorio defungi donec lis illa decisa fuerit, quam si cessus decerneretur, proditus Sleyne protractum esset ad libitum. protulere utrique instrumenta quibus uti contenderunt, et probarunt apud Syndicum; interim vero si quid necessitatis incumbat Nationi unde opressi ad procuratorem recurrere, id muneris gesturum ejusdem Nationis dixerunt. Et ita a Rectore constitutum.

tauditoq; procuratore fisri-

Lecta sunt littere Cardinalis Rospigliosi, quibus Nuntius Apostolicus significabat summo pontifici gratas acceptasq; fuisse litteras Universitatis parisiensis in canonizationem Joannis Cantij et academiæ Cracoviæ doctoris, ad ejusmodi vero commendatorias litteras nisi responderi solere nec rescribi a pontifice, immo nec quando Regi ipsi similes litteras scribunt.

Die 17. decemb. habita sunt Comitia ad obeundas suppletiones Academicas pro more singulorum trimestrium. atq; postquam in angulo publicis rebus peractis est, vocatis sunt suppleti M. Paulus Schade primo Professor in plastico suppletus nomine M. Guill. Henry Lingon. Barralaurei Rodolgi legitime absentis pro litteris Nominationis. nonnisi quod contentionis motus occasione M. Jo. Sleyne qui non obstante sententia in Harmino lata die 7. predicti mensis Scribam Germanicæ Nat. procurator purpurea veste ornatus, quam vestem ei Eduardus Orvelay detrahere curavit est, vix a detrahenda penitus abstitit. Processit deinde Universitas ad edem Dominicanam, ibiq; a D. Decano Facultatis Theologiæ facta fuit, et a M. Joan. Jodain Doctore Sorbonico concio habita.

Die ultima mensis decemb. habita sunt Comitia extraordinaria deputatorum Facultatis Artium in Harmicano, quibus cum D. Rectore interfuerunt ornatissimi procuratores Nationum picardiæ, Normaniæ et Germaniæ, item et illarum deputati juxta conclusionem latam apud Mathurinenses die 26. octob. proxime elapsi et picardiæ M. Joannes Dufossé, le Mare et Normaniæ M. Noel

& Germanica nullius. postquam vero consensum fit, expressit D. Rector causam Comitiorum
nempe ut ius dicatur Baccalaureis nonnullis a Natione Gallicana expressis
secundum capita libelli supplicis ab ijs porrecti quae restant audienda. Auditi
quoq; supplices suum Bonnyaud & Calongne, lectus eorum libellus supplex significans
die 25. octob. in summa continens hoc capita. 1. Ut abrogetur constitutio
Nationis Gall. contra ipsos lata & e libro Electionis expungatur. 2. ut
supplices in omnia sua Nationis iura, fructus & emolumenta atq; in pristinum
statum non obstantibus oppositionibus & appellationibus quibuscunque sine
earum tamen praejudicio vindicentur. 3. Ut poena debita ijs qui eas
tulerunt, statuatur, & ut quae fuerit sententia, eam in tabulis Censorijs
Censores inscribere iubeantur. Lectum praeterea instrumentum, actum Virgo
Verano, per Apparitorem Castelleti nomine M. Antonij Martin declaratae
procuratoris & Decanorum hon. Nat Gall ipsi D. Rectori significatum, quo
declarant se Tribunal quale est Sodae omnino declinare veritum & ei pro-
nullo habere quidquid ibi per eum decernetur, si quidem non potuit ignorare
praedictis D. Rector iamprudem ab eius sententijs appellatum esse ad curiam Parlij
ab incompetentia judicis latis; diem quoq; sibi dictum esse apud Tribunal Regium
de dicta causam defensurus, seq; stitisse; ergo pendente alia lite &
indecisa, nihil posse ipsum statuere aut audiri ulterius citra iniuriam Curiae
& Tribunalis Virorum Regiorum, quorum est de incompetentia cognoscere.
Audito super ijs procuratore fisci, plurimi aliorum Praedictis Orator
Procuratoribus & deputatis contra desidentes, ad mandatum confirmare
sententiam latam 26. octob. et de reliquis capitibus secundum libellum
supplicem audiare. Et ita a D. Rectore constitutum.

Gratiae Amboulay

1670

Conclusiones Vniuersi Studij parisiensis an. 1670.

Anno Dñi 1670 die 4 Jan. in Comitijs ordinarijs Vniuersitatis in Harmurio habitis, quibus aum D. Rectore interfuerunt DD. Decani singularum facultatum et procuratores Nationum, postquam supplices pro litteris Nominationis admissi sunt M. petrus du Saugey pbr dioc Genevensis Licentiatus in Jure Canonico et psilibertus le Blanc Belnacensis, qui proposita sunt capita. 1. nomine D. de Rambervy postulantis remitti sibi de Jure Clientelari ad sex denarios ex venditione domus sitæ in fundo Academiæ. placuit vero in rem inquiri, famam quisque esse, domum illam subhastationi subiacere, id vbi si ita sit, remissionem factum iri ad 12. denarios; si contractus frai voluntarius. 2. nomine D. Maguenx Architecti et Civis parisiensis parisi quoq; velint cum Vniuersitate de domibus quas intra biennium venderet aut alienare seu etiam emere voleat in fundo Clientelari, non placuit cum ex parisi nisi distincte mentem aperiat, et vbitas domos indicet, ne in incertum contractus tulisse arguatur Vniuersitas. 3. agitata est Quæstio de sportularum abrogatione ijs faciendæ qui interierunt exequijs a Rege imperatis. placuit dari singulis decanis, procuratoribus et officialibus sex libras præsentibus in exequijs quæ parisijs fient; duodecim vero apud sanctum Dionysium. ut vero statutum hoc stabile sit et perpetuum, placuit singulas facultates et Nationes in eam rem consuli. 4. propositum an placeret fabro tignario et alijs operarijs fenestræ aliquas pensitari pro summa eis debita, quia vbi pollicitus est Quæstor decani et Vniuersitatis se intra duos menses soluturum mille quadringentas libellas, de summa quatuor millia libellarum quæ soluenda superabant, si solui non potest, placuit fenestras pensitari.

Die 11. eiusdem mensis et anni habita sunt Comitia extraordinaria deputatorum præclaræ facultatis artium ad decidendum ortum in Natione Gallicana dissidium de Quæstura et examine. et p. M. Nicolaus de Salongne deprecatus sibi factam iniuriam, quod licet in scribia parisiensi suffragiorum pluralitate nominatus in Quæstorem, non fuisset tamen ad Sacramentum prædictum admissus. ideo se M. Francisco Rangette nunc procuratori diem dixisse et petere admitti ad Sacramentum a D. Rectore prædicto recipi, insuper antiquo Quæstori M. Bonhomme proscribi ne suas rationes nisi prius supplex reddat aut alteri cuiquam tabulas Quæstorias aliaq; instrumenta et insignia tradat, atq; ad id exequendum vijs omnibus legitimis et rationibus impellatur non obstantibus oppositionibus aut

appellationibus quibuslibet. Ad hæc prodidus D. procurator respondit sibi malè dictam eam quo tempore de gesta sunt, nondum præstitisse sacramentum procuratorium coram se tam suo quam Nationis suæ nomine interesse ne quid supra dare denegatur, irritum et nullum habere si quid contra fiat, cum D. Rectorem non agnoscat, judicem obstante lite quo inter ipsum nominatim et Nationem prædictam interdici et objici prioribus appellationibus adhærere. Placuit hanc D. Rectori et tribus aliis procuratoribus ampliare et antiquis quæstoribus interim munus exercere. Admissa quoque aliquot Baccalaureorum ad tuitam prædicti salvique adjunctio. Deinde auditi MM. Journaux et Bouges de examine in tribus Juvenalibus contendentes. Et similiter placuit ampliare.

Die 1. Feb. post dolatos more consueto cereos habita sunt comitia mensualia ordinaria Universitatis quibus cum D. Rectore interfuerunt DD. Decani trium facultatum et Procuratores 4 Nationum. Hinc autem sunt capita proposita. 1. an placeret typis mandari Regium nostrorum privilegia vulgo dicta Commissions, ne palam faciat Universitas sacro Consilio se ab omni dono horum abhorrere, ne possit ex omnibus Regni partibus causas ad se et ad sua suffragia petitum ad Regium Consistorium evocare. Placuit vero id quantocius fieri impensis publicis, et ad revisenda recognoscenda illa privilegia nominati sunt qui prius DD. Bouges et Stella cum D. procuratore Nationis Gallicanæ.

2. caput fuit de sportulis eorum qui interessent exequiis a Rege imperatis. Et ex relatione facultatum et Nationum placuit similiter statuto præcepto ita sancire, ut singulis Decanis, procuratoribus et officiariis qui interessent exequiis S. Dionysialibus dentur duodecim libelli; adjunctis sex iis verbo qui parisijs, Decanis similibus et aliis ut supra sex libellos adjunctis verbo tres. D. Rectori more solito duplex Decanorum sportula.

3. caput fuit de negotio D. Magnieux civis parisiensis postulantis sibi licere domos tres quas habet in fundo clientelari dimembrare, unam in vico minorum Augustinensium sitam D.ni de Maubuisson loratam in singulos annos 900 lt. alteram in vico qui vocant du Colombier mille duodecim libellis loratam. tertium denique in vico S.ti Jacobi D. Coadiutori Atrebatensi 1600 lt loratam; promissas in singulas libras pretij venditionis sex denarios totidemque in singulas solidi emptitij. qua de re postquam matura deliberatio esset, nominati sunt DD. Bouges Decanus facultatis Decretorum, Garbet facultatis Medicinæ Decanus et Edmond procurator Picardiæ, qui cum prædicto Magnieux pariscantur et denariorum pretio si possint in singulas libras, sin minus, oblato sex denariorum. Et ita conclusum.

1670 — 94

Die 24 Feb. Joannes Lunie Cleric. Paris. receptus est a M. Francisco Bungette pro Natione Gall. Nuncius Ordinarius pro officio de Brue a Illustr. Dn. Carrel: iuxta contract. 21. Feb. 1670

Die 1. Martij habita fuit Comitia Ordinaria Deputatorum Vniuersitatis in Harcuriano, quibus interfuerunt omnes et singuli procures nuncy Officiarijs: atque in ijs actum de rebus sequentibus. 1. admissi sunt ad litteras Nominationis Magistri Michael Reynault pbri Claromontanus in Jure Canonico Baccalaureus, Jo. Deste pbri Remensis Jo. Gueroult pbri Rotomagensis, Nicolaus Thierry Clericus Ebroicensis, Claudius Poulain Parisinus Bacal. Mich. Julianus Jouin pbri Cenomanus, Petrus Bonnet Bituricensis.

2. D. Rifer Causidicus in Curia parisiensi postulauit gratis fieri translationem summæ octoderim mille tricentarum libellarum sibi factum a D. Briard Architecto, cui eandem summam debet Vniuersitas, constituique Contractum reditus et pensionis annuæ pro vigesimo vt vocant denario, donec summam ipsam integram vel Vniuersitas exsoluerit. postquam autem de re deliberatum est, singulorum fuit sententia fuit vnanimis, comparandam peruniam, qua debita summa redimeretur, constituendamque pensionem annui reditus pro vigesimo quarto denario si fieri posset, sin minus, pro vigesimo secundo: secus cum ipso Rifer pariscendum.

3. Lectus Libellus Supplex D. Dela fontaine postulantis remissionem Summæ debitæ ob venditam plateam in prato Clericorum ad quatuor denarios in singulas libras. placuit vero septem denarios exigi, nec id minus. 4 auditis D. Magneux Civis parisiensis Super postulatis in nuperis Comitijs, se nimirum tres habere domos vanales in fundo Clientelari Vniuersitatis, pro summa vero singularum se in singulas libras pretij sex denarios persoluturum oriturque in sibi annus solidus conuentionis distrahendis domibus. placuit si intra tres menses distractus, sex tantum denarios pro singulis libris, si post et intra annum, septem exigi.

5. proposita est res Collegij Boissiaci supplicantibus ducbus Scholaribus admitti in Bursarios, repulsam quique passis ab ijs quorum ex statuto interest Bursas dispensare. Verum cum nec numerus Bursarum prædicti Collegij deesset, nec quo vacaret, colorem potuisset, amplius pronunciatum.

tex fundationis Instrumento aut ex Magni Consilij decreto sententia mss

Cùiq parti.

† Die 10. Martij Jo. Glizieres receptus est Maior Nouerius a Natione Germanorum pro Epatu & diocesi Stolpensi in pomerania, aut non pro Egrameti in Bohemia per obitum Guillelmi Loire.

Die 21 eiusdem mensis Martij habita fuit Comitia supplicatoria. Et p. postquam in angulo pedistyli consessum est supplicatum pro litteris Nominationis M. Nicolaus Joulin pbr rurens. Magr. in Artibus, Claudius Ruinat Autisiod., Antonius Philbert pro petro le Mercier Beluacensi absente & legitime impedito, Franciscus de frocourt Bartal. Rhemen. Jo. pin Bartal. Rhemen. Christophorus Caffe, Egidius Rouffel pbr Constantien. Nicolaus Pellelle Rotomag.

Deinde post habitas orationes pro more itum ad D. Nicolai de Cardineto.

Die 5. Aprilis Natio Germanica recepit in Nouerium Magnum pro Epatu & diocesi Ryssedensi in Rugia Insula Joannes Carolli Cluis. & Mediatores parisienses pro obitu Edmundi Janson illius vltimi professoris parisien.

Eadem die habitis Comitijs Ordinarijs vniuersitatis in Harcurio quibus omnes Decani & procuratores cum d. Rectore item & Officiarij introsumbum, suffecti primum admissi pro litteris Nominationis Mch. Guid. Malzerbe pbr Constantien. Jo. Du Hamel Ebroicensi, Jo. Basset Lugdunensis Bartal. Rhemen.

Q. proposita supplicatio d. de Sourches Magni Franciæ & domus Regiæ Archiepiscopi petentis sibi mille libras remitti ex annua oratione quæ est quinquies mille libellarum in singulos annos. placuit quingentas remitti de lege vt pro reliquo tempore lorationis Clausula sex mensium remaneret.

3. D. Carolus Quadrio orarij Academiæ negotium exposuit papyrarum, nimirum proprium expeditum iri apud Sacrum Regij Consilium, proindeq; opus esse amicis inuisere ad illud adstruendum.

4. expositum a d. Rectore opem esse mutuandæ pecuniæ de qua in Nuperis Comitijs denarios 23. si ita placuerit vniuersitati. placuit vero sane conditione antipere 23. denarios, quandoquidem alia melior obtineri non potuit.

5. actum de negotio Collegij Prouinensis de quo cum Ciuibus contraxisse dicuntur Oratoriani. Consessum vero rem istam prorogandam, inuisendum d. Chorepiscopum Senonensem; nisi sane rem delecti DD. Morel & Dorjat Decani facultatum Theologiæ & Decretorum.

Die 3. Maij habitis apud Harcurium Comitijs Ordinarijs Deputatorum constitutis quibus aug. D. Rectore interfuerunt omnes et singuli facultatum Decani, Nationum Procuratores et Officiarij actum est de pluribus negotijs. Imprimis relecta est Conclusio facta die 1. Martij orta libellum supplicem d. Dela fontaine petentis remitti sibi de summa legitima Vniuersitati debita ob feudum Clientelare prati Clericorum ad quatuor denarios in singulas libras venditionis; quae de re postquam maturè deliberatum est, compertumque iam plures contractus fuisse factos non soluto iure Clientelari, placuit in singulas libras venditionis exigi octo denarios neque deinceps rem istam totiès agitatam in deliberationem remorari.

2. propositum negotium D. Renati de fromont Consiliarij Regis et Computorum Ordinarij in camera quam vocant Computorum offerentis octo mille sexcentas quadraginta libellas pro redemptione sortis seu annui reditus quadringentarum triginta duarum libellarum. Verum quia tempus redemptionis legibus Regijs cautum, quod est triginta annorum, elapsum est, placuit consuli D. Marescaux Academiæ patronum cum dictis communicari acta et Instrumenta quibus prædictus d. de fromont utitur, et iuxta eius responsum agi.

3. propositum quoque negotium d. de palaiseau cui habitis a D. De Berule

4. quo ad pecuniam quam D. Noel professor Harcurianus et Regius mutuum obtulerat Vniuersitati, exponitur velle ipsum ad maiorem securitatem obtinere a Curia decretum quo liceat Vniuersitati de illâ pecuniâ reditum annuum quem Architectis et Operibus debet, redimere; sed quia sors patuit insolens nec alias usurpatum, noluerunt priores Vniuersitatem suis iugo submittere.

5. actum de re pecuniarij, a quo pacto Oratoriani se scribunt apud Curiam ad diem dictam, non aliis rationibus profitentes se usuros quam quas proferet Illustrissimus et reverendissimus Senonensis, a quo se advocatos fuisse respondunt. relatum quoque diem fuisse dictam ipsi d. et reverendissimo et ad prosequendam litem et negotium nominatos sapientissimos Magistros Grandin, Guyart, Guillard et Porcher.

6. D. Barole retulit se adisse d. de Sourches Inquilinum domus Archiepiscopalis in prato Clericorum nec ab eo extra quatuor mille libras annuæ pensionis potuisse quinquennium in biennium, quod est aliquoties semper conductionis. placuit iterum adiri per scribam et Quæstorem et cum eo quam æquis fieri poterit conditionibus agi.

7 Supplices pro litteris Nominationis qui sequuntur, admissi sunt; MM. Joannes Huby pbr Bajocensis Doctor Theologus, Socius Navarricus ante doctoratus à Decanis Thomas Charrey Lugdunensis, Jo. du Hamel pbr Ebroicensis, Franciscus le Maistre Arabanus. Joannes Hamelin Diœcesis parisinus, Claudius Lagneau pbr Lexoviensis Simon Damaurau pbr parisinus Magnæ in Artibus.

℔. rem papyraceam placuit urgeri et adiri Judices pro d. Rectore et proavis quos adiurare voluerit.

Die undecima prædicti mensis M. Guill. Aubert Nat Normanicæ procurator recepit Antonius Allegret parisijs commorantes Nuncius Ordinarius dicto ordis Lingonensis a M. Francisco Ringeth procuratore Nationis Gall. iuxta contractus ruga ab initio apud Gaultier et Manson Notarios Regios die 9. Maij 1670.

Die 29. Maij 1670. Mauritius Mion Civis Lingonensis receptus est Nuncius Ordinarius dicto ordis Lingonensis a M. Francisco Ringeth procuratore Nationis Gall. iuxta contractus ruga ab initio apud Gaultier et Manson Notarios Regios die prædicta.

Die 7. Junij habitis in Aularium Comitijs Ordinarijs deputatorum Universitatis quibus omnes proceres rei Officiarijs intersuerunt. 1. admissi sunt ad Nominationem MM. Gaspardus de Sanignat Claromontensis ratione Senioratus Theologici. Petrus Salemard Claromontensis ratione Senioratus Theol. Athanasius Elias Fougeu Diœcesis parisinus, Hugius Varangue Adolphus Constantinensis, Gilbertus Dufour Orbes pbr Claromontensis, Jacobus du Quesne pbr Silvanectensis. doctor Theol.

2. D. Magnenx Civis parisiensis pollicito sex denarios in singulas libras venditionis aut emptionis Domorum in fundo Clientelari Universitatis pro trimestri solutione, adjectum est alterum trimestre ijsdem conditionibus.

3. actum de re pecuniaria, rem urgeri placuit et adiri Judices.

4 inductum Scholari cuidam Philosophiæ sortitio et biduo ante prælectionem Theologicam publicè proponas et propugnes.

5. responsum datum est a magno Francisco Proposito, nolle ejusdem Domus Clientelaris plus quam millibus quatuor in reliquum lucri sui conductionis retinere.

6. D. Davole Quæstor Operarij Academiæ retulit offerri Universitati mutuatitias pecuniam bonis conditionibus, pensionis solutæ annua denarij 12 vel forte 16 quinti; nec aliam exigi cautionem quam quæ soleat ab Universitate transigente præstari. quæ conditiones omnibus placuit.

8 actum de litteris testimonialibus Senioratus et Decanatus in superioribus facultatibus, quarum exemplar signo Scribæ facultatis munitum Scribæ Universitatis quamprimum ad litteras quinquaginta erigendi placuit. nonnisi obstante D. Decano facultatis Decretorum, quicquid in ea re nisi dixerit Ille videri est protestatus. Hoc actum de

litteris Scholaritatis, ad quarum maiores redditiones et cautiones visus est quibus pretium non modo fuisse Rectoris Scholarium Quatorum nomina consignare, qua frequenter accidit, vt Rectoris minus delegatis suis iis consignandis diu Academiae apud Scribas. Tertio actum quod de litteris minutis vt vocant, Magistrij et aliis, quas scribi solent librarie Bedelli. Et quinta rei deliberatio ad proxima Comitia rejecta.

Die 21. Junij habita sunt Comitia suffragatoria ad eadem D. Moderni. postquam vero in angulo peristylij Maturinensis consessum est, supplicarunt pro litteris Nominationis franciscus Chambery San-quintinensis Diocesis et Aegidius Butault Delaffaigneraye Redonensis in Scholis Bar. franciscus Vezier Parisiensis mag. artium Bar. et Andreas Barbier dict Constant Sebastianensis Diocesis. Deinde M. Nicolaus pigray Doctor Sorbonicus supplicauit pro prouisorea Collegij Iustitiani iuxta statutum in Instrumento fundationis contentum quod exhibuit, item et litteras presentationis a Notarijs Huberto et le Vasseur conscriptas. auditis Electoribus prodictum est pigray ad Sacramentum admitti postulantibus, ille paucula in rem presentem consentientibus prorsum vobis juramentum prestitit, suasque presentationis litteras in Tabulario Vniuersitatis reponendas apud Scribam deposuit.

Die 23. prodicti mensis habita sunt pro more Comitia Rectoria ad eligendum Rectorem nouum iuxta Decretum Senatus latum 29. Aprilis proximi elapsi, ad quam Electionem illi duntaxat admitti possunt qui tricesimum aetatis annum compleuerunt. postquam autem est facta supplicandi potestas, supplicauit Alumnus quidam Cadomensis pro dispensatione vnius anni philosophiae. supplicauit quoque quidam Petrus Gallus olim audiuisse M. fran. Guillaux pro tunc professorem in Coll. Montisaurei tum primario M. Canel, nunc vero defuncti et primario et professore impudenter esse solum condiscipulos nonnullos qui fidem facerent rem esse vt dicebat quamobrem postulauit prodictorum condiscipulorum testimonia, si alia non posset habere, sibi suffragare ad consecutionem litterarum Magistrij Artium.

† Nicol. Claudius Gebault

3. M. franciscus Bonnyaud Baccalaureus Theologus expetijt matutinis horis apud Belnacenses habitis Gallicano Nationis Comitijs ad designandum e Tribu Senonensi, amissis votis reliquorum, quatuor virum Electorum futurum Rectoris M. philippum Bouiot qui se probat esse eiusdem Tribus et eorum nominasse reponens suum M. franciscum Tagin, vicissim vero contribules suos M. Joannes Jacquinet qui se quoque dicebat asserit, elegisse D. Courtin apud Marcianos humaniorum litterarum professores. Istum autem Bouiot

tuis Senatus suis Senatusconsulto lato mense Maio an. 1662. contra. ut
ut verant: cum autem tuentur omnes ex Senatusto postremo lato tempore
die 29. Aprl. proxime elapsi, ætatem prodere triginta annorum ti-
tulus admitti in Electores Quatuorvironum, nemo vero probe ipsius
Tassin suam ætatem professus sit, eorundem suffragia nullius esse debere
momenti. Ad quæ respondit Ch. franciscus Rungetti ejusdem Nationis
procurator male impræsentiarum quæri materiam litis ad turbandam universitatis
ubi potissimum de Rectoris electione agi deberet. ad rem quod attinet, reuer-
MM. Bouuot et Jacquinet de Senatu tribus Sequanensis ab octo et amplius
annis contendere, ambos se Senatusconsulto tueri, de eadem contentione
cognitum nuper a Præpositore Urbano, judicatum vero remittendum D.
Jacquinet quoad vindicias seu possessionem, reique decisionem ad
Senatum remissam, ut sua decreta interpretetur. hactenus vero prædictum
Jacquinet agnitum pro decano, illi suos tribules honorem reverentiam
deferre, illi testimoniales ætatis suæ litteras exhibuisse non D.
Bouuot quem pro decano nunquam agnoverunt. Esse porro cur miretur
omnes imprudentiam M. franc. Tassin nepotis prædicti D. Bouuot qui
Electur esse cupiat futuri Rectoris, cum ner unquam in Nationis
gremium receptus sit, ner ullo unquam tempore suffragium fuere affectavit.
neminem esse in ea Natione neq; e Senioribus neq; e Junioribus, qui
eum unquam comitijs interesse aut considere viderit. male ergo quæri-
turbarum occasionem ab iis quorum interest, turbulentum esse Rectoratus.
Audito in Gallicorum Syndico atq; ad Senatum, vbi lis pendet, Gallicorum
nem remittente æque tandem post duas et amplius horas in hac altera
tionibus consumptas dimissa sunt Nationes ad confirmationem suorum
Jurantium et ad deliberandum de Supplicibus. Reuersa vero in
comitium ita singula pro suo procuratore retulerunt. Gallicana
quidem rejectum a se suppliciis Calendis Junij iuxta conclusionem diei 19ti Aug.
an. 1665. picardus Nationis sue prudentia promissum. M. franc. Courtin
in Electorem seu Jurantem unanimi consensu confirmatum, item a M. Morus
professore Græcino assertum jus Jurantis pro Natione Germanica. Rectori
nullas decerni litteras commendatitias, ner gratæ ratasq; haberi quæ gesta
sunt ab eo in iis quæ ad facultatem artium et ad easdem Nationes quasq;
libris importunis vexant, pertinent.
picardus pro M. Nicolaum Marguery Humaniorum litterarum in Regia
Navarra professorem Summum procuratorem ita retulit. Rectori gratias

† alia mota et difficultas inter MM. Macnamara et Morus in Natione Germanica de Jurantia contendentes. objectum prædicto Macnamara quod a tribus tantum fuisset electus, Morus vero a sephdecim magistris. Objectum quoq; M. Morus apud Græcinos pro professori quod ætatem non saberet. objectum quoq; Electoribus eum quod ætatem non probassent. ad quæ respondit et pro M. Jandel procuratorem ejusdem Nationis, satisfactum ab omnibus quantum certe satisfieri potuit ab hominibus a patria religione, ergo pro [illegible] recessit.

Audito

1670 haberi quantas maiores et confirmatos se velle in Intrantes, pro se
quidem M. paulum Lemoise Bartal. Theologum Procuratorem, pro
Gallicana D. Courtin, pro Germanica D. Morin. ad lites quod
attinet de Decanatu Tribus Senonensis, rursum decisionem ad Senatum
remitti. ceterum admonitum velle D. Rectorem cui ea reverentia et
honores qui Rectoriae amplitudini debetur, ut memineris se personam
gerere publicam nec se debere privatas ulcisci iniurias. nec videatur
autor esse turbarum qui facultatem etatem iamprideni agitant et
impraesentiarum; si vero publicas personam exuens privatam induat,
hoc ipsi denunciatum velle summo se iure cum de actum et
proprio nomine, Cadomensem supplicem rejectum, quia standum
sibi videtur decretis aliis in hanc rem factis. pirardum
quoque rejectum doner Censores adiici et de sufficienti studiorum suorum
testimonio edoceri.

Normanica comprobatis actis D. Rectoris supplicem Cadomensem
admisit, pirardum Nationi suae remisit. Intrantem suum M.
Martel Rectorem Montisaureti confirmavit, pro Germanica Marnamara.
de Lita Gallicana, deque eius Intrantes nihil rebuit
Germanica de supplicibus ita censuit. Cadomensem prudentia D. Rectoris
permisit. pirardum admisit. litem Gallicanam integram ad Senatum
remisit, ubi pendet. Intrantes suos esse voluit M. Michaelem Morin,
Gallicanum M. Franc Courtin. Gratias nullas nullasque litteras commendatitias
D. Rectori decrevit.

His ita relatis D. Rector dixit mirari se quod Natio Gallicana tuus duces sequi
agat, aut alias acta sua comprobari, verumtamen quia Nationes pirardum
et Normanicam decrevunt sibi litteras commendatitias, se suos idem concludere.
supplicem Cadomensem ad proxima comitia remisit, pirardum suae
Nationi permisit. Intrantes trium Nationum, pirardiae Normanicae et
Germanicae ad sacramentum admisit. De Gallicana cunctatus sit aliquis primo
examinanda esse Senatusconsulta de Decanatu Tribus Senonensis, sibi
autem videri primo quod D. Bonnot ius asserit, esse contradictorium; proximo
quod D. Jacquinet Decanus statuit, ex libello supplici in adversa parte altera,
latum. nec obstare quod Procurator Urbanus nolueri litem illam dirimere et
eam ad Curiam remisseri, nisi enim derogari potuisse autoritati Rectoris et
Universitatis, quominus illam dirimat. reclamatum est abdicatisque Procuratore
Nationis Gallicanae, non agi de dirimenda lite, illam penes esse Curiam iamprideni
priori Senatusconsulto D. Bonnot interfuisse Decanos Gymnasiarchas et
Regentes, quorum maxime interest cavere et prospicere ne quis praeter

Regentes a tu vix qui reddi in Artibus unus curus, prout in numeris statuti
a Sctis exigitur, Decanatus obtinere. nunquam agnitus in Natione D. —
Bonnet pro Decano. sed vbi contendentibus Decanus sui an ipse debuit, an bolus
presentibus, et si par ipse dicere, presidentibus suppliasse D. Courtin, a
Natione et tribu, actu ab vniuersa tribu Senonensi vnus Bonnet et Tassin excepti, electus
ab aliis aliarum tribuum qui ius habent suffragij et Senatus Decreto postmodo
similiter electus et confirmatus. Demig nunc etiam ab vniuersa Natione receptus
et de predicto Tassin ne verbum quidem factum. ad hec et alia plurima que
idem prosecutor, prout pre turbam et tumultum licuit, protulit, nus non habens
D. Rector quid responderet, petijt identidem a tribatis viribus an ipse aliquis qui
reclamaret: tum suborta est vociferatio tam recusantes tamq turbulenta Barralaureum
quorundam et nonnullorum aliorum, vt vix audiri verbum vllum potuerit, propellentibus
aliijs alios, nec pugnis parcentibus, inijurijs, opprobrijs et contumelijs retundentibus.
Flavinius Rector hoc modo, modo alios ad aures admoues, consuluit quid facto opus
esse opus. respondent aliqui presse omnia fieri immo se omnes hic presentes D. Courtin
Electo confirmetur, abeundum, procrastinandum, consulendum esse, in hesterum
ipsum differtur Rectoratum. Cum autem in ea rerum votorumq confusione
consumpta fuissent hora duo, tandem fatigatis omnibus, oppressis omnibus bonis
planis DD. procuratoribus fraudi, piratidia et Gigomania iuberi pro Notarium
publicum D. Rectorem vti suos Intrantes legitime electos. legitime confirmatos
admittat ad Sacramentum, secus se pro potestate sua, pro rerum necessitate
qui lex ipsa parere aliquando, illos admissuros. Negligebatur Rector, moras
nectit, consulit sos, consulit illos auriculatim, demum facto ad tempus silentio
contendit se pro bono pacis et ex lege nec aliter Contendentibus de
Decanatu fraus fiat et prejudicium sententie litis decisionem remisit ad Senatum
predictum M. Courtin ad Sacramentum cum aliis admittere. Neque ea fuit
turbarum, exurgit nova vociferatio longeq vehementior retrahentium prefatum
Courtin Sacramentum prestare prohibentium: consumitur tempus nisi agendo
nisi promouendo. harum porro turbarum instigatores se dixit et nominari ex
fastis consulti evolubant inter cateros M.M. de Salongues, Tamponet, Bonnyaud
Tirel, Puylon et le Noir Barralaurei Theologi et Medici sed sor-
nomine quod essent sue libertatis defensores. Demique post longas moras
vix admissus, prestitit tamen cum aliis sacramentum solitum. hinc ad ostium
Cancellarij Magistri interrogij deducti Intrantes, intrare prohibiti sunt a predictis
Barralaureis et aliis turbas se immiscentibus, nisi simul cum ijs intrare M. Tassin
Cum vero in ista altercatione trascurrer mora, timeretur ne diuturnior fieret pugne
minarumq strepitus, tumultus, iactatus armorum, lacerate vestes et alia scandala, Ornatissimi
procuratores, prefectus Regionis quem Commissarium vocant aduocare

curauerunt vt tumultum compescerent, turbam submouerent, factiosos
comprimerent. Quo confecto statim exercitium armis de manibus tumultuantium
aliis alio se conferentibus, et Intrantes ingressi Curiam de electione
noui Rectoris pariter deliberarunt. Qui post semiorem opatum egressi
praeunte prodicto M. Courtin Nationis Gallicanae Quatuor-viro virum
clarissimum, pridem professorem celeberrimum, Abbatem Nataliun splendore
et pietate conspicuum in Rectorem Academiae renunciarunt M. Alexium
Barjot de Mouffy, vulgo Abbatey de Rotrel nihil cogitantem quae
facta renunciatione dici non potest quanta deinde laetitia omnium
animos perfuderit, itam ipsi etiam factiosi aut qui pro factiosis habebantur
vsique summa alacritate, frequentissimitatu ad aedes Praefecturiales praeeuntibus
Apparitoribus hora ~~pomeridiana~~ quarta pomeridiana deduxerunt, decorantes
verò Rectorem M. Nicolaum Lair quem paulo ante et toto tempore sui
Magistratus tanquam suae Libertatis et communis salutis vindicem
habuerant et credideram, omnino desiderium ad aedes Starcurianas
redeuntes: quem etiam, quod hactenus nunquam visum, nunquam vsurpatum
fuerat, nemo procuratorum, nemo Electorum seu Intrantium comitatus est
quod fusis Annalibus ideo consignandum existimauit, tum
pudendae tractae posteritati in exemplum, tum vt discant futuri Rectores
bono publico consulere, pacem fouere, bonis fauere et publicam salutem
priuatae vtilitati anteponere.

Die Mercurii 25. eiusdem mensis Junii conuenerunt Vniuersitatis deputati
apud Nasurienses ad institutionem seu confirmationem M. Alexii
Barjot de Mouffy Abbatis de Rotrel in Rectorem, eiusque electio vnanimi
consensu fuit comprobata.

Die 2 mensis Julii habita fuit extraordinaria Comitia deputatorum
pro clarae facultatis Artium in Praefecturio ad sedandam discordiam ortam in
Natione Normanica occasione electionis Examinatorum Baccalaureatus Artium.
Contendebant enim Magistri Rotomagenses se in illa electione male tractatos
contra consuetudinem ab omni aeuo obseruatam quae hactenus fuit, vt e
tribus quatuor Examinatoribus vnus eligeretur e Diocesi Rotomagensi ipsa praesidente
examini. Nuperimus autem Nationis vocabunda Comitia die 28 Junii in
Starcurio habita nullum e praedicta Diocesi electum, licet M.
Susanne adisset pro more Ornatissimus Procurator Sagi in Examinatorem
proponi postulasset, frustra conquestus eum nimis fuisse praecipitatum

† Florentin ad Quadrantes ipsius post Sextam ingressis ffarrarius qui Decanus erat ramq; dissolute reperisse Comitia: ar—

Comitia, eorumq; horam contra morem anticipatas† ac proinde videri non tuere rem istam suspitione affectatæ prætuitionis: quamobrem se M. Guil. Lubert ipsius Nationis procuratorem ad Tribunal Rectorium detulisse, vt rationem eday & prætuitionis istius & præcipitationis. Prædictis autem D. procurator adito vadimonio imprimis omnem a se affectatæ præcipitationis crimen vt amouere suspitio reg, alteris Comitia indicta ad horam sextam matutinam non ante Quadrantem inceptæ non ante meridiem dissolutæ. proinde ut ipse prædictum M. Susanne, sed rejectum vnanimi omnium assensu id quod præcipitem non esse. De præsidentia nihil habere quod imprimeretur in dies, sed si pari admissa communicare vellent instrumenta quibus vti constituti, se super ijs Nationem ipsam consulturum. postremo petijt e libello supplici a Magistris Rotomagen sibi corrects deleri verba ista quibus dicitur, minus forte bene consuluisse communi concordiæ. Auditis itaq; partibus earumq; momentis et rationibus maturo iudicio examinatis plane vnanimiter vt præsens Nationis prædictæ Comitijs quæ die Sabbati quinta Julij matutinis horis habebuntur, admittatur prædictus Susanne ad juramentum quod præstare solent Examinatores Candidatorum Baccalaureatus pro jure Metropolitani seu vicensis Rotomagen sin minus ab Ampl. D. Rectore eadem die post meridiem præsentibus omnibus matissimis procuratoribus ad idem juramentum admittatur. Quoad reliqua vero Libelli supplicis capita, amplius placuit. Et ita ab Ampl. Rectore conclusum fuit.

Die 5. prædicti mensis Julij in Comitijs Ordinarijs vniuersitatis quibus cum D. Rectore interfuerunt omnes et singuli Decani et procuratores atq; Officiarij apud Graffinarium plurima fuerunt deliberationis Capita proposita. 1. auditi supplices pro litteris dominationis MM. Cæsar Guyard pbr Cenomanensis abbatis pro aliquem pbrum ex Almis, Ludovicus Barbey Clericus Constantiensis in Artibus Magr & Christophorus de Rossel Clericus Sibonensis: qui duo admissi primus vero se tantum lege in publico aliquo testimonio fidem facturi de legitima sua absentia.

2. negotium proximum a D. Rectore propositum fuit, placeretne vrgeri an differri? quoniam D. Archiepiscopus Senonensis videtur moras trahere. placuit vero consuli patronos. Item eventum factum quoddam, et rumorem, quod nuper in lucem prodijt nomen præsidens Vniuersitatis, non ante euulgandum quam fuerit eiusdem auctoritate examinatum.

(67°

3. expositum quod ab ordem Amplissi D. Rectore Vniuersitatem Remensem statutum voluisse Instrumento publico se ad causam communem accedere contra Oratorianorum in Collegio prouinensi institutionem.

4. expositum a D. Daroles Quæstore erani etrademici D. Marcellaux patronum Vniuersitatis multam operum suorum scribendo huic causæ agendo impendisse in rem prati Clericorum. placuit omnibus proceribus ei deq; D. Marcellaux rependi decentes libellas interim, dum negotium confiniatur.

5. D. Magneux Curiis parisiensis exhibuit Instrumentum publicum Contractum vocant apud Notarios confectum, de Emptione Domus cuiusdam in fundo Clientelari viri dum Colombier sitæ, et pro iure etrademico representanti sexcentas ~~[illegible]~~ paulo plus libellas, iuxta gratiam sibi alias factam sex denariorum in singulas libras, petiitq; Contractum istum ratum haberi et licere sibi possessionem eiusdem Domus vindicare. Cuius postulationi ab omnibus assensum est.

b24 tt 45. b 4.

6. exposuit D. Garbes salubernimæ facultati Decanus interredere litem inter duos Doctores Medicos Stampis commorantes et habitantes vnum parisiensem, alterum etrdegauensem de prominentia, præsessione et præsidentia: etrdegauensem quidem antiquiorem esse et Gradu Doctoratus et habitatione; parisiensem etrademico nostro dignitate magis conspicuum. Ex deliberatione vero salubernimæ facultati rogare se Vniuersitatem vt litem illam nomine publico suscipere velit, si suscipiendam esse arbitretur. placuit in hac re consuli patronos rerum etrademicarum partes. et prædicti ita conclusi discessum.

Die Sabbati 12. eiusdem mensis habita sunt Comitia extraordinaria Deputatorum præclaræ facultatis etrtium, quibus interfuit cum etmpl. D. Rectore ornatissimi procuratores 4 Nationum, Syndicus et Scriba. Et de sex capitibus deliberatum. 1. expositum D. Rector nuper a se conuocatos fuisse DD. procuratores priuatim vt cum iis viam iniret componendi consilij virorum grauium maiori numero quam solent fieri, ad excogitandum inuentionem modum concilianda pacis inter etrademicos, reducendorumq; Collegiorum ad antiquam et vniformem disciplinam; item ad conficienda grauiora negotia prout rerum necessitas postularet: nunc autem se omnium procuratorum sententias rogare, vt quid a selectis et prudentibus dicebantur, cognoscant.

Audito in hanc rem procuratore fiscj placuit vnanimiter componi eiusmodi Capitulum
ex viris Rectorijs aut aliquo alio magistratu functis, puta procuratorijs vbi
Rectorij deerunt Decanis Nationum, Gymnasiarchis, Regentibus emeritis et
Baccalaureis antiquioribus vbium Academiarum presentis. aduocatus aut
singulis mensibus aut quoties vbium status postulabit: quae omnia nihil
sunt preiudicio Amplis. D. Rectorij.

Q. Actum de libello supplice D. Offelan doctoris Theologi Tribunorum
parisiensium professi postulantis illos e suis qui titulo missionis ad
sacerdotium promoti sunt quique tribacto studiorum curriculo hic diu degere
remanent priuari omni Munere Nationum et sportula, quo in
patriam redire citius cogantur ad seminandam fidem Religionemque
Catholicam propagandam et conseruandam. remissum est istud negotium ad
proxima Comitia Consilij maioris.

3. M. Andreas Roply tribunus questus est factam sibi nuper iniuriam publice in
Comitijs Rectorijs, accusatumque a M. Kearny corruptela apud Nationem
Germanicam, proindeque petijt sibi iniuriam passo satisfieri, aut si dignum
poena videretur auditis legitimis testibus, puniri. Dicebat Kearny negasse
se quidquam dixisse de corruptela sed tot solummodo, ex rumore audiuisse
suspectum ipsum Roply esse debere nec in Quadrumuirium sibi videri forsan
suspectum admittendum. Visum est preiudicium Roply non debuisse tam leui
fundamento suspectum arderi aut corruptela aut infidelitatis, idcoque nec
obesse debere quod ex ea suspicione non fuerit in Quatuor-virum electus,
nec arrendum ab vllo Membro aut iure Nationis extorqueri.

4. res proposita M. Eduardi Omoley tribuni postulantis se in Album
Germanicae Nationis referri, cum in Comitijs semper sententiam dixerit et
sportularum iure vt alij, donatus fuerit. decretum ardo vnanimiter, vt
quoniam ex Actis publicis constat a M. Rogerio Omoley quondam Decano
et Eduardi patruo interressum ne in gremium Nationis admitteretur,
nec constat vnquam fuisse postea donatum aut receptum, ad Nationem ipse
suppliciter confugiat, pilleum postulet, locumque inter contribules.

5. M. petrus poemus Hibernus correcto libello supplice petijt se in integrum restitui,
expulsum nempe et priuatum ad sex missas. Audito eiusdem Nationis procuratore,
exposita causa expulsionis et priuationis nempe ob contumeliosa verba, turbas
excitatas et alia id genus; audito quoque Syndico et re mature et prudenter examinata
conclusum est videri standum conclusioni praedictae Nationis atque ad illius
arbitrium quidquid remissus est praedictus puerus.

1670

6. proposita ⁊t Supplicatio M. le font professoris in prælao-Bellonaco petentis se admitti in gremium alterutriu Nationis, Gallicanæ aut picardicæ qua de re postquam Deliberatu ⁊t, rita conclusum ⁊t intra mensem ipso— Nationes ei quoquomodo satisfaciant.

Die Sabbati 19. July habita sunt extraordinaria Deputatoriu prorsus præclaro facultatis Artiu Comitia apud D. Rectorem in Graffinæo— iuxta præcedentes Congregationes: quibus cum D. procuratore Nat Gall. intersuerunt MM. Joannes Herient vir prouentoriu Gymnasiarcha Graffinæus Rectorium vices agens, Rodulphus fournier Decanus Tribus Remensi et Collegij Remensis procurator, Joan. Doye primarius Artistarum Regiæ Navarræ, Ludouicus Charton professor emeritus in plessæo, et Ludo. Gratien antiquus Baccal. Horologus.

Cum D. procuratore Nationis picardicæ MM. Nicolaus Gambrue— Proprimarius Grammaticorum Navarricorum, vir Rectorius, Philippus Pourrel Decanus Tribus Cambrensis, Magnus Magister Cardinalitius, Abrahamus Marlier Gymnasiarcha Montanus, Robertus de Nieully— antiquus professor in Navarra, paulus Chmoje antiquus Baccalaureus et procurator et sortis Cardinalitius.

Cum D. procuratore Nationis Normanicæ MM. Ludouicus Roüillard vir Rectorius, Carolus Tournine Decanus, Jo. de Locmaric Gymnasiarcha Harcurianus, Lud. Noel primus professor emeritus — Sanson Baccalaureus Horologus.

Cum D. procuratore Nationis Germanicæ MM. Jo. Murier vir petens dec. Regens in Marsiano, Rectorius Gymnasiarcha Marsianus, Nicolaus Louys vir prouen- torius, Jo. Nonus primus professor Graffinæus et patricius Hiffenan antiquus Baccalaureus, Intersuerunt quoque Syndicus et Scriba. Quibus, postquam congressum ⁊t Ampl. D. Rector dixit se de quo Rector factus ⁊t, omnis applicuisse animi cogitationes eradicandis malis quæ præclaram Artiu facultatem turbant et agitant, quorum duo visa sunt sibi esse maxima, Ambitus Rectorius Dignitatis, et non satis uniformis collegiorum Academicorum disciplina: quibus etiam addidit conquestionem nonnullorum, quod D. Rector cum et duntaxat procuratoribus non satis socijs in rebus Academicis versatis, grauissimis controuersijs deridat. quibus malis ut remedium afferretur salubre et

BIBLIOTHÈQUE DE L'UNIVERSITÉ DE FRANCE

1.

& opportunum, ijsdemq; ac hactenus rem communicasse nec Ornatissimi procuratoribus & aliis Artis amantibus boni publici, consiliorq; maturè habito, nisi aliter visum fuisse conducentius quam si maius aliquod Consilium componatur ex viris gravibus, senioribus & probioribus, omniq; vel Ordinis qui in Nationibus esse solibi, pari numero ex singulis; puta viris Rectoris aut procuratoris, ijsdem Rectoris defunctis, Decanis Nationum, primarijs Collegiorum, Regentibus emeritis aut antiquis, itemq; ex antiquis Bacchalaureis sive Sententijs, Judicijs & Decretis quae sibentur, maiorem consilium vim autoritatem remq; habiturum: Nisi tamen se derogatum velle ordinariae D. Rectoris & Ornatissimorum procuratorum Jurisdictioni, quam singulis diebus Sabbati nec commodum dari & vis exigem, iuxta laudabilem morem se exercituros pollicitus est; frequentiora autem istiusmodi comitia non statuendi die sed pro temporum negotiorumq; gravitate & necessitate habituros, atque ne quis habeat unde conqueratur, Judicionumq; levitatem accuset, talem futurum rerum proponendarum deliberandarumq; ordinem.

1. singulis Comitijs edictum iri Capita de quibus deliberabitur in sequentibus. 2. nisi eorum quae primo proponentur, si sint graviori alicuius momenti, decisum iri ex tempore, sed proximis tantum Comitijs. 3. priusquam dissolvantur Comitia, diem indictum iri proximorum. 4. licere unicuique super propositis deliberationum argumentis consulere quotum libuerit.

Tum ab eod. D. Rectore proposita sunt duo Capita futurae deliberationis, unum de quaerendis seu excogitandis remedijs opportunis contra Ambitum Rectoria dignitatis. altebum de emendatione disciplinae Collegiorum: quam in rem relegi suasit statuta ultimae Reformationis. His ita expositis & propositis dicta sunt ab omnibus sententia vehementer & laudatae D. Rector ob singulare studium pacis reformandae & disciplinae; & comprobata horum Comitiorum institutio ut potè utilissima ad componendas turbas iaiq; dirimendas citra ullam conquisitionem. Placuit quoq; omnibus diem Martis 29. Julij designari proximis Comitijs.

Deinde lectus Supplex Libellus M. Guill. Offelan doctoris Theologi Hibernus profecti; sed quia nondum subest rei Procuratore Generali communicatus, remissa est deliberatio ad proxima Comitia.

Postremo quaesitum an concedi Minoribus Scholarum liberis cum praeceptoribus coniungere; quae res visa est gravioris momenti quam ut inconsulto et Academiae patrono decidatur: itaq; delecti qui eo rem consulant.

Die 22 dupradicti mensis Antonius Jarquin parisinus interrogatus
& examinatus ab Ampl. D. Rectore comperitur est satis intelligere linguam
latinam & Graecos etiam legere, ut rei hypographicae vacare possit:
atq; in eam rem fiduciam ei expeditae litterae —

Die 24 eiusdem mensis M. Nicolaus Marguerie Bar. Sept. humaniorum
litterarum in Regia Navarra professor fidel. Nat. Pirard. procurator
contulit officium pauli Nuarij urbium & oppidorum d'Aubantra & aliorum
eorumdem atq; in Contractu inito apud Bonedas & d. St Jean. Aegidio plac
dicto la Montagne. Cum pacis —

Die 29. Julij habitis in Grassinaeo Comitijs Deputatorum facultatis artium
imprimis questus est D. Rector quod nonnulli philosophiae professores scepius
libros monitu Theses sibi defuturi non curarint priusquam publice propugnarentur.
id fieri & contra antiquum morem & contra honorem Rectoriae dignitatis.
rogatis ergo singulis quid statui deceret, audito procuratore fisci huius
unanimis omnium sententia, ut quisquis deinceps actum publicum &
solemnem propugnandum suscipiens poema, orationes, programma edere &
publicare, is prius ad minimum etiam D. Rectori Thesim, poema,
orationes, programma deferat; qui secus faciet, is a propugnanda Thesi, ab
edendo poemate aliove eiusmodi opere prohibeatur; si prohibitus propugnare
non parebit, omnibus Academiae juribus privetur. atq; ne quis ignorantiae
pretexere valeat, Decretum istud omnibus collegiorum primariis ut
sibi admonitam, significetur.

Postea deliberatum est de remedio contra ambitum Rectoriae dignitatis. et in
hanc rem dicta sunt sententiae for modo. Imprimis quidem in duobus omnes
convenerunt; nimirum nisi innovandum circa electionem Intrantium nec
quoad id quod Sctis proscriptum est nec quoad consuetudinem ab unaquaque
Natione in iis eligendis servari debeat. Ipsis vero Quatuor-viris seu
Intrantibus vagam illam libertatem adimendam, juxta quam solent pro libito
Rectorem eligere nulla habita ratione aut meritorum personae, aut temporis
& negotiorum. De modo autem adimendae istiusmodi licentiae, postquam
varia varie dictum, itum est tandem in duas praecipuas sententias. Quibusdam
placuit in singulis Nationibus certum omnium numerum designari qui Rectoratu
digni judicabuntur, illumq; a singulis suo Intranti praescribi. Verum sic modus
non est visus posse ambitum tollere, immo potius fovere; sic enim futurum, ut
qui numero praevalerent in electione Intrantis, idem praevalituros esse in
designatione Rectorum; sic quoq; datum iri locum intestinis odiis & secretis

indignationibus nim se multi viri graues protrahi videbunt palam, aliosq; sibi praeferri. Aliis vero placuit via scrutinij, qua vtuntur non infeliciter ad tollendas ambitus plurimas fraudes societatesq. Sed rursus dubitatum an singuli Nationales tabellam in vrnam mittant sine, an vero aliquot selecti. Singulos admittere non est visum satis commode ob factum iri possit confusionem. De selectis vero quaesitum an a Nationibus suis deligi et nominari debeant, an ij proceres pro selectis haberi, quos ex singulis Nationibus pro gradu, aetate, experientia et prudentia pari numero in Consilium adlegit d. Rector. Sum et a pluribus in eam sententiam vt prid. electionis Intrantium conueniant in vnius locum selecti Consistoriani; singuli sex tabellas afferant obsignatas, eorumq; nominibus notatas quos ex animi conscientia cognouerint esse pro tempore magis idoneos magisq; eligibiles, et eas tabellas in vrnam mittant, cum rogabuntur; eligantur quoque via scrutinij duo aut plures Conscriptores qui cum Officiario publico ex omni numero tabellarum sex conscribant eorum nominibus notatas qui plura puncta seu suffragia habuerint. Porro ijdem illas aut ad binarium numerum reducant, aut rursus illas tabellas ijsdem nominibus conscriptas singulis suffragantibus seu praelectoribus distribuant; ut ijsdem vicissim singuli praelectores ex illis sex tabellis tres tantummodo in vrnam mittant pro animi sui conscientia; quarum quae suffragiorum numero potiores esse comperientur, illae notarij conscripti aut in ligneis projectis in vrna accordantur, seruenturq; a clauibus, quarum suum singuli praelectores habeant, vrna vero sub clausa ad d. Rectorem ex tempore deferatur, vt postridie in Ostio Conclauis singulis Intrantibus suae Nationis clausi tradatur cum vrna, qua aperta liceat illis quicq; volunt e tribus selectis seu potius praelectis in d. Rectorem renunciare. Quanquam vero haec via commodior visa est, placuit tamen rursus singulos ad. procuratores de re aut aliis consilium habere deorsum cum suis, et si videbit aut quaesierit alia aptior esse comperietur, cum scripto dignetur proximis Comitijs referam, ne cui fraus facta esse videatur, aut conclusum quidquam immature. placuit prohiberi viam quae tandem vnanimiter aut a maiori parte commodior inuenietur communicari cum Nationibus, vt illam suis suffragijs comprobent, nisi melioris ipsa commodioremq; forsan inueniendi. Indicta sunt autem Comitia ad duas Idus 7. Aug.

1690 Die 2 Augusti in Comitijs ordinarijs Deputatorum Universitatis, quibus
cum Amplissimo D. Rectore interfuerunt Sapientissimi Decani Theologiæ
& Medicinæ, DD. Morel & Garbet, Ornatissimi Procuratores DD.
Rangettet, Marguerie, Aubert & Rogby, actum 1. de prosequenda
viriliter lite adversus Reverendissimum Archiepiscopum Senonensem de Collegio
Pruninensi quod Oratorianis addixit, deq; iniuriosis Judicibus.
Deinde auditi Supplices isti pro litteris Nominationis, Mich.
Ludovicus de Latteignant Canonicus Regularis San-Victorinus inter
Sexcenos in Theologia, Gotfridus Rogeau Ambianus, Franciscus
Hannicque Ambianus, Lud. Le Caron Clericus Ambianus, Petrus
Grasset Clericus parisinus, Lud. Renard Bellovacus, Nicol. Hubert
Clericus Bellovacus, Franciscus Boistel Clericus Ambian. Cosmas
Blanquemare Rothomag. Florentius de la Marguerie Abbatiæ
Pernotensis, Jacobus le Vellin Clericus Constantiensis & Fr. Antonius
Turbeville Anglo-Benedictinus, Fr. Francis. Fennwick Monachus
Anglo-Benedictinus, Renatus Seguin Acolythus Sagiensis, Gabriel
Maugé diaconus Rothomag. Abrahamus Dagneaux Clericus Laudunen.
Jacobus Christophorus Bourgues Clericus parisinus, Laurentius Grossier
pbr Senonensis, Petrus le Dur pbr dio Cenoman. Joannes Gautier
subdiaconus Cenoman. Franc. Naubert pbr Cenoman. Gedeon Francisc
Perseron Clericus Stampensis, Lud. Caron Ambianus, Jo. le Marchand
subdiaconus Abrincensis, Petrus Poingsart Cler. Catalaunensis. Edm
nomine Claudij Perseron Clerici Catalaunensis, Robertus Alexandre
pbr dio Constantiensis, Jacobus Guyon Clericus dio Cenoman. Joan.
Delatourre Abrincensis, Petrus Michel pbr Constantiensis,
Michael Loriot Clericus Ebroicensis, Adrianus Gilles Clericus
Abrincensis, Claudius Goulouzel Clericus Noviodunensis, Honoratus
Hedouin Clericus Ambian. Hubertus Delcau Atrebatensis, Carolus
Ludot Trecassinus, Petrus Guillot Clericus Trecensis. Petrus Maupoint
pbr Rothomagensis, Joan. Dieure Clericus Trecassinus, Carolus Rijnebourg
subdiaconus Ambianus, Renatus Chesnin Clericus Cenoman. Michael Forest
pbr Cenoman. Lud. Debar Clericus Catalaun. Nicolaus Jouan
Depaus dio Rothomag. Carolus Duval Clericus parisinus, Maurinus
Bortard diaconus Ambianus, Petrus Hubin Clericus Trecassin.

Die 13 Aug. intesse
omnibus exequiis solemnib⁹
defuncti Ducis Bolfortij
apud Basilicam B. Mariæ,
obtinuit; solitâ more solito
post Curiæ parlamentaria,
et latere sinistro, sat vic;
quia Curia occupat tantum
latus dextrum, cui celebratur
exequiæ principis et sanguis
Regij.

Mr. Joan Contart diaconus Ambian. Laurentius Pantrel presbyter Abrincen.
Doctor in jure canonico, Renatus Chauvel Cenomanensis uterq; quinquagenarius
non parisinus uterq; quinquagenarius
in Artibus et in Medicina
in Artibus et in Medicina.

Die 14. Augusti non fuburæ more solito habita Comitia ad recipiendos
Examinatores maioris examinis, ob litem quæ cum Oratorianis Magistris
pro Collegio Lemovicensi, cuius decisio ad cras dies rejecta fuerat. Conventum
autem apud Curiam Singulorum Academiæ Ordinum deputati, cui cæteris plurimis
audituri perorantem Bignonium et Advocatum Regium, qui consumpto unius fere
horæ spatio tandem oratoriis sibi videri admittendos ad Collegium Lemovicense
Oratorianos dum pristinam non dorvare. Curia verbo ~~[illegible]~~ assentiente Lamonio
Senatus principe eosdem absq; ulla restrictione juxta diplomata Regum admisit,
quo nunquam facteno ullam societatem Regularem ad dorendum publice
admisisse.

Die 18. Augusti habita fuere extra ordinem Comitia ad recipiendos Examinatores
Supplicationis examinis apud Mathurinenses. Et si quidem a mentissimo Veritatis
Cancellario presentati, pro Nat. Natione Gall. M. Petrus du Moncau Baccal.
Theol. pro Picardia M. de Nouy Baccal. Theol. pro Normania M. Jo-
Turpin Baccal. Theologus, pro Gebmania M. Andreas Royby Baccal. Theol.
a San-genouefiano vero pro Nat Gall M. Nicolaus Courtin humaniorum litterarum
professor in Marsiano; pro Picardia M. Carolus le Rouge Baccal. Theol. e
societate Navarræ. pro Normania M. Franciscus Dupplanquet Baccal. Th.
pro Gebmania denique M. Henricus le Brun vir procuratorius. Et isti
omnes admissi fuere et probati.

Deinde expositis Ampl. D. Rector de toto animo erga bonum publicum affectum
annuentibus et suffragantibus ornatissimis procuratoribus Consilium aliquod
maius et Tribunal augustius componendum; quo uti possit ad sedandas discordias,
tollendum ambitum Rectoriæ dignitatis, ius dicendum in rebus gravioribus solemnes
et renovandam antiquam disciplinam; ea propter ex singulis Nationibus pa-
ri numero viros Rectorio, decanos, Gymnasiarchas, antiquos professores,
antiquos parvis Baccalaureos adlegisse; tamq; cum iis de ambitu tollendo
egisse, ut postquam agitata fuerit sedulo materia, ad Nationes deferatur
deferatur: sibi enim et ornatissimis procuratoribus esse in animo res quidem
in iis Consiliis examinare et discutere, examinatas verbo et discussas
deinceps Nationum iudicio reservare. Atq; idcirco mirari se, si quorum-

1670

quod audiuit, Venerandam Normanorum Nationem interdixisse suo procura-
tori et aliis se eadem assumptis ne sibi Rectori consilium postulanti
praestarent, cum inconsultis Nationibus nisil decisum, nisil statutum
et definitum velit; nulla vas Natio possit consilium in agendis denegare
ad quod praestandum singulae solenni conclusione lege adstringuntur.
postea supplicibus horum datis. Supplicarunt autem 1. Cl. franciscus
Le fort Regens in Bellouaco, qui postulauit sibi attributum Nationem
Gallicanam aut picardicam assignari in qua militare vellit. 2. Cl.
Eduardus Omoloy pro restitutione in integrum; se enim Rectore d. Leyer
e Natione Germanica expulsum ob quaedam crimina, quae sibi dixit ab-
ipsa Natione condonata fuisse. 3. Quidam alius ejusdem Nationis
postulauit sibi licere, quandoquidem inscius est Decanus ab Ampl. D.
Rectore aut ab Ornatissimo procuratore primum Magistratum pro more
assumere, et supplicauit Gallice bonus Quidam Sanctos, ut libelli
quos in eruditionem Juventutis conscripsit, in scholis
legantur. Quibus capitibus postquam D. Rector admonuit iampridem
Cl. le fort efflagitare certam Nationem, cujus pretium esse isti tandem
liti finem imponere, Utq; Nationes contendentes suis Deputatis amplam
dare potestatem transigendi intra Remigialia, Decus sibi esse in animo rem
definire. Cl. autem Eduardum Omoloy ab omni quidem crimine absolutum
in privatis Comitijs, ob rem quo graviorem remissum ad suam Nationem, ut
quoniam liquido constat nunquam fuisse pileo Magistrali donatum, aut
ab ipsa sibi indulgeri postules, aut testimonio authentico confirmet se fuisse
pileo donatum, Singulae Nationes jubent suos procuratores ita retulerunt;
Gallicana quidem se vehementer approbare, Medium Ampl. D. Rectoris erga
bonum publicum et Consilium illud manu quod instituit, optare quo quo
pacto coepti, pergat concordiam publicam procurare. Ad decidendum negotium
Cl. le fort nominatus iampridem Deputatos confirmasse DD. fournier
Decanum Remensem, Doctores Herbert Gymnasiarchas, optant Utq; Nationes
Gallicanae ut quamprimum lis ista decidatur apud Ampl. D. Rectorem.
Cl. Eduardum Omoloy remittere ad suam Nationem. Alterum supplicem
ejusdem Nationis pendente lite pro Decanatu licite ab ornatiss. procu-
catore primum assumptum, et cum supplices ad Tribunal Rectorium remittere.

picardica, velle ut Mr. le fort Gallicane Nationi nomen det per modum vocant, provisionis. Eduardus Omoloy crimine absolutus pileum a procuratore constantissimæ Nationis accipiat; item alter supplex. denique ille qui supplicium gallicæ, alio tempore nuncius audiatur.

Normanica M. le fort Nationi Gallicanæ adscribere, M. Omoloy et pileo donandum censere, altibum quoq; supplicem ab ipso procuratore Germanicæ Nationis eodem pileo donandum; quartum supplicem ad alia comitia aliis mittendum.

Germanica denique de negotio M. le fort ita censere, ut ambæ Nationes Gallicana & picardica suos deputatos ad deridendum negotium intra remigialia confirmenta atq; apud d. Rectorem leti finem imponant. Et M. Eduardo Omoloy indulgere ejq; pro suum procuratorem pileï impositionem fieri velle & altari quoq; supplici. Supplicem quartum ad tribunal d. Rectoris remittere. Quibus conclusionibus repetitis d. Rector ita rem complexus est. Negotium M. le fort pro deputatos utriusq; Nationis Gall. a pileo. + vultis apud Nos post remigialia decidi, et. Omoloy & alterum earundem Nationum supplicem ab ornatissimo procuratore pileo donari, quartum supplicem ad nostrum tribunal remitti. Et ita robis[sic] nos concludo.

+ intra Remigialia non decidatur, vultis

Aujourdhuy 19. doust Mr. de saintot aide des ceremonies est venu apporter a Mr. le Recteur une lettre de cachet pour convier l'Université au service de feue Mad. la Duchesse d'orleans qui se doit faire Jeudy 21. a St Denys. Mr. le Recteur assisté de Mrs. les Doyens et procureurs a receu les Sr. de Saintot au bout de son Estrade, après quoy il s'est remis en son fauteuil et ensuite a fait presenter par un huissier de Saintot au bout de l'Estrade et vis a vis du sien. les Sr. a genoux la lettre que Mr. le Recteur a mise incontinent entre les mains du greffier pour l'ouvrir et en faire la lecture. l'inscription estoit telle. A Nos Chers et bien Amez les Recteur Doyens, procureurs et Suppots de nostre premiere et Aisnée fille l'Université de paris. et au dedans

De par le Roy

Chers et bien Amez. ayant resolu de faire celebrer un service solennel en l'Eglise de l'abbaye Royale de S. Denys en France pour le repos de l'ame de feue nostre tres chere et tres amée —

1670

Belle soeur la Duchesse d'Orleans et voulant qu'elle soit accompagnée de toute la pompe qui est deüe aux princesses de son qualité et de sa naissance, Nous avons donné ordre que toutes les Compagnies qui ont accoustumé d'assister en pareilles occasions y soient conviées. Et comme vous estes de ce nombre, Nous avons commandé au Grand Maistre ou Mr de Nos Ceremonies de Vous convier de Nre part, de vous y retenir quatre heures dans les Tuileries du coeur et autant dans les basses et de vous rendre dans les Tuileries du coeur et autant dans les basses et de vous rendre en la dte Eglise. Et Nous promettant de Vre pieté et de Vre zele pour Nre service l'effet que Nous en desirons en ce rencontre, Nous remettons Nous la presente plus expresse. Donné a St Germain en Laye le 10. Aoust 1670. Sig. Louis, et plus bas Colbert.

Aprés la Lecture de cette lettre le Sr. Lepage l'un des Greffiers a commis a haute voix de prier Dieu pour l'ame de la defunte repetant trois fois la mesme chose. Et ensuite les Srs de Saintot a pris congé. Mr. le Recteur la reconduit iusques a la porte de la Chambre et les autres iusques au bas de l'Escalier ou il est monté en Carosse.

Die 21. Augusti interfuimus apud San. Dionysium Deputati Vniversitatis exequiis defunctæ Ducissæ d'Orleans. hora 10. ingressis in Chorum D. Rector Cathedram occupavit primam in latere dextro, deinde Procuratores Vtriusq; Nationis, omnes in Superioribus Cathedris et in intermedio subsellio hora fere quinta egressi sumus et in Collegium Grassinianum reversi imprandimus. Innocenti. Adhoratis autem proceribus ad consilium D. Rector postulavit quantum denoni plurimum Patronis honorarium qui causam primi nentiæ orarium, unanimiter autem plurimi dari D. Mareschaux Ludovici aurigæ decies, totidemq; D. Abragam duos vero D. Batizie qui pro prosperito primi nentiæ diem. Planum deinde solvi pretium libellorum quos vulgo factum vocant, in rem primi nentiæ editorum posita rogatum est imperiti Vniversitatis. iniunctum Quæstori veram rationem intra mensem reddere.

Die Sabbati 23. habita sunt Comitia Deputatorum Vniversitatis paulo citius quam pro more ob ferias. ijs interfuerunt nus D. Rectore Mr. Berani Horologia

& Medicina, DD. procuratores Galliæ, picardiæ, Normaniæ & Germaniæ,
Quæstor ararij & Scriba. hoc autem negotia proposita sunt 1. D. Quæstor
Quæstor postulauit agi de negotio papyri, num placeat attendere conditiones
quas proponit D. de Soulommier iuxta scriptum quod mihi Scribæ in manus
traditum est ab ipso D. Quæstore. placuit patribus id negotij demandare
D. Rectoris prudentiæ. 2. expositum quod Administratores Nationis
postulant remissionem Juris Clientelaris & indemnitatem ob duarum domorum
emptionem 90000 ℔. non placuit, quia non liceat deputatis absque
Universitatis consensu, vendere indemnitatem. placuit verò remittere jus
Clientelare ad sex denarios. 3. domum in vico du Bar subhastari,
seu venalem proponi ex decreto, et venant. petit quoq; remissionem juris.
placuit remitti ius ad 12 denarios, si domus venierit intra tres menses,
sin minus, non citra quindenij.

Hodie 29. Aug. 1670. comparuerunt apud me Scribam Universitatis
Mrs Guill. Daton, Thomas Maguire, Richardus Archbold Hiberni
in Natione constantissima Jamdudum recepti, interrogatique ne th.
Eduardus Onolog locum gradumq; obtinere in prædicta Natione nequirent
nisi a die 18. presentis mensis, quo contigit illi gratiæ assistendi
pilei, aut si antipere differat, a die solum quo illum receperint ℔.
petierunt q; suum interrogationis actum, & subsignarunt die, mense
& anno prædictis. G. Glissain

† propter rationes quas tempore
a loco dicturi sumus ℔

J. Daton
T. Maguire
R. Archebold

Die 30. eiusdem mensis Mr. Nicolaus Margueret procurator fidelissimæ
Nationis picardiæ recepit Nuncium Ordinarium Simonem Jouet pro-
cessum de Mouy dioc. Belvacensis iuxta contractum initum apud Mes
Jean & Dorleans notarios Regios die 30. eiusdem mensis

† Die Sabbati 13. septemb. habita sunt comitia extraordinaria Deputatorum
Universitatis apud Amplum D. Rectorem in Gymnasio, quibus interfuerunt Ma-
gerani et 4 procuratores, Quæstor Ararii Academici & Scriba. In iis autem
4 fuerunt proposita capita ad deliberandum. 1. de negotio Collegij Tornacensis,
de quo vertitur Quæstio inter D. Rpum Tornacensem & Doctores Navarricos an
censeri debeat Collegium, an vero Domus Episcopalis. De vero litem habere

1670

rogatur dum ob rem prodictis D. Epūs aug Vniuersitate, postulare ipsum, vt
compromittat vniuersitas Staturas se arbitrio Comitum sacri Consistorij, quos
Consiliarios Status vocant, Non plane prodicti DD. Deputatis iui Vniuersitatis
adducere in dubium quod pluribus sententijs et Senatusconsultis confirmatum
sit: quinimo plane ~~[illegible]~~ vbiunq; opus die asserere et probare omnium
illam de qua quæstio est semper fuisse Collegium, semper habuisse
primarium et Bursarios.

2. adum est de re preuinensi, de qua latum est Senatusconsultum decim.
Aug. proximè elapsi secundum Oratorianos, non habita ratione interuentionis
tum vniuersitatis, tum prefecti illius vrbis: quo inconsulto et inscio factum est
aug Oratorianis. exponit autem etmpl. D. Rector se iuxta id quod post
reditum e San-Dionysianis exequijs deliberatum et conclusum fuerat,
adisse nonnullos primates sacri Consilij, causam publicam illis exposuisse
simulq; statum vniuersitatis et certissimam ruinam si tale senatusconsultum
executioni demandetur; quod contra ipsa Regia Edicta et alia senatusconsulta
latum esse videtur: ei veritatem ex tabulis et instrumentis patefecisse.
Ipsemq; affulgere restitutionis in integrum si vniuersitas causam suam
ad Regem deferre velit, eiq; supplicem libellum offerre. planeq; vnanimiter
Regem adiri causamq; publicam fortiter et viriliter propugnari, quâ via id
fieri commodius potuit: proindeq; consulendos viros in re et vsu forensi
peritos quibuscum supplex libellus ad Regem confici posset; idq; negotij
curæ et diligentiæ etmpl. D. Rectoris demandatum.

Cum caput fuit de postulatione et administratorum Nosocomij seu Domus-dei
Parisiensis petentium remissionem iuris Clientelaris, et Indemnitatem iusto
pretio. planeq; habita ratione pauperum omnino remitti iuis clientelare,
Indemnitatem verò æstimari quingentis libellis annuis; eius verò redemptionem
si contingat aliquando fieri, 16000 libris turon.
quem de re papyrarea. planeq; vbiq; vnanimiter passo aug D. Du Coulombier,
hisce legibus, ut si vniuersitati eius ius suum asseratur et sacri Consilij decreto
confirmetur; atq; illi summa pensionis plurium annorum debita soluatur, ille
gratitudinis et mercedis pro labore debito loco mediam partem annuæ pen-
sionis prædictæ non obitæ, quartam verò ~~[illegible]~~ summæ annuæ possit ar-
pendendæ, idq; bona fide.
His actis D. le Blanc Decanus facultatis Decretorum supplicauit nomine M.
Vrbani le Tessier Clerici Cenomanen. legitimè absentis pro litteris nominationis,
idq; illi concessum. Facta est autem in gratiæ comitijs distributio extraordinaria

Eadem die Nicolaus Cossel parisinus ab Ampl. D. Rectore examinatus, — reputus est aptus ad omnes latinos Autores interpretari et accurate Graecos legere. ac artem typographicam exercere possit.

Omnibus igr visum Rector et procuratores Artium facultatis. Nouerint quod hoc die 16 mensis septemb. anni presentis cum Ornatissimis procuratoribus 4 Nationum solentes in Gymnasio nostro ad disputandum lites quae inter — M.M. Abrahamum Martier Gymnasiarchan Montanum et petrum Marrel in eodem Collegio Rhetoricae professorem interredebant, aduocatis in consilium patronis Academicis audiissemus partes vicissim super facto disciplinae Scholastico contendentes. Et prior quidem prodictus Gymnasiarcha exposuit Causam pretensam certam de scripto. ita enim conuenerat inter partes die 30. Aug. an. 1669. ut ipse M. petrus Marrel professionem Rhetoricae in Collegio Montano anni Academici proximi futuri fine terminaret absq vlla necessitate premonitionis iuxta morem Academiae. id vero non modo ipsius M. Marrel manu roboratum, sed et insuper ore proprio et exitu e Collegio ante plures menses confirmatum. Se quod suarum aedium partium a iuxta Communem, suo Collegio Rhetorem comparasse, virum probum et doctum, nec eam litem a fide ipsi data discedere: igr se defensione contentum nolle quidquam de M. Marrel moribus expostulare. Auditis deinde Marrellii testibus nihil moribus posse imputari aut in Gymnasiarcha saepe luculentum habet testimonium probitatis et assiduitatis. Contra vero visum esse sibi causam expostulandi, quod non premonitus iuxta laudabilem Academiae morem exactore rogatus nihil tale cogitarit; immo post appositum parietibus programma suum in annum proximum professionis: atq ideirco petijt sibi licere adhuc annum profiteri et rebus suis maturius consulere. His et aliis ab vtraque parte prolatis et accurate praeponderatis; auditis quoque in causae patronis, ex omnium consilio et sententia visum est Nobis non obesse predicto M. Abrahamo Martier Gymnasiarchae, quod M. petrus Marrel Rhetorem suum pro more et legibus non premonuerit; siquidem contra ipsius scripto agat; ei litem alius Rhetorem Collegio suo et Classi comparare, instructum iis partibus quas Rhetorem Academicum decent. Actum in aedibus nris Gymnasiarchae die 16. sept. 1670.

Die 4 octob. habita sum comitia ordinaria Deputatorum Vniuersitatis, quibus interfuimus cum Ampl. D. Rectore omnes Decani, procuratores et Officiarii qui adesse solent: in quibus auditi primum supplices isti pro literis —

A. 1670

Nominationis admissi sunt Mtri Simon Bertrand Laudunensis, Franc. Vaulcornet pbr Xantonen. Jo. Baptista Boursart Rotomagensis, Carolus le Vaillant Archytus Bajocen. Julianus Lucas pbr Constantien. Gilbardus Bernard Carnutensis, Simon de Cymay Noviodunensis, Nicol. Claudius Gilbault pbr Laudun. Franc. Bourgeois Cler. paris. Carolus Dufay pbr Castrodun. Dr. Sinff. Cæsar Guyart pbr Dr. Cenomanen. alias vic. Dr. procuratores Nat. Gall. Stephanus Challemare Bajocen. Theol. Dris. Adducti.

2. Amplr. D. Rector negotium ultimis Comitijs propositum de petitione Administratorum Nosocomij parisiensis retulit, legiq; missa schedula quandam ab ipsis Universitati porrectam instar libelli supplicis quo pro Jure Clientelari quod vocant de lods & ventes, & Indemnitatis offidunc oro aquatuorderim millia librarum prædictis petunio, ne quotannis pensionem soluere teneantur. Rem deliberatum est, variisq; rationes prolatæ placuit tandem 1. in gratiam pauperum conditionem arripere oblatam ab Administratoribus, 2. pluris summam illam quatuorderim mille librarum impendere in redemptionem annui Census quem debet Universitas ex Contractu inito lege vigesimi denarij. Et quia restabit adhuc Summa quatuor mille libellarum placuit eandem impendi in redemptionem annuæ pensionis debitæ alio Contractu lege vigesimi quinti denarij, mutuamq; prædictæ summam arripi derem mille libellarum quam commoda conditione fieri posset, ne debita omnia Universitati ad unam summam derem mille libellarum redigantur.

3. placuit ad expiationem nefarij et sacrilegi in auditi sceleris a quodam Christina Cadomensi in Basilica B. Mariæ paris. perpetrati Deo supplicare solemniter die Mercurij 8. octob. atq; ne pluries sacra intermissa ex arario Academiæ ultimis præsentibus derem asses distribui.

Die Lunæ 6. octob. recitata fuit a quæstore ratio pecuniæ arreptæ & expensæ.

Die 8. habita fuit apud Nassenses Comitia suppletoria. atq; in Angulo parisijs residentibus DD. Rectore Decano pro natatoribus Syndicis scriba pro more supplicis arreptum prolatitij Nominationis Mtri Antonius Tamponnet parisius Bacc. Theol. Joan. Lambert pbr Engolismensis Doctor Theol. pro D. Decano facult. Th. Petrus Daufresne pbr Lexov. Joan. Gobinet Clericus Noviomensis, Genesius Langlois parisius, Hieronymus Porcq pbr Lexov. Franc. de Maubreuil Clericus Sanquintinianus, Jacobus le Gendre parisius - Martinus Buton Clericus Carnutensis, Jo. Baptista le Moutier de Lumbercie pontoisianus, Bartholomæus Colanson Villarensis.

Inter

In Comitiis D. Rector dixit de re praeminenti, quam grave futurum esset, allegando veritati Senatusconsultum de ea latum. Dixit quoq; de famoso quodam libello edito nuper in Curiam autore incerto contra D. Bignonium etdoratum Generalem et alios primarios Curiae Parlamentariae; se autem facta inquisitione diligenti gaudere quod facti famosi suspicio in nullum et Academiam cadere posset. Dixit praeterea de dissensione animorum quae causa fuisset principia iacturae litis; atq; ad concordiam, qua parua res crescunt, quamdiu magno discordia dilabuntur, cohortatus esset ne recentis ad concordiam animi tanto malo remedium procuretur. Actum deinde in Horum Collegia cuiusq; norem: dumq; autem a Bidello vocarentur singuli Ordines ad procedendum decantatum est ad Doctores Regentes in Artibus qui pro veteri vsu et consuetudine vocari solent Baccalaureos in Theologia et immediate ante procuratores Nationum, M. Antonius Tamponnet Baccalaureus Theologus vociferari coepit se nouam rem agere nouam, ne procuratores Baccalaureos sibi Bidellus abstineret vocare ad ordinem Regentium: res (ne turbarum causa fiat) suffragantibus Baccalaureis suo Doctoribus Theologis, Medicis vbi, praesertim antea ch. Armando Maumillain Exoterano reclamantibus turpe esse et pudendum sacerdotibus mouere in suis aedibus turbas. aegre tandem procedunt in ordine quo gaudere solent. Ingredientes D. Rectorem in Basilicam Canonicis non exspectant, id se pro more facere contestantes, nec se aliis quae Regens solere exspere.

Die 16. octob. habita fuit Comitia Rectoria, in quibus prorogata fuit sessio amplis. D. Rectori referente M. Bourser Quatuorviro Gall. Nationis suffragantibus ctis MM. Jamboin, Aubert et Janvier collegarum Nationis Intrantibus. priusquam vero id fieret, auditi sunt supplices. ch. Lefort questus est nondum sibi locum assignatum a Nationibus Gallicana et picardica, petitq; vt de ea deliberari, iuxta Conclusionem postremis Comitiis publicis factam. 2 M. Antonius Tamponnet Baccalaureus Theologus questus est etiam quod Natio Gallicana nollet recipere Baccalaureos Theologos in gremium suum ante triennium aetatis annum, cum tamen ea conditio nullatenus requiratur ad receptionem ex nupero Sto. sed tantum ad electionem Rectoris. 3. Illustris Abbas David Nicolaus de Beltier Tolosas Magr. in artibus et Baccalaureus Theologus in vniuersitate Tolosana supplicauit se gratiam sibi collatam receptionis in gremium praelatae Artium facultatis pro qua adiit patriam ad alias, seu iure adoptionis propter confoederationem societatum Vniuersitatum, seu ratione habitae laudabilium officiorum a Gente sua praestitis vbi-cumq; in vniuersitatem parisiensem contra Turnonios tollatorum. cumq; praelari facti vt ostenderet quam iam ante memor fuisset pans. vniuersitatis tabellam, authentica exhibuit ex Actis Academiae testimonium-

quo facta est fides an. 1630 die 17. Aprilis. habitis a Rectore Comitijs privatis quibus
interfuerunt ipse Rector, Decani, Procuratores cum Procuratore fisci, ab ipso Rectore
verba fuisse facta, quod clarissimus ac nobilissimus vir D. Bertrandus Supremus Senatus
Tolosani Praeses integerrimus atq; adeo honestissima Bertrandorum familia de studiorum
Universitate optime merita esset, praesertim in causa gravissima quam adversus Turnonios
Rectore et. Jo. Alberto obtinuerunt Gallia Universitati, rationi maximè
consentaneum fore, ut Academia ne immortalium Bertrandiorum memoriam ex alio
deposuisse videretur, DD. Bibliorij omni genere officij prosequatur. D. vero
Bertrandium in sacra facultate Theol. parisiensi Baccalaureum ejusdem D. Praesidis
filium postulare a Sapientissimo Theologorum ordine sibi gratiam fieri cujusdam
temporis, ut primum cursum Theologicum inire posset. Unanimi autem consensu decretum
M.M. Joan. Albertum et Jacobum Capreolum qui tot tantos DD. Bibliorum
merita apud sacrum Theologorum ordinem singularibus verbis commendarent,
eumq; totius Universitatis nomine vellent exoratum, ut pro eius liberis D. Bibliorum
primum studium Theologicum emetiris: Deinde pro munere defunctos postulatum
gratiam impetrasse. Habitis die 2. Maij ejusdem anni Comitijs. Nunc ergo se
a procerta Artium facultate postulare gratiam cujus ipsa sola potuisset,
nepoti bene meriti Praesidis, quam Universitas ejusdem filio nunc Montalbanensi
Episcopo patruo suo postulavit a sacerrimo Theologorum ordine concedi.

Super quibus quidem supplicationibus postquam a Syndico expositum est 1. a
mm. le fort et Dampont nisi serium communicatum, nec materiam ejusmodi supplic
cationum esse finis loci, de quod pendeat ex Constitutionibus et Statutis serio et
mature examinandis. 2. nec sibi videri habendam ullam rationem Gradus aut
commendationis Universitatis Tolosanae quae adeo deflexerit a suis Institutis ut in
ea vix ullus e magistri seculari sit qui publicè doceat, posse tamen illustri Abbati gratiam
concedi quam postulat ob Gentis suae merita et officia in sanctam Academiam, tum
super ea re amplus D. Rector, admisit Nationis ad deliberandum: quarum
singulae per suos Procuratores ita retulerunt. Gallicana quidem non modeste
nisi asserens morem quominus indulgeatur praedicto Abbati, sed ex futura gratiae
ipsum deberi Bertrandiorum genti de Academia bene meritae, ut constet apud omnes
quam sit Universitas non ingrata nec immemor accepti beneficij. Idem
consulebant Picardi, Normanni et Germanica Bibleria Gentis cujusque insignium
officiorum ratione habita, nulla Gradus in Academia Tolosana comparati.
Itaque amplus D. Rector praedictum Abbatem Bertrandium qui bene meriti nepotem, hoc nomine
ad doctoratus facultatis jura admisit, quibus gaudere solent Academiae praestantissimi
alumni. de caeteris supplicationum aliarum capitibus nisi conclusis die
quibus nisi proponendis ad deliberandum.

Die 18. apud Scholares. electus Abbatia in Parisiensi patruus Bertrandius
Comes Parisiensis. pervolutum patris et Domini Regis et Reginae literis gratiae

Die 25. mensis Octob. Rabita sua [illegible] in Graffinaro apud ctmpos. D. Rectorem Comitia Deputatorum praeclaro facultatis Artium ad examinandum et discutiendum M. francisci le Fort professoris prelleo-Bellovaci negotium iuxta Libellum supplicem ab eo porrectum et significatum ornatissimis dd. procuratoribus de eb. eiusdem mensis, quo petebat sibi ruram Nationem assignari in qua stipendia mereri possit et deberet. Super quo negotio exposuit idem d. Rector iampridem satisfactum oportuisse isti postulationi: sicque de mora Nationum Gallicano ipsi priardica imprimis et publice conquestus praedictus Le fort; conuenisse quidem Selectos seu Deputatos utriusq; Nationis, sed nonnis subinde emergentibus difficultatibus rem semper indefinitam reliquisse: operae autem pretium esse nunc, ne mora ista Nonnis suam operam in publicum commodum conferenti damnosa sit, alterutram Nationem supplici assignare iure saltem fiduciario, seu ut vocant, pro modum provisionis, vt eo citius amba Nationes suam de finibus controuersiam dirimant. Exrepit Ornatissimus priardica procurator et dixit — hoc ipsis matutinis Comitijs a Natione sua exemplar conventionis seu compacti editum, cuius conditiones si velit Natio Gallicana admittere facile sit impraesentiarum isti liti omnino finem imponere, prout priardi habitum iri omnes nostrates. porro modum esse velitum Nuntiatimus suae Nationis, modum quoq; ex ijs Gymnasiarcharum et Regentium stipendia, quorum si numerus augeatur, futurum sit ne modum istud ad nostrum deueniat: nisi tamen se asserve moro, quominus praedicti supplicis postulationi fiat satis. Ad haec Ornatissimus procurator Nat. Gallic. de conditionibus in compacto a priardica Natione appositis nisi posse referre aut respondere inconsulta Natione sua, aut non consultis saltem proceribus ab ea selectis: satis constare cuius debeat esse Nationis praedictus le fort ex actis et instrumentis quae apud ctmpos D. Rectorem produxit, praesertim vero ex conclusione ipsius Nationis priardicae facta in scholis suis die 30. Aug. an. 1668. qua mm. le vasseur et Montan similiter Regentes idemq; petentes quod nunc petit ipse le fort, nos Trans-Axonanos agnouit esse priardos et suos: nec obstare quod in eadem apponit de Nuntiatibus, quos aut sibi denegasse non ita pridem Nationes Gall. quo tempore nulli erant e Natione fidelissima professores qui istorum repetendorum fategebatur; siquidem non liquet istud, et supposito audienda est Natio ipsa Gall. etiq; postulare, vt nus ipse le fort Trans-Axonanus sit e corpore eadem oppido oriundus, unde M. Ludouicus le Vasseur et absentur similiter inter priardos. Audito in quantum

1670. procuratore fisci, nisi obstare quominus prædictus le Fort referatur in album
Nat picardiæ, attenta quoq; Deputatorum vtriusq; Nationis consentione
aut quasi conventione, auditis proterea ornatissimis procuratoribus Normaniæ
et Germaniæ, de eorum consilio, suffragijs et sententia D. Rector prædictum
le Fort Nationi picardicæ adscripsit: habita vero aliquatenus ratione
modici redditus prout expositum est, Nuncupatum picardicorum, per Gymna-
siarchas et Regentes Gallicanos summam centum quinquaginta librarum
adiscendam videri pronunciauit illi summæ quam ex amica transactione
pendunc picardis. Atque vt omnis occasio iurgiorum eiusmodi deinceps
tollatur, edixit ne amba Nationes intra Calendas Januarias anni proximè
futuri de finibus seu ex compacto conueniant, seu alio quouis modo
Controuersiam terminari curent.

Die 27. eiusdem mensis habita sunt de more apud Natiurinenses Censoria
Comitia; in quibus facta supplicandi potestate M. Eduardus Omoloy
Hibernus supplicauit autoritate facultatis Actum ineundi Constantissimæ
Nationis procuratori vt sibi denegatum saltem conclusionem in ea
Natione factam die 18. Augusti proximè elapsi, qua dixit se omni iure
expediat
ordonatum fuisse et restitutum in integrum etiam quoad sumptionem pilei
Magistralis quem testibus fide dignis probabat ante plures annos fuisse
sibi a defuncto M. Rogerio Omoloy tunc dicano patruelio impositum.
Auditus vicò M. Andreas Ropley prædicto Nationis procurator negauit
conclusum quidquam a sua Natione fuisse eo die aliud quam quod ab
Ampl. D. Rectore promonitum fuerat, aut quam decretum est ab Actuario
facultate. Negauit quoque M. Michael Thorus olim professor apud Grassinæos
factam vllam mentionem in ipsa natione. Iori pristini aut pilei ante-impositi
ipsi Eduardo: quinimo contrarium omnino conclusum, Incalescente vicò altera-
tione inter Hibernos M. petrus de Lengle Syndicus exposuit controuersiam
istam nullius esse momenti, cui enim solum petere prædictum M. Eduardum
Omoloy vt sibi ab ornatiss. procuratore conclusio Constantissimæ Nationis
expediatur, qualiscunq; illa sit, id vero non posse ei legitimè denegari. dimissis
ergo Nationibus et ad vocandos Censores et ad deliberandum super isto negotio,
sic retulerunt ornatissimi procuratores. Gallus quidem nominatum in sua Natione
M. Ioannem Boye Gymnasiarcham Artistarum Nauarricorum, virum graues
moribus et exacta disciplina conspicuum; contrarium Hibernorum ad tribunal
Rectorium remissum vt ex Actis liqueret vtrum toties ambigentibus factorum
an iuris satisfactum fuerit facultati Actuum. picardus, Censorem creatum M. Fran-
le Maire Rectorem Bellouacum, conclusionem quam petit prædictus

Oratores expediendum a procuratore constantissimæ Nationis tradendamq; intra octo dies, sin minus, restituendum omnino ipsum in pristinum locum. Normannus Censorem factum cl. Io. le Francois Rhetorem Harcurianum, M. Omolog omni iure relonatum. Germanus Censorem dictum cl. Numan, M. vero Omolog, iure quod postulat, omnino depulsum. Quibus auditis conclusionibus plane diversis cl. mpl. D. Rector explicato controversiæ nodo et quod varii seniorum et juniorum interest, conclusionem petitam supplici expediendam, quoad ejus vero, illam se et alios auditis paratis partibus cum ornat. procuratoribus decisurum pronunciavit, admissis ad sacramentum solitum novis Censoribus Nationes dimisit.

Die 8. Novemb. habitis in Gymnasio Ordinariis Deputatorum visitatis Comitijs, quibus omnes Decani præter Secretarium, item omnes procuratores et officiarij interfuerunt, 1. Supplicatum pro litteris Nominatis M.r Nicolaus Collin Clericus Ambianus, Lud. Vaillant Novimensis Baccalaureus Theologus, Jordanis Marcus Forestier Atrebatensis petratoriensis, Petrus de l'Espole Baccal. Theol. 2. actum de errore qui irrepsit in rationarium die 6. octob. proxime elapsi redditum a D. Carole Quæstore Senatui publici ob non acceptatam ab eo summam qua ad componendam omnem discordiam illi attributa fuerat ut ultimo impensa communis contento in Rationario reddito 9. Oct. 1664. Super qua re toties in deliberationem revocata postquam maturo dicta sunt sententia, ita tandem unanimiter conclusum, ne prædictus Quæstor intra mensem summam illam quæ est mille sexaginta octo librarum cum quinque assibus et octo denarijs acceptet, omnino removetur, nec ei quidquam deinceps attribuatur. Cum vero si acceptaverit, plurimi errorem prædictum corrigi et loco summæ mille centum sexaginta duarum librarum cum octo assibus et quatuor denarijs quam de fine Rationarij ab ipso deberi computum fuerat, reponi summam tantum nonaginta quatuor librarum cum duobus assibus et octo denarijs, quæ in ipsius Quæstoris manibus relicta sit. Quæ unanimis conclusio ipsi D. Carolo abs. cl.mpl. D. Rectore significata est et exposita. Ille vero, ne litem velle videatur intentare animositati, dixit se summam prædictam mille sexaginta octo lib. cum quinq; assibus et octo denarijs ultro acceptare sese conclusioni Rationarij an. 1664. redditi primo quoq; die subscripturum.

1670 Die 15. eiusdem mensis habita fuit in Graffiniano Comitia Deputatorum procerum facultatis Artium quibus cum Amplo. D. Rectore interfuerunt Ornatissimi procuratores quatuor Nationum, Syndicus et Scriba Supplex 2. art. p[ro]ius fuit de libello suppletorio peracto ab aliquot Doctoribus Hibernis petentibus admitti se ad sportulas distribui solitas in Missis Nationis Germanicæ, quemadmodum alij Doctores admitti solent ad distributiones quæ fiunt in missis aliarum Nationum: a quibus se pro nonnullos facultatis Artium Magistros privatos se fuisse durebant et acte privari contra omnem juris rationem, statuta et morem vniuersitatis, immo contra laudabilem et longævam prædictæ Nationis Germanicæ et aliarum Nationum consuetudinem. Supplex quibus interrogatus ex. Jo. Mar Sleyne nouissime Doctorali Laurea in Theologia donatus vnus e Supplicibus fassus est se nec statuta habere nec unde probet consuetudinem propterea quod prædictæ Nationis Commentaria a ex. Jo. Mibrio Gymnasiarcha Marcianæ detinentur. Interrogatus quoq; professus M[agister] Mibrier dixit se nulla detinere Commentaria, nulla autem talia extare statuta, consuetudines quoq; nullas esse tales in sua Natione, nec a 28. circiter annis ex quo in ea militat, vllum se vidisse Doctorem vllis distributionis consortem, nec audiuisse aliquando fuisse ad sportulas missarum admissos. Quibus auditis, audito quoque procuratore fisci, vnanimi DD. procuratorum sententia admissi sunt Supplices ad faciendam fidem actis publicis et statutis. Salua interim quo nunc est consuetudine: eapropter ab Amplo. D. Rectore conclusum extitit. Actum Cæpit deliberationis fuit de petito similiter a DD. Promissore et Gymnasiarcha Parisiensis libello contra M. Jo. le Francois in eodem Collegio Rhetorices professorem multis nominibus reum in ipso libello contentis, petentibus insuper actum sibi dari Missionis a Classe quam prædictus le Francois odisse dicuntur et odisse in proxima Remigialia, nec vllam ignorationis causam pretexere posse. Supra quis auditis diuersis Gymnasiarcha et M. le Francois, Rhetor. ille quidem in iis præsertim quæ libello continentur; hic duo dixit, vnum petere se ab Amplo. D. Rectore et Ornatissimis procuratoribus in rem istam eo modo, more definiant, quo solent controuersiæ similes inter Gymnasiarchas et professores ordo dijudicari: alterum, falsa esse omnia capita quæ in prædicto libello continentur, actumq; similiter petijt. Quibus auditis, audito quoq; procuratore fisci planè vnanimiter vtriq; parti actum dari quem postulant; insuper vero prædictum Gymnasiarcham admitti ad probandum argumentis et testibus ea quæ in libello suo continentur. Et ita a D. Rectore conclusum fuit.

Die 22. Nouemb. habitis Deputatorum Vniuersitatis Comitijs extraordinarijs duo fuerunt ab Inspe
D. Rectore proposita. primum fuit de lite Collegij Tornacensis quam adsc Rex eiusdem
alterum de lite Harcuriana interuolente inter Gymnasiarchan & M. Joan. le Francois
in eodem collegio Rhetorices professorem. Quoad primum placuit Regi parere et debitae
causam Vniuersitatis tueri quae in eo consistit vt praedictum Collegium sibi vindicetur
& asseratur, quod D. Tornacensis Epus contendit Domus esse duntaxat Episcopalis
non Collegium. isti rei promouendae delecti et deputati DD. Halley et DuBoulay
Scribae Vniuersitatis. Quoad alterum, expetijt D. Rector sibi iuxta petitum sibi
libellum supplicem et Ornatissimis Procuratoribus actum dedisse partibusque
petebant, rem vero si vltroneis illi praequantur, cum omnibus Vniuersitatis
Deputatis iudicaturum.

Die 29. Nouemb. M. Franciscus Le Sauuage Hon. Nat. Gall procurator
Nuncium Ordinarium ferij Joannem Boudaud distum de Prenefole, Vrbium
istarum de Rotomago, Perigueux, Mommorillon, Bluet en Berry & Sarlat.
iuxta Contractum initum die 17. Aug. 1570. apud Ituarij & Sorinij Notarios
Regios.

Die 6. Decembr. habitis Deputatorum Vniuersitatis Comitijs ordinarijs quibus
cum D. Rectore interfuerunt omnes Decani, omnes Procuratores & Scribae,
actum est de Rixae Capitibus. 1. de Codice Consulari & notorijs Instrumentis
quae penes sunae Procuratorem Graecij Regij. placuit eum adiri & pro D. Darole
Procuratore Vniuersitatis in Curia Paris. de repetendis recipiendis vt iuxta Supplicum
Conclusiones confiniatur Codex Consularis reponendus in Cartophylacio publico
Contractusque duplicentur et vna omnium pars similiter in Tabulario recondatur.
Nominati qui eam rem procurent DD. Halley & DuBoulay.
2. placuit pro eodem Deputatos adiri D. Darole vbi nam Rationes quas an. 1566.
reddidit Graecij Academiae, praesertim vbi ipsarum finem et conclusionem
prout iubet, subsignare; ne toties in quaestionem redeat, quod ipse Darole grauatim.
3. de re Tornacensi ita decretum, vt quoquomodo ius Vniuersitatis asseratur.
quam in rem vt incumbant, rogati sunt ij dem Deputati.
4. placuit quoque Conclusiones in singulis Comitijs factas relegi et a D.
Rectore tessera Chirographa notari.
5. Supplicarum pro litteris Nominandis CCCL. Simeon de Grange Rotomagus,
Jo. Baptista Lanelier Ebroicus Rotomagus, Michael Landreau Clericus Laudunensis
cuiusque causam Comitijs probatis & admissi sunt.
6. retulit D. Rector sibi traditum Supplicem libellum Regi offerendum pro
recuperatione partis Prati Clericorum; qui libellus lectus et placuit Regem
adiri a D. Rectore & Deputatis Vniuersitatis, prius vero consuli viros peritos &
de eorum consilio agi, ne quid in progressu petere Vniuersitas,

1675 Die 10. Decemb. examinat. fuit D. Rector Dionysium Cassey Gallum, parisinum examinatum et inventum satis congrue Latine et Graece scire et possit artes typographicum exhibere et testimoniales cum ejus litteras primo scribam expedire curavit cum sigillo Rectoriae muniri.

Die 15. decemb. habita fuit comitia supplicatoria pro more apud Mathurinenses; postquam vero in angulo peristylii, qui locus est Nationis Germanicae, consessum est veratique sunt supplices, supplicarunt pro litteris Nominationis Mich. Nicolaus Billet parisinus Baccal. Theologus sexennio munitus, Claudius Blouin parisinus, Guill. Bourret parisinus, Petrus de Lanoys paris. Baccal. Theol. Deinde habita ab Exmpl. D. Rectore brevi oratione de dignitate et necessitate humaniorum litterarum, processum est ad Aedem Sacram Matrem Augustinensium, ubi D. Morel Theologiae Decanus sacris operatus est, et D. de Lintemille concionatus.

Die 16. eiusdem mensis habitis apud Mathurinenses comitiis Rectoriis electi Quadrumviri Nationis Gall. M. Petrus Egasse Du Boulay, M. Franciscus le Maire Nat. Picardus, M. Franciscus le Barbier Nat. Normanus confirmati sunt, et Natio Germanica referente suo procuratore M. Andreas Reply sunt intrantes renuntiavit quod munus sibi deberi dixit M. Eduardus Ogilby iure antiquitatis, reluctantibus vero cunctis et dicentibus hominem expulsum esse nec unquam restitutum in integrum nec unquam pleno donatum; providit ut nullum habere nec suffragium actumque an Gallicum, duae Nationis Picardia et Normanica eundem Ogilby voluerunt esse intrantes cum an integrum restitutum. Gallicana, quoad discussionem Juris remissi ad Tribunal Rectorium, interim vero M. Reply confirmandus. Germanica eundem Ogilby bis tergiversari. D. Rector admonuit cumprimis de ejus Ogilby statutum nec de eo se quidquam proposisse ad deliberandum. Hinc verificato exorta quanta nunquam alias, volentibus Normanis et Picardis ejusdem intrantem et admitti ad sacramentum; reluctantibus aliis duabus Nationibus pro suos procuratores. Et in diu turbis tres sorte et amplius transactae. admissi tandem praestitorum sacramentum quatuor confirmati; sed ubi constare subsandum fuit, nolentibus Picardis et Normanis subire, nisi similiter subiret Eduardus. Deinde Picardi intrantes mutarunt, loco M. Francisci le Maire substituendo M. Cugnet, sed nec ille juratus voluit ingredi, nisi quemque intrantes ingredebantur. tandem adjungebantur die Exmpl. D. Rector pro Notarius Regius cessit Picardum et Normanus ingredi sublato Ogilby, nec quidquam curavit postremo M. Nicolaus Margnerie Picardus procurator pro iure suo provocato sacramento cum intrantibus Gallis et Germanis constitutum regarunt esse illis in tam difficili negotio omnibus statu concludendum et in eundem Exmpl. D. Rectorem ubi impetretur festus Rectoris sibi provideri,

† frustra rogato praedicto Cugnet Constans subire, ipse pro —

[illegible] turbarum discussa fuisset. Statim pro[illegible] tenuerunt franchesiam renunciarunt. predicto
vero M. Joan. Cugnet e Sacello Matutinensium cum predicto le Barbier et omnibus
cæteris nominatum et electum ch. franciscum le Mauchin Rectorem.
Jussit autem a D. Rectore Nationibus ad sedes solitas sedere et de ipsa
electionibus deliberare, francia, picardia et Germania convocatorum
retulerunt gratum ipsis esse prorogationem Rectoratus donec Curia mal-
tum importuno pro sua pristina remedium opportunius attulerit.
Normania vero procurator retulit M. franciscum le Mauchin Rectorem
confirmatum. Super his autem D. Rector dixit opere ad modum sese
se quod a pluralitate Nationum concludere negatur, attento tamen
rerum statu et urgente negotio nocturno conclusi et Nationes dimisit.

Preterea in istarum confusionem quidam Juvenis Baccalaureus Parisiensis nomine Vougny
questus est, quod cum matutinis foris ad Nationem Gallicanam in Capitulo Matuti-
nensium congregatam supplex accessisset pro Regentia in Scholis, repulsam passus
fuisset ratione quo fundamento etatis desiderata 30. annorum ad consecutionem
Baccalaureatus, petiitque sibi ius dici. Cui dec. ac Ornatissimus Gallicæ
procurator sic retulit Nationem suam in matutinis a festo comitis eundem
supplicem rejecisse et rejicere juxta statuta Regia et sua quod etatis is non habet
annum trigesimum nondum attigerit. Cæteræ Nationes nisi ex dictis retulerunt,
nisi hoc solum, videlicet predictum Vougny admittendum cum regere inciperet. Missi
vero conclusi etiam. D. Rector ob confusionem.

Ch. Jasse Amboise

167

Le Maire Rector.

Conclusiones Vniuersi Studij parisiensis an. Dñi 1671.

Die 10. Jan. an. 1671. habita sunt comitia ordinaria Deputatorum Vniuersitatis parisiensis, quibus cum M. francisco le Maire Rectore eadem die per curiam declarato apud Prellæo-Bellouacum inter suburb. DD. Berani et Procuratores singuli, 1. supplicauit pro litteris Nominationis Lud. Camusat clericus Trecassinus Magr. in Artibus.

2. injunctum M. samueli Darole Procuratori et Questori Academiæ Codicem censualem prati Clericorum et cætera Instrumenta recipere quamprimum et ab eis moram procuratore ærarij Regij, ne quo alias deliberata et conclusa sunt, executioni demandentur.

2. eidem Darole injunctum subsignare Rationes ab ipso redditas die 9. octob. 1668. prout ante promiserat se subsignaturum. Negauit verbo ille se id facturum vnquam quod tantopere sibi damnosum foret, et contra ne quo in suis litteris se vouerat, provisionalibus continentur. Qua de re vt conclusum, placere vt in præsentiarum ipse Darole pareat, ni pareat, obrogata ei summa mille libellarum, quo fruebat illi gratis attributa, ne habetur in fine Rationum eiusdem diei 9 anni. Vt vero tollatur omnis deinceps ostensio iuris, placuit pecunias summas, quas deinceps ex prato Censuali recipi contingat, in ærario Academiæ reponi, aut in emptionem prediorum vel in redemptionem contracti fœneris insumi.

3. Quoad negotium prati Clericorum pro quo placuerat adiri Regem ejus libellum supplicem offerri, dixit ipse d. Darole, m. d'Albertas libellorum supplicium magistrum remissum vt suum prosequatur. Itaque visum est supersedendum esse, donec cum ipso d. Dalbertus totius negotium collatum et discussum fuerit.

4. de pecunia ab Administratoribus Negotiorum promissa conclusum est, expectandum, donec ipsi emptæ domus in prato Censuali quietam possessionem adepti fuerint.

5. injunctum ipsi d. Darole ut Senatusconsultum iam pridem de jure patronatus Academiæ latum pro Curia S. Cosmæ expediri procuret cum rationibus ponderibus quibus ad rem ipsam adstruendam stabiliendamque sum patroni.

6. de negotio d. Coiffier, placuit stari deliberationi DD. Lambin et Marestaux facta 30. decemb. 1670.

7. placuit examinari capita contenta in libello porrecto a D. Pisauet Accensæ parlamentaco, ostinariq; operas in collegiorum lustratione positas, uncta sch. q. hist. an. 1661.

Die 28. Jan. Ornatissimi procuratores Galliæ, Picardiæ et Germaniæ missi Scribæ consignandum tradiderunt Actum per Virginibum Lasselet signatum in forma subscripta. Francisco le Maire agenti Rectoris.

A la requeste des procureurs des Nations de France, picardie et allemagne fondez en l'université de paris soit signifié et declaré a M. francois le maire faisant la charge de Recteur de lad. université que pour le bien de la paix et eviter a procez et contestations lesd. procureurs tant pour eux que pour leurs nations consentent et accordent qu'ils approuuent la maniere de l'élection faite de sa personne qu'elle puisse estre tirée a consequence ny prejudice a l'aduenir, il fait les fonctions de lad. charge de Recteur pendant le temps porté par les statuts, et confirmement a iceux, dont ils ont requis le present Acte et ont elu leur domicile au College de Narbonne demeure de M. francois Sauuage principal dud. College et p. de lad. Nation de franc. et ont signé Sauuage pour de la Nation de france, Marguerye p. de la Nation de picardie, Mercier p. de la Nation d'Allemagne, et plusieurs. fait et signifié l'acte cy dessus aud. M. le Maire en son domicile au college de Lauon parlant a sa personne a ce qu'il n'en ignore par moy Gabriel portier Sergent d'vrege' au Chastelet de paris demt. place Maubert soussigné le 28. 9bre Jan. 1671. et laissé copie desd. portiers / Controllé le 29. Jan. 1671. au 280. fol. du Regt. a paris / Henry

Die 1. feb. delatum fuit de more ab Academia Curiæ ad Illm. Franciæ Cancellarium, a quo benigne excepta est, et ad principem senatus parisiensis subprocuratorem vespertinam, quia matutinis non adest parisiis.

Die 2. quæ purificationis est, itum ad Regem, ad Reginam, ad Delphinum et Ducem Aurelianensem, itemq; ad Ducem Aluertinum, et Regis fratres, quibus pro more oblati Curiæ.

Die 3. eiusdem mensis D. Rector, Decani et procuratores qui a sanctis sorbonicis ante quatuor dies initiati fuerant sorbonam admissi professionem eiusdem confirmarunt. id hoc ordine peractum. D. Rector veste violacea et epomide indutus cum cingulo et marsupio eiusdem coloris comitatus superiorum facultatum Decanis tribus et Nationibus quatuor procuratoribus, item

1671

& Officiarijs tribus, Syndico, Scriba & Quæstore Oratorij et Academiæ ex aula
quæ ingredientibus alcoua est, procuntibus et apparitoribus a Sorbonicis privilegijs
deductus est in etulam maiorem ubi solent actus solennes & Comitia facultatis
Theologicæ celebrari. Ubi sunt quatuor Ordines scamnorum elegantes dispositi, et
unus superior, alter ei respondens inferior, & duo collaterales; post quos &
alia item plurima scamna & sedilia; in quibus sedebant Doctores Sorbonici,
Baccalaurei Sorij, & alij plurimi qui ad rei celebritatem conuenerant. Sedet
autem D. Rector in scamno superiore medius inter a dextra Cancellarium
Ecclesiæ parisiensis, Decanum facultatis Medicinæ, procuratores Gallicanæ
& Normanicæ Nationum, a sinistra Decanum Theologiæ alium pro Decano
agentem, Decanum salubriorum facultatis Medicinæ, & procuratores picardiæ
& Germanicæ Nationum, post quos Officiarij sedebamus, Syndicus a dextra
post procuratores Normaniæ, Ego Scriba & Quæstor aloua post procuratores
Germaniæ. Tum facto silentio M. Guill. Lestorgius Doctor et Socius Sorbonicus
nec non professor Theologus senioris vices supplens cui assidebat, salutato
frequentissimo conuentu ornatis et his verbis, Rector amplissime, proceres
Ecclesiæ et Academiæ celeberrimi. Quo verba interrupit meritissimus
Cancellarius aegre id tulerunt parisiensi et sibi injuriam fieri debuisse
se prius loco appellari. repetijs Euomiastes eadem verba, Rector amplissime
proceres Ecclesiæ et Academiæ, eadem similiter interrupta: id factum
pluries, tandem Cancellarius postulauit suam istam interruptionem etatis assignari
ne quod contra factum esset iuri suo noceat. Ergo ornatus est Euomiastes et elegantis
prolixaq; oratione Hardwini peroffixi et Parisij ultimi provisoris
laudes prosequutus est, is fato functus nuper funestis Kalendis Januarijs summo dolore
Sorbonicæ domus; fusius vero exornauit in electi francisci Harlæi ex etate pro
Rotomagensi a Rege Christianissimo facti et relicta Parisiensis laudes,
Doctrinam ingentem, ingentia merita; Harlæorum gentem non vulgaribus
encomijs tuga multaq; illustrem extulit; postremo supplicans haberi ratam
gratamq; tanti viri in Sorbonicæ domus provisorem factam electionem,
Excipit Rector, excipit Cancellarius, alter alterum direntem interrupit. Rector alta
et clara voce dum aggreditur defuncti et electi provisoris merita complecti,
a Cancellario interturbatur fronte subsilari et lacrimoso vocis arcuatu et
modulo postulante legi Bullam pontificiam de provisoris electione facta
etatem assignatam. Nemo postulanti suffragatur, nemo diere aggredi
entem ferre potuit, explodituer, per clamore deridet. Syndicus suo et
viri dignitatis nomine Cancellarium nouitatis arguit; Sorbonici omnes homines
explodunt, execrationem consuetudini insistendum clamant, nectamen ille vinci se patitur

Audierat ista Irena Hilariorum diei Jovis rogitata consecutus risum provinat, sed
dolorem simul indignationemq; in animis excitat. Rogat Rector Cantellarium sententiam
dicere, rogat Cantellarius Rectorem sententiæ suam. dicuntur sententiæ a Decano et
procuratoribus ægre; ab omnibus cum fari præfationem consueta, et ampl. D. Rector
procerit Ecclesiæ et academiæ; qua formula subrisus visus D. le Maistre in oratione
simili. dictis tandem sententiis D. Rector ita concluxit. Itaque sapientissimi
Decani, procuratores ornatissimi, quandoquidem meritissimus Ecclesiæ paris. Cantellarius
sententiam rogatus, dicere recusavit, gratam habetis electionem a patribus
Sorbonicis factam, viri tam egregium provisorem gratulamini, et ita vobiscum
concludo. quo postrema verba prædictus Cantellarius velut Ergo repercussit.
Et ita discessum

Die veneris 6. hora 10. matutina invitata est universitas ad exequias defuncti
Ecclesiæ parisiensis Harduini perfixii de Beaumont apud Basilicam S. Virginis
celebrandas. invitata inquam, a Nepotibus, affinibus et Domesticis defuncti
cum prioribus juratis tintinnabula pulsantibus. quo more invitatur lectissi-
Regis. prætor morem vero non invitatus Cæremoniarum præfectus; cujus rei
haud scio an ullum exemplum aliud in annalibus academicis. Excepti sunt
illi invitatores in sacello prælati, ambagi fecit ad D. Rectorem a ad
priores Abbas de la Roquette defuncti ex sorore nepos, et Franciscanorum
parisiensis. le page prior Regius juratus horam et locum significavit.

Die 7. feb. habitis Deputatorum Universitatis Comitiis ordinariis hora 9.
matutina in scholis saluberrimæ facultatis Medicinæ, ubi cum Ampl.
D. Rectore interfuerunt omnes et singuli facultatum Supr. Decani
et procuratores Nationum, processuri inde juxta hesternam invitationem
ad sacrum exequiale pro Harduino perfixio Archiepo pariss.
Regis Christianissimi quondam præceptore, nuper defuncto apud
Basilicam parisiensem celebrandum, invita deliberatione de negotiis
Academicis quæ magis urgere videbantur, et unanimi omnium sententia
injunctum est M. Samueli Darolle Quæstori omnia accipere primo quoque die
prout aliis conclusum fuit pro jure clientelari et indemnitatis ob eversum
fundum in prato Clericorum extructum, et in eo domos dictas a D. du Bois
Archiepiscopo. atque ex ea summa quinque et decem mille librarum platani
solvi priorius tredecim millia et intentas libertas ad redemptionem summæ
et pensionis honestissimæ Matronæ de Fauconville debitæ juxta contractum

1671

ab vniuersitate cum ea factum: reliquas vero septingentas libellas in erario Academiæ reponi ex Collectione diei 10. Jan. proximè elapsi. Injunctum præterea eidem Dacolet vt ad cautionem Summæ prædicto quatuor denariorum millenariorum ab ipsis Administratoribus acceptæ protinusq; solutæ Nobilis Matronæ de Faubolet curet ab Actuariis Regijs instrumentum apponi et solutionis confici nomine vniuersitatis. Cui negotio promouendo et confiendo rogatus est interesse et præesse Mr. Joan. Morin. Gymnasiarcha Marcianus eidemq; Nationis Germanicæ procurator. actaq; ad. Rectore vnanimiter fuit.

2. Supplicarunt pro litteris Nominationis Mr. Joannes Marcadel Clericus vnionen. dioc. Ebroicen. Josephus Hagot Clericus Ebroicensis et admissi sunt. petrus Jouye des Roses Clericus Andegaven. Nicol. Gobert Clericus Ambian. Anton. Laubier Ambian.

His actis processum est in Reipara Basilicam et consessum in dextro latere Cleri inter Canonicos et Curiam parlamentearam. ibi omnia vrbis Corpora interfuerunt, quæ solenne funeribus Regijs interesse: nemo tamen a Rege sedes singulis assignauit, nemo corpora excepit et deduxit. inde discessum paulatim viriliter ad pomeridianam.

Die 9. eiusdem mensis Mr. franciscus Sauuage honorandæ Nationis Gallicanæ procurator contulit officium pauci Nouiij des Sablons d'Olone Jacobo Jouffemet pro obitum Cyriacus patris. Contractu inito apud Henry die 9. Feb. an. 1671.

Die 14 eiusdem mensis habita sunt comitia Deputatorum vniuersitatis in parlamento Bellouaco ad expediendam plurima negotia quæ propter temporis angustias die 9. in Scholis Medicinæ expediri non potuerant. Et ergo auditi supplices pro litteris Nominationis Mr. Joan. Groüillet Clericus Cenomanensis, Nicol. le Maire Clericus parisien. Joan. Lucas Clericus Ebroicen. Gabriel Jacobus Chemy Ambian. franciscus Guignard Aurelian. Bacc. Theol. Hagot.

Q. actum de negotio D. Priault Ebroensi parlamentari, et conclusum eidem præsolvendas sexaginta sex libellas pro significationibus Senatusconsulti et Lustratione Collegiorum prout Curia iusserat. Quoad salarium vero quod postulat ob præstitam operam iussu D. Talon Aduocati Generalis prout in Exscripto Lustrationis Collegiorum continetur, placuit pro DD. Syndicum de Lingle et Mercier Germanicæ Nat procuratorem adiri prædictum D. Talon veritatem edoceri, an scilicet id mandante prænominato Priault exactus fuerit quæ se exactum scribit. placuit quoq; ipsum Priault ea de re admoneri vt simul cum Deputatis ad eundem adeat D. Talon.

3. actum de conservando privilegio Officiariorum Universitatis violato nuper
sententia D. de la Reynie policiæ Judicis quâ magnum Rectorem Lutetianarum & Curatorem seu Commissarium constituit. placuit orbo prius quam
lis suscipiatur, consuli patronos Academiæ & ex consilio remitti.

4 lectus est libellus supplex M. Nicol. Philbert Baccalaurei Theol. & Facultatis professoris in monte acuto alentis se, cum nuperis Gallicano Nationis Comitiis postulasset
in numerum suorum adscribi quo modo frater adscriptus fuisset, remissum ad Nationem
Germanicam ut pote intra cuius fines oriundum; porro nec a Germanica receptum;
providere supplicantis alterutram Nationem sibi assignari. postquam autem in eam
audita est M. Joan. Aubrier Germanicæ Nationis procurator & Decanus,
exposuit, negotium istud pendere ex tribus capitibus, nempe ex litteris Baptismi
limitum recognitione & transactione inter Germanos & Gallos, item inito apud
Germanos a piratis facta an. 1558. nominati sunt unanimiter DD. Syndici
& procurator Picardiæ Nationis, qui limites transactione præscriptos
recognoscerent, usque recognitis ad Universitatem referant.

5. quæsti sunt & attributum sibi denegari tres dies ellas singulis præterea
socius in Missis solennibus quæ pro defunctis Regibus, Reginis, aliisque
Magnatibus celebrantur & ad quas vocatur Universitas. placuit servari
consuetudinem datæque consuli atque ex ijs providere quod præterea conveniet.

6. petijt D. Rector, an juxta id quod alias ab Universitate sanctum est inquiri
placuit in autorem famosi libelli sparsi nuper [illegible] post amissum
litis pruinensis contra honorem Magistratibus debitum. Et eam in rem postulavit
sententias DD. Deputati, imprimis dolendum esse in vulgus famosum eiusmodi
libellum non modo Magistratibus sed ipsi quoque Universitati injuriosum, illumque
& autorem quisquis ille sit, veluti hominem male feriatum damnarunt. sunt & jam
ante duplici conclusione Rectoribus M.M. Lair & de Ronzé improbatum
quosdam alios Libellos, quos factum erant, inconsulta Universitate conscriptos &
emissos. Deinde censuerunt adeundos esse Magistratus ipsos, ijsque fidem quanta fieri
potuit sinceritate faciendam. vix velum Academiorum, certe neminem exijs qui ad
Consilia Universitatis vocantur, venire posse in suspitionem tam indigni facinoris.
Interim rogandos omnes Academicos, quemadmodum & jam ante D. de Ronzé exoratus
Sententiatis Comitijs apud Magnum, sibi rogatum meminerint fidei prudentiæ & gravitatis
publicæ, atque pro posse autorem investigent. postremo ut magis inviderit certior via
proponatur, id negotij Syndico Universitatis demandarunt, inquirat ipse & inquirendam
curet obtentis & publicatis Monitoriis, si tamen id prius offensis Magistratibus non
displiceret cui visum fuerit. Ita a D. Rectore consultus.

1671 f

Die 16. eiusdem mensis et anni petrus Hugon Muratensis et Cluis praesbyter receptus est a Natione picardica in scholis suis in Magnum Nivernensis Civitatis Diocesis et Episcopatus Bolonensis ad mare pro obitum Joan. Gaillard ultimi Nivernensis eiusdem diocesis, [illegible] Mag. Scriba praesente adductis testibus religionis et fidei coram pletibus ipsi Nationi et M. Nicolao Margueric procuratori iuramentum solitum praestitit

Die 25. aprilis est pro mane Rotulus Nominandorum apud Matturinenses supplicavit pro litteris Nominationis M. Carolus de Quincarnon Britannus quo admisso discessum est. in eisdem Comitijs retuli ego Scriba exigentibus a scriptum Magistris contra scriptores et academiam, opusque pretium esse patronum deligere et factum conscribere quo iuxta academiae planius innotescat. idque negotij mihi demandatum, utque factum cum D. Rectore et D. Deley Doctore consultissimo facultatis et decani vices obeunte communicem.

Die 7. Martij habitus est in praelocu Bellovaco Comitia ordinaria Deputatorum Vniuersitatis quibus cum D. Rectore interfuimus omnes decani, procuratores et officiarij. excepto Quaestore decani ob affectum valetudinem. in ipsis autem actum est de pluribus negotijs. Et 1. de supplicatum pro litteris Nominationis Mch. franciscus de Fossa Cambrensis. Bacal. Theol. Richardus de Forreville Clericus Cambrensis, Nicolaus Chandiere parisinus Doctor Theologus, Simon Castelet parisinus in Theol. Bacal. franciscus Bazire plebis Constantiensis, et Marinus Morin Diaconus dio Rothomag. petrus Gaberel Helueticus Clericus dio. basilensis, Athanasius Henry plebis Cornubiensis, Jacobus de Milon Cenomanensis, et Michael Barrier primarius dio Senon. Theol. Bacal. Clericus paris. petrus Camuset parisinus Doctor Theol. Germanus Renard Clericus [illegible]dorensis, franciscus Henry plebis Carnotensis, qui omnes admissi sunt.

2. actum de executione sententiae a proprietore Castelleti latae die 27. Feb. proxime elapsi de quadam portione fundi clientelaris Clericorum, quam in rem consultus D. Marchisianus patronus existimavit nominandum ab vniuersitate eruditum virum qui lorum lustret. enatus est autem D. Mercier hymnographus Cluniacensis in eam rem incumbere. et virum aliquem puritate ipsemet deligere, quo cum eo se conferens.

3. retulit idem D. Mercier nobilem matronam de Fauroles accepisse summam pecuniae sibi ab vniuersitate debitam, idque iam liberum esse a pensione annua Academiae

4. accessit quidam Baccalaureus Theologus supplicavitque admitti in gremium nationis Gallicanae non obstante repulsa quam ab ipsa tulerat.

Sed quia Ornatissimus procurator prædicta Oratioñi huic Comitijs non aderat, cui
deis data fuerat, idcirco placuit tantum Supplici Actum dari aditi vadimonij.
7. retulit Syndicus admissos a se Magistratus quos famosi libelli editio impru-
dens offenderat, atq; ab iis intellexisse, non placere sibi rem illam urgeri, sciri tamen
a nobis iis esse nomina eorum qui libelli auctores & disseminatores fuerunt,
fuisseque quatuor omnino unius cuiusdam Coadjutores. Ita ergo constitutum, ut iidem
Magistratus adeantur iterum rogenturq; viros illos male fabricatos nominibus propris
designare, ne admoniti aut se se purgent aut debitas pœnas luant.
6. retulit D. Rector proposuisse quibusdam † cuiusdam domos vacuales in fundo
Orientali gratis sexaginta mille libellarum, offerriq; ab iis pro iure Academiæ
quod Laudimium aiunt, mille libellas. placuit ab eis exigi mille quingentas
Ner ea summa minus.
7. eodem D. Rectore referente postulavit D. de Brela parochus S. Andreæ sibi
ab Universitate dari adjunctionem ad causam quam intentavit, ne Collegium 4
Nationum rectæ conditum parochiæ suæ noceat. Sed nihil in hac re constitutum
8. de re pergamenaria, cum res ea valde imminuta esset placuit consules patronos
super modis iuris illius instaurandi.
9. placuit typis mandari duplex factum de Scriptoribus Academiæ,
quo officia duo Scriptorum Universitati vindicentur; quorum fuctorum, unum
continens Acta & instrumenta ad institutionem pertinentia; alterum brevius
nomenclaturam Scriptorum ab Universitate instituendorum, ad fidem jurandam
quidibus Juris & professionis Academiæ. in eam vero rem sumptus ex ærario
publico suppeditari.
10. placuit quoq; refundi Scribæ impensam ab eo pertinentem ad Instrumentum
pro lite Collegii Tornacensis comparationem & confectionem
11. placuit quoque injungi Quæstori Academiæ ne proximis Comitijs rationes 9. octob.
1668. subsignet, ab eoque Scriba accipiatur acta eligendi horum Comitiorum
Item ne duplicem edictum Consulem, duplaq; quoq; Contractuum & Instrumentorum
quo pene ipsi usum, quamprimum conficiat. atq; ita constitutum.

Die eb. eiusdem mensis habita sunt Comitia supplicatoria pro more
singulorum anni trimestrium. quæ antequam vivæ supplicatum iretur, fabri templi
D. Rector Comitia proclamare facultatis Artium pro more circiter octava matutina
prætulit consuetudinem ad deliberandum de gratia quadam seu dispensatione
quam sibi concedi postulabat Illustrissimus Abbas Estrœus, ea quod in schola
Regia cum Serenissimo Delphino Galliarum primogenito studijs litterarum
vacaret, minus assidue frequentare potuisset scholas, Academicas, ambussa-
re scriptis Lectiones excipere professoris. data vice oratione supplices alij
duo accessum unus Cadomensis renovationem fœderis cum Universitate
parisiensi obtinduri alter tribunus nempe M. Eduardus Omeley ?

1671

honorariam Sportulas in Natione Germanica sibi deneri postulans. De quibus supplicationibus Ornatiss.mi procuratores suarum Nationum consulta retulerunt in hunc modum. primas quidem unanimi consensione omnes admittendum, adjecta tamen cautione, ne præjudicio sit ei injuriæ Dn. procuratoris, quod Gallicus. D. De Montausier Serenissimi Delphini Gubernator Istruo gratias ingressus postulans litteras inscriptiones Amplis. D. Rectori et facultati artium, quas inscribi debuissent D. Rectori, Ornatissimis procuratoribus a artium facultate. Altera supplicationem de renouatione fœderis inter Cadomenses parisienses Academias ad proxima Comitia comitiorum. De petita sibi consulum Gallicana quidem Natio, supplicis Sportulas honorarias non derogare. pecuniam non ante erogandas, quam a scriba universitatis constet ipsum admissum esse, aut restitutum in iura sua Nationis.

+pro instrumentis

Normanica alias deliberatis insistens velle Sportulam dari supplicis suâ sententiâ in integrum restituto. Germanicus vero procurator dixit se de se ad suam Nationem nisi retulisse: tum quod ista comitia extraordinaria, quasi clandestina haberi possint; tum ob insequentias Magistrorum qui adsubunt tantum sex omnino: tum denique quia rem totius iudicatum ad ideo tribunal non debere venerari existimant. Quibus auditis D. Rector proditio Supplicis Sportulam honorariam sua conclusione adjudicauit. His actis auditi supplices pro litteris Nominationis numero sex. deinde habuit Ampl. D. Rector ad proceres academicos orationem contra Autores famosi libelli quo Magistratuum honos lassus fuerat et fama prostrata: a quo incepto rem fuisse a se et ab Academia prouidum deorsum et gesta, aperuit. itum postea ad Basilicam S. Germani etutissiodorensis, supplicatumque pro M. Claudium Morel Sacræ facultati decanum, rei sacræ Ministrum.

Die Iouis 13. e Laudunensi prouincia Ampl. D. Rector ad salutandum D. Archiepiscopum parisiensem post aditam ab eo matutinis festi Dignitatis ipsius possessionem: priusquam vivo procederetur, mota est quæstio de ordine processus: nam Ornatissimi procuratores contendebant Officiarios, hoc est Decanos a procuratores debere procedere suo singulos ordine; deinde sequi Adjunctos, suo similiter ordine. contra Decani, ordine facultatum procedendum esse dicebant, pone alias factum sæpe. atque diu certabant, ne mora fieret cum turba, atque tamen præjudicio suis de procuratorum. id vero unanimiter contendebant, ac Decani a procuratores proximi segregati a caperet D. Rectorem assectarentur in aula Archiepiscopi, ea diuersi aurem præstarent, vt dictorum sui quique ordinibus rationem redderent. atque ita factum. Non potest vero dici quanta comitate, urbanitate et humanitate D. Archiepiscopus universitatem excepit, quanta regalia a ciuitate ad Gradum infimum deduxerit abeuntes.

Hodie 23. Martij comparuerunt apud me scribam constantissimæ Nationis Magistri infra scripti, petierunt actum sibi dari interrissionis contra conclusionem nuperi Comitijs facultatis Artium die 16 eiusdem mensis apud Mathurinenses habitis factam, quia audiebant decretam fuisse exportulam M. Eduardo Omolay. idq; propter rationes quas tempore et loco coram quibus decebat iudicibus dicturum est. et subsignarunt.

Mercier
Procurator nat.
Ang.ae
Jean Glisant.

Morus.

Archebold

Die 9. Aprilis habita fuit Ordinaria Comitia Deputatorum Universitatis in Prælio-Bellocaco, quibus omnes pene interfuerunt cum officiarijs. Imprimis supplicauit pro litteris Nominationis M. Philippus Lesueur parisiensis Magr. in Artibus a Barral. Rect. Deinde agitata est controuersia Magistrorum Morus et Omolay de procuratorio munere Nationis Germanicæ contendentium pro viro cuius Insularium. Morus dixit se a sua Natione nominatum procuratorem actumq; suæ Nominationis et legem præstiti sacramenti exhibuit: quo constito M. Eduardus Omolay nominatus a tribus tantummodo Magistris, M. vero Michaelem Morus longe pluribus. petijs quoq; actum ne quid in præiudicium suæ Nationi in ipsa Comitijs attentetur. Quum exordiens iussis quo liberius de omni controuersia deliberetur, D. Syndicus utriusq; partis rationes exponi auditi quoq; ipsi, et prior M. Eduardus Omolay contenta in libello supplice pro rationibus ipse volunt. Deinde M. Michaël Morus dixit se non nomine suo sed totius Nationis Constantissimæ se stare ad declarandum se non posse iudicium subire Deputatorum Veritatis, eo quod Natio sua plenius ius habeat nominandi procuratorem: venisse itaq; se in sedem, Iudex non vt iudicaturus. Interpellatus an habeat instrumentum seu actum quo fidem faciat nolle Nationem suam subire iudicium Deputatorum? respondit se ad manum quidem non habere, at primo quoque die exhibiturum. Insuper petijt in iure Numeri procuratorij quod se omnino habere contendit. postulatur quoq; an persistat in electione quam Competitori suo intentauit apud Procuratorem Vrbanum, dixit se ad ea responsurum post consultum intra quatuor dies suam Nationem

His auditis injunctum ipsi subire Tribunal judicandi Rectorium et ad curias
1671 Intercessionis a M. Omolay facto respondere, sub poenis interdicti, ab
intentata actione desistere. Interea verò placuit M. Joannes Mulrier
Gymnasiarcas Martianum et Exprocuratores, cujusque Nationis procuratores
agere.

Die 15. hora de quinta secunda pomeridiana habitus fuit Extraordinarius Comitia
Deputatorum Universitatis in prytaneo Bellovaco ad providendum in lite
mota de munere procuratorio Nationis Germanicæ. Quibus Comitiis
interfuerunt M. Dionysius Guyart sacræ facultatis Syndicus loco
Decani, de Loy Consultissimæ facultatis, et Puylon Saluberrimæ
Decani. MM. Nicolaus Marguerie Nat. picardus procurator et
Aubert Normanus Exprocurator. Tum M. Jo. Mulrier Gymnasiarcha
Martianus nuper ad agendum procuratorem Nationis Germanicæ
nominatus dixit se non posse procuratorium illud munus obire, quod
M. Michael Morus rite et legitimè renunciatus sit a sua Natione provectior
et Reverendissimis Comitiis Natio ejusdem Michaelis causam ut suam suscepisset
eumque velle esse suum procuratorem. Hic verò hæc agitata an M. Morus
contra decretum Universitatis potuerit denuntiare Nationem Germanicam;
deinde verò an ejurante D. Mulrier munus procuratorium, alius placuit
subdituere. Placuit verò prædictum M. Morum privari omni jure juxta
Art 3. Decreti Universitatis autoritate Senatus confirmati, et quod ~~contra~~
~~decretum~~ actionem intentari apud prætorem urbanum a Natione Germanica
contra nuperum decretum. moneri eos qui subscripserunt Instrumento nomine
ipsius Mori et Nationis significato, attamen desistere ne quid simile
faciant sub poenis interdicti a M. Eduardo Omolay ipsius Mori competitore
procuratorium munus intra bim obire, donec lis dirempta fuerit.

Prædictis supra memoratis proscribus D. Viault etiam ejusdem curiæ parla
mentario obtulit Mandatum D. Denisart olim Rectori quo imbebatur T. Boole
Quæstor omnium Academiæ prædicto placuit præbere Ducentas octoginta quatuor
libellas ob labores in Lustratione Collegiorum ab eo insumptos an. 1666, quod
ejus nondum fuisset executioni demandatum, placuit omnibus præditis demandari.

Die 19 ejusdem mensis habita est apud Marturinenses Synodus Universitatis,
cui tres Curiones interfuerunt, et Capellanis M. Jo. Dehys, ibi visum
ita Decretum, consulendas facultates et Nationes super vacantibus eâmdem
Capellanis. admonendos pro listeras Capellanos qui sui habitant, vocandos
ad Tribunal qui parisius sine absentiæ suo et non prædicti Matri Magistrali
obsequii rationem reddant.

Die 2. Maij habita fuit Comitia Ordinaria Deputatorum Vniuersitatis, quibus cum D. Rectore apud prytaneum bellouacum interfuerunt Theologiæ, Iuris Canonici & Medicinæ Decani, item & Nationum procuratores, & me Scriba præsente actum fuit de supplicibus pro literis Nominationis, & admissi fuere Mag. Dominicus Riolet pbr dioc. paris. Magr in artibus, Io. Chassaignar pbr Lemouicensis, Anton. Luray pro quo supplicauit D. Rector, propterea quod ille in Seminario apud Suessionas doceret.

2. Supplex accessit Quidam presbyter qui libellum asserit de re Grammatica edidisse Vniuersitati obtulit petiitq; ab ea examinari et liberi esse muris publicis. id vero negotij relictum prudentiæ D. Rectoris, ne deligi curet viros qui opus eius examinent.

3. M. Michael Morus de procuratoria dignitate Nationis Germanicæ cum M. Eduardo Omolæo contendens accessit comitatus Notarius et Apparitor Castelleti pbi quos legi curauit sententiam a proprætore Vrbano die 15. aprilis proxime elapsi contra prædictum Omolæum obtentam, qua ipsi interdictum est munus procuratorium in Nat. Germanica ne in Comitijs Vniuersitatis celebrent, et pbi eosdem Notarium et Apparitores iussit parere. protulit item Morus a DD. Decanis et procuratoribus postulatum responsum sibi dari velint ne a Tribunali deputatorum iudicari controuersias facultatum suarum et Nationum, atq; a singulis prædicti actum authenticum quo constet de voluntate et conclusionibus suarum facultatum et Nationum, ne sua similiter Natio sententijs aliorum accommodet. DD. Decani Theologiæ et Medicinæ responderunt Actum et Morum injurioso egisse in pluribus Capitibus, atq; inde ea esse sententia vt Vniuersitas declarare se pro æquum tempore et loco prout rationi consentaneum duxerit. D. procurator Germaniæ annuit supplicationi M. Michaelis Mori et interdixit ne quid statuatur contra ius Nationis ipsius inconsulti. D. procurator picardiæ dixit similiter nuperis Comitijs idem petitum a prædicto Michaele quod nunc postulat, eidemq; se renuntiatum denegatum actum suæ petitioni. ac proinde interdixit ne quid contra ius Nationis aut contra rem ad omnes pertinentem ipsis inconsultis decernatur. D. procurator Normaniæ ad sententiam DD. Decanorum accessit. cum quibus similiter D. Rector concludit Actum quem postulat et. et Michaelem Morum in pluribus Capitibus injurioso vidisse.

4. exhibita est a Jacobo Pigey prouisione jurato Scribula a D. Rouillard Rectore 2. Martij 1566. subsignata, petiitq; inscripta illam liberi, vt Dauide Quæstore æraria publica summam illic contentam persolueret. Cuius postulationi ab omnibus assensum est et ita decretum.

1671 Die Sabbati 6. Junij in Comitijs Ordinarijs deputatorum vniuersitatis,
quibus ruy D. Rectore intersuerunt DD. Decani 4 procuratores franciæ,
picardiæ et Normaniæ cum Officiarijs. 1. Supplicatum pro litterij
Nominationis M.M. petrus Courcier Trilingius doctor Theologus
iuris Decretij, 4 Jacobus le Roy pbr Chirom. Mag. in Artibus
Romas Nouet Religiosus Benedictinus Mon. S. Salvatoris Ramon. ord. Clun. Bar Theol.
2. Jacobus le Vasseur Artium Mag. 4 Sorbonæ Cardinalitius petijt
libellum supplicem admitti M. philippum pourtet Gymnasiarchan
quo absente placuit prædicto le Vasseur vadimonij non aditi actum dies.
3. Supplicauit M. paulus Cohadet pbr professor in polissono sibi
a M.M. Courtin et Colon Tribus Seron. in Nationem Gallicanam
Regentibus rationes edi, quamobrem intibrissione nupse re
proderam fungetur officio. Illi vbo postulatum causam remitti
ad suas Nationes prius quam ipse suorum Supportorum causas de
peano cognoscere et iudicare. placuit tamen vt proximis Comitijs compa
reant causam dicturi et interessionis rationes dicturi, licebit vero illis
Nationes suas si velint, consulere.
4. actum de libello supplici M. Guill Guenon in pbrat. Bellouaco pbri
professoris de quodam Scholastico conquerentis qui testimonium publicæ
studij in sua schola probati subreptitium et falsum obtinuisse. vocatus ipse
Guenon iussusq testimonium recognoscere, dixit illud quoad corpus non
esse e suo manu scripturæ, signum vbo manuale nec agnoscere nec
repudiare. placuit postulante Syndico testimoniales illas litteras apud
Scribam deponi, in apud eum ipse Guenon, Denarvair, Montfaucon
Dufresnes et alij quorum interest, eas recognoscant.
5. retulit D. Syndicus se habere in manibus libellum supplicem a M.
Boutfillier Hiberno Bar. H. porrectum contra M. Jandel Nationis
Germanicæ Quæstorem ob sportulas ab eo sibi denegatas: quam in rem dixit
D. Rector conuentum se agredi Jandel, sibiq ab eo intimatum, hodierna
die non posse vadimonium adire, nec si adiret, peremptorium negotium
cum nullam habere posset quia Nationis sit. placuit tibum ei diem dari.
5. expositis D. Rector postulari a d. de Breda S. Andreæ Curioni
interessionem vniuersitatis aduersus Curionem S. Sulpicij ortasione
Collegij quatuor Nationum. placuit in cuius cujus patronos.
Similitor et in litem parcarum, vt vocatum Scholarum
6. placuit quoque Senatusconsultum quod pro patronatu vniuersitatis
latum est occasione litis de curia S. Cosmæ expediri cum orationibus
causidicorum, examinatis tamen illis prius a DD. Deleg. Juris Canonici
Decano, Scauage Rect. Gallo procuratore, expeditum vbo typis mandari.

7. M. Claudius Morel Theologiæ Decanus postulauit occasione cuiusdam Theseos quæ in publicum nuper prodijt Philosophiæ pubipatetico et Theologiæ scholastico dogmata quasi nugas et ridicula figmenta propinans, nouas vrbi cudendas Philosophi quam Cartesianus vocant, dignitatem et principia stabiliens, deliberari quid super ea re fieri placeat. Simul vrbi idem Decanus expositum latum alias a Senatu Paris. anno nuper 1671 Decretum aduersus eiusmodi Nouatores, vrgente facultate Theologica qua nonnullas earum propositiones censura notauerat. Dicta sunt in eam rem sententiæ variæ. Tandem vrbi placuit, quoad postulante
executionem Censura ad Theologicam facultatem remittere, ac interim Senatus consultum agat, quoad doctrinam vrbi ~~ceteras~~ singulas facultates Nationesque consulere.

Placuit singulis trimestribus Rectorem a Supplicatione solutæ Litteras Magistri Actuum et Nominationis Sigillo Magno communiri; atque ea Rectoris fieri, quorum interfuerit, pro schedulæ valuit et compertis affixæ admoniti.

Die Sabbati 13. eiusdem mensis Habita fuit Extraordinaria Comitia Deputatorum in prælio-Bellouaco, quibus Ego Scriba, quia non fueram prænominatus, interesse non potui: ac proinde contra me absentem et indictâ causâ, reticente solummodo Apparitore prærogatiuæ Nationis meæ a se monitus, lata et sententia fuit quæ sequitur.

Anno Dñi 1671. die 13. Junij apud prælium Bellouacum, pridie vt mos est pro schedulas conuocati adfuerunt in ædibus D. Rectoris DD. Deputati Vniuersitatis Parisiensis, Cl. Morel, Sacræ Sacræ Michael Deloy Consultissimæ, Dionysius Puylon Salubbrimæ facultatum Decani, Franciscus Damaye Franciæ, Stephanus Simon prærogatiuæ et Alexander le Barbier Normaniæ Nationum Procuratores. Cum autem, vt sæpe alias abesset Cl. Cæsar Egasse du Boulay Vniuersitatis Scribæ assit, placuit prædicti DD. Deputatis ipsum pro Apparitore admitti, nec semel, ac iterum. Ac primum quidem obtudit horum Comitiorum ignorationem Apparitore contra de illis a se pridie ad monitum accensante. Deinde vero rursus pro eundem Apparitorem sub pœna interdicti admittus copiam sui faciendi recusaret, causatus se præsentia negotia et breuem quæ tunc indicta erat tunicam, neque interim instaurum de quibus citius esset Academiæ consulto opus, prælabita inter DD. Deputatos deliberatione super hac re in audita viri Officialis sui petitionis sæpius recurrente, consilijs mature agitatis conclusum est regendum esse D. Franciscum le Maire Rectorem, vt quidquid eis Comitijs aliisque decretum est in Acta referri oportuit, ipse velit rescribere, donec aliter statutum fuerit; atque porro prædictus Cl. Cæsar Egasse du Boulay pro Apparitore citaretur die Iouis proxima Junij duodevigesima in Matutinensium exedram apud

1671

Vniuersitatis generalia comitia quae matutinis horis huius diei ad solennes disputationes habendas sum, palam omnibus sui rationem facti reddituros.

Postea vero exposuit d. Rector conquestus apud se de quodam Artium Magistro cui cognomentum est Barbeau.

Iuxta ergo sententiam prædictam dies missi dicta est a francisco Lepori — apparitore seu Bidello ut vadimonium obviem apud Matturinenses. pauis — denunciationi. Et p. in angulo, ut fieri soles consessum est; noluerunt tamen Decani semper vocati rogatique illuc venire aientes se non alibi quam in ipsis — Loco comitiali de ulla re deliberaturos. Actum est deinde in comitium et post — breuem orationem d. Rectoris de insolentia et temeritate prædicti Bozzleon dep — sui tribunalis contempti facto a quibusdam hominis Nationis prouerbij, itq — de quodam Obtrectatore et Maledico qui ~~dicens~~ se negligentia accusandos, quod ipsum Bozzleon non comprehendisset, admisit contra morem hodiernum supplicantis ad supplicandum. Ego itaq accessi et loco in quo solere solent supplicum more Reorum aperto capite de mea causa dixi, ut sequitur, salutatis prius, ut fieri soles d. Rectore, Decanis, procuratoribus et viris — omnium Ordinum spectatissimis.

Contra spem expectationemq meam ad sor comitia nomen meum delatum est, ut absentia a superis Deputatorum comitijs extraordinarijs reddar rubr. in eam rem missi significatum est instrumentum denunciatorium, in quo unum crimen continetur, quod absuerim, sed tribus circumstantijs — aggrauatur, quod saepe alias absuerim. quod ab apparitore prono — nitus fuerim pridie; et quod sors ipsa comitiorum semel etiamq bis eundem copiam mei faciendi recusarit. Ad quod dum Ego breuiter respondeo, quaeso pro vestra benignitate diligenter attendite, similq meminerit vos seruare omni odio aut amore, quidem esse debere. Ast ne quid incogitanti — missi forsan excidat, quod cuiquam animum aut aures offendere possit, neve inter dicendum, ut fieri iam consueuit malo more, me contingat interturbari, ex scripto recitabo.

At primum fateor crimen, si crimen est absuisse. Nec est nouum Officiarios nonnunquam abesse a comitijs, sed istud nouum est et factum, in audito — res nisi reos conuinceres et rebelles saepiusq ante admonitos indicta causa damnari et plecti. Nego vero et pronego me pridie aut postridie missi hora circiter 2a aut ab apparitore, aut a Janitore, aut a quoquam scholastico, aut ab vllo famulo, alterq aut meo fuisse admonitum. Deinq testor me de comitijs illis deq causa comitiorum nihil quidquam resciisse. Nego quoq et pronego me, ex quo etiampl. d. Rector Magistratum gessi, unquam absuisse, sed — omnibus comitijs tum extraordinarijs quam ordinarijs interfuisse. Quinq re — non alter esse missi velo testes, quam vos omnes sap. Decani, procuratores et

quam Acta omnia ipsius D. Rectoris manu subscripta quæ consignavi. Amplius dico, me toto decennio, ex quo officio scribæ defungor, non absuisse bis, nec unquam absuisse pronuntio. Testis q etiam esse misi volo omnes et Rectores et decanos et procuratores qui ante vos fuerunt. Restat 3us caput defensionum, quod coram me fuisse recusavi. Revera hora circiter 2a consuetissa ab opportore Lysire admonitus q me a vobis expectari. Miratus sum, nec potui me temperare quin suspicionem ibi recominus, quod iam bis terve admonuisset me hora ipsa comitiorum solummodo, a vos ipsi nemi misse potuisse quod apud vos publice de eo conquestus sim. Contrium dixi me esse in procuratu ad gravissima et urgentissima negotia quæ differre non poteram, omitosq me velle vos, uti me excusatum habuistis. Iterum me convenit, cum essem in via, idemq monui et addidi, ni vicem, vos aliquem nominatorem qui conficiendæ excipiem. Respondi nisi esse male, id q ita fieri solere absente scriba. Et certe id fit quoq apud omnia tribunalia; imo apud curiam ipsam parlamenti, ubi longe graviora negotia tractantur: si enim contingit aliquando absque scriba, emorari solent amanuenses, nisi adeo ut necessaria scribæ ullius præsentia ut non supplere possit. Quam vero legitima sit absentia mea excusatio, nemo non agnoscet qui attenderit. Privato negotio misi necessario curandum fuit condicta hora ipsa secunda qua expector et ita expectabar ut sine me nihil agi posset. agebatur enim de salute vel bonis dispendio omnium fortunarum Gallis meæ in lite quam meus filio patri plusquam nonagenario exciderat, qui operam meam non potui denegare. Et ne vos moror, circumstantias alias præterito quæ ad secreta familiæ pertinent. Non fingo litem istam, personam ambabus et proximi non iniuria commoratur apud me a duobus mensibus et in ea re totus pene fui ab eo tempore. Eadem die monitus fui latum a prætore urbano sententiam contra Nationem Gallicanam in re Nunciaturæ, cui etiam negotio me curare oportuit et patronos consulere. Itaq ab istis occupationibus vix tantum hora sequinta quæ obiiciam fabri Sup. Decanum Salus. facultati aquo intellexi quid rei fuerit esse in Comitiis. His ergo pietas prævisis et excusationibus legitimis confido vos absentiæ meæ veniæ et veniæ rationem habituros. a Scholastico qui nunquam absum a schola nisi simul non solet absentia exigi excusatio, quia non citra necessitatem abesse præsumitur. In gor orbe nostro Gallicano non aliter quam Maurorum vel nigrorum boni bene sinebant et humanius. quod si tamen in aliquo vobis peccasse videor, malo peccatum confiteri quam pertinax videri. Itaq duo postulo a vobis. 1. ut absentia mea gratam accipiatis q excusationem habeatis. altenum ut qui scholarum portitor sim, si me non recipiatis ad ipsa scholarum primatum. clericorum officium ministrum relinquam, cum fratres qui in sodalitio collegio manent, curamque

1671

ne dimicet aut ille pigritiæ aut ejus ignorantiæ nugas probare possimus. quæ
sit si vos pro gradatia vestra statuetis, æqui bonique consulet —

Excepit M. petrus de Lenglet Syndicus reiq indignitatem demonstrans, miserrimos
enim fore Officiarios si ita cum iis ageretur et si e nutu et negligentia Bidelorum
penderent. non æquum esse videri virum de Academia bene meritum et honorificen-
tissimis functum Numeribus tam præcipitanter vigilare. sibi tamen videri rem maturius
examinandam, interim standum latæ sententiæ.

In hanc rem decani cum suis facultatibus deliberare, deinde consilia et
deliberationes in unum conferre, et demum aliquos nominare deputatos,
Theologi M. petit-pied, Jurisconsulti D. Doujat, Medici D. le Moine
imo et e facultate Artium nominare M. Stephanum Simon picardiæ Nationis
procuratorem, quod hactenus inauditum, qui inquirant in rei veritatem et adjecerint
Comitia generalia reformare, interim manente interdicto. Procuratores deinde cum
cum suis Nationalibus aliquot habito consilio, negare posse se proponere quidquam
statuere cum consultis suis Nationibus, quas non esse commodum de loco et tempore
consulere. habituros se Comitia postridie, et quid sanctum ab iis fuisset, relaturos
et cum iis Rector concludi, sic nulla de die Conclusio lata sine ullo negotio.
Nihilominus decani adscito Notario suam ejus Conclusionem edidere.

Tria alia negotia proposita, 1. de provisoris Justitiani Resignatione seu
potius adoptione. 2. de M. Guill. Guenon primo apud Brylaco Bellonam
professore qui falsum testimonium Studii Medicinæ apud se gradum dedisse
dicebatur. 3. de quodam temerario Repetitore, nomine Boivan qui in aula
Collegio, propugnante Sabbatinam filio D. Claudii Primarii Ministri apud
Charentonium, filium laudasse quod ex tam egregio patre natus esset qui tam
eleganter tamque bene pro sua Religione scripsisset. deinde salutato professore
M. Guill Guenon. ejusque D. Claudii ita salutasse, ut disseruit illustrissi-
mum Collegii primicerium. de his tribus capitibus a Nationibus in iis
Comitiis nihil est deliberatum. itum deinde ad aedem sacram Carmelitarum

Postridie ejus diei habita sunt Comitia facultatis Artium hora 10. matutina.
in quibus tria capita supra exposita venerunt in deliberationem. quoad
primum, nempe de receptione ad sacramentum provisoris Justitiani, placuit
dissuti ob interruptionem nundinarum Magistri significatum prodire, arcendi adopti-
vum a provisore exercitum statutis Collegii repugnare. placuit quoad rem
D. Guenon professoris Brylaco-Bellonari amplius inquiri. quoad 3um —
Deinde decretum prodictum Boivan ex albo Magistrorum in Artibus
deputatis inquirendum in popularem et strictius audiendi partiendi ita

die veneris —

et si magistri sui in Artibus
si non ab omni gradu in
perpetuum arcendum.

† Eodem die ij hora prædicta Artium facultas lecto palam libello supplici qui paulo ante finem ad Emplos. Nationum procuratores et rectorem Nationum procuratorij et nõe totius et traditionis Eodem die, in quo dam maledicos obtrectatores qui D. Rectorem quasi coram iudice insimulabant. Postremo res Scribæ proponitur. Syndicus de repetijs quæ

rectorem Nationum procuratorij et nõe totius et traditionis Eodem die, retulit prius se habere rationes conscriptas absentiæ a comitijs,

ægri de instaurando scamno prius fodere, et suscriptus atq; a Joanne Bignot pleb. eiusd. D. traditionis alumno oblatus, insuper postulante nonnulli forte ex discipulis

Eodem die, retulit prius se habere rationes conscriptas absentiæ a comitijs, sibi illas videri omnino validas, nec obstare quidquam quominus ex tempore

humaniss. primum gratias sibi omnib; audito prius de more Syndico, viros qui inquirant in rei veritatem ad summum intra octo dies. De

habitaq; prælectione singulas Nationes mature deliberare, annuit prudenter veritatis iudicat rem ita in singulis Nationibus deliberatum: in Gallicana

Eadem die, petitioni annuit duos omnino placuisse ut ex tempore restituatur. in picardica, ut ne

studio professores apud eos impetrent pro uno labori, altero apud se capiat debeat, et statuit. Suppliq; ad examen admissi. atq; ita pro tempore D. Rectore constituto fuit, et subscripsit. Nicolaus Marguerie cum procuratore rem intra octo dies confecit.

In Normannica, ut in Gallicana, ne uno quidem refragante: In Germanica, reponente D. Heffelman, ducum actum est de Scriba,

cum eo mitissime et humanissime agendum. Imunctum procuratoribus ut eodem die post meridiem Comitijs Rectoris id notum faciant, tale q; ipse significent facultati Artium Sententiam ejus a D. Rectore constitutæ

Die 20. eiusdem mensis Alexander le Barbier Licentiatus Horlogius et procurator venerandæ Nationis Normanicæ contulit officium parci Nunciij de Leigle diocesis Guil. Boinia pro ejusmodi officio Catharinæ le Cerf viduæ Martini Duval, ex ta contractum 12 Junij apud Quippin et levatum.

Die Sabbati 27. Junij hora decimâ matutina habitus fuit apud Mathurinenses prælectionis facultatis Artium extraordinaria Comitia † in quibus duo fuere proposita capita

† aliq; frequentissima,

deliberationis de duplici restitutione in integrum, nempe D. Boileau et Scribæ Universitatis. Quoad primum quidem facta a D. Rectore disputandi potestate, prædictus Boileau dixit se prioribus Comitijs contumaciæ reum factum et indicta causa damnatum se sedere apud eumdem D. Rectorem et prælectionis Artium facultatem, ut hujusmodi absentiæ suæ a comitijs ad quæ vocatus fuerat, hujusmodi criminis quod sibi impingitur, rationem reddat fidemq; faciat nisi ageretur malo animo, sed promptitudo et mentis præsentis lingua vitio vocis illas emissas, si fuisset Illustrissimi Ecclesiæ primatis. Quod autem scholasticus Isaaci de St. Fort regis propugnatis patrem Hugonotos Calvinistæ ministrum his verbis non compellaverit, retulit scribæ quæ ad finem præfatus est, ista nempe. Omnes ad disputandum adhortatus est tenendum memoriæ nominis patrij. Quod si de Catilina qui contra patriam pugnans fortiter victus occubuit, ab Historico quodam elegante dictum est, pulchre id pro patria obiisse; ita qui parentis tui scripta legunt, dicunt, pulchre hi-

profide. Quibus verbis subuenisse se dixit supra allata aliud cogitanem. cotibus veniam deprecatus est, postea se seu vore seu scripto vbi & quando ob Rectorem mentem supra sinceritate sua fidei apoturus. Audito in hanc rem procuratore fisci, & quod predictus Boilvau contumacia solummodo damnatus esset & indicta causa, dicta vero perpetrata partim excusasset, partim otium veniam postulasset, — literae pergere vt remoueretur sententia aduersus ipsum lata die 14. Junij ab Artium facultate, atq in posterum vt patere aditus ad Gradus facultatis Artium, sa tamen lege ne in primo Actu publico qui celebrabitur apud Bellouacos, — ipsum verbis quae in Libello supplici continentur, mentem suam aperuit, atq — ita palam Academiae satisfaciat praesente Scriba Vniuersitatis, qui ejusdem scripta coram deferat in Comitijs publicis, singulae Nationes maturis habitis deliberationibus prefatos Procuratores ita retulerunt, Gallicana quidem & prius dicta predictum Boilvau excusatum habere & in integrum restituere, dummodo in Actu publico apud Bellouacos suspicionem a se haerentem omnem amouerit & satisfaciat iuxta Hyndiri postulationem. Normanica vero & Germanica ad tres mensses rem distulerunt. sed cum prioribus duabus — concluserit D. Rector.

Quo ad Scribam vero qui ob absentiam a Comitijs Extraordinarijs deputatorum Vniuersitatis apud Amplss. D. Rectorem die 13. hujus mensis Junij habitis suspensus fuerat ab Officio donec absentiae rationem reddidisset, audito primum ipso in Comitijs Generalibus die 18. eiusdem mensis apud Mathur. habitis deinde facta absentiae legitimae fide per viros clarissimos DD. Doye Artistarum Nauarricorum Modbatorem & Rade Collegij Cromar. primarium; audita quoq & consignata ipsius Apparitoris per quem praedictus Scriba ad Comitia extraordinaria diei 13. Junij vocatus fuisse credebatur confessione. Audito praeterea super his pro curatore fisci omnes & singulae Nationes eundem Scribam indicta causa damnatum, dicta absolutum vnanimi suffragio pro suo procuratore restituerunt in integrum & restitutum voluerunt.

Die 4 Julij habitis in prytaneo-Bellovacor comitijs Ordinarijs de expeditorum Universitatis quibus omnes deram et procuratores cum d. Rectore et officiarijs intuerentur, 4. Supplicarunt pro hac Nominationis ordine. le Denois Clericus Carnotensis, Franciscus du Bois Bellovacus, Jacobus Gontier plur dioc Lexovien. Franc. de la Morliere dioc Ambian. Jacobus Gelley Clericus Rotomag. Joan. le Maire plur dioc Laudun. Supplicante pro ipso d. Rectore fratre eius. propter infirmum valetudinem, Carolus Maillard Clericus Ambian. qui omnes exceptis le Denois in eius testificatorijs litteris aliquid deficerent, admissi sunt.

2. Supplicauit M. Jacobus le Vasseur Sortis Cardinalitius quartae Classis eiusdem Collegij intra pauca menses vacaturam sibi adjudicari iuxta Contractum a Sortis cum M. Philippo Pourrel Gymnasiarcha initum. Vocato ipso d. Gymnasiarcha nec comparente licet ei denunciato itidem vadimonio, stetit pro M. Francisco de Bonamour Emeritus litterarum humaniorum professorem praesente causante sibi litem esse in curia cum ipso le Vasseur et aliis Sortis Cardinalitijs ideoq; non posse ad duo Tribunalia se sistere, audito procuratore ipsius placuit, quoniam id de quo agitur nihil habet commune cum lite pendente in Senatu, praedicto le Vasseur iuxta libellum supplicem satisfieri.

3. M. Philibert Professor Philos. apud Montem acutus Supplicauit ut a dicti sui postulationis in altercatione Actionis Gallicana aut Germanica insolutus admissus. id q; ei concessum.

4 quoad litem inter dd. Cohades ex una, et Courtin et Colon ex altera parte interuolentem indultum est spatium octo dierum ipsis Courtin et Colon, intra quod tempus Instrumenta, Acta q; et adjumenta causae proferant.

5. placuit libellum supplicem supremae Curiae porrigi contra eos qui adhuc est Eduardum Omoloy. apud praetorem urbanum litem intentarunt et ab vrgitate sumptus impendi. Item rogari dd. Cancellarios ne deinceps ad Examen suum eos admittant quos Universitas prohibuit.

Porro in hisce Comitijs suffragia ferre recusarunt Super. Sanctitatem datam imo per Arrestum parlamentarium denunciarunt se quidquid in iis fuisset statuebatur, se vrgitus et inane habituros. per eundem vero postularunt 1. parem Senatusconsulti an. 1654 et 1657. deinde vt d. Rector Generalia Comitia indiceret in quibus de restitutione dd. Boivin et Stiba agebatur, ferme se non passuros Scribam officio fungi. qua in alterationem assumptis duabus Sortis, vt videbatur se nisi promouere responso ad d. Rectore accepto e Comitijs discessurum.

Die Dominica 9. Julij iuxta ad quod a prorlara Artium facultate decretum fuerat in suis Comitijs Generalibus die 27. Junij proximo elapsi apud Matturinenses habitis Ego Scriba vniuersitatis cum Ampl. D. Rectore interfui — apud in Aula Maiore presbyterij Bellouaren Actui publico quem pro laurea Artium profitebatur Joannes Carolus Marquette Laudunensis Arbitro Mr Oliuario Herault Baccalaureo Theologo et publico professore vbi Carolus Boliuau Bellouacensis prorlarus facultatis iussis obtemperans palam et publice coram frequentissimo consessu antequam vnam ex positionibus impugnare aggrederetur, hac multis verbis de sua Religione professus est Catholica Apostolica et Romana, rogauitq; Auditores meminissent se in eadem loco cum in Actu quem Sabbatinus vocant, contra Claudij Ministri Charentoniani filius disputaturus prodiret, patrem ejus Latina compellasse de quo, quia contra patriam pugnans fortiter scripsisset, ab Historico quodam dictus fuit, pulsse si pro patria reddidisse. Illud q; Dictus Claudio adolescentis parenti accommodasse, minus qui scripta legunt contra fidem Catholicam, dicunt, pulsse si pro fide. porro ne filium ne parentem nosse. adeoq; cum verba illa emisisset, si iussisset illius Ecclesiæ princeps, ne de illo quidem cogitasse, sed id factum artis lingua mentem procurrentis: his vero prolatis statim subiunxisse corrigendo quod inconsultè emisisset, si iussisset inquam Clarissimus Pontificis professor. Quæ cum ille non minus sinistrè quam eleganter protulisset, visus est omnes ex Auditorum animis suspectæ fidei scrupulum euulsisse, eorumq; exoptatos ex desiderio sanxisse. Quod Ego Scriba Actui interesse iussus et verba dicentis excipere testor omnibus quorum interest aut interesse potest.

Die 6. Julij Mr. Stephanus Simon Baccal. Theologus fidelis piæ dominæ Nationis procurator contulit officium Nouum ordinarium pro urbe Abbatisvilla dio. Ambian. iuxta Contractum initum cum Petro Cheron Cuius participes apud Aurelianos et Dnos Joan Notarios Regios die 27. Maij 1671.

Die 9. Julij habita sunt in prælio Bellouaco Comitia extraordinaria Deputatorum Vniuersitatis, quibus cum D. Rectore interfuerunt ornatissimi Procuratores Franciæ, Picardiæ, Normaniæ et Germaniæ. Et de his negotijs actum. 1. reddita pro Syndico ratione eorum quæ a se gesta circa negotium D.D. Gueron, Dennel et Montesquieux placitum ad rei decisionem pro Deputatis primo quoque die litteras testimoniales et Chirographa recognitæ admotatis et præsentibus partibus, et vocatis conuocetur Artium facultas et ad eum reseruatur.

1671

2. D. Rector exposuit sibi venisse in manus duas litteras seu potius famosos libellos recenter editos ab aliquo male fibriato homine, Oratorij Sacerdotis nomen falso assumente, contra honorem Magistratuum Curiæ parlamentaræ nuperq; rogatis & super ea re sententijs, id oneris Syndico demandatum vt in Autorem seu Autores diligenter inquiraat, & ad Comitia referat.

3. de negotio M. Laurentij le Brun Hiberni qui contra sententiam a Deputatis Vniuersitatis latam, nihilominus in Actibus priuatis & publicis se prostat Examinatorem, placuit ipsum nominatim excludi & priuari suis Academicis atq; Apparitori constantissimo Nationis inferiori re vlla ipsi insignia suppeditet, sub poena interdicti, neq; cuiquam alij nisi qui ab Ampl. D. Rectore probatus fuerit.

Die 13. eiusdem mensis in Comitijs Generalibus Mathurinensibus extraordinarijs habitis rata ad quod postularant sapientissimi Decani Superiorum facultatum, actum de restitutione Scribæ in integrum, expositumq; ab Ampl. D. Rectore deprauationem eius si qua fuit contenta die 13. Junij non eo animo confictam fuisse vt propetua foret, sed vt ipse qui iussa DD. Deputatorum detrectasse aut contempsisse videbatur, officij sui admoneretur & si ratione absentiæ videbatur, culpabilis inueniretur; serius restitueretur si absentiæ legitimo comptus daret testimonium. facta autem a se diligenti inquisitione, auditisq; comptibus testibus reputum omnino fuisse innocentem, hinc habitis apud Mathurinenses die 27. Junij Generalibus Comitijs prorsus facultatis Artium vnanimi omnium Nationum consensu & iudicio fuisse restitutum & absolutum: itaque iam nihil esse quod agat in hanc rem protelet. Contendentibus vero Decanis nominatos a se Inquisitores qui nihildum confecissent, spatiumq; vnius Hebdomadæ petentibus ad inquirendum: procuratoribus autem Nationum contestantibus plus esse temporis a morte indultum quam par erat, litumq; semina ab ipsis DD. Decanis iactari si se suarum Nationum iudicio stare, quod ab ijs decretum est, ijsdem confirmare, D. Rector cum ijs contendit, vltro tamen pollicitus est se die Lunæ quæ erit 22. Julij hæc ita postulanti Decanis Comitia habiturum, & sic discessum.

Die 23. eiusdem mensis habita sunt in prælio Bellouaco extraordinaria Comitia Deputatorum Vniuersitatis, quibus cum Ampl. D. Rectore interfuerunt M.M. Claudius Morel Theologiæ & Joannes Doujat Decretorum Decani, item Picardiæ & Normaniæ procuratores Syndicus & Scriba eiusdem Vniuersitatis ad deliberandum super famosis quibusdam libellis contra honorem Magistratuum nuper editis et in vulgus sparsis. postquam ergo recensuit & retulit & exposuit D. Rector aditos a se Magistratus frequenti procedere Academiorum consuetudine

atque apud eos quanta fide et sinceritate gestus, sic etiam academiam et academicos esse
Ne quid autem suspitionis forte eorum animis, quibus pretium esse delegantur accuratam
et solertem quanta certe adhiberi potest in investigandis et detegendis Authoribus, tam
ipsis et Magistratibus quam universae Curiae Senatui parisiensi atque adeo toti Regno palam
fuerit et probatum, ne omnibus patuit, quae ratio ista prosequendae famae virorum
illustrium Academiae deferendi et explicandae debeat. Quam in rem postquam
maturae deliberatum est, promissis a dd. Morel et Dougat contestatis ante
denuntiationibus, ne quid iuris Artium facultati ex sua praesentia accresceret
habita ratione pacis et boni publici ac Sistentibus, placuit omnibus Monitorium
instrui et expedire; priusquam vero promulgetur, iterum Magistratus ipsos
adiri et illud eis communicari. Praeterea placuit adire dom. de la
Reyne politiae praefectum rogarique ut prae sua singulari sagacitate et
prudentia quas habet expeditissimas rationes Academiae suppetitare
velit. Insuper d. Rector publicum legit Instrumentum senatus hac ipsa
die et hora sibi significatum nominibus dd. Morel, de Loy et Peyton
de anonymo Theologiae, Iuris Canonici et Medicinae sibi Rectori et Artium
facultati valde injuriosum, in quo haec verba continentur inter cetera.
Qu'ils protestent de prendre a partie le S. Recteur en son propre et privé
nom et tous autres qu'il appartiendra tant pour les contraventions par eux faites
aux Arrests de la Cour de parlement, Reglemens et Statuts de l'Université
que nommément par exprès la faveur de quelques Maistres Artz
soupçonnez d'estre Auteurs ou complices de plusieurs libelles diffamatoires
et injurieux a la dignité de Messieurs les Magistrats, la division ayant
esté formée a dessein entre les trois facultez superieures et la faculté
des arts dans l'espérance que les sçavans docteurs desd. trois
facultez superieures ne pourroient sans préjudicier a leurs droits et avoir
usage de l'Université prendre aucune connoissance des dits libelles et de plusieurs malversations de très grande
conséquence que l'on a dit avoir sceu a quelque particulier par aucuns
de la faculté des arts et pour une partie desquelles ils auroient été deuement
ordonné qu'il en informeroit et auroient a cet effet nommé des Commissaires
lequel arrest est sans exécution jusques a présent par la faute desd.
Sr. Recteur, pareequ'ils protestent a l'encontre de luy requis de la faire
dont acte. Interrogati autem praedicti dd. Morel et Dougat an
Instrumentum istud subscripserint, aut illius inscriendi provisionem et mandatum
illicite mandarint, negarunt se quidquam de eo audivisse, nec

attestatione adiuncta D. Rectori quasi sponte sua denunciata. Cuius responsi
et rei publicæ consilio libros dari postularunt ornatissimi procuratores
Simulq; adiecerunt denunciationes a bidellis de die facta contra facultatis
artium Iurati et Scribæ Universitatis institutiones factas contestati sunt.
Et cum iis D. Rector subscribendo concessit.

Quod eodem anno die 30. mensis Julij habitis apud Maturinenses prorlara
facultatis Artium Comitijs extraordinariis verba fecit Amplis. D. Rector
quod cum nuper, nempe die 23. eiusdem mensis Julij haberet in prælo
Bellovaci Comitia extraordinaria Deputatorum Universitatis ad deliberandum
de ratione ineunda modoq; detegendi Autoris seu Autorum ex[illegible]
Conciones quarundam litterarum non ita pridem contra Magistratuum
honorem et famam sparsarum, sibi significatum fuisse per Robertum Pepin
maiorem Apparitorem salubrium facultatis Instrumentum nominibus MM.
Claudij Morel, Michael Delos et Dionysij Puylon Theologiæ, Juris Canonici
et Medicinæ Decanorum conscriptum, quo inter cetera iubebatur M. Cæsarius
Legrain du Boulay ab officio Scribæ artium, ni faceret, reus diebatur lasæ
Curiæ ob violata Senatusconsulta et Statuta Universitatis, denunciabantq;
prædicti Decani se contra ipsum Rectorem et actores nominatim et tanquam
contra fautorem factionis cuiusdam Magistrorum in eo tribus an Autorum an popularium
Concionum suprædicti scelerisq; atq; adeo non soli sibi ineundum esse istud
Instrumentum sed et toti Artium facultati, quasi ipsa sinu suo complectatur et
fovat homines eiusmodi, postulatis in hanc rem Nationum sententijs et audito
procuratore fisci qui dixit sibi videri duplex actionem duplicis nomine intentandam
unam Amplis. D. Rectori, alteram facultatis Artium, omnes et singulos Nationis
repetentibus suis Procuratoribus unanimiter respondentibus iniuriarum sibi et D.
Rectori illatarum reparationem procurari, atq; fieri duplicem actionem contra
Decanos superiorum facultatum institui, unam nomine proprio D. Rectoris
alteram nomine facultatis Artium: ad istud vero negotij adornandum
et prosequendum Gallicana Natio MM. Joannem Doye Artistarum
Nauarræorum Moderatorem, Joannes Hersent Graduatum Collegij primarium
et M. Antonium Bonenfant professorem Cardinalitium Tribus
Bituricensi Decanum nominauit. Normanica DD. Roullard et
du Hamel pijs professoribus clarissimis, qui cum suis et aliarum Nationum
Procuratoribus rem istam curent.

In eisdem Comitijs M. Petrus de Lenglet Syndicus exposuit negotium M.
Guillelmi Guiton in prælo Bellovaco pijs professoris celeberrimi, quod

occupatam diu tenuit facultatem actum, cuius deputatos omni ex parte iam instructa
et quanta fide et diligentia fieri potuit, illustratam et opibus pretium esse nunc iudicando dirimere
in eo vero haesisse difficultatem an praedictus Guenon philosophiae studii apud fe-
cisse testimoniales Josepho de Montesquieu Burdegalensi expedierit,
an quis alius eius fabricatus sit quidem datas 5. Sept. an. 1670. porro compertum
tam ex relatione peritorum artis scriptoria, tum ex fide testium locupletissimorum,
tum etiam ex M. Nicolai Dennwair confessione nihil a praedicto Guenon peractum
sed expeditas ab ipso primum litteras testimoniales Josepho Montesquieu Nepoti quondam
Curionis d'Auteuille discipulo nempe quondam ipso; ex Montesquieu vero factum deinde
Montesquieu, additis syllabis De et ieu additoque quoque vocabulo,
Burdegalensem aliena manu. Compertum similiter vitium quodcunque et praedicta-
rum litterarum artifice factum M. Nicolao Dennwair primo olim professore
necnon huius Academiae Rectore, qui corpus illarum triplici chartula manu
propria exaratum confutavit, quarum uni subscripsit praedictus Guenon 5. Sept.
an. 1670. alteri M. Des Fresnes in monte Acuto Professor, a quo partae
studii sex mensium testimonium pro ipso de Montesquieu Burdegalensi habuerit
5. Septemb. eiusdem anni; testium Dno. Norman Gymnasiarcha praeclaro
Bellovaco die 9 Jan. an. 1671. relatum. postremo compertum Josephum de
Montesquieu Burdegalensem sub praedicto Guenon nunquam studuisse, quod et ipse fassus est.
sub ipso Desfresnes, nisi identidem audiendo et praelectiones, tum e Repetitore
utebatur; adeoque omni ex parte litteras illas vitiosas esse et falsas. Hisce
expeditis, tales fuisse sententiae Nationum. Omnes quidem unanimiter M.
Guill. Guenon absolutum volebant, omnes quoque praedictum de Montesquieu
ab adepto ex supra memoratis litteris testimonialibus Magisterii Gradu
decretum. Quoad praedictum vero Dennwair, Germanica illi volui ignoti-
ob dignitatem Rectoriam quam habuit. Normanica omni eum honore Gradu
ex nunc privarunt nisi intra tres menses innocentiam probaverit. Gallicana vero pirardica
hominem sceleris convictum et contumacem; falsi reum omni Gradu privatum esse
volebant: et ita his duabus conclusit d. Rector.

In isdem Comitiis supplicarunt duo Baccalaurei Theologi aientes se in libro
Quaestorio Nationis Gallicanae inscriptos, a Censore eiusdem repulsam passos quominus
in suo libro inscribi curarent, quasi non fuissent admissi in gremium praedictae Nationis
ad hoc Censor. ea lege admissum utrumque si nisi decessent eorum litteris
et conditionibus requisitis. uni vero nempe M. M. Olivario Jarbo parent
aetatem decessisse 30. annorum quae ex Statutis Regiis et Decretis ipsius Nationis
requiritur in Baccalaureis ut admitti possint. alteri professionem Ma-

† ipsiusq; Josephi de Montesquieu con-

† atq; ab omni probro et criminis suspitione immunes esse censuerunt &.

1671

actualem, qui solo nomine admissus fuit. Deliberatione super his habita Gallicana
Natio statuit Regijs ejus auctoritatem disputationi istius. picardica nisi retenta.
Normanica et Germanica professorem admittendum cum professitebitur, nec statum
alterum non obstantibus statutis admittendum censuerunt, et cum his conclusit D.
Rector. Cui conclusioni protinus interfuit Mr. Joannes Boye et tristitiam
Navarricam primarius censor Gall. Nationis nomine publice, ne rata
haberatur.

Supplicavit quoque et exposuit Houmain de Conrbeville prior de Tombis
Discipulus D. Cosade pridie professori in philosophia, petitque sibi disputare quod
propter brevitatem dicti fractionem lectionis physicae et metaphysicae scripsis exscribere non
potuisset. placuit omnibus et singulis Nationibus cum praedicto supplici dispensare
si legitimum impedimentum corporis testimonium protulerit.

M. Eduardus Omoloy Nationis Germanicae procuratorem agens postulavit decerni
ut sibi procuratori reddatur a Quaestore dictae Nationis rationis actus et
expensi. Contra M. Michael Thomas interfuit ne quidquam quod ad Nationis
consuetudinem publicam, inconsiderate, quidquam dixit non fuisse annotatum. contra
non solere rationis reddi deputato procuratori vel successori qui propediem
legendi ejus officium negotio consulto Nationis ita respondebum. Gallicana
ad Nationem ipsam Germanicam negotii decisionem remisit, ut praeter id quod sua
consuetudinis est picardica et Normanica postulati rationem habendam esse censuerunt
et ita concluserunt.

Postremo audito procuratore fisci quod contra statuta et decreta praelatae
facultatis Artium perpetuo a plurimis pridie professoribus qui ante Kalendas
Augusti discipulis suis brevium philosophiae testimonialis expedirent litteras,

† de quibus procuratorem quaerunt

Die 1. Aug. habitis in pratello Bellovaci Comitiis ordinariis deputatorum
Universitatis quibus interfuerunt D. Rector, procuratores, Syndicus et scribae

Die 1. Aug. hora 2 pomeridiana habita sunt in pratello Bellovaci Ordinaria
Comitia Deputatorum Universitatis, quibus interfuerunt cum D. Rectore et M.
Claudius Morel Horologius, Michael Delay Decretorum, Dionysius Pinyon
Medicinae facultatum Decani, Franciae picardiae, Normaniae et Germaniae
Nationum procuratores, Syndicus et scribae; sed praedicti Decani auditis supplicibus
instigante D. Rectore e Comitiis retrahuntur. 1. autem auditi sunt supplices pro
literis Nominationis M. Leonardus le Neure Pbr et Ambian. pro his
le Febure Clericus dio. Tarbuensis, Jo. Gauci clericus Bellovac.

Gabriagius desvignes Clericus Cenoman. petrus Hubrissier Regianus dioc. Ambian. franciscus de Hangest Ambianus, franc. Dangels Clericus parisinus. Nicol. le marquant parisin. diacon. Nicol. Luzard parisinus, Thomas du Rivet Clericus Laudun. in Hirl. Barral. Josephus de Montorson diaconus parisinus. franc. Brunetal pbr Rotomag. Henricus Marie Clr. Rotomag. Martinus Boul pbr Cenoman. Antonius Darroignee pontisarensis, — Mirsault parisault pbr Meldinsis, Carolus Ruault pbr Rotomagen. franciscus le Noble Ebroicensis, franc. Le Roux pbr Constant. Herbaldus Jarry Clericus Cenoman. franciscus Bouvio Clericus Cenomanensis, Dionysius poulain pbr Lexovien. Joan. Morry Clericus Cenoman. Josephus Gordouin fulgerianus pbr d. Sagiensis, Renatus du mans pbr Andegauen. Carolus Gailley Noviodunensis, Lud. de Lelée pbr Cenoman. Joan. Dehys Clericus Constant. philippus Gautallier pbr Lugdun. — petrus Isnard pbr. Tolonen. franc. Coussy pbr Suession. Claudius Oulry — Clericus Catalaun. Olivarius Jacobus Larent parisinus in Hirl. Barralaurius, et admissi sunt post discessum decanorum.

Deinde supplicauit eth. Joan. Numan Hibernus asens fuit esse morem in Nac Constantissima vt die 1. Aug. nouus Quæstor antiquo succederet, et vbi electus in successorem petijt hanc electionem confirmari. Deinde M. petrus Gabiole eiusdem Nationis procurator electus matutinis horis presidente M. Jo. Mercier Gymnasiarcha Marsiano et antiquo Procuratore, petijt assignari sibi locum ad comitijs deputatorum liberijs eth. Edwardum Omoley qui etiamnum in ijs sedet, recedere, cum ea sit consuetudo Germanicæ Nationis vt post quatuor menses actionis fiant electiones et continentibus et singularibus, nunc vbi recurrant vices continentium et quorum tribus electum se profitetur. Interrogatus vbi an ad tangam eth. Marcelis Nouus arrepserit affirmauit. Quod latus ab ipsa Natione die 1. Aprilis proxime elapsi declarauit se subscripsisse quidem cum maiori parte suffragantium, nunc vbi ab ea discedere. Interrogatus quoque quid ita Omoley quamobrem se procuratorem gerat, dixit fasces sibi procuratorios a Natione sua prorogatos et quod munus procuratorium decreto Rectoris sibi delatum per quatuor menses parisius non gessit. Habita super ea re deliberatione et audito procuratore fisci visum est prædicto prorogationi standum et electionem eth. Numan in Quæstorem. et ita a d. Rectore conclusum.

Eadem die M. franciscus Sauvage procurator Nationis Gallicanæ admisit in Nouitium de Montfort Lamaury Leonardum Prevost iuxta Contractum die 10. Octob. 1664. apud Thury Notar. Paris.

1671

Die 8. etus. ch. franciscus Sauvage Nationis Gall. procurator virtutis officium Nunciij ordinarij de Barsurseine & Chonteramey et St Sale Joanni Vallot pro obitu Caroli Vallot patris dicti. Contracta inita apud Thuaryde St Jogn die 8. augusti anno

Eadem die ch. Alexander le Barbier Venlandus Normanorum Nationis procurator virtute Hugonis Noll Cleri Sagiensis officij Nunciij ordinarij pro urbe Sagiensi iuxta contractu die 27. July anni praxitis apud Cluppin Not Regnij initus.

Die eadem hora post meridiem 2ª habita fuit in prytaneo Bellovaco extraordinaria Comitia Deputatorum Vniuersitatis ad deliberandum de modo rationis prohibendi ne noua Doctrina quae nunc in uales rere incipit aut contraria aut non satis consona consuetis Scholarum Academicarum Doctrinae, Statutis Vrsitatis, Senatusconsultis et Censuris Theologicae facultatis, altioris ordinis ajat; iuxta id quod Illustrissimus Archiepiscopus parisiensis Antistes, quem ante triduum miserat pro Deputatos Vniuersitatis, a Rege denuntiauit. DD. Decani facultatum Juris Canonici et Medicinae postularunt in eam rem haberi Generalia Comitia Vniuersitatis in loco Maiorum ordinum extraordinaria, priusquam rite quidquam et legitimè fieri valeat. Ornatissimi vero 4. Nationum procuratores Artium existimarunt sese in negotio agi tantum de statutorum Academicorum observatione imperanda, nec opus esse Comitijs extraordinarijs ad deliberandum an observari debeant, post Remigialia Comitijs Octobribus Ordinarijs ijs qui frequentioribus, quam nunc esse possint rem istam proponendam; interim standum religiosissimè statutis autoritate Regia et Curiae confirmatis, Doctrinae antiquae peripatetica et Senatusconsultis; qui secus fecerint, aut alium Doctrinam seu publicè seu priuatim docuerint, ab Vniuersitate eiusque Gradibus et priuilegijs arcendos. Edictum omnibus Magistris, Doctoribus, Gymnasiarchis et professoribus ab Amplis. D. Rectore solenni programmate significandum, eiusque observationem et executionem Magistri curo demandandam, idque quantocius fieri placuit: et ita conclusum.

Die 14 Augusti habita fuit pro more Comitia apud Nationistas recipiendis et ad iuramentum admittendis Examinatoribus Vtriusque Examinis. Et B. quidem Marco tales praesentati, pro Gallicana Natione Claudius de Ault Bar Theologus et apud Marcianos professor. pro picardica Jacobus Williambourg Bac Th. pro Normanica Lud. Cadenelle Bac ph. pro Germanica Jacobus Kimmig. Sangermanianus vero isti pro Gallicana Franciscus Rungette professor in Marcianis vir procuratorius; pro picardica Jacobus Lullier Bac ph. Alumnus Sorbonicus pro Normanica Egidius Rousselet Alumnus Sorbonicus et Theol. Doctor in Harcurianis

per Germaniæ patronus transferendum Bartol. Hervet qui omnes admissi preter M. Jacob. Kuarry qui vnius tantum admissus vt scripto declaret se a causa M. Nicolaj Nonij desistere in Rectoris super ea re decretis acquiescere.

deinde M. franciscus Bonnyaud Baccalaureus Theologus dixit se consortium Baccalaureorum nomine expostulare quod in conclusione diei 30. mensis Julij proximè elapsi conscripta fuissent verba quædam a Scriba vniuersitatis, quæ nempe non obstantibus statutis, quæ sibi viderentur esse iniuriosa Baccalaureis quasi contempto vt essent statutorum: atq; idcirco postulauit illa erasi. Ad quæ Scriba. nisi ea posita malo animo nec animo lædendi quenquam, nisiq; se moueri quominus verba illa corrigantur si iniuriosa videantur; in dampnum transmissam ejus conclusionem prædictam ad d. Rectorem, vt videret an omnia sibi constarent, emendatum si quid emendandum foret. placuit Nationibus super ea re conflictis prædicta verba expungi, et corrigendis reponi ista. non obstante intercessione Censoris Gall. Nationis.

ambigua, Academiæ aquitatis iniuriosa et dignitati Rectoriæ repugnantia: ab

3. Supplicauit Philippus Anquetil alumnus Academiæ Cadomensis ob renouatum inter Academias fœdus nuper, gratum sibi conferri quæ aliis ante concessa est, vnius scilicet anni duntaxat in qua vniuersitate ponendi sub primo professore post confectos Cadomi duorum annorum curriculum. quæ supplicatio ab orbis Nationibus admissa est.

4 Supplicarunt duo honesti viri Angligena Mich. Joan. Bethan et Bonauentura Gifford pbri Vniuersitatis Duacensis alumni et Magistrorum scholarium in re Auditoria atq; in Collegio Anglorum quod Douacum vocant, eruditi. qui quod philosophicum Theologicum studium iamdudum ibi decurrerint sintq; paulo prouectioris ætatis quam vt in scholis juuenum philosophorum diutius versari possint, habita quoq; ratione afflictæ ab hæreticis patriæ petebant sese dispensari de curriculo philosophico et ad examen etatum admitti. placuit ob rationes prædictas et in gratium maxime Regionis episcopi indulgeri quod petebant.

† ab commendato Superiorum Curia principe

5. Supplicauit M. Franc. le fort professor in Brylao-Bellouaco pbri diœcesis Suessionensis assignari sibi Nationem Gallicanam in qua stipendia mereri possit. Audito in hac re procuratore fisci conclusum est a d. Rectore cum decimo in Gallicana Natione sedem habiturum et stipendia percepturum ab vo die quo primum dotem inscripsit libris conradi solum.

† quibus primum inde diebus precedentibus ab anno sua postulata fuisset possessione stabilem gradum et sumptus alumni obtinuit finem dirimendæ quidem, sed re ipsa vt vobis judicandum sua sibi tum aliis quæ plurimum quibus eadem lex pariter mota est, ad habitandum et contra ejusmodi partium primum adhuc ipsa Nouæ loca.

6. Supplicauit M. Cyrel Baccalaureus Theologus Suessionensis in loco M. Heron Examinatoris Candidatorum Artium e tribu Parisiensi Nationis Gallicanæ, iam ante suffectus auctoritate d. Procuratoris eiusdem Nationis. Supplicauit quoque M. Gaulier alius se a prædicto Heron absente suffectum. super quo negotio conclusum est Nationem ad tribus parisiensibus iudicium esse remittendam.

7. M. petrus Gaberel Constantiensis Germanorum Nationis procuratorum legitime postulauit asseri sibi dignitatem procuratoriam quam pri-

1671

sibi contributy detulissent. Verum quia rejecta eam soepius agitata et decisa esset
in Comitijs Deputatorum ac totiès auditus ideo haberet repulsam talesque ob vitiosam
actionem quam intentasset Ch.r Omolay contra Academiæ statuta, propter quem
etiam decreto Rectorio expunctus esset ex Academicorum numero cum suis Consortibus,
audito procuratore fiscali nonnullum Nationis standum esse decretis Rectoris eumque
nominatim ex universitate exulare volentem; maximè quòd in ejus Comitijs
turbas dedisset plurimas et Ampl. d. Rectori timere ac imprudenter obloquutus
esset, cum quibus nonnullis et Nob. d. Rector.

Die 20. Aug. Natio Gallicana apud Maturinenses vocalia officium magni
Nuntij Trecensis jocundo viro Petro Cossin vacans pro obitum providit eique
viri Michaelis Carpentier ejusdem ultimi et immediati possessoris pariter.

Die ultima Augusti habita sunt Comitia extraordinaria Deputatorum
Universitatis quibus interfuerunt dd. Rector et procuratores Nationum Picardiæ
Normaniæ et Gallicanæ, itemque M. Jo. Nicolai Gymnasiarcha Marcilianus:
actum ibi. de quodam negotio publico ad totam Academiam pertinente nimirum
de Contractu olim inito cum d. du Cheurel Academiæ Syndico. cum
fusè exposuit d. Marcilly Academiæ patronus hisce Comitijs præsens,
tandemque detulit ad litem quæ intercedit Universitati cum d. Cossier, qui cum
res suas angustiores videret, postulavit sibi licere agri clusitelaris partem
quam a quodam nomine Colas emptore fundi ipsi d. du Cheurel ab
Universitate traditi, distrahere in commodum creditorum. Unanimi
recta capita in Sc.o 22 Jan. 1669. contenta cognitore d. Hebert, quibus
prescribitur quid ipse Colas, quid d. Cossier præstare debeant et præstitare.
latam deinde sententiam a prætore Urbano 18. sept. ibid. item alteram 28.
feb. 1671. quas vocant sententias Ordinis: a quibus ad Curiam parisiensem
procuratur Universitatis. agi nunc de re amicè componenda. offerri veritati aut
pretium Contractus aut rescissionis facienda. tali autem fine ipsum d.
Marcilly ire ad eam sententiam. quem convenerat de passer arrest par
Appointé par lequel on infirmant la Sentence du 28. feb. donne et regle
peut faire préjudice à l'Université il sera dit que sur les deux du fond de
2.60 toises de place qui ont appartenu a feu et. du Cheurel et ensuite
a Colas et depuis a M. Cossier, l'Université sera payée par privilege des
lods et ventes a elle deus, arrerages de cens et rente, ensemble du principal
de la rente créé sur lad. place, sauf son privilege pour ceux manquans
sur les autres 100 toises mesurées dans la maison joignant ledit

cette fin ventilation sera faite de ce qui plaira sur le prix grand de la maison vendue ; a quel Vniuersité ostera ou deprendre le fond de la rente suiuant quelle a este reglé par le contract de 1639. qui est a raison de 20tt la toise ou quotisation en sera faite entierement eu egard au temps qui sera Vniuersité a ce pouuoir si bon luy semblera par hypotheque sur les dits biens dud. Collège ; ensemble pour ce de la ville et sur les heritiers dud. feu. dud. Feuvrier. Recta ab ipso d. Marshall tradictatis delecti qui quanti ordinarii debent fundy alle, dd. procuratores picardiæ et Mercier Gymnasiarcha Marchiani.

Die 5. Septemb. habita sua Ordinaria Comitia deputatorum Vniuersitatis, quibus in prælao-Bellouaco interfuerunt nim Ampl. d. Rectore Ornatissimi procuratores Nationum picardiæ, Normaniæ et Gallicanæ, absentibus vero dd. Decani, pro stedulas literas remorati. In qis autem Comitijs actum de qsq capitibus.

q. Supplicarunt pro litteris Nominationis Mri. Innocentius Marquois pbr Cenoman. Renatus Salin pbr Cenom. Carolus de fines pbr Bajocen. Renatus pontes pbr Cenom. Jacobus le Comte pbr Ebroicus. Franc. Chabaille Clericus Bellouac. Jacob. Sager pontisarensis. petrus Boulard pbr Cenom. petrus Adam Clericus paris. Stephanus Rolland pbr paris. Jo. Guyon Clericus Cenoman. Ludouicus Gouet Landunensis, Jo. Boilone Clericus Bellouacus, petrus Maubert pbr Ebroicus. qui omnes admissi sunt.

2 quia dd. Decani soepe rogati asserre claues arcæ ad sigillandum litteras Magistrorij in Artibus et Nominationum, nihilominus semper detrectarunt, operæpretium qsq visum est asserre curiæ libellum supplicem et postulare ut alicui claues asserre mandentur ad sigillandum prædictas litteras magno sigillo vniuersitatis, quibus quas litteras sigillo Rectorio munientur, pro ritemunitis et sigillatis habeantur.

3. ex. Joannes Numan Hibernus questus est sibi vim illatam et factam injuriam a Mro. Ysaia a Magnere in collegio Marchiano prohibitum qsq ab illo examinare candidatos in Artibus, qua ejus rei instrumentum exstare, provisum verbaley veram, per fr. Leyser Maiorem Apparitorem Nat. picardiæ recepitque die 24. Aug. placuit prædictos Ysaiam a Magnere nominatim excludi. 4 placuit nomine m. Eduardi Omoley procuratoris Gallicanæ diem dixi dd. Rectori et Jandoc proximi Kalendis Octobribus, vt rationem reddant gestorum qsq in rectoratu rationem suæ Nationi, sin minus contra eos actum vt quod iuris erit.

5. postulante eodem Omoley placuit ad. Rectore petere Magistratus impetrare Mri. Roberto Cuyer et Hugoni O Neel alijs previo iuris gradibus

1671

ad Deputatum Lugdun. Nationis a xx. Mensis Septembris

b. duo Lugd. Parisienses postularunt de platea quadam Librariis quam proprietas sibi adjudicari curabunt pretio 45000 aut 50000 forte librariorum, remittit de iure quod Laudimiarum petunt, ita tamen lege ne si pretium deveniat ad decimas, ratio habeatur pro tota portione. delecti in ejus rem Ornatissimi dd. procuratores provinciae Normaniae qui patrono consulant.

J. D. Darole Quaestor aerarii Academiae ita dixit, quae Madame de Ligne a remboursé une rente de 9560 et tant de livres de principal ala charge de luy en fournir le remploy en quittances des Officiers qui ont travaillé ala maison de l'Université: que ces quittances luy ont esté fournies, et qu'elle souffre pour plus grande seureté de l'Université approuve les quittances fournies parlesd. Officiers. A cet effet qu'on luy donnera une quittance de ce qui se trouvera avoir esté alloué et compté duesd. Darole.

G. M. Philbert Principis professor in Montano duo postulavit. 1. Ut a die quo solitum portulae Regentibus dari et redire Nuncium, ipsi gratificentur. altera, sibi Nationes Gallicanas adscribi cui nomen det. Quae de re ita deliberatum. Quoad primum, concessum est quod postulavit. Quoad alterum, quoniam Gallicanae et Germanicae Nationes deputati de finibus eruntisse dicuntur, placuit ante Kalendas Novembris ejusdem Syndico et Magistro ab Universitate nominatis rem ipsam videre, et ad ipsam veritatem reperiant, sin minus, liberum fore ipsi Philiberto, ni velit Nationi nomen dare et ita vicissim.

Die 19. Septemb. M. Alexander le Barbier procurator pat Normannorum contulit officium parvi Nuncii pro Oppido Orbacensi dioc. Lexoviensis Carolo Gasnier Mibratori. Contractu inito apud Guyon et le Normand die 14 April. 1671.

Die 3. octob. idem procurator contulit officium parvi Nuncii de St Lau; Laurentii et Cormonii dioc. Bajocensis Joanni Barbey ex parochia de Dampierre dioc. Bajocen. Contractu inito apud Guyon et Ogier 21. July 1671.

Eadem die habita fuit Comitia Ordinaria Deputatorum Nationis in Prigiaro Bellovaco quibus rite dd. Rectore interfuerunt Ornatissimi Procuratores quatuor Nationum Syndicis et scribae. Detenti literis avocati non adfuerunt. actum autem fuit de Capitibus.

1. Supplicarunt pro litteris nominationis pro Gallois Clericis Bellovac. Lucianus Boiteux Clericus Belvac. Joannes Dubret Cler. Bellovacus, Claudius Renault Clericus parisinus, Martinus Grandin pbr dioc. Noviomen. Antonius Lagneau Catalaunens. Joan. Franciscus de Guyenro Cler. Bajoc. Hieronymus Maisondieu pbr Lexoviensis, Nicol. de Langle Cler. dioc. Bajoc. Franc. Le Brun subdiac. Roberti Amelini pbr Ebroicensis, et admissi sunt.

2. Actensus Parlamentarius nomine Curiæ legit Senatusconsultum a Ch. petro Gaberel die 14 Septemb. proximè elapsi obtentum ex libello supplici, quo dicitur Germanicæ Nationis procurator exclusos etiã Eduardo Omeley petatur executio sententiarum diebus 1. et 14 Aug. latarum. Quam in rem habitis deliberationibus postquam patuit D. Rectorem et prædictum Omeley apud Curiam interfuisse ne decretum illud 14 sept. executioni demandetur, placuit picardiæ et Normaniæ procuratoribus ita Actensi responderi, salvis salva Curiæ reclamatione non posse Senatusconsulto pareri. Et ita. Rector renuntiavit. Gallicæ vicè procurator Ch. frus Sannage respondit sibi videri parendum et subscripsit.

3. actum de negotio Ch. petri Jandel professoris Martiani, rei facti est quod nuper Quæstor Nationis Germanicæ M. Eduardo Omeley procuratori nequicquam libente Artium facultate rationes accepti et expensi non reddidisset. Interrogatus autem quamobrem respondit se prædictum Omeley monuisse immo rogasse ut adesse velit, nec prohibitum imposterum æstimare ejus quominus illis Comitiis præsit. A se fuisse pro more convocata Comitia, missum Sedulum communem alijs, ipsi vicè Omeley propriam absq; præjudicio pretensæ dignitatis procuratoriæ. Interrogatus deinde an velit subscribere Conclusionibus facultatis Artium et Universitatis antelatis, respondit ad negotij ad totam Nationem Germ. pertinere, se quidem toto animo pacem optare et quantum in se est, ad concordiam collaboraturum. In sanctam rem habitis deliberationibus placuit ampliari donec Instrumentum a Notarijs sedulò confectum, prout ejus verba exigerunt, discussum fuisset. M. Joan. Neiman petijt sibi Quæstorios libros reddi. Quibus ei prædictus Jandel exquæstor diligentiam præstet debitam, in eo repetendo intra triduum: sin minus obnoxium fore illum pœnis Academicis pronunciatis. S. D. Syndicus quæstus est illatas fuisse a M. petro Jandel injurias, actum petijt. id quod concessum.

4. Ego Scriba supplicavi, ut si mihi forte contingat abesse absque alienando a Comitijs ob valetudinis causam aut negotium ejus, frater meus professor Navarricus admittatur ad fungendum meo munere. Et id quod concessum.

Die 6. octob. habita sunt Comitia supplicatoria pro more singulorum trimestrium. postquam autem consessum est in angulo peristylij ubi simul Rectore ad subsellium tantummodo oratissimi procuratores Nationum supplices accesserunt pro litteris Nominationis Mess. Guill. le Bas Baccal. Rothomag. Const. Petrus Borel Clericus Bellovacus, Carolus Courtoy Atrebat. Antonius Doutre per Clarom. Joan. del

Bonise Abrincensis, francis. Huet pbr Ebroicen. Guill. le Mole Clericus Ebroicen. Bernardus Montfleri pbr Lemovicen. Jacobus pastor pbr Sagiensis. Jo. Baptista Frepan subdiac. Sarum. pro septennio Registrio, pro Burset paris. Bastal. Rhedon. pro septennio Registrio, & ipse. Franciscus Sauuage Licentiatus in Theolog. primarius Collegij Dnorbon. Nat. Gall. procurator. his omnibus admissis, etiam prædicto Boutet pro quo legitime abstante supplicauit m. Hieronymus Maisondieu pbr Lemovic. etiam ipse in Comitijs vbi prælecta a Rectore oratione in statum progressus rebus Academicarum Sapientissimi Decani superiorum facultatum legi pro Arresto parlamentario ferebunt Senatusconsultum die 2. octob. latum contra D. Rectorem & Ornatissimos procuratores non aditi vadimonij reos, quo iubentur executioni demandare duo antiqua Senatusconsulta annorum 1654 & 1657. in rem suffragiorum lata. rogatus autem D. Rector respondit, dixit se tempore & loco significaturum.

Deinde m. petrus Gaberel supplicauit rationem haberi quoque Senatusconsulti ex simplici libello obtenti, quo sententiarum 1. & 14 Aug. D. Rectoris latarum executio suspenditur atque idcirco pro procuratore Germanicæ Nationis confirmari. Quo simulatque pro Arresto parlamentario lecto rogatus est. petrus de Langle Syndicus proferre quid rei istud esset, cum cepisset rem exponere, a m. francisco Puylon salubriorum facultatis Decano interpellatus instrumenta proferre quibus fides fieret rei expositæ negauit se habere improuisum; quippe qui prouidere non potuisset supplicaturumne esset eo die prædictus Gaberel, maxime quia nihil de re inter eos communicasset: adeoque contendit negotium istud non esse istius loci ac temporis, si tamen liberet Vniuersitati, rem fideliter expositurum vt gesta est. quæ cum aggressus esset dicere exortis hinc atque inde clamoribus Decanorum & aliorum Doctorum tam contra ipsum quam contra Ampl. D. Rectorem silere iussus est, nec interposita mora euntibus in deliberatum Decanis inter esse Academiæ nomine Actum postulauit quo constaret se missi in deliberatum ab eis non auditi sua conclusionibus. Idem quoque D. Rector videns omnia pro turbas agi nisi ibi ipsi silentium fieri remittentium prouidisset, dissolutis Comitijs ad supplicationem solennem cum ornatissimis procuratoribus quam ad D. Stephani de Monte indixerat profectus est

Die Sabbati 24 octob. habita sunt comitia extraordinaria facultatis
Artium in prælio-Bellovaco pro deputatis qui aut suis procuratoribus
interfuerunt e Gallicana quidem Natione M. Stephanus Chauprinet
philo professor in Cardinalitio procurator cujusdeg. et M. Joan. Doye Artium
Navarricorum primarius. e picardica M. Steph. Simon procurator et Joan.
Lugnes philo professor in Cardinalitio. e Normanica M. Jo. Du Hamel
philo professor in plessæo procurator, Turonice et le Barbier philo pro-
fessor, et M. le francois Rector Harcuriani. e Germanica cum
suo procuratore M. M. Hessionan et Numan. In quis autem comitijs
D. Rector expositis instare a dd. Decanis superi facultatum litis dupliceq.
adultus facultatis Artium, in quibus de summa rerum agitur, unam de
numero suffragiorum, veterem illam quidem; alteram recentiorem de
electione et presentatione officiariorum; cujus loquitur est D.
Rongvault Curiæ paris. Consiliarius. postulavitq. quid sibi placeret
et ab ultra definitionis initium sumere. Expositum protinus quo in
statu sit utraque et quo sit utriusque conditio; quæ jura stant utrique
partis. Tandemq. audito procuratore fieri una omnium sententia ju-
dicandam primo quoque tempore definitionem litis ad officiarios
patrimonii quoniam expeditior est et indirecta facilior; atq. interim post
Martialia significandam prædicti Decanis notarum tabularum seu
instrumentorum prolationem, seu ut vocant, novam productionem. placuit
quoque ex utraquunque Natione deligi viros rerum peritos, seniores,
fideles et prudentes qui istis negotijs intumbam adhibeb. Et ita ad. Rutore
conclusum

Die Martis 27. octob. habita sunt apud Mathurinenses Comitia
Censoria, in quibus p. Supplicatum a M. Jacobo parent Baccalaureo
Theologo contra d. Doye Gymnasiarcham et Electorem Navarricorum qui
noluisset non obstante sententia d. Rectoris nomen suum Actis Censoris Nat.
onis Gallicanæ inscribere. ad quod prædictus d. Doye respondit se tempore
et loco inscripturum. Et exposuit Clarissimus Abbas Jo. Moulinier
Lemovicensis de ornatorum imbecillitate per biennium, quo in Sorbona plesseo
sub M. Paulo Cosade philo varias laborasse, quas ne contumacior foret
nimia in scribendo assiduitate, ab ea de Medicorum consilio abstinere coactus
ad eos petijs serum ob id dispensari. Quam in rem audito procuratore fieri
testes Medicorum humanitate testimonio singulas Nationis referentibus suis
procuratoribus aut prædicto Abbate de scriptione minus assidua dispensatum
voluerunt.

1671

3. Antonius Poullain per Dn. Rotomagl. olim discipulus D. Marmumara
in Remensi Phcō professoris postulauit ad examen statuq admitti facta fide
lurulenta breuiatis studij philosophici per viros Clarissimos Mich. Humbert
Doctorem Theologum, Belgic doctorem studiosum, Gaudin Sanctellanū
Gallicū Contubernionis Dignatorem, Robin Venerium S. Quiris in Cuitate
& Rodolphum Fournier Collegij Remensis procuratorem. Et ista quoque
audito procuratore fiscī admissus est. 4 postulante predicto Parent
Baccal. Theol. haberi rationem in deliberando Senatusconsulto
quorundam quo legit, ad Conclusionē & statuta Nationis Gall. pertī-
nentiq, interuenit M. Petrus De Lengley Syndicus ne ulla fiat mentio,
propterea quod non fuisset prius Senq illā Senatusconsulta communicata.
Simulq petijt statui ne deinceps quisquam ad Supplicandum aut
Instrumenta cujusmodi profutura admittatur, qui non ante Senum illa
& Supplicationis causam communicauerit. Pretera petijt iuberi
vt statutum quoddam ante annos aliquot conditum ab Academiq facultat
nempe an: circa Nomenclaturam Scholarium Academicorum quam ex
relatione professorum fieri consignare & confiere debent Scribæ, in
Collegijs affigatur. Et visa est omnibus Nationibus iusta predicti Syndici
postulatio. De Censoribus vno electis de repulerunt Ornatissimi
Procuratores. Galliarum quidem nominauit & renunciauit M. le
Vemier Licentiatum Theologum & Gymnasiarcham Turonensem, cui
renunciationi obtemperauit D. Tampon suo & aliorum Baccalaureorum
nomine. Picardus M. Monet Licentiatum Theol. Socium Sorbonicum.
Germani Tribus electoralis. Normanni M. le Francois Rectorem
Harcuriano prorogatum a sua Natione Munus Censorium. Gallmanni
nempe M. Eduardus Omoly in Censorem nominauit M. Donatum Hederman.
at M. petrus Gabriel sequq procuratores predicti nominauit M. petrum
Jandel e Tribu Contubernij, cuius vicis recurrere dicit. Et isti electi
predicto Jandel Juramento solito praestitere.

Die 28. M. Stephanus Mauprincē procurator Nat. Gall. certum
officium parui Nundinij pro officio de Nomine dicti Catalani Simonis
Coty iuxta contractum apud S. Jean initum die 27. octobris.

Die Sabbati 7. Nouemb. habitis in pyxido-Bellouaco Ordinarijs Comitijs
Deputatorum Vniuersitatis quibus interfuerunt cum D. Rectore DD. Decani
facultatum Theologiæ, Juris Canonici & Medicinæ, item D. Guyard Syndicus
Theologiæ & D. Le Moine Doctor Medicus & quidam procuratores

Nationum, Syndicus et Scriba, vbi consessum est, Archisuffragio parlamentario Senatusconsulto iussi pareri; quo M. petro Gaberel assistente procuratore Nunc Nationis Gallicanæ, introducitur M. Eduardo Omolay omni eiusdem Nationis suffragio. priusquam verbo de illa aut de alia re deliberaretur iussit D. Rector e Comitijs exredere M.M. de Salongre et Massar qui nec vocati nec in Comitiorum istorum fabentes nisi nomine, sed considebant; ni facerent se Comitia dissoluturum professus est. DD. Decani respondere illos viros ase [redacted] nominatos ne Scribæ et Syndici munia obirent; interim, donec aliter statutum fuisset et prædictæ rationes scripto consignatæ et subscriptæ; Qua in deliberatione cum tempus contraheretur in vtrumlibet, vetante quoq; et intercedente M. petro de Longlee quidquam mitti in deliberationem hominibus istiusmodi præsentibus, D. Rector Comitia dissoluit, et ad partem cum DD. procuratoribus retractus audito procuratore pro suppleris pro litteris Nominationis admissi M.M. Vogel, Boucly pbri Constant. Barral. Hyac. Gervasium Ozon et Adolphum Regen Bart. Hyac. Carolum Delahorse Subdiaconum Lemov. Jo. Delange pbrum Constant. Guill. Gimard et Adolph. Constant. Carol. Antonium Superroca Adolph. Lingon. petrum Mallotin Subdiaconum Rothomag. Et ita discessum est

Die 13. M. Guil. du Hamel contulit officium panis magni Bibliothecæ Archiep. Bituricensi sancto viro Egidio Briart Cui peractis de Oratione D. Gobard die 10. Aug. 1664 —

Eadem eadem die contulit officium Nuncij ordinarij pro vrbe Abrincatensi Joanni Guezet Matarati Dio Constantinensi iuxta Contractum initum apud Cuppin et Vquer die 13. Aug. 1664.

Die 17. Natio Gallicana apud Massilienses contulit officium magni Nuncij pro Ayate et Diocesi Sarlatensi Joanni Supligeau Cui pariserit varant pro obitum Romani Romæ eiusdem officij vltimi possessoris partim —

Die 18. habita sunt in prytaneo Bellouaco Comitia extraordinaria Deputatorum facultatis Artium; quibus cum Amplis. D. Rectore interfuissent Ornatissimi procuratores cum ordinarij. tum D. Rector exposuit litem quæ ad officiarios pertinet, vrgere; nunc opus esse contributione pecuniæ ad suppeditandos sumptus. plurimi enim mittit sumptus illos a singulis Nationibus contribui et refundi, ipsasq; in eam rem convocari. Deinde lectus est libellus supplex Curiæ porrigendus, quo officiationem causa adimens Decanos et communis omnium Nationum suffragium petitur.

Die 5. Decemb. habita fuit in Landunensi Comitia ordinaria Depu-
tatorum Vniuersitatis, quibus interfuerunt Singuli Artium cum D. Guyart et
le Shone; item Singuli procuratores a tribus Officiorum. postquam vero
consensum est, accessit Apparitor parlamentarius nomine Faure cui M. petro
Gaberel ex decreto Senatus consulto diei 23. Nouemb. postremo elapsi
quo ipse Gaberel constitutus procurator Nationis Germanicae fuisset
illud ex executioni demandari, praedictum Gaberel assidere et Omologe
comitijs ex vrbe. vigauit vbi D. Rector se passurum praedictum Gaberel
considere propter rationis tempore a loco diuidas. postquam ad fatas Comitia
accessuros quos de Massa et Calongne Vt superiorum facultatum nomine
Syndicum ut scribam Vniuersitatis agerent, nolim D. Rector ijs praesentibus
quidquam proponere de deliberandum, ante quam quidquam proponi, assistens
qui pro litteris Nominatis obtinendis vrbem, ad proxima Comitia
Generalia remisit. Quae in altera de plurimum temporis consumpsimus
cum opprobrijs et iniurijs sine inde iactatis. Nec paratum amplitudini Rectoris
plusq; infamiae intellectum est quam scire decuisset. Imprimis enim M. Dionysius
pugion salubrimae facultatis Decanus D. Rectorem violatae fidei accusauit,
quod pollicitus esset Supplicum facultatis Decanis se pacto scribatus munere
sibiq; ab ijs adiudicato quatuor Nationum suffragia venditurum, seu
ad vnum redacturum, cumq; ijs contra vnanimem et procuratorum
sententiam consensurum. Addidit M. Michael Deloy consultissimae
facultatis Decanus se ab eodem D. Rectore conuentum non simile,
sibiq; ab eo eadem itibata promissa. Quae crimina D. Rector non negando
diluit, sed non exequendo promissa. Quae res ornatissimorum procuratorum
animos vehementer exacerbauit. Sedata tandem facta contentione de datam
instrumento pro et Apparitore parlamentario conscripto disscessum. post-
eumq; vero discessum ipse D. Rector cum ornatissimis procuratoribus
controuersiam Germanicam ita diremendam assumpsit, vt vtriq; contendenti
Gaberel ex Omologe puram sed vt verum Albae tabellae propriae
manu obsignatum et subscriptum M. petro Delengel traderet ad
iudicandum. quo facto discessum.

Die 10. Decemb. habita fuit apud Mathurinenses Comitia Supplicatoria
pro more singulorum triennium. vbi postquam in angulo pridie
consessum, pro Apparitore parlamentario a tribus datum

superiorum facultatum interpellatus ad D. Rectorem, veniret in comitium, ut pre-
eundem apparitorem ariissim a D. Rectore rogati et iussi prædicti oderant
venire in locum consuetum ad deliberandum pro more de rebus Academiæ
extra turbas et tumultum. Tum auditis suffragiis pro litteris Nominatis
M. Franciscus petit Clericus Rotomagensis, Simon Laurentius
Clericus Constantiensis, Robertus Langan Clericus Rotomagensis,
Carolus Bonnet Subdiaconus Saguntinus, Nicol. Dubray Clericus Lexovien.
Remigius Ouret Clericus Catal. Barcal. Diœc.

Deinde M. Jacobus Kearney tam suo quam reliquorum Nationis
Germanicæ Magistrorum nomine, prout ipsi ab eadem Natione in
comitiis apud S. Bernardum pridie Sabbati demandatum fuerat, supplicavit et
deposuit tradere pridem Nationem ipsam turbarum super electione
Procuratorum exortarum, ægre pati se partem rerte non ignobilem
a toto Academico corpore tandiu veluti diuncta remanere. Ac tametsi
ille suum in Supremo Senatu obtinuisset plurimis Senatusconsultis, malle tamen
reconciliationis gratiam Academico debere, maxime nostris turbulentissi-
mis temporibus expedire videretur, ut divulsa membra in unum redirent.
Adeoque se prædicto nomine profiteri nihil unquam aut egisse aut agere
voluisse contra jura et leges Academicas autoritatemque D. Rectoris, si
quid contra factum videretur, vel se revocare et irritum velle. Idcirco
postulare, ut pro bono pacis Universitatis placeat eiusdem Nationis
Magistros in statum pristinum restituere in quo erant ante Kalendas
Aprilis proximè elapsi, ex decreto ut primo quoque die habeantur
comitia generalia ipsius Nationis Germanicæ fratres in ejs electio novi
Procuratoris e Tribu Insulariæ pro more et legibus ac statutis eiusdem
Nationis, quibus provisum antiquior Magister Procurator e Tribu
Continentis; atque ita constituere ut religiose omnes controversiæ in eadem
Natione exortæ manuum penitus consopitæ et extinctæ iustæ libellum a
Deputatis ipsius M. Petro de Langley Syndico traditum. Quam in rem
idem Syndicus dixit æquum sibi videri prædicti Kearney et reliquorum
eiusdem Nationis Magistrorum postulationi subscribere, maxime cum
agatur de pace inter eos conciliunda et cujus ratione prohibendi ne lites
in ea exorta ulterius progredientur quæ Suprema Curia omnem omnino

ysse non ambigitur. prohibere impleritus esse variis difficultatibus eusmodi
controuersias quas expedire iuridice difficillimum sit tam breui tempore
quam postulet ratio rerum presentium. idq se asserebat a peritis iureconsultis
quos superesse consului. Denique quoniam prouidi et magistri subscripti
se auctoritate Vniuersitatis et ad M. Omoley et Gabriel de procuratorio
munere contendentes puram seu albam subscriptam
tradidissent; idem fieri nisi uideri moris fuisse quin iuxta libelli
Supplicatorij conclusionem predicti magistri Germanico nacti indulgentur.
His in deliberationem missis; item ex supplicationibus eorum qui litteras
Nominationis postularunt; Ornatissimi dd. procuratores Gallicane,
picardice et Normanice Nationum vnanimi consensu predicti M. Jacobi
Kearney nomine quo supra, supplicationi animo acquiescentes, iuxta libelli
predicti magistros in integrum restituerunt atq in eo statu in quo erant
ante Kalendas aprilis. Deinde lites de procuratorio munere ante sopitas
motas, omnino sepultas reuocarunt. postremo decreuerunt vt primo quoque
die Natio ipsa Germanice Rabiis Comitia, nouum procuratorem eligat
e tribus insularium preside antiquiore et magistro quo procuratorio e
Continentibus. At D. Rector admissis supplicationibus pro litteris Nomi-
nationis recusauit predicti Kearney postulationi subscribere, eo quod
de negotio magistrorum Omoley et Gabriel de procuratorio munere
controuersia non fuisset consulti, ne ipsius patroni. Nisi omnium
DD. procuratorum in sua sententia persistentium.

Die ib. habita fuit apud Mathurinenses hora 10. matutina pro more Comitia
Rectoria quatuor Nationum procerum facultatis Artium ad quae M. Franciscus
le Maire Rector vocatus primum per duos preceptores, deinde per quatuor e
singulis Nationibus delectos, postremo per Actuarium seu Registrarium Cancellarii
interpellatus venire recusauit, seu conscientia malefactorum retentus, seu abdicationem meditans.
Ideo absente rogatus M. Alexius Barjot de Moussy modernus Rector Comitia
habuit presidente et Quatuor viros seu Intrantes audito prius Sacro pro
more confirmatos et Iuratos ad concilium deduxit; istos nempe, pro
Gallicana Natione M. [illegible] Lienhardy Horologium: et pro Picardica
M. Nicol. Nazguere professorem humaniorum Litterarum in Regia
Nauarra, M. [illegible] Fernier Grammaticae professorem in Sorbona plusquam

& Normanica; & Gbmanica denique M. Joannes Mercier Gymnasiarcha Marcianus: et illi Conclave ingressi matureq; & prudenter considerata rerum Academicarum statu M. petrum de Lengley Syndicum, multarum palmarum virum, Rectoratui jam pridem destinatum, reperto prioris M. Nivel Margueria in Rectorem renunciarunt. Quæ electione a Nationibus incredibili animorum consensione confirmata deducti ipsi suas ad sua Collegia magno proborum Academicorum comitatu

Die 17. conventibus ad Instructionem seu Consilium firmandum apud Mathurinos hora octava matutina M. petrus de Lengley novus Rector, M. Alexius Barjot de Moussy antiquus, pro facultate Theologica M. Dionysius Guyard Syndicus, MM. Michael Delay Decanus Consultissimæ facultatis, Dionysius Pujol Salubberrimæ Decanus, Stephanus Maupriac procurator Nat. Gall. Stephanus Simon picardus, Joannes Guttard Normanicus, Jacobus Kearney Gbmanicus Nationum Procuratores. M. Joan. Hervieu Gymnasiarcha Grassinus. Ubi expositis per prædictum M. de Lenglet electione sua in Rectorem lectisq; plurimis Actis et Instrumentis tum a M. Francisco le Maire Ex-Rectore, tum aliis eidem significatis. audito quoq; et apparitore parlamentario qui prædicti le Maire nomine significavit se interesse, quominus prædictus M. petrus de Lenglet Rector agnosceretur, rogati sententias singuli ita distribuerunt.

D. Guyard nomine suæ facultatis loci Decani dixit, timeri non debere de legitima electione D. Rectoris, nec cui tamen injuria facta fuisse videretur, opitulari velle et cum DD. Decanis instrumenta et acta prædicta communicari, Institutionem vero seu confirmationem ad unum sabbati differri.

D. Delay Decanus consultissimæ facultatis laudata M. petri de Lengley electione in Rectorem similiter amplexus, easdem acta prædicta simili communicata.

D. Pujol Salubberrimæ facultatis Decanus, quoniam in mora non esset periculum, nec potuit M. Franciscus le Maire sibi ab illo petenti prorogationem Rectoratus, similiter in unum sabbati distulit Institutionem D. Rectoris.

M. Stephanus Maupriac procurator Nat. Gall. electionem D. Rectoris confirmavit.

M. Stephanus Simon ratum quoq; et gratam habuit electionem, non obstare tamen quominus Instrumenta communicentur.

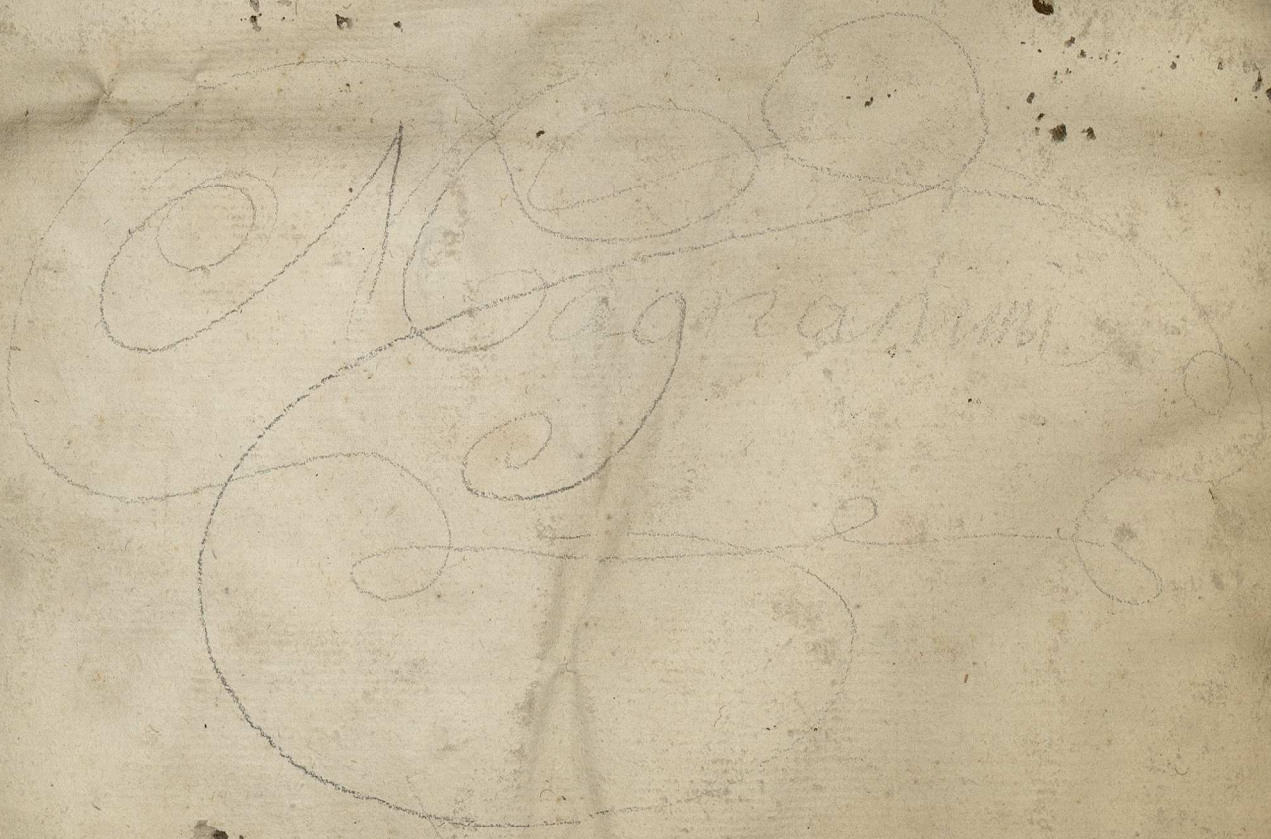
M. Jo Du Hamel procurator Normanicus idem, M. Jacobus Kearney procurator Gbmanicus idem. ita q; a D. Rectore conclusum, libenter annuisse postulavit DD. Decanorum, dum id fieri citra fraudem, et extemporeacta omnia ipsis traderet.

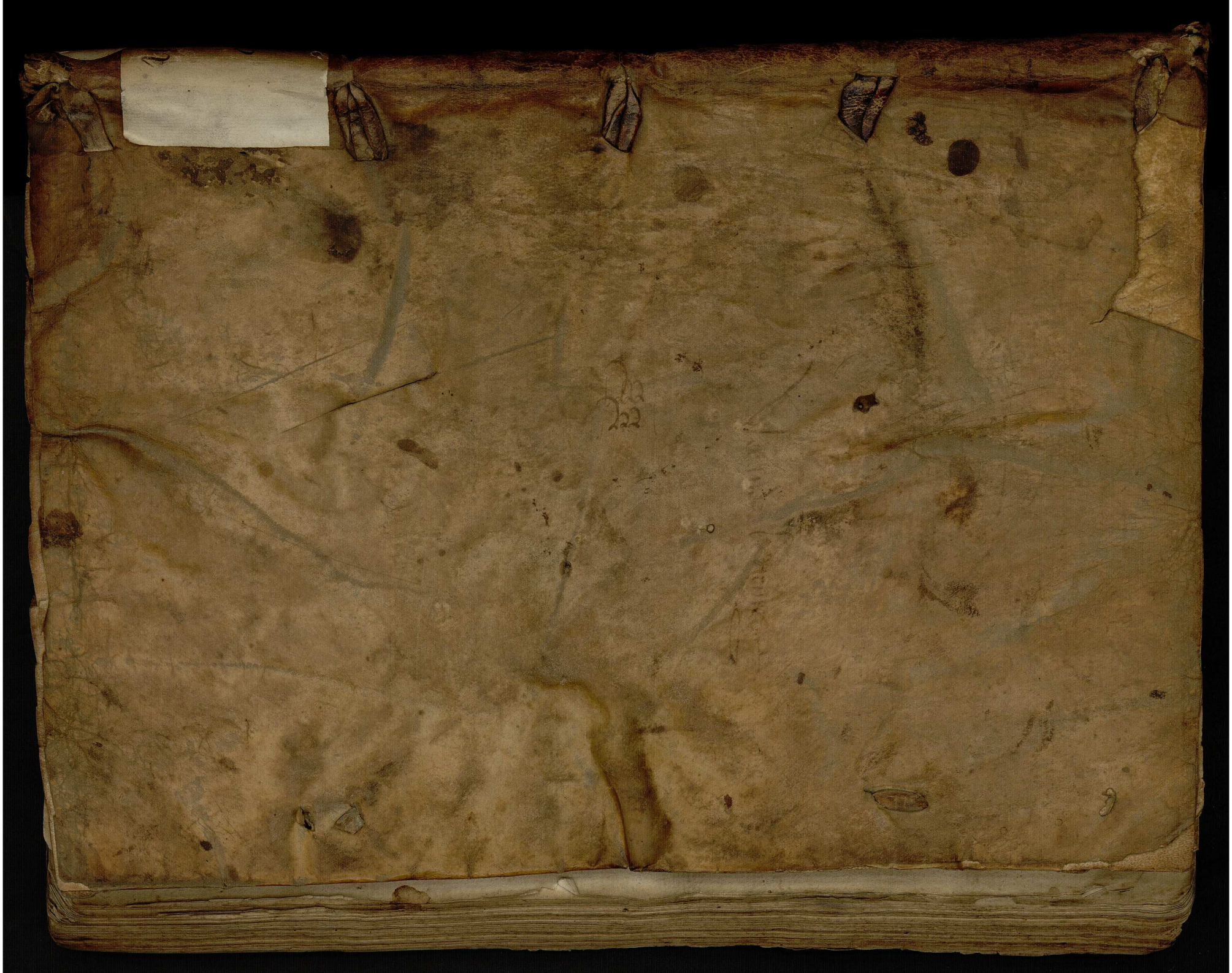
1671

Die Sabbati 19. Aprilis apud Mathurinenses hora 8ª matutina Deputationis Universitatis Comitijs ad instructionem seu confirmationem electionis M. Petri de Bengles in Rectorem, comparuerunt ipse D. Rector, M. Franciscus le Maire ex Rectore M. Guyard, Decanus et praelor Superiorum facultatum Decani, quatuor Nationum procuratores, Quaestor et Scriba Universitatis. priusquam vero ipse D. Rector de rebus et omnibus informaretur, postulavit praedictus D. le Maire sibi a DD. procuratoribus tradi Instrumentum quo profitebatur se ab omni lite mota ratione Rectoratus desistere, ipse vero supplex agnosceretur et haberetur Rector, Rectoris deinceps iure et praerogativa gauderet, sumptus occasione litis impensi sibi restituerentur. quia de re postridiem die dicebatur et tandem advocato Actuario conditum est Instrumentum secundum postulationem ipsius D. le Maire pro bono pacis, eoque pollicitis suis praedicti DD. procuratores se curaturos illud a suis Nationibus eadem ipsa die confirmari. Quibus peractis omnes praedicti praeses deputati D. Rectoris electionem unanimi suffragio et consensione laudantium gratam ratamque habuerunt; ipsum vero Universitatis Syndicum atque idcirco omnium negotiorum ipsius gerendorum de rebus agendis instituere abstinuerunt. ipse vero D. Rector postea est se DD. Decanorum et procuratorum consilio in agendis usurus

BIBLIOTHÈQUE DE L'UNIVERSITÉ DE FRANCE

MINISTÈRE DE L'INSTRUCTION PUBLIQUE BUREAU DES ARCHIVES

ARCHIVES
30

Université
52
Conclusions
1665-1671